

Disposició final segona. *Modificació de l'article 45 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions.*

Es dona una nova redacció a l'apartat 1 de l'article 45 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions, en els termes següents:

«1. La constitució, transformació, fusió i l'extinció, i els actes o negocis que impliquen la pèrdua del seu caràcter de fundació del sector públic estatal o l'adquisició del caràcter de fundació del sector públic estatal d'una fundació preexistent, requeriran autorització prèvia del Consell de Ministres.

En la constitució i en l'adquisició del caràcter de fundació del sector públic estatal d'una fundació preexistent s'assegurarà, en tot cas, la designació per les entitats del sector públic estatal de la majoria dels membres del patronat.»

La resta de l'article roman amb la seua actual redacció.

Disposició final tercera. *Control financer.*

Les mencions efectuades per les normes anteriors a esta llei al control financer de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat s'entendran efectuades al control financer permanent i a l'auditoria pública definides en els articles 157 i 162 d'esta llei.

Disposició final quarta. *Desplegament reglamentari.*

Es faculta el Govern per a dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i execució d'esta llei.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor el dia 1 de gener del 2005.

No obstant l'anterior, entraran en vigor el dia 1 de gener del 2004 els apartats i els articles d'esta llei que a continuació s'indiquen:

Del títol I de la llei:

Els articles 2 i 3 del capítol I, als efectes de l'elaboració dels Pressupostos Generals de l'Estat per al 2005.

Del títol II de la llei:

El capítol I.

El capítol II, als efectes de l'elaboració dels Pressupostos Generals de l'Estat per al 2005.

El capítol III, a excepció de l'article 34, als efectes de l'elaboració dels Pressupostos Generals de l'Estat per al 2005.

La secció 1a del capítol IV «Disposicions generals», excepte l'article 49 i pel qual es referix als articles 43 i 44, als efectes de l'elaboració dels Pressupostos Generals de l'Estat per al 2005.

La secció 2a del capítol IV «De les modificacions dels crèdits».

La secció 3a del capítol IV «De les competències en matèria de modificacions de crèdit».

El capítol V.

Del títol III de la llei:

L'article 86.2.Sexta, del capítol II.

Del títol IV de la llei:

El capítol I.

El capítol II.

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 26 de novembre del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

21615 LLEI 48/2003, de 26 de novembre, de règim econòmic i de prestació de servicis dels ports d'interés general. («BOE» 284, de 27-11-2003)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Transcorreguda una dècada des de l'aprovació de la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant de 1992, s'han produït diversos esdeveniments i noves realitats econòmiques que justifiquen la renovació legislativa que amb esta llei s'escomet.

La dècada dels anys 90 ha sigut un període d'enorme acceleració del procés de mundialització de l'economia i el comerç, així com de consolidació del mercat interior comunitari i de desenvolupament d'una política comuna de transports planificada des d'una concepció multimodal. Això ha incrementat de manera notable la importància estratègica dels ports comercials, com a instruments claus per al desenvolupament de l'economia productiva i els elements fonamentals d'un sistema de transport d'interés general ambientalment sostenible.

Este període de desenvolupament econòmic motivat, entre altres causes, pels anteriors processos, està produint creixements importants i sostinguts en la demanda de transports, tant a escala europea com mundial. Així, des de 1990, els tràfics portuaris han crescut a Espanya des de 248 milions de tones fins als 348,6 milions de tones en 2001, cosa que representa un creixement en una dècada superior al 42 per cent en termes absoluts i un creixement mitjà anual acumulat superior al 3,2 per cent; és a dir, valors superiors a l'augment del producte interior brut (PIB) nacional. Al seu torn, la quota de participació dels tràfics import-export en els tràfics portuaris totals ha augmentat en esta dècada del 70 al 80 per cent, la qual cosa representa un percentatge més gran de creixement dels tràfics portuaris associats al transport internacional de mercaderies. En l'actualitat, quasi el 59 per cent de les exportacions i el 82 per cent de les importacions espanyoles passen pels ports d'interés general, la qual cosa representa el 53 per cent

del comerç exterior espanyol amb la Unió Europea i el 96 per cent amb tercers països.

En este marc, la competitivitat de la nostra economia depén, cada vegada més, d'un sistema de transport i d'uns ports eficaços i barats completament integrats en este, capaç de moure mercaderies d'una manera ràpida, fiable, econòmica i segura.

D'altra banda, el desenvolupament que estan experimentant les xarxes transeuropees de transport, els canvis tecnològics i estratègics en el sector del transport en general, i en el marítim en particular, i els processos de creixent liberalització del mercat dels servicis del transport han intensificat la competència interportuària, tant a nivell nacional com internacional, per atraure els tràfics marítims internacionals, així com la competència intraportuària entre els distints prestadors de servicis portuaris en un port.

Estos processos estan permetent que hi haja d'una oferta portuària diferenciada en els mercats, que han propiciat als ports la introducció de noves tecnologies, especialització i automatització de processos. Això s'ha produït, en gran part, gràcies a la positiva interacció de la iniciativa pública i privada, en la mesura que esta última ha anat assumint progressivament la prestació dels servicis portuaris. A este procés, les Autoritats Portuàries han aportat un impuls decidit cap al desenvolupament d'una nova cultura portuària, basada en una visió compartida del caràcter global de l'oferta portuària i en el concepte de comunitat portuària; i, d'altra banda, aportant, igualment, un impuls decisiu en el camp de la innovació i del foment de l'activitat portuària, protagonitzant la promoció d'estratègies globals, basades en la millora contínua dels procediments i dels servicis, en la permanent recerca de fórmules que permeten millorar la competitivitat del conjunt del port. En definitiva, este model de col·laboració publicoprivat, que permet unir l'interés general i els interessos privats, ha constituït i constituïx un factor clau de dinamització de l'activitat portuària, que s'ha de consolidar i potenciar, de manera que possibilita afrontar amb millors garanties el nou escenari de competència intermodal i interportuari.

Així, durant esta dècada els ports comercials han reforçat el seu caràcter d'elements essencials del sistema de transport d'interés general, així com la importància estratègica d'estos per al desenvolupament de l'economia productiva i el comerç exterior particularment en un país com Espanya de caràcter perifèric respecte als grans centres europeus de producció i consum. Hi haja hui més que mai la convicció que els ports comercials no són únicament un espai de domini públic marítimoterrestre en el qual desenvolupar qualsevol tipus d'activitat econòmica relacionada amb el tràfic marítim, sinó infraestructures que s'integren com a part fonamental en un sistema general de transport de caràcter intermodal, sostenible i competitiu, que constituïx nodes d'interconnexió modal i plataformes logístiques amb un important paper tant en la cadena de transport com en la cadena de valor.

Estes i altres transformacions dels ports i dels sistemes de transport en què s'integren estan en la base de la reforma legislativa que s'escomet que, partint de l'actual model del sistema portuari estatal el provat funcionament del qual oferix una base sòlida sobre la qual progressar, es dirigix especialment a dotar els ports espanyols d'interés general d'un marc jurídic consistent i estable en l'àmbit del règim economicofinancer i tributari, alhora que aprofundix en la regulació del règim de prestació de servicis i del domini públic portuari,

atenent la nova situació dels mercats i les polítiques econòmiques i de transports nacionals i europees, que augmenten el protagonisme dels ports i del transport marítim en les xarxes transeuropees de transport i afavorixen el desenvolupament de cadenes logístiques multimodals marítimoterrestres competitives.

Este marc jurídic regula els règims economicofinancers, de prestació de servicis i d'utilització del domini públic per a potenciar la posició competitiva dels ports espanyols en un context del sector del transport, internacional i europeu, globalitzat, obert i liberalitzat, que garantix els principis de lliure competència interportuària i intraportuària d'acord amb les característiques dels tràfics i el nombre i la grandària dels nostres ports.

Per a això, esta llei subratlla els factors o criteris de rendibilitat i eficiència en l'explotació del domini públic portuari i aposta decididament per la promoció i l'increment de la participació de la iniciativa privada en el finançament, la construcció i l'explotació de les instal·lacions portuàries i en la prestació dels servicis portuaris a través de l'atorgament dels corresponents títols habilitants.

En definitiva, es preveu el marc jurídic actual per mitjà de la incorporació de nous mecanismes que tenen com a objecte potenciar la qualitat i l'eficàcia en la prestació dels servicis portuaris i comercials, de manera que afavorisca la reducció global efectiva del cost del pas de les mercaderies pels ports, en línia amb les propostes i els criteris inclosos en la política europea de transports i, en particular, que fomenti el cabotatge comunitari i potencie els avantatges de la situació geoestratègica dels ports espanyols per al tràfic marítim internacional.

Els elements clau que desenvolupa esta llei per a aconseguir els objectius perseguits són:

El desenvolupament de la competència interportuària, potenciant l'autonomia de gestió economicofinancera dels organismes públics portuaris sobre els principis d'autosuficiència econòmica i de cobertura de costos per transferència d'estos als usuaris sota principis homogenis i no discriminatoris basats en la recuperació dels costos d'explotació, els costos externs i els costos de les noves inversions.

La potenciació de la competència intraportuària a través de la regulació de la prestació dels servicis portuaris per part de la iniciativa privada en un règim de llibertat d'accés.

La introducció d'importants i nous elements en la regulació de la gestió del domini públic portuari per a aconseguir un complet desenvolupament del model concessional que afavorisca la màxima rendibilització socioeconòmica d'este domini públic dins dels usos portuaris.

L'increment de la inversió privada en les instal·lacions i els equipaments portuaris fomentada amb una regulació econòmica clara i estable en el temps, que permeta la planificació financera d'eixes inversions a llarg termini.

La disminució de costos del sistema portuari espanyol per a millorar la competitivitat i la capacitat d'inversió de les infraestructures al tractar-se d'un sistema econòmicament autosuficient.

II

La llei s'estructura a través de quatre títols, que regulen el règim econòmic del sistema portuari esta-

tal; el règim de planificació, pressupostari, tributari, de funcionament i de control; la prestació de servicis i el domini públic portuari estatal. També s'inclouen dènou disposicions addicionals, onze transitòries, cinc finals, una disposició derogatòria i junt amb la llei hi ha un nou annex de classificació de mercaderies.

El títol I de la llei dedica el capítol I a proclamar els principis i els objectius del règim econòmic, que són, a la fi, els eixos vertebradors de la llei, i es desenvolupen al llarg del que s'articula també en el règim de prestació de servicis i en la gestió del domini públic portuari estatal.

A més, la llei dona resposta a dos tipus de necessitats. En primer lloc, compatibilitza la doctrina constitucional establida per la STC 185/1995, de 14 de desembre, sobre el que ha d'entendre's per prestacions patrimonials imposades de caràcter públic amb el nou model de gestió dels ports i amb les exigències de l'actual mercat internacional del tràfic marítim. En segon lloc, pretén aconseguir una millor adaptació del sistema tarifari en el seu conjunt a la mencionada doctrina, tenint en compte l'experiència acumulada en el finançament del nostre sistema portuari.

Pel que fa al primer d'estos aspectes, la llei 62/1997, de 26 de desembre, va adaptar els cànons portuaris a la doctrina que es deriva de la STC 185/1995, de 14 de desembre. Ara, en el nou model, la llei és conscient de la necessitat de dotar este sistema de la necessària flexibilitat en la fixació de la quantia de les prestacions cobrades per la utilització del domini i per la prestació de servicis portuaris. Així ho exigeix la intensa competència desenvolupada a nivell internacional. Per això, és procedent compatibilitzar les exigències de la reserva de llei amb l'esmentada flexibilitat.

Per a aconseguir la dita compatibilització, la nova llei incorpora, amb escreix, el mínim de regulació exigít per la doctrina constitucional, de manera que garanteix la prohibició de qualsevol discrecionalitat o lliure actuació de les Administracions portuàries. Però, així mateix, i dins dels límits marcats per la dita doctrina, permeten un marge de maniobra suficient a aquelles perquè, d'acord amb criteris tècnics i de mercat, fixen la quantia concreta i singular de cada una de les taxes i, en particular, de les bonificacions per a potenciar Espanya com a plataforma logística internacional i per a la captació de tràfics internacionals.

Pel que fa al segon dels aspectes assenyalats, la regulació de les tarifes necessitava una revisió conjunta a la llum de la mencionada doctrina constitucional i en la línia mantinguda per les últimes normes legals promulgades en la matèria. Per això, esta llei té, entre un dels seus objectius, configurar adequadament els recursos econòmics portuaris, sempre dins del degut respecte al principi de reserva de llei, quan siga necessari.

Per a aconseguir l'objectiu anterior, la llei s'ha decantat per un sistema econòmic on també trobem, com en l'anterior, taxes i preus privats, però amb un avanç en l'actual model de gestió en què es concep les Autoritats Portuàries, a més de com a promotores d'estratègies globals tendents a establir i aprofundir en els avantatges competitius dels ports atribuïts a la seua gestió, com a proveïdores d'infraestructures i reguladores del domini públic i, en el cas dels servicis portuaris bàsics, només subsidiàriament com a prestadores de servicis. Així les antigues tarifes de servicis que implicaven la utilització del domini públic es convertixen, després de la redefinició dels seus fets imposables, en verdaderes taxes per utilització especial de les instal·lacions portuàries, i

hi desapareixerà l'activitat prestacional. A més, també aconseguixen la dita qualificació les prestacions exigibles per aquells servicis —escassos, actualment— que han de qualificar-se, normalment per estar lligats a l'exercici de funcions públiques, com a obligatoris, en la mesura que no es presten en concurrència amb el sector privat. Este grup de prestacions, com no podia ser d'una altra manera, troba en la llei la determinació dels seus elements essencials.

La resta de servicis que es presten als ports de titularitat estatal per les Autoritats Portuàries no es beneficien d'una situació de monopoli de fet ni de dret, sinó que, al contrari, coexistixen amb la iniciativa privada. Per això, i en la mesura que tampoc es tracta de servicis que exigisca cap normativa, no poden qualificar-se com a prestacions patrimonials imposades de caràcter públic. En conseqüència, continuen mantenint en la nova llei la consideració de preus privats, derivats de servicis prestats en règim de dret privat, i no sotmesos a la reserva de llei.

El present títol s'estructura en cinc capítols, dedicats, respectivament, als principis i objectius; als recursos del sistema portuari estatal; al Fons de Compensació Interportuari; a les taxes portuàries; i als preus privats per servicis prestats per les Autoritats Portuàries.

El primer dels capítols comença amb la regulació dels principis i els objectius del règim econòmic del sistema portuari de titularitat estatal, entre els quals destaquen els d'autonomia de gestió economicofinancera dels organismes públics portuaris, autofinançament del sistema portuari, optimització de la gestió econòmica, solidaritat entre els organismes públics portuaris, competència als ports d'interès general, llibertat tarifària, millora en la competitivitat dels ports d'interès general, i foment de la participació de la iniciativa privada.

A continuació, en el capítol II s'enumeren els recursos del sistema portuari estatal, i han de ressaltar-se els ingressos derivats del nou Fons de Compensació Interportuari, que constituïx un element bàsic de solidaritat interportuària i de garantia de finançament de les infraestructures. És gestionat per Ports de l'Estat i es finança amb determinades aportacions d'este organisme, així com de cada una de les Autoritats Portuàries.

Destaca com a novetat el nou sistema de finançament de Ports de l'Estat a través de l'assignació d'un percentatge de les taxes recaptades per les Autoritats Portuàries.

El capítol dedicat a les taxes portuàries és certament rellevant. Conté una classificació bipartida d'estes, de taxes per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic portuari i de taxes per servicis no comercials.

Dins de les primeres es regulen les taxes per ocupació privativa del domini públic portuari, per utilització especial de les instal·lacions portuàries i per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis. Pel que fa a les segones, són taxes per la prestació de servicis no comercials, la taxa per servicis generals i la taxa per servici de senyalització marítima.

El marc normatiu en què es desenvolupen estes prestacions està constituït per la mateixa llei i, en el no regulat per la llei de Taxes i Preus Públics, llei General Tributària i la seua normativa de desplegament.

Quant a les regles generals d'estos tributs, la llei estableix la necessitat que l'import de les taxes responguen a l'objectiu de coordinació del sistema de trans-

ports d'interés general i al principi d'autosuficiència del sistema portuari, de manera que cobrisquen els gastos ordinaris de cada port i els assegure una rendibilitat suficient per a afrontar les inversions futures i la devolució dels deutes. L'objectiu de rendibilitat per al conjunt del sistema portuari es fixa per llei i podrà ser revisat segons criteris de política de transport, de la previsible evolució de la demanda i de les necessitats inversores del sistema. També es formula el principi d'equivalència, clàssic en estos tributs. Així, l'import de les taxes per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic es fixa per referència al valor de mercat o de la utilitat que represente en cada Autoritat Portuària. La quantia de les taxes per servicis no comercials no pot excedir, en el seu conjunt, el cost dels servicis o, si no n'hi ha, el valor de la prestació rebuda.

La regulació de les taxes per utilització d'instal·lacions portuàries que fixa la llei afavorixen la inversió privada en infraestructures sobre un model de gestió portuària organitzat en terminals especialitzades concessionades, ja que la quantia d'aquelles està determinada segons el grau d'utilitat que presta al concessionari la infraestructura portuària.

En relació amb les exempcions, la llei regula una llista tancada i taxativa per cada una de les taxes previstes en esta. Les dites exempcions tenen un marcat caràcter subjectiu a favor d'entitats públiques o privades sense fins lucratiu i de caràcter humanitari.

Quant a la gestió i la revisió de les taxes, hi ha una remissió general a la Llei General Tributària i les disposicions de desplegament mentres no s'oposen a la mateixa Llei de Ports.

La regulació dels subjectes passius de cada una de les taxes ha pretés assegurar el cobrament d'estes prestacions, acudint als mecanismes clàssics de substitució i solidaritat tributàries, afavorint, així mateix, el model concessional de gestió portuària.

Menció especial mereixen algunes mesures incloses en la regulació de la taxa per utilització especial de les instal·lacions portuàries, dirigides a incrementar la competitivitat entre els nostres ports i d'estos amb els restants del mercat internacional. Així, encara que es partix d'una regulació molt rígida, la llei introdueix mesures flexibilitzadores, consistents en la regulació d'uns coeficients correctors i unes bonificacions. Els coeficients correctors permeten disminuir l'import de les taxes a aquells ports que presenten una millor mitjana de rendibilitat, així com incrementar-lo a aquells altres la situació dels quals siga l'oposada. D'esta manera, es permet potenciar la competitivitat dels ports i se'ls brinda un instrument amb què contribuir al seu objectiu d'autofinançament.

Per la seua banda, les bonificacions responen a sis tipus d'objectius. En primer lloc, es preveuen beneficis per a potenciar el paper d'Espanya com a plataforma logística internacional. En segon lloc, també s'introdueixen bonificacions per a potenciar la intermodalitat, és a dir, per a fomentar la integració dels nostres ports en les cadenes logístiques nacionals i internacionals. En tercer lloc, es permet que cada Autoritat Portuària, sense superar mai el límit percentual que fixa la mateixa llei, concedisca beneficis per a captar i consolidar tràfics de cada port. En quart lloc, també es preveuen, en la mateixa llei, bonificacions fixes per raó de circumstàncies d'allunyament i insularitat, en les quals ja s'han incorporat les previstes en la Llei 30/1998, de 29 de juliol, de Règim Especial de les Illes Balears. En quint lloc, també s'introdueixen bonificacions per a incentivar mi-

llors pràctiques mediambientals, a fi d'aconseguir que tant l'entrada i l'eixida dels vaixells com la manipulació de la mercaderia es realitzen amb un major respecte al medi ambient, d'acord amb les directives comunitàries sobre la matèria. Finalment, s'inclouen bonificacions per a fomentar que els subjectes passius de les taxes del vaixell, del passatge i de la mercaderia obtinguen certificats de qualitat homologats en la prestació dels seus servicis.

El quint i l'últim dels capítols d'este títol es troba dedicat als preus privats per servicis prestats per les Autoritats Portuàries, l'àmbit de les quals s'estén a aquells servicis que, no sent obligatoris, sinó purament comercials, es presten en règim de concurrència amb el sector privat i, per tant, sotmesos a dret privat.

Si es donen els anteriors requisits, no regirà el principi de reserva de llei, pel qual les tarifes seran aprovades amb total llibertat per les Autoritats Portuàries. No obstant això, la llei sí que estableix algun paràmetre per a la seua quantificació. El més important consistix en la impossibilitat que les tarifes puguen ser inferiors al cost del servici. Este límit només admet excepcions en aquells casos, reflectits en els plans d'empresa, de subactivitat en absència d'iniciativa privada. Amb això s'incorpora a la llei definitivament el principi de llibertat tarifària als ports espanyols.

III

El títol II regula els règims de planificació, pressupostari, tributari, de funcionament i de control dels ports d'interés general apropiats per a l'adequada coordinació del sistema portuari estatal sobre la base de l'autonomia de gestió dels organismes públics portuaris.

El títol s'inicia amb el capítol I dedicat al règim de planificació. Es pretén dotar de sistemàtica esta matèria, regulada en la vigent Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant amb certa dispersió. Així mateix, s'introdueixen novetats per mitjà de la creació de nous instruments de planificació que permeten promoure un marc de lleial competència interportuària i definir els objectius generals del sistema portuari, de manera que s'ajusta la inversió a les necessitats i afavorix la coordinació i la integració dels ports en el sistema de transports d'interés general, alhora que es potencia la capacitat de cada Autoritat Portuària per a afavorir la competitivitat dels ports que gestiona.

El marc estratègic del sistema portuari d'interés general serà elaborat per Ports de l'Estat amb la participació de les Autoritats Portuàries, que el remetrà al Ministeri de Foment per a la seua aprovació. Este serà un instrument nou per mitjà del qual es definisca el model de desenvolupament estratègic, els criteris d'actuació i els objectius generals del conjunt del sistema portuari estatal, de conformitat amb la política econòmica i de transports del Govern.

Però els objectius generals requereixen una concreció i un desenvolupament a través dels instruments de planificació que desenvoluparan els organismes públics portuaris: pla estratègic, pla director i pla d'empresa, este últim ja implantat en la regulació actual.

El contingut dels plans s'acordarà entre cada Autoritat Portuària i Ports de l'Estat per mitjà de l'aplicació del sistema pactat actualment operatiu per als plans d'empresa i que tan bons resultats ha donat en el des-

envolupament i la consecució dels objectius econòmics de cada port.

En desplegament del seu pla estratègic, les Autoritats Portuàries elaboraran un projecte de pla director per a cada un dels ports que gestionen. El pla director es configura com l'instrument per a la previsió de la construcció d'un nou port, l'ampliació o la realització d'obres d'infraestructura d'un existent.

Es manté dins dels instruments de la planificació en el sistema portuari estatal, el pla d'empresa que tant ha ajudat a la millora de la gestió dels ports d'interès general.

A continuació, el capítol II del mateix títol es referix al règim pressupostari dels organismes portuaris. El règim jurídic aplicable als organismes portuaris en matèria pressupostària, de conformitat amb l'article 6.6 de la Llei General Pressupostària, redactat per la Llei 24/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'orde social per a l'any 2002, és el previst en la mateixa Llei de Ports i en les disposicions de la Llei General Pressupostària que siguen d'aplicació.

Es diferencien en este capítol les obligacions en matèria pressupostària de l'organisme públic Ports de l'Estat i de les Autoritats Portuàries. En ambdós casos, s'ha adaptat la regulació establida en la Llei de Ports a les modificacions realitzades en el text refós de la Llei General Pressupostària en virtut de la Llei 14/2000, de mesures fiscals, administratives i de l'orde social per a l'any 2001.

Ports de l'Estat elaborarà anualment els pressupostos d'explotació i de capital i el programa d'actuació plurianual consolidats del sistema portuari estatal. És important la menció a què estos pressupostos i este programa s'hauran d'ajustar a les disposicions de la Llei General d'Estabilitat Pressupostària que s'apliquen, així com a les directrius de la política pressupostària del Govern.

Per la seua banda, les Autoritats Portuàries aprovaran cada any els projectes de pressupostos d'explotació i capital i de programa d'actuació plurianual, que s'ajustaran a les previsions economicofinanceres acordades en els plans d'empresa i als objectius generals de gestió que establisca Ports de l'Estat. Els projectes seran remesos a eixe organisme públic per a la seua aprovació.

El capítol III consta d'un únic article relatiu al règim comptable. Este arreplega i amplia la regulació de la Llei de Ports vigent. Els organismes portuaris ajustaran la seua comptabilitat a les disposicions del Codí de Comerç, a les del Pla General de Comptabilitat i la resta que siga d'aplicació.

S'afig l'obligació d'incloure en l'informe relatiu a l'execució de la política portuària, que eleva anualment Ports de l'Estat a les Corts Generals, el balanç, el compte de pèrdues i guanys i el quadre de finançament consolidat del sistema portuari estatal.

El règim de control de les activitats econòmiques i financeres dels organismes portuaris es conté en el capítol IV de la nova llei. Serà exercida per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i el Tribunal de Comptes, de conformitat amb el que disposa la Llei General Pressupostària. Així mateix, s'especifica que Ports de l'Estat exercirà la funció de control intern a través dels plans de control, amb l'objecte d'analitzar la seguretat dels actius, la fiabilitat de la informació financera i el compliment de la normativa aplicable.

El capítol V de la nova llei es referix al Règim Tributari de les Autoritats Portuàries i de Ports de l'Estat.

Igual que en la Llei de Ports de 1992, Ports de l'Estat i les Autoritats Portuàries tindran el mateix règim tributari que l'Estat. Ara bé, a estes entitats se'ls aplicarà el règim d'entitats parcialment exemptes en l'Impost sobre Societats, respecte dels ingressos procedents d'explotacions econòmiques en la prestació de servicis comercials que estaran subjectes a l'Impost, a diferència dels ingressos de naturalesa tributària, que estaran exempts. Això obeix a la recent modificació de la Llei 43/1995, de 27 de desembre, de l'Impost sobre Societats, en la qual es reconeix l'exempció parcial de Ports de l'Estat i de les Autoritats Portuàries.

Finalment, als efectes del règim tributari, seguint el règim actual, s'atorga al domini públic portuari el mateix règim jurídic que al domini públic maritimoterrestre.

A continuació, el capítol VI conté el règim patrimonial dels organismes portuaris. El capítol regula la definició del patrimoni propi dels organismes públics portuaris, l'adscripció i afectació de béns als organismes públics portuaris, la desafectació de béns de domini públic adscrits a les Autoritats Portuàries i a Ports de l'Estat i la participació en societats i altres entitats.

Tractament específic requerix la regulació de la participació dels organismes portuaris en el capital social de societats mercantils. S'establix que podran participar en societats l'objecte del qual estiga lligat a activitats portuàries, així com logístiques, de transport i tecnològiques que promoguen la competitivitat portuària. No obstant això, i en l'esperit de liberalització i foment de la competència que presidix la llei, es recalca que no podran participar en societats relacionades amb la prestació de servicis portuaris bàsics.

El títol II finalitza amb el capítol VII relatiu al règim dels recursos humans. L'exigua regulació actual exigia un major desenvolupament normatiu de la matèria. Destaca en la nova llei la seua pretensió de delimitar competències i la introducció de novetats en matèria de retribucions, control del gasto de personal, convenis col·lectius i procediment per al nomenament i la separació dels directors de les Autoritats Portuàries.

Finalment, s'ha reformat el règim de nomenament dels directors de les Autoritats Portuàries amb l'exigència d'una experiència reconeguda de, com a mínim, 10 anys en tècniques i gestió portuàries. Així mateix, es necessitarà majoria absoluta dels membres del Consell d'Administració per al seu nomenament i cessament, i la comunicació prèvia de les propostes, tant de nomenament com de cessament, a l'organisme públic Ports de l'Estat.

IV

La llei dedica el seu títol III a la prestació de servicis.

La llei de 1992, certament, va aportar unes Autoritats Portuàries més actives i uns servicis portuaris regits pel dret privat; però va conservar del passat una intensa vinculació entre autoritats i servicis que requerix ara una nova assignació del paper que correspon al sector públic i al privat.

El procés de liberalització, impulsat amb afany des de la Unió Europea, consistix en una política econòmica que concep l'Estat, no com a agent econòmic directe, sinó com a promotor, catalitzador i garant dels drets de propietat i llibertat d'empresa, i centra les seues funcions en el desenvolupament de polítiques que afavorisquen l'estabilitat, la lliure competència i el foment

de la inversió als ports, a través de fórmules jurídiques que facen atractiva la inversió de la iniciativa privada als ports d'interés general, sense perjudi de la simultània articulació de mecanismes reguladors, tenint en compte que els mercats de prestació de servicis de transport, com és el cas del que ací ens ocupa, presenten o poden presentar un alt grau de concentració en la concurrència d'operadors.

El fonament polític d'este procés es troba en el principi de subsidiarietat, és a dir, una vegada que l'experiència ha demostrat que els servicis portuaris poden funcionar com a mercat competitiu, no hi ha raó perquè l'Estat mantinga, a través de les Autoritats Portuàries, la titularitat d'uns servicis que es presten en règim de competència, amb alt grau d'eficàcia i rendibilitat, pel sector privat, però a través d'uns contractes de prestació de servicis, que, sens dubte, en un marc empresarial competitiu introduïxen una presència pública, sens dubte, innecessària.

La liberalització dels servicis portuaris implica per a l'Estat, a través de les Autoritats Portuàries, abandonar l'actual sistema de gestió d'estos servicis i concentrar els seus esforços en la creació de marcs jurídics i econòmics que reforcen la introducció i el desenvolupament de la lliure competència com a mitjà per a aconseguir una major competitivitat i eficiència econòmica de les empreses, dins del mercat internacional. D'esta manera, s'eleva a la categoria de principi general en l'actuació de les Autoritats Portuàries, el de la llibertat d'accés a la prestació dels servicis portuaris, excepte limitació de nombre de prestadors per raons derivades de la disponibilitat d'espais, la capacitat de les instal·lacions, la seguretat o les normes mediambientals.

Les raons abans mencionades aconsellen abandonar el model subjectiu d'organització dels servicis portuaris vigent i abordar un model objectiu de regulació, que introduïska la lliure competència en les activitats en què és possible i que imposen sobre els operadors de cada sector les obligacions de servici públic, que junt amb la lliure competència garantisquen la seguretat, la continuïtat, la qualitat, la cobertura universal, l'adaptació i la raonabilitat de preus.

La política de la Unió Europea, reflectida en la proposta de directiva d'accés al mercat dels servicis portuaris, respon a este model objectiu, atés que busca l'equilibri entre la introducció progressiva de la competència i la garantia del compliment de les obligacions de servici públic.

En el procés de vigència de la Llei de 1992 destaca com a fita rellevant la modificació realitzada per la Llei 62/1997, de 26 de desembre, en la qual es va apostar per polítiques liberalitzadores que permeteren el definitiu establiment d'un marc de lliure i lleial competència, incloent-hi com a novetat, entre les funcions de les Autoritats Portuàries, la d'afavorir la lliure competència i vetllar perquè no es produïren situacions de monopoli en la prestació dels distints servicis portuaris.

Transcorreguts ja més de cinc anys des de l'entrada en vigor d'esta modificació, l'escenari empresarial als ports d'interés general és encoratjador. Hi ha, sens dubte, els més importants nivells d'inversió privada en les infraestructures estatals i, en alguns casos, una incipient competència en gran part dels servicis portuaris, la qual cosa redunda, sempre que es produïx, en benefici dels consumidors aconseguint l'abaratiment del cost del pas de les mercaderies i el constant increment de les mercaderies mogudes als ports espanyols.

Ha d'observar-se que en la nova Llei es modifica el concepte de servici portuari de la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, en la qual apareix vinculat a la titularitat i les competències de l'Autoritat Portuària i la seua prestació es desenvolupa en règim de gestió directa o indirecta, segons siga procedent, pel concepte més ampli de servicis prestats als ports d'interés general que es classifiquen en servicis portuaris bàsics i generals, servicis comercials i servici de senyalització marítima. D'esta manera, el nou concepte de servici portuari és més limitat que l'arreglat en l'anterior article 66 de la Llei de Ports i de la Marina Mercant i es distingix dels servicis comercials que amb l'anterior Llei eren també servicis portuaris.

La Llei produïx així, des d'esta perspectiva, un important canvi en el model de gestió dels ports, en el qual el paper de l'autoritat pública, representada a través de les Autoritats Portuàries, s'orienta a la provisió i la gestió dels espais de domini públic, a la regulació de l'activitat econòmica que constituïxen els servicis portuaris bàsics que es desenvolupen al port, que van a càrrec, essencialment, del sector privat, i es reserva a l'Autoritat Portuària una activitat prestacional subsidiària orientada principalment als casos d'absència o insuficiència de la iniciativa privada. Tot això, sense perjudi del paper fonamental que, des de l'aplicació en la seua gestió dels principis d'eficiència, agilitat i flexibilitat propis d'una gestió empresarial, les Autoritats Portuàries han desenvolupat en la promoció d'estratègies globals orientades cap al client comú, tendents a assegurar l'adaptació permanent de l'oferta global portuària a les necessitats i estratègies de l'activitat econòmica a què estes servixen i a contribuir a crear un àmbit de cooperació de tots els agents de la comunitat portuària, dirigit a la millora dels servicis portuaris i a la promoció dels ports.

La renovació que es proposa, en sintonia amb la política comunitària en matèria portuària, tracta d'introduir major flexibilitat i competència en els servicis portuaris, la qual cosa es tradueix en una decidida aposta per reforçar el protagonisme privat en les activitats de tipus prestacional als ports, en contraposició del protagonisme públic derivat de la fins ara reservada titularitat dels servicis portuaris a favor de les Autoritats Portuàries.

En conseqüència, les dites Autoritats Portuàries deixaran de ser titulars dels servicis portuaris tradicionals. Estes activitats, cada vegada més diversificades i complexes, seran confiades a la iniciativa privada en règim de lliure competència, sempre que siga possible i garantiran, en tot cas, la seguretat als ports, particularment dels servicis tecniconàutics.

La gran novetat de la Llei és, a més, que la liberalització s'estén a tots els servicis portuaris bàsics sense excepció, seguint els criteris de la política de la Unió Europea, sense perjudi de les especificitats de cada un d'estos, i en el context d'un mateix marc jurídic. Així se supera l'esquema dual de règims jurídics que hi havia en la Llei de Ports de 1992 per als servicis portuaris en general i per al servici d'estiba i desestiba en particular, que es regia per la seua legislació específica.

Quant al contingut de la Llei, després de tipificar els servicis que es presten als ports en el seu primer article, introduïx com a element central de la nova regulació la qualificació dels servicis portuaris, tots estos, com a activitats d'interés general. Amb la dita qualificació desapareix qualsevol residu de «publicatio» arribat fins a nosaltres a través de la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant de 1992 i es reconeix manifestament el protagonisme de la iniciativa privada en este tipus

d'activitats, en plena sintonia amb la posició política comuna de la Unió Europea quant a l'accés al mercat dels servicis portuaris.

Ha de reiterar-se que no tots els servicis que poden desenvolupar-se als ports són necessàriament servicis portuaris; ho són els necessaris per al normal desenvolupament dels ports, en la seua activitat intrínseca d'atenció a les necessitats del tràfic marítim, servicis que la llei dividix en dos tipus: els servicis «generals del port» i els que la llei qualifica com a «servicis bàsics». Qualsevol altra activitat podrà desenvolupar-se al port sempre que no perjudique el seu bon funcionament i a partir de la corresponent autorització, però sense la regulació que la llei conferix als servicis portuaris ni les responsabilitats que sobre estos imposa a les Autoritats Portuàries. Estes activitats s'identifiquen en el text de la llei amb el qualificatiu genèric de «servicis comercials», als quals es dedica una concisa regulació. Tanca este títol un capítol dedicat al servici de senyalització marítima, les particularitats del qual les fan creditors d'este tractament.

Dins de la regulació dels servicis portuaris ha de destacar-se que els generals del port es confien a les Autoritats Portuàries com a obligació que la llei els imposa. Es caracteritzen, bé per incorporar exercici d'autoritat, bé per ser indivisibles, i remeten las dos notes a un únic agent, que no pot ser un altre que l'autoritat responsable del port. Els servicis bàsics, per la seua banda, es definixen per la relació directa amb les operacions del tràfic portuari i es classifiquen en cinc grups: servici de practicatge; servicis tecniconautics; al passatge; de manipulació i transport de mercaderies; i de recepció de rebutjos. Són realitzats per operadors privats emparats per la corresponent llicència i en règim de competència; només en cas d'insuficiència de la iniciativa privada la llei permet la seua prestació directa per les Autoritats Portuàries, en forma excepcional i transitòria, la qual cosa és una obligació per a estes quan ho requerixen les circumstàncies del mercat i mentres estes es mantinguen.

Els servicis portuaris bàsics queden atentament regulats. El seu estatut jurídic se sosté sobre dos instruments fonamentals: d'un costat, els plecs reguladors que aprova Ports de l'Estat amb abast general i les prescripcions particulars que elabora cada Autoritat Portuària adaptant els anteriors a les seues pròpies circumstàncies, constituïxen el conjunt normatiu del qual prendrà la seua forma la llicència de cada operador. D'un altre costat, les obligacions de servici públic, que la llei estableix amb caràcter inicial i que són ampliables en els supòsits igualment determinats en la llei, garanteixen que els interessos públics del tràfic portuari i del port com a unitat no es veuran alterats per la prestació privada d'estos servicis. Entre estes obligacions figuren les d'atendre tota demanda raonable, mantindre la continuïtat del servici excepte força major, cooperar amb les autoritats i amb altres operadors per a preservar la seguretat i el funcionament del port davant de circumstàncies excepcionals adverses i altres d'este estil, incloses determinades obligacions relacionades amb la gestió i l'economia dels servicis.

L'estatut de drets i obligacions dels operadors de servicis portuaris bàsics es plasma per a cada un d'estos en la corresponent llicència. Estes són de caràcter reglat i recullen els drets i les obligacions derivats de la normativa que acaba d'expressar-se (plecs reguladors, prescripcions particulars, obligacions de servici públic), adequats al concret port i al servici en què es pretén

operar. Poden sol·licitar-se per a grups de servicis o per a servicis específics per persones o empreses que complisquen uns requisits mínims de solvència i disponibilitat de mitjans, junt amb els altres imposats per la llei. El seu compliment habilita per a l'obtenció de la llicència, llevat que siga objectivament necessari limitar el nombre de prestadors, la qual cosa només podrà fer-se per les Autoritats Portuàries en els casos que la llei determina i per mitjà dels procediments i tràmits que s'hi assenyalen; donat este supòsit, l'adjudicació de llicències es farà per concurs en règim de publicitat, transparència i no-discriminació.

Sent les llicències el nou títol habilitant per a la prestació dels servicis portuaris bàsics, la llei s'ocupa de determinar, amb cert detall tots els seus elements: el termini de duració, el procediment d'atorgament, el seu tancat, les seues possibilitats de modificació i transmissió i les seues formes d'extinció. És important destacar que, d'acord amb els principis d'objectivitat i proporcionalitat, la llei declara modificables les llicències en dos supòsits: per alteració substancial de l'estatut normatiu del servici i a sol·licitud de l'interessat, de conformitat amb els requisits previstos en les prescripcions particulars del servici; en ambdós casos, la llei preveu fórmules per a evitar que es produïsquen resultats injustos per als operadors o els usuaris dels servicis.

En les seccions 4a i 5a del capítol II, la llei aborda dos regulacions de gran interès, que representen interessants novetats normatives. La primera és la integració de servicis i l'autoprestació i la segona els mecanismes de control de la competència efectiva en els servicis portuaris. La integració de servicis es produïx quan una terminal privada, que treballa exclusivament amb vaixells del seu propi grup empresarial, passa a prestar servicis tecniconautics a estos mateixos vaixells. L'autoprestació es produïx quan l'usuari que podent contractar la prestació de servicis portuaris amb empreses autoritzades per a la prestació del servici al port, opta per prestar-se'ls a si mateix amb el seu personal embarcat i els seus propis mitjans, sense realitzar contractes amb tercers. La llei crea una llicència específica per a estes, i estableix les circumstàncies en què procedix el seu atorgament i aquelles en què pot denegar-se, així com les compensacions econòmiques que, si és el cas, procedisquen per als prestadors dels servicis oberts al tràfic general que resulten perjudicats per la integració.

La llei encomana a Ports de l'Estat i a les Autoritats Portuàries la missió de salvaguardar la competència en els servicis bàsics. Esta missió es fa compatible amb la de les altres autoritats atés que tots els actes detectats contraris a la llei 16/89, de 17 de juliol, de Defensa de la Competència, han de ser llocs en coneixement del Servici de Defensa de la Competència per a la seua tramitació de conformitat amb els preceptes de la dita llei. En el marc d'esta missió, la llei instituïx entre altres coses, un Observatori Permanent del mercat dels servicis portuaris bàsics, òrgan adscrit a Ports de l'Estat amb la participació de les Autoritats Portuàries i les organitzacions representatives dels prestadors, treballadors i usuaris d'estos, de l'activitat de les quals podran derivar-se dos possibilitats: d'una part, l'emissió de directrius amb interpretacions respecte a les conductes acceptables i rebutjables i/o regles d'acceptació voluntària pels operadors i Autoritats Portuàries espanyoles; d'una altra part, l'aprovació de circulars de caràcter normatiu, obligatòries després de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado». Ambdós instruments, inordinats a una competència racional entre prestadors

de servicis i entre ports que atenen els mateixos tràfics, són d'especial interès en els temps de ràpids canvis, de contínua aparició de noves tècniques i de constant obertura de nous mercats en el tràfic marítim nacional i internacional.

El capítol dedicat als servicis portuaris generals i bàsics finalitza amb una secció dedicada a precisar exactament què hem d'entendre per cada un d'estos servicis. Retolada «disposicions particulars», s'hi defineixen, conceptualment i tècnicament, els servicis de practicatge, el remolc portuari, l'amarratge i desamaratge, els servicis al passatge, la càrrega i descàrrega, l'estiba, desestiba i transbord de mercaderies, el depòsit, el transport horitzontal i la recepció de rebutjos. En alguns d'estos s'especifica amb un cert detall el seu mode d'operació, cosa que afecta en especial al servici de recepció de rebutjos, de singular importància ecològica hui en dia, com es posa de manifest a través del Reial Decret 1.381/2002, de 20 de desembre, sobre instal·lacions de recepció de rebutjos generats pels vaixells i residus de càrrega, que va traslladar a l'ordenament intern la Directiva 2000/59/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 27 de novembre del 2000; en altres, es diferencia específicament el que queda inclòs i exclòs en el servici, i cal assenyalar les precisions incloses en este sentit en el servici de càrrega i descàrrega, estiba, desestiba i transbord de mercaderies.

Mereix, sens dubte, un comentari més extens el servici de càrrega, descàrrega, estiba, desestiba i transbord de mercaderies, que es configura de manera independent al dels altres servicis de manipulació de mercaderies. El servici públic d'estiba i desestiba regulat fins ara com a servici públic de titularitat de l'Estat passa a convertir-se en la llei en un tipus de servici portuari bàsic, concebut com una activitat comercial d'interès general la iniciativa de la qual correspon als particulars.

Amb la nova regulació s'aconsegueixen dos objectius claus: d'una banda, estendre la normativa general sobre servicis portuaris al de l'estiba portuària, que sempre s'havia vist tractada de manera singular. I, per una altra, s'adapta l'actual legislació al marc europeu dissenyat per la política de la Unió Europea.

D'altra banda, es crea una titulació de formació professional específica per als treballadors que intervinguen en la realització dels servicis portuaris bàsics, a fi d'adaptar l'adquisició d'estos coneixements al règim general, eximint, no obstant això, de la seua obtenció els treballadors que a l'entrada en vigor de la norma presten servicis en esta activitat.

Un avanç de gran rellevància és la basculació de la major presència pública cap al reconeixement del major i degut pes de la presència privada en l'entitat que gestiona la borsa de treballadors que realitza les activitats que integren el servici. Al seu torn, la dita entitat, actualment societat anònima estatal, es transforma en agrupació portuària d'interès econòmic, i se subjecta al règim jurídic que configura la mateixa llei 12/1991, de 29 d'abril, que la regula, excepte en determinades qüestions que exigixen un equilibri imposit en garantia de l'interès general.

La regulació dels servicis comercials que cal prestar dins dels recintes portuaris, continguda en el capítol III del títol III de la llei, és molt breu, com correspon a la llibertat d'iniciativa pública o privada que per a la seua prestació es reconeix, i constitueixen, en el cas de les Autoritats Portuàries, l'àmbit d'aplicació del principi de llibertat tarifària. La llei es limita a deixar assentat que queden sotmesos a autorització, la finalitat de la qual és

garantir la seua compatibilitat amb la seguretat del port i els usos portuaris preferents, i que poden ser iniciativa de tercers o de les mateixes Autoritats Portuàries, en este últim cas sempre que tinguen una relació directa amb la funcionalitat del port. En tot cas es prestaran en règim de concurrència, sense que estiguen previstos per a estos limitacions o obligacions específiques, excepte, naturalment, les derivades de l'adequada protecció i conservació del domini públic portuari sobre el qual es realitzen. Finalment, pel que fa al servici de senyalització marítima amb què es tanca el títol, la seua regulació és també molt concisa i en la línia de la que ja hi ha, sobre la qual no s'inclouen grans novetats, si bé s'establixen algunes precisions considerades necessàries en relació amb els ports de la competència de les comunitats autònomes.

V

El títol IV està dedicat al domini públic portuari estatal.

Les necessitats d'una nova regulació del domini públic portuari sorgixen, a més de pel rodatge de més de 10 anys de la mateixa llei de Ports, per la necessitat adaptar-lo als canvis en el model de gestió dels ports.

D'altra banda, mentres que la legislació de costes té com a objectiu essencial recuperar l'ús del litoral, per la qual cosa s'afirma la necessitat de garantir l'ús comú general o l'ús públic de les platges i les costes, la finalitat essencial o primordial dels ports és justament realitzar un conjunt d'operacions econòmiques complexes i de gran rellevància, que resulten en molts casos incompatibles amb l'ús comú general. Als ports es tracta de transformar les pertinences del domini públic litoral a fi de convertir-les en suports i infraestructures que garantixen el tràfic marítim en condicions de seguretat i d'eficiència —cosa que, a vegades, és difícil de compatibilitzar amb el manteniment inalterat del medi natural—. Per això, la consideració dels ports i les instal·lacions portuàries de titularitat estatal com a verdaderes obres o infraestructures públiques ha d'incidir sobre el règim jurídic d'utilització i sobre la seua forma d'ocupació i d'explotació.

A més, les necessitats d'una nova regulació del domini públic portuari es posen encara més de manifest a la vista del paper, que en la nova llei les Autoritats Portuàries assumixen en relació amb la gestió del domini públic portuari, ja que desenvoluparan funcions de provisió, gestió i ordenació dels espais portuaris, per a la qual cosa la llei ha de regular instruments jurídics que permeten, a través de la planificació, el compliment d'estos objectius que no es troben en la legislació costanera.

Finalment, el nou paper assignat a les Autoritats Portuàries com a ens reguladors suposarà, en la pràctica, una tendència cap a la disminució del finançament públic en inversions portuàries, i un marcat protagonisme de la iniciativa privada en l'execució d'obres portuàries.

El títol arranxa amb l'exposició del model de gestió del domini públic portuari estatal. Este model està orientat a promoure la participació del sector privat en el finançament i l'explotació d'instal·lacions portuàries i en la prestació de servicis a través de l'atorgament de concessions i d'autoritzacions demaniales i de concessió d'obra pública.

Sota la rúbrica «dels béns que integren», el capítol II es referix a la determinació del domini públic portuari estatal. En primer lloc, afirma que els ports d'interès general formen part del domini públic marítimoterrestre, integren el domini públic portuari i es regulen per esta llei. A més, enumera com a béns demaniaus els terrenys, les obres i instal·lacions fixes i els espais d'aigua inclosos en la zona de servici dels ports, sense oblidar que també tindran la consideració de domini públic portuari els terrenys i les obres destinades a la senyalització marítima.

El nou règim d'utilització del domini públic es regula en el capítol III. Quant als usos en el domini públic portuari, només podran realitzar-se activitats, instal·lacions i construccions d'acord amb els usos portuaris, tenint esta consideració els comercials, els pesquers, els nauticoesportius i els complementaris o auxiliars dels anteriors, inclosos els relatius a activitats logístiques i d'emmagatzematge i els d'empreses industrials o comercials instal·lades al port per la seua relació amb el tràfic portuari.

El capítol IV es referix al Pla d'utilització dels espais portuaris que, com en la llei vigent, constituïx un instrument al qual la llei li atribuïx dos fins essencials: la delimitació de la zona de servici dels ports de titularitat estatal i l'ordenació portuària i no urbanística de la zona de servici, que inclourà els espais de terra i d'aigua necessaris per al desenvolupament dels usos portuaris, els espais de reserva per a l'exercici de l'activitat portuària i els destinats a altres usos no portuaris.

A continuació, el capítol V està dedicat a les autoritzacions d'ocupació del domini públic portuari per l'Autoritat Portuària, i estableix dos classes d'autoritzacions. D'una banda, la utilització d'instal·lacions portuàries fixes pels vaixells, el passatge i les mercaderies, que es regirà pel Reglament d'Explotació i Policia i les Ordenances portuàries. D'altra banda, l'ocupació del domini públic portuari amb béns mobles o instal·lacions desmuntables o sense estos, per un termini no superior a tres anys.

L'ocupació del domini públic portuari per un termini no superior a tres anys, amb béns mobles o instal·lacions desmuntables o sense estos, estaran subjectes a autorització prèvia de l'Autoritat Portuària. Com en la vigent llei de Ports, les autoritzacions seran atorgades pel Consell d'Administració, amb l'excepció que el seu termini de vigència siga inferior a un any, i en este cas la competència correspondrà al president. Així mateix, s'estableix el procediment, la convocatòria de concursos i les condicions per a l'atorgament d'autoritzacions.

A continuació, el capítol VI es referix a les concessions demaniaus, que són aquelles atorgades per l'Autoritat Portuària per l'ocupació del domini públic portuari, amb obres o instal·lacions no desmuntables o per un termini superior a tres anys. A diferència de la vigent llei de Ports i de la legislació de costes, el termini màxim de vigència de les concessions s'amplia fins a 35 anys. Esta ampliació del termini tracta de donar cobertura i d'incentivar que la iniciativa privada pugua atendre inversions significatives en grans obres d'infraestructura portuàries, com dics, accessibilitat marítima, molls o rebliments de grans superfícies, que amb la llei de Ports de 1992 mai s'han escomés als ports espanyols, per ser el termini de 30 anys insuficient per a permetre l'amortització de la inversió que exigixen estes obres.

Respecte al procediment per a l'atorgament de concessions demaniaus, la nova llei introduïx la novetat que si este procediment s'inicia a instàncies d'un particular,

l'Autoritat portuària haurà d'iniciar un tràmit de competència de projectes.

És fonamental la nova regulació de la llei en relació amb la convocatòria de concursos per a l'atorgament de concessions. Davant de la vigent llei de Ports, la nova estableix, taxativament, els supòsits en què l'Autoritat Portuària haurà de convocar concursos.

Entre les disposicions comunes a les concessions, en primer terme es regula la modificació de les concessions, de manera que es diferencie, quant al procediment de tramitació, les substancials i les que no ho són. Davant de l'actual buit normatiu sobre els supòsits en què les modificacions tenen el caràcter de substancials, es dona un pas endavant en la determinació d'estos, i s'efectua una enumeració taxada, que evita la inseguretat jurídica existent.

A més, es regula la revisió de concessions com a supòsit modificatiu, que és procedent quan concorren causes alienes a la voluntat del concessionari, a saber, alteració dels supòsits determinants de l'atorgament, força major i adequació als plans d'utilització, especial o director.

Es potencien els instruments d'ordenació dels espais portuaris, incloent-hi entre les causes de revisió de concessions, l'adequació al Pla d'utilització dels Espais Portuaris o al Pla Especial d'Ordenació de la Zona de Servici del Port, així com quan ho exigisca la seua adequació a les obres previstes en el Pla Director.

Amb major sistemàtica i profunditat es regula el règim de transmissió i gravamen de les concessions. Perquè l'Autoritat Portuària autoritze la transmissió d'una concessió demanial s'hauran de complir les condicions mínimes previstes en la nova llei i, en particular, que es garantisca la lliure competència.

La llei regula, a més, amb més precisió i detall els drets d'adquisició preferent —de tanteig i de retracte— a favor de l'Autoritat Portuària, les adquisicions per rematada judicial, administrativa o per adjudicació de béns per impagament de crèdits hipotecaris i les garanties, de manera que regule l'import a què hauran d'ascendir tant les garanties provisional i definitiva de construcció, com la garantia d'explotació. Per a fer efectives les dites garanties, les Autoritats Portuàries tindran preferència sobre qualssevol altres deutes.

El capítol VII desenvolupa el règim d'extinció d'autoritzacions i concessions. La regulació de les causes d'extinció es manté en termes anàlegs als establits en la legislació de costes. Destaca entre estes el rescat de les concessions. De la nova regulació cal remarcar, d'una banda, en el procediment i, per una altra, en les regles per a la determinació del valor del rescat. Quant al procediment, al Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària li correspondrà la declaració d'interès portuari, i al president, l'acord de necessitat d'ocupació. La declaració d'urgència de l'ocupació, quan siga procedent, correspondrà adoptar-la al ministre de Foment. Pel que fa a la fixació del valor del rescat, l'Autoritat Portuària i el titular podran convindre'n el valor. En cas de no arribar a un acord, el valor del rescat serà fixat per l'Autoritat Portuària de conformitat amb els criteris que específicament es determinen. Correspondrà al Consell d'Administració dictar la corresponent resolució.

El capítol VIII consta d'un únic article relatiu al contracte de concessió d'obres públiques portuàries. La llei pretén amb això adaptar esta nova modalitat de contracte a les obres públiques portuàries. Este contracte tindrà com a objecte, sempre que es trobe oberta a l'ús públic o aprofitament general, la construcció d'un nou

port o d'una part nova d'un port que siga susceptible d'explotació totalment independent i la construcció d'infraestructures bàsiques de defensa, d'abric, d'accessos marítims, de molls i d'altres instal·lacions d'atrada.

El capítol IX està dedicat a la regulació dels mitjans d'execució. L'execució forçosa de les resolucions de les Autoritats Portuàries es regirà per la Llei 30/1992. Com en la legislació de costes, es preveu expressament el desnonament administratiu per als qui ocupen de manera indeguda i sense títol suficient el domini públic portuari, especificant que el termini d'audiència serà de 10 dies.

Per a finalitzar, la llei regula amb especial atenció en el capítol X els mitjans de prevenció i lluita contra la contaminació en el domini públic portuari, així com la recepció de rebutjos i residus procedents de vaixells, a fi de garantir la protecció mediambiental i la seguretat als ports. Junt amb això, s'hi regulen les obres de dragatge i l'abocament dels productes en el domini públic portuari, que requeriran l'autorització de l'Autoritat Portuària. Finalment, s'estableix com a novetat la regulació dels plans d'emergència i seguretat d'acord amb el que preveu la legislació vigent.

TÍTOL I

Règim econòmic del sistema portuari de titularitat estatal

CAPÍTOL I

Principis i objectius del règim econòmic

Article 1. *Principis i objectius generals.*

El règim econòmic del sistema portuari de titularitat estatal, integrat pels organismes públics portuaris Ports de l'Estat i les Autoritats Portuàries, haurà de respondre als següents principis i objectius:

- Autonomia de gestió economicofinancera dels organismes públics portuaris.
- Autofinançament del sistema portuari.
- Optimització de la gestió econòmica.
- Solidaritat entre els organismes públics portuaris.
- Competència entre els ports d'interès general.
- Llibertat tarifària.
- Millora de la competitivitat dels ports d'interès general.
- Foment de la participació de la iniciativa privada.

Article 2. *Autonomia de gestió economicofinancera dels organismes públics portuaris.*

1. Ports de l'Estat i les Autoritats Portuàries administraran els seus respectius recursos econòmics i financers amb autonomia de gestió, i dins del seu àmbit de competència.

2. La gestió econòmica i financera haurà de complir els objectius anualment fixats en els plans d'empresa, d'acord amb els instruments de planificació plurianual del sistema portuari estatal aprovats, en el marc fixat pel Ministeri de Foment, en execució de la política portuària del Govern.

Article 3. *Autofinançament del sistema portuari.*

1. Els ingressos de les activitats ordinàries del sistema portuari estatal i de cada una de les Autoritats Portuàries hauran de cobrir, almenys, els conceptes següents:

- Els gastos d'explotació i els gastos financers.
- Les càrregues fiscals.
- La depreciació dels seus béns i les seues instal·lacions.
- Un resultat raonable que permeta afrontar el cost de les noves inversions i la devolució dels emprèstits emesos i dels préstecs rebuts.

2. Per a garantir l'autofinançament del sistema portuari i de cada una de les Autoritats Portuàries d'acord amb els respectius plans d'empresa, Ports de l'Estat acordarà amb cada Autoritat Portuària, en la forma prevista en l'article 36 d'esta llei, l'objectiu de rendibilitat anual de cada una d'estes atenent les seues característiques i condicionaments específics, les diferències en la situació competitiva, la previsible evolució de la demanda, les necessitats inversores de cada Autoritat Portuària i les circumstàncies especials derivades de les condicions d'allunyament, insularitat i ultraperifèria, tenint en compte l'objectiu global de rendibilitat fixat per al conjunt del sistema portuari, així com respectant, en tot cas, el principi de lliure competència.

3. A estos efectes, la rendibilitat del sistema portuari es calcularà com el quocient entre el resultat de l'exercici després d'impostos i l'immobilitzat net mitjà de l'exercici, excloent-ne l'immobilitzat en curs.

En el càlcul de la rendibilitat de cada Autoritat Portuària s'exclourà del numerador el saldo del Fons de Compensació Interportuari aportat o rebut.

Article 4. *Optimització de la gestió econòmica.*

1. Ports de l'Estat i les Autoritats Portuàries gestionaran els seus recursos econòmics atenent criteris d'eficàcia i d'eficiència, a fi d'aconseguir el compliment dels objectius previstos i la rendibilització del patrimoni.

2. La gestió econòmica es realitzarà en un marc de desenvolupament sostenible que vetlarà per la protecció i la conservació mediambiental, per l'adequada integració dels ports en les ciutats del seu entorn i per la conservació del Patrimoni Històric Espanyol vinculat al servei dels ports.

Article 5. *Solidaritat entre els organismes públics portuaris.*

1. El sistema portuari estatal respon al principi de solidaritat entre els organismes públics portuaris, atenent, en particular, les especials condicions d'allunyament, d'insularitat i ultraperifèria.

2. Ports de l'Estat i les Autoritats Portuàries promouran la solidaritat en el sistema portuari, a través del Fons de Compensació Interportuari com a instrument de redistribució de recursos, en el marc dels principis d'autofinançament i de lliure i lleial competència, en i entre els ports d'interès general.

Article 6. *Competència entre els ports d'interès general.*

L'activitat portuària es desenvoluparà en un marc de lliure i lleial competència entre els ports d'interès gene-

ral i entre les Autoritats Portuàries que els gestionen, a fi de fomentar l'increment dels tràfics portuaris i la millora de la competitivitat.

Article 7. *Llibertat tarifària.*

1. Les Autoritats Portuàries establiran lliurement les tarifes en aquells servicis comercials que presten en concurrència amb la iniciativa privada, amb els límits que es deriven de l'obligació d'evitar pràctiques abusives, així com actuacions discriminatòries i altres d'anàlogues. Estes tarifes no podran ser inferiors al cost del servicis.

2. Les tarifes per servicis prestats pel sector privat es fixaran lliurement, sense perjudi de les tarifes màximes que en els servicis portuaris bàsics puguen establir les Autoritats Portuàries.

3. El Ministeri de Foment vetlarà per assegurar la màxima autonomia de gestió de les Autoritats Portuàries en esta matèria.

Article 8. *Millora de la competitivitat dels ports d'interés general.*

Amb l'objectiu de millorar la posició competitiva dels ports d'interés general i la seua integració en les cadenes logístiques i de transport nacionals i internacionals, Ports de l'Estat i les Autoritats Portuàries, en l'àmbit de les seues respectives competències, promouran estratègies tendents a assegurar l'adaptació permanent de l'oferta global portuària a les necessitats i exigències de l'activitat econòmica a què estos servixen, i contribuiran a crear un àmbit de cooperació de tots els agents de la comunitat portuària, públics i privats, dirigit a la millora dels servicis portuaris i a la promoció dels ports. Hauran d'adoptar, entre altres, mesures encaminades a la millora de la qualitat i de l'eficàcia en la prestació dels servicis i a la reducció del cost del pas de la mercaderia a través dels ports, promovent tarifes competitives en els servicis portuaris, aplicant coeficients correctors en les taxes portuàries i establint bonificacions, en els termes previstos en esta llei, que permeten articular accions comercials adequades a cada tipus de tràfic en col·laboració amb el sector privat.

Article 9. *Foment de la participació de la iniciativa privada.*

1. Ports de l'Estat i les Autoritats Portuàries, en els seus respectius àmbits de competència i en compliment de la política portuària del Govern, promouran, quan siga procedent, la participació de la iniciativa privada en el finançament i la gestió de les instal·lacions portuàries, a través dels mecanismes jurídics i financers de col·laboració previstos en l'ordenament jurídic.

2. La dita participació s'incentivarà, entre altres instruments, a través de l'atorgament de concessions d'obra pública i demanial que suposen l'execució pels seus titulars de les obres d'infraestructura necessàries i l'explotació d'estes.

CAPÍTOL II

Dels recursos econòmics del sistema portuari

Article 10. *Recursos econòmics del sistema portuari.*

Els recursos econòmics del sistema portuari són els que, d'acord amb esta llei, s'assignen a Ports de l'Estat i

a les Autoritats Portuàries, i es destinaran al compliment de les funcions que s'hi preveuen.

Article 11. *Recursos econòmics de Ports de l'Estat.*

1. Els recursos econòmics de Ports de l'Estat estaran integrats per:

a) Els productes i les rendes del seu patrimoni, així com els ingressos procedents de l'alienació dels seus actius.

b) El quatre per cent dels ingressos meritats per les Autoritats Portuàries en concepte de taxes, que tindrà la consideració de gasto d'explotació per a estes i es liquidarà amb periodicitat trimestral.

En el cas de les Autoritats Portuàries situades en les regions insulars de Balears, Canàries, Ceuta i Melilla, este percentatge d'aportació s'establix en el dos per cent.

c) Els ingressos generats per l'exercici de les seues activitats.

d) Les aportacions rebudes del Fons de Compensació Interportuari.

e) Els que puguen assignar-se en els Pressupostos Generals de l'Estat o en els d'altres Administracions públiques.

f) Les ajudes i subvencions, siga quina siga la seua procedència.

g) Els procedents de crèdits, préstecs i la resta d'operacions financeres que puguen concertar.

h) Les donacions, llegats i altres aportacions de particulars i entitats privades.

i) Qualsevol altre que li siga atribuït per l'ordenament jurídic.

2. Correspon a Ports de l'Estat la gestió i l'administració dels recursos que es relacionen en l'apartat anterior, de manera que s'ajuste als objectius i els principis continguts en esta llei.

Article 12. *Recursos econòmics de les Autoritats Portuàries.*

1. Els recursos econòmics de les Autoritats Portuàries estaran integrats per:

a) Els productes i rendes del seu patrimoni, així com els ingressos procedents de l'alienació dels seus actius.

b) Les taxes portuàries, sense perjudi del que establix l'article 11.1 b) d'esta llei.

c) Els ingressos que tinguen el caràcter de recursos de dret privat obtinguts en l'exercici de les seues funcions.

d) Les aportacions rebudes del Fons de Compensació Interportuari.

e) Els que puguen assignar-se en els Pressupostos Generals de l'Estat o en els d'altres Administracions públiques.

f) Les ajudes i subvencions, siga quina siga la seua procedència.

g) Els procedents dels crèdits, els préstecs i la resta d'operacions financeres que puguen concertar.

h) El producte de l'aplicació del règim sancionador previst en la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant.

i) Les donacions, els llegats i altres aportacions de particulars i entitats privades.

j) Qualsevol altre que els siga atribuït per l'ordenament jurídic.

2. Correspon a les Autoritats Portuàries la gestió i l'administració dels recursos que es relacionen en l'apartat anterior, de manera que s'ajuste als objectius i els principis establits en esta llei.

CAPÍTOL III

Del Fons de Compensació Interportuari

Article 13. *Fons de Compensació Interportuari.*

1. De conformitat amb el principi de solidaritat entre els organismes públics portuaris, es crea el Fons de Compensació Interportuari com a instrument de redistribució de recursos del sistema portuari estatal, que serà administrat per Ports de l'Estat de conformitat amb els acords adoptats pel Comité de Distribució del Fons, i es dotarà anualment en el pressupost d'explotació individual d'este organisme públic.

2. Les Autoritats Portuàries i Ports de l'Estat realitzaran aportacions al Fons de Compensació Interportuari de conformitat amb els criteris i límits establits en esta llei. Les dites aportacions tindran la consideració de gasto no reintegrable.

3. El sistema d'aportacions i de distribució d'estes estarà dirigit a garantir l'autofinançament del sistema portuari de titularitat estatal i a potenciar el marc de lleial competència entre els ports d'interés general, i afavorirà:

a) L'ajust dels recursos generats per cada Autoritat Portuària a les desviacions que hi ha en les estructures d'ingressos i gastos de cada una d'estes, causades per la diferent situació competitiva en què es troben, a causa de les característiques o limitacions de la seua àrea d'influència, especialment rellevant als ports de Ceuta, Melilla i els situats en els arxipèlags Balear i Canari, als seus condicionants físics, en particular, la inclusió de diversos ports en una Autoritat Portuària o la necessitat de grans obres de manteniment o reparació periòdiques o extraordinàries, així com a les característiques dels seus tràfics, tot això, sense perjudici dels principis d'autonomia i lliure competència.

b) El desenvolupament sostenible de l'activitat portuària en el conjunt dels ports d'interés general.

c) La millora de l'accessibilitat viària i ferroviària als ports d'interés general.

d) El desenvolupament tecnològic del sector portuari.

4. La quantia anual de l'aportació de cada Autoritat Portuària al Fons de Compensació Interportuari es determinarà per l'agregació dels següents imports corresponents a l'exercici anterior:

a) El 80 per cent dels ingressos meritats per la taxa per servici de senyalització marítima corresponent als vaixells inclosos en l'apartat 5.a) de l'article 30 d'esta llei.

b) Fins al 12 per cent dels recursos generats per les operacions, excloent-ne la quantitat corresponent al Fons de Compensació aportada o rebuda i els ingressos per la taxa per servici de senyalització marítima.

El percentatge que cal aplicar, corresponent al paràgraf b), serà fixat anualment pel Comité de Distribució del Fons, a proposta de Ports de l'Estat, segons les necessitats financeres que es deriven d'un adequat nivell d'inversió o de gasto en manteniment i reparació d'infraestructures en relació amb la capacitat de generació de recursos de cada Autoritat Portuària, així com del desenvolupament de processos de sanejament en estes per a aconseguir la seua rendibilitat; objectiu d'acord amb les previsions del seu pla d'empresa. Este percentatge es reduirà un 50 per cent per a les Autoritats Portuàries de l'Arxipèlag Canari, Balear, i de Ceuta i Melilla.

L'aportació sobre recursos generats fixada de manera general pel Comité de Distribució del Fons es reduirà per a cada Autoritat Portuària en el doble del percentatge en què disminuïska la mitjana del quocient entre gastos i ingressos d'explotació dels tres exercicis anteriors, amb relació a la dita mitjana calculada per al període dels tres anys anteriors a l'exercici precedent.

5. La quantia de l'aportació anual de Ports de l'Estat serà determinada pel seu Consell Rector d'acord amb les disponibilitats pressupostàries d'este organisme públic i de les necessitats del Fons de Compensació Interportuari.

6. La distribució del Fons de Compensació Interportuari entre Ports de l'Estat i les Autoritats Portuàries serà aprovada pel Comité de Distribució del Fons atenent els criteris següents:

I. L'import a) de l'apartat 4, entre totes les Autoritats Portuàries d'acord amb el nombre de fars i altres ajudes a la navegació marítima en el litoral ubicades en la zona geogràfica que tinga assignada cada Autoritat Portuària a efectes de senyalització marítima.

II. L'import dels apartats 4.b) i el 5, per a:

1r. Cofinançament d'inversions en infraestructures i ajudes a la navegació marítima, així com gastos de reparació i manteniment d'infraestructures portuàries bàsiques.

2n. Col·laborar en el finançament dels gastos associats a la implantació de plans de sanejament.

3r. Cofinançar actuacions mediambientals fora de la zona de servici dels ports que afavorisquen un marc de desenvolupament sostenible de l'activitat portuària.

4t. Cofinançar actuacions de millora en accessibilitat viària i ferroviària als ports, fora de la seua zona de servici.

5t. Cofinançar actuacions o programes d'investigació, desenvolupament i innovació d'interés portuari.

El criteri d'assignació de recursos tindrà anualment un caràcter finalista i la seua aplicació estarà condicionada a la seua execució efectiva, al compliment del nivell d'inversió fixat en el pla d'empresa per a l'Autoritat Portuària o, si és el cas, al compliment del pla de sanejament. La dita assignació tindrà la consideració d'ingrés de l'exercici en què efectivament s'aplique i es considerarà obtingut en el compliment de la finalitat específica d'este.

El Comité de Distribució del Fons de Compensació Interportuari decidirà la destinació de les quantitats assignades anualment que no siguen consumides, i podrà acordar el manteniment en el Fons per a la seua assignació en el següent exercici.

7. El Comité de Distribució del Fons de Compensació Interportuari tindrà la composició següent:

a) El president, que serà el president de Ports de l'Estat.

b) Els vocals, que seran els presidents de cada una de les Autoritats Portuàries o la persona en qui deleguen.

c) Un secretari, que serà el del Consell Rector de Ports de l'Estat.

Els acords del Comité, sobre la base de les propostes presentades per Ports de l'Estat, seran adoptats per majoria simple dels assistents, i correspondrà al president el vot de qualitat en cas d'empat.

8. El Ministeri de Foment, a proposta de Ports de l'Estat, determinarà la forma i els terminis en què han de fer-se efectives les aportacions dels organismes públics portuaris.

CAPÍTOL IV

De les taxes portuàries

SECCIÓ 1a. ÀMBIT D'APLICACIÓ I REGLES GENERALS

Article 14. Àmbit d'aplicació.

1. Són taxes portuàries aquelles exigides per la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic portuari i per la prestació de servicis no comercials per les Autoritats Portuàries.

2. Les taxes a què es referix l'apartat anterior són les següents:

a) Per la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic portuari:

1a. Taxa per ocupació privativa del domini públic portuari.

2a. Taxes per utilització especial de les instal·lacions portuàries.

3a. Taxa per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis.

b) Per la prestació de servicis no comercials per les Autoritats Portuàries:

1a. Taxa per servicis generals.

2a. Taxa per servici de senyalització marítima.

Article 15. Règim jurídic.

Les taxes portuàries es regiran pel que disposa esta llei i, en allò que no preveu, per la Llei de Taxes i Preus Públics, la Llei General Tributària i les normes reglamentàries dictades en desplegament d'estes.

Article 16. Regles generals.

A les taxes regulades en este capítol se'ls apliquen les següents regles generals:

a) Les taxes portuàries respondran necessàriament als objectius de coordinació del sistema de transport d'interés general que el Govern establisca i al principi d'autosuficiència del sistema portuari, de manera que la suma dels productes d'estes i dels altres recursos econòmics del sistema portuari cobrisca els gastos d'exploració i els gastos financers, les càrregues fiscals, la

depreciació dels seus béns i les seues instal·lacions i un resultat raonable que permeta afrontar el cost de les noves inversions i la devolució dels emprèstits emesos i dels préstecs rebuts.

L'objectiu de rendibilitat per al conjunt del sistema portuari es fixarà per llei i podrà ser revisat en la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat, segons criteris de política de transport, de la previsible evolució de la demanda i de les necessitats inversores del sistema.

b) L'import estimat de les taxes per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic portuari es fixarà prenent com a referència el valor de mercat del domini públic ocupat corresponent o el de la utilitat derivada d'aquella i, en particular:

1r. En les taxes per ocupació privativa del domini públic portuari i per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis es prendrà com a referència el valor de mercat del domini públic ocupat o el de la utilitat que es represente en cada Autoritat Portuària.

2n. En les taxes per utilització especial de les instal·lacions portuàries la quota tributària serà la mateixa per als usuaris de qualsevol port d'interés general. El seu import es fixarà prenent en consideració els costos directes i indirectes associats a la dotació i el manteniment de les infraestructures portuàries en el conjunt dels ports d'interés general, incloent-hi els d'estructura que se li imputen, els financers, els d'amortització de l'immobilitzat i els necessaris per a garantir el seu adequat desenvolupament segons les necessitats i els requeriments de la demanda.

Els coeficients correctors a la quota d'estes taxes establits en esta llei garantiran el nivell d'autofinançament individual de cada Autoritat Portuària, així com l'ajust dels seus ingressos a les desviacions de les seues estructures de costos associades a les infraestructures portuàries, respecte de la mitjana del sistema portuari.

c) L'import de les taxes per servicis no comercials prestats per les Autoritats Portuàries no podrà excedir, en el seu conjunt, el cost real o previsible dels servicis o, si no n'hi ha, el valor de la prestació rebuda.

Per a la determinació d'este import es prendran en consideració els costos directes i indirectes, incloent-hi els d'estructura que se li imputen i els de caràcter financer, amortització de l'immobilitzat i, si és el cas, els necessaris per a garantir el manteniment i un desenvolupament raonable del servici o l'activitat per la prestació o realització del qual s'exigix la taxa. A estos efectes:

1r. L'import de la taxa per servicis generals es fixarà en cada Autoritat Portuària atenent els costos que suporten, per a la prestació dels servicis a què es referix l'article 58 d'esta llei.

2n. L'import de la taxa per servici de senyalització marítima es fixarà per a tot el sistema portuari d'interés general, considerant els costos directes i indirectes associats a la dotació i l'adequat manteniment del conjunt d'ajudes a la navegació marítima en el litoral marítim espanyol, excloent-ne les que servixen d'aproximació i accés als ports i el seu abalisament.

d) A fi de promoure la competència entre ports, millorar la seua competitivitat, incrementar la inversió privada en infraestructures, potenciar el paper d'Espanya com a plataforma logística internacional, fomentar la intermodalitat, reforçar la captació i consolidació de

tràfics, atendre les especials condicions d'allunyament i insularitat, incentivar millors pràctiques mediambientals i incrementar la qualitat en la prestació dels servicis, s'establiran bonificacions en les corresponents taxes, en els supòsits i amb els límits previstos en esta llei.

e) Ports de l'Estat, amb l'audiència prèvia a les Autoritats Portuàries, aprovarà els criteris analítics d'imputació dels costos directes i indirectes, incloent-hi els d'estructura, corresponents a les taxes, de conformitat amb el que estableix esta llei.

f) Només podran modificar-se mitjançant una llei el número i la identitat dels elements i els criteris de quantificació d'acord amb els quals es determinen les quotes i els tipus exigibles.

La modificació de les quanties fixes resultants de l'aplicació dels elements de quantificació de les taxes portuàries podrà efectuar-se mitjançant una orde ministerial, d'acord amb l'objectiu de rendibilitat anual per al conjunt del sistema portuari, prenent en consideració les necessitats d'inversió, el nivell d'endeutament, l'evolució dels costos, l'eficiència en la gestió i l'evolució de la demanda.

Tota proposta de modificació de les quanties d'una taxa haurà d'incloure, entre els antecedents i els estudis previs per a la seua elaboració, una memòria economicofinancera sobre el cost o valor del recurs o l'activitat de què es tracte i sobre la justificació de la quantia de la taxa proposada. La memòria economicofinancera serà elaborada per Ports de l'Estat i la seua omissió determinarà la nul·litat de ple dret de l'orde ministerial que determine les quanties de la taxa.

g) En els casos en què esta llei estableisca que la quantia de la taxa es determine en règim d'estimació simplificada, la seua repercussió, quan siga procedent, haurà de ser duta a terme pels subjectes passius per l'import que li corresponga en este règim.

h) El substitut podrà exigir al contribuent l'import pagat per la taxa de conformitat amb el que disposa la Llei General Tributària.

i) A efectes de la determinació i l'aplicació de les taxes regulades en esta llei, es tindran en compte les definicions següents:

1a. Arqueig brut (GT): és el que figura com a tal en el Certificat Internacional d'Arqueig de vaixells (1969).

2a. Embarcament de mercaderies: operació d'intercanvi per via terrestre a la marítima que consistix en l'entrada de les mercaderies a la zona de servici del port per via terrestre i l'eixida d'estes o els seus productes derivats per via marítima.

3a. Desembarcament de mercaderies: operació d'intercanvi per via marítima a la terrestre que consistix en l'entrada de les mercaderies a la zona de servici del port per via marítima i l'eixida d'estes o els seus productes derivats per via terrestre.

4a. Transbordament de mercaderies: operació de transferència directa de mercaderies d'un vaixell a un altre, sense depositar-se en els molls i amb presència simultània d'ambdós vaixells durant l'operació.

5a. Tràfic marítim: operació de transferència de mercaderies o elements de transport per via marítima en què estes són descarregades d'un vaixell al moll, i posteriorment tornen a ser carregades en un altre vaixell, o en este en distinta escala, sense haver eixit de la zona de servici del port.

6a. Tràfic terrestre: operació de transferència de mercaderies o elements de transport per via terrestre,

que la seua entrada i eixida de la zona de servici del port és per via terrestre.

7a. Passatger de creuer turístic en embarcament o desembarcament: són els passatgers d'un vaixell qualificat i autoritzat com a creuer turístic que inicien o finalitzen el seu viatge en eixe port.

8a. Passatger de creuer turístic en tràfic: són els passatgers d'un vaixell qualificat i autoritzat com a creuer que inicien o finalitzen el viatge en un altre port.

Article 17. Exempcions.

1. Estaran exempts del pagament de la taxa per ocupació privativa del domini públic portuari regulada en esta llei:

a) Els òrgans i les entitats de les Administracions públiques que duguen a terme en l'àmbit portuari o marítim activitats de vigilància, d'inspecció, d'investigació i protecció del medi ambient marí i costaner, de protecció dels recursos pesquers, de repressió del contraban, de seguretat pública i control de passatgers, de salvament, de lluita contra la contaminació marina, d'ensenyances marítimes i aquelles relacionades amb la defensa nacional.

b) La Creu Roja Espanyola del Mar respecte a les activitats pròpies que té encomanada esta institució, i altres entitats de caràcter humanitari, sense fins lucratiu i legalment constituïdes, l'activitat de les quals estiga directament vinculada amb l'atenció a tripulants i passatgers, amb la sol·licitud prèvia de l'exempció a l'Autoritat Portuària que serà atorgada quan concórreguen estos requisits.

2. Estaran exempts de la taxa per aprofitament especial en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis i de la taxa per servicis generals:

a) Els òrgans i les entitats de les Administracions Públiques, respecte de les activitats a què es referix el paràgraf a) de l'apartat anterior i, en general, d'activitats d'interés social i cultural.

b) La Creu Roja del Mar i altres entitats de caràcter humanitari, respecte de les activitats a què es referix el paràgraf b) de l'apartat anterior, amb la sol·licitud prèvia de l'exempció a l'Autoritat Portuària que serà atorgada quan concórreguen estos requisits.

c) Les corporacions de dret públic i entitats sense fins lucratiu per a aquelles activitats que es troben directament vinculades amb l'activitat portuària i que siguen d'interés educatiu, investigador, cultural, social o esportiu amb la sol·licitud prèvia de l'exempció a l'Autoritat Portuària, que serà atorgada quan concórreguen estos requisits.

3. Estaran exempts del pagament de les corresponents taxes per utilització especial d'instal·lacions portuàries i de la taxa per servici de senyalització marítima:

a) Els vaixells d'Estat, els vaixells i les aeronaus vinculats al servici de la defensa nacional i, quan hi haja règim de reciprocitat, els dels exèrcits de països integrats amb Espanya en associacions o aliances militars de caràcter internacional, així com les seues tropes i efectes militars, i els d'altres països que no realitzen operacions comercials i la visita dels quals tinga caràcter oficial o d'arribada forçosa, certificada per l'autoritat competent.

b) Les embarcacions i el material al servici de les Autoritats Portuàries i les de les Administracions públi-

ques dedicades al servici del port i a les activitats de vigilància, d'inspecció, d'investigació i de protecció del medi ambient marí i costaner, de protecció dels recursos pesquers, de repressió del contraban, de salvament, de lluita contra la contaminació marina, d'ensenyances marítimes i, en general, a missions oficials de la seua competència. Així mateix, quan hi haja règim de reciprocitat, les embarcacions i el material de les Administracions d'altres Estats dedicats a les mateixes activitats.

c) Les embarcacions i el material de la Creu Roja Espanyola del Mar dedicades a les labors que té encomanades esta institució, així com les mercaderies de caràcter humanitari enviades a zones o regions en crisi o d'emergència, realitzades per organismes de caràcter humanitari o social, sense fins lucratiu i legalment constituïts, amb la sol·licitud prèvia de l'exempció a l'Autoritat Portuària que serà atorgada quan concórreguen estos requisits.

Article 18. *Gestió, revisió i garanties de cobrament de les taxes.*

1. La gestió, la liquidació i la recaptació de les taxes seran efectuades per les Autoritats Portuàries, de manera que es pugua utilitzar per a l'efectivitat del cobrament d'estes les garanties constituïdes a este efecte i, si és el cas, la via de constrenyiment la gestió de la qual serà realitzada pels òrgans de recaptació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària, o amb la realització prèvia de l'oportú conveni de la gestió recaptatòria, pels òrgans de recaptació de les Administracions de les comunitats autònomes, de les entitats que integren l'Administració local o d'altres Administracions públiques territorials.

De conformitat amb l'article 23 de la Llei 8/1989, de 13 d'abril, de Taxes i Preus Públics, els subjectes passius estaran obligats a practicar operacions d'autoliquidació tributària quan així es preveja reglamentàriament.

2. En la gestió i revisió dels actes d'aplicació de les taxes s'aplicaran els principis i procediments de la Llei General Tributària i les disposicions de desplegament mentres no s'oposen al que preveu esta llei.

3. L'impagament de qualsevol de les taxes previstes en l'article 14.2 podrà motivar, amb l'advertència prèvia a l'interessat i mentres no regularitze el seu deute tributari, la prohibició o la pèrdua del dret a la utilització o l'aprofitament especial de les instal·lacions portuàries, amb la comunicació prèvia al capità Marítim si afecta la navegació, la suspensió de l'activitat i, si és el cas, l'extinció del títol administratiu corresponent, d'acord amb el que preveu esta llei.

A estos efectes, s'entendrà que s'ha produït impagament de les taxes quan no s'efectue l'ingrés del deute tributari en període voluntari.

SECCIÓ 2a. TAXA PER OCUPACIÓ PRIVATIVA DEL DOMINI PÚBLIC PORTUARI

Article 19. *Taxa per ocupació privativa del domini públic portuari.*

1. L'ocupació del domini públic portuari, en virtut d'una concessió o autorització, meritara la corresponent taxa a favor de l'Autoritat Portuària.

2. Són subjectes passius contribuents de la taxa, segons siga procedent, el concessionari o el titular de l'autorització.

3. La base imposable de la taxa serà el valor del bé, que es determinarà de la manera següent:

a) Ocupació de terrenys. Serà el valor dels terrenys, que es determinarà sobre la base de criteris de mercat. A este efecte, la zona de servici es dividirà en àrees funcionals, i s'assignarà als terrenys inclosos en cada una d'estes un valor per referència a altres terrenys del terme municipal o dels termes municipals pròxims, amb semblants usos a cada àrea, en particular els qualificats com d'ús comercial, industrial o logístic i per a la mateixa activitat o semblant, prenent en consideració l'aprofitament que els corresponga. A més, en el cas d'àrees funcionals destinades a terminals i a altres instal·lacions de manipulació de mercaderies es prendrà també en consideració el valor de superfícies portuàries que puguen ser alternatives per als tràfics d'este port.

A més d'eixe valor de referència, en la valoració final dels terrenys de cada àrea caldrà tindre en compte el grau d'urbanització general de la zona, la connexió amb els diferents tipus i infraestructures de transport, la seua accessibilitat marítima i terrestre i la seua localització i proximitat a les infraestructures portuàries, en particular, a les instal·lacions d'atracada i a les àrees abrigades.

b) Ocupació de les aigües del port. Serà el valor dels espais d'aigua inclosos en cada una de les àrees funcionals en què es dividisca la zona de servici del port, que es determinarà per referència al valor dels terrenys de les àrees de la zona de servici amb semblant finalitat o ús o, si és el cas, al dels terrenys més pròxims. En la valoració s'haurà de tindre en compte les condicions d'abric, de profunditat i de localització de les aigües, sense que pugua excedir el valor dels terrenys de referència.

No obstant això, quan l'espai d'aigua s'atorgue en concessió per al seu farciment, el valor d'esta serà l'assignat als terrenys de semblant utilitat que es troben més pròxims.

c) Ocupació d'obres i instal·lacions. Estarà constituïda pels conceptes següents:

1r. El valor dels terrenys i de les aigües ocupats.

2n. El valor de les infraestructures, superestructures i instal·lacions, incloent-hi la urbanització interna i la pavimentació de la parcel·la en concessió, en el moment d'atorgament d'estes, calculat sobre la base de criteris de mercat, i el valor de la seua depreciació anual. Estos valors, que seran aprovats per l'Autoritat Portuària, romandran constants durant el període concessional, i no s'aplicarà l'actualització anual prevista en l'apartat 6.

Els criteris per al càlcul del valor de les obres i les instal·lacions i del valor de la seua depreciació seran aprovats pel ministre de Foment, a proposta de Ports de l'Estat.

d) Quan l'ocupació del domini públic portuari incloga un ús consumptiu d'este, el valor d'este ús serà el dels materials consumits a preu de mercat.

4. El tipus de gravamen anual aplicat a la base imposable serà el següent:

a) En el supòsit d'ocupació de terrenys i d'aigües del port:

1r. En àrees destinades a usos portuaris relacionats amb l'intercanvi entre tipus de transport, als relatius al desenvolupament de servicis portuaris i a altres

activitats portuàries comercials, pesqueres i nauticoesportives: el cinc per cent.

2n. En àrees destinades a activitats auxiliars o complementàries de les activitats portuàries, incloent-hi les logístiques, d'emmagatzematge i les que corresponguen a empreses industrials o comercials: el sis per cent.

3r. En àrees destinades a usos no portuaris: el set per cent.

Respecte de l'espai d'aigua per a farciment: el 2,5 per cent del valor de la base mentres el concessionari efectua les obres de farciment en el termini fixat en la concessió. Finalitzat este termini, el tipus serà del cinc per cent.

b) En el cas d'ocupació del vol o subsòl de terrenys o espais submergits: el 2,5 per cent del valor de la base imposable que corresponga als respectius terrenys o aigües, llevat que el seu ús impedisca la utilització de la superfície, i en este cas el tipus de gravamen serà el que corresponga d'acord amb el que preveu el paràgraf a) anterior.

c) En el cas d'ocupació d'obres i instal·lacions:

1r. En àrees destinades a usos portuaris relacionats amb l'intercanvi entre tipus de transport, als relatius al desenvolupament de servicis portuaris i a altres activitats portuàries comercials, pesqueres i nauticoesportives: el cinc per cent dels valors dels terrenys, de l'espai d'aigua i de les obres i instal·lacions, i el 100 per cent del valor de la depreciació anual assignada. En el cas de llotges pesqueres, el tipus de gravamen aplicable a l'obra o la instal·lació serà del 3,5 per cent.

2n. En àrees destinades a activitats auxiliars o complementàries de les activitats portuàries, incloent-hi les logístiques, d'emmagatzematge i les que corresponguen a empreses industrials o comercials: el sis per cent dels valors dels terrenys, de l'espai d'aigua i de les obres i instal·lacions i el 100 per cent del valor de la depreciació anual assignada.

3r. En àrees destinades a usos no portuaris: el set per cent dels valors dels terrenys, de l'espai d'aigua i de les obres i instal·lacions i el 100 per cent del valor de la depreciació anual assignada.

d) En el supòsit d'ús consumptiu: el 100 per cent del valor dels materials consumits.

5. Per a la determinació del valor dels terrenys i de les aigües del port, el ministre de Foment aprovarà, a proposta de cada Autoritat Portuària, la corresponent valoració de la zona de servici del port i dels terrenys vinculats a la senyalització marítima, la gestió de la qual s'atribuïx a cada Autoritat Portuària, d'acord amb el procediment següent:

a) Elaboració per l'Autoritat Portuària de la valoració de terrenys i d'aigües del port que haurà d'incloure-hi, entre els antecedents i els estudis necessaris, una memòria economicofinancera.

b) Informació pública durant un termini no inferior a 20 dies, que serà anunciada en el butlletí oficial de la comunitat autònoma respectiva.

c) Remissió de l'expedient a Ports de l'Estat, qui sol·licitarà un informe del Ministeri d'Hisenda, que haurà de ser emés en un termini no superior a un mes.

d) Emissió d'informe per Ports de l'Estat, que l'eleva, junt amb l'expedient, al Ministeri de Foment.

L'orde d'aprovació de la corresponent valoració serà publicada en el «Boletín Oficial del Estado». Els valors continguts en l'orde no seran susceptibles de recurs autònom, sense perjudi que procedisquen contra la notificació individual conjunta d'este valor i de la nova quantia de la taxa als concessionaris i titulars d'autoritzacions.

Estes valoracions, que s'actualitzaran l'1 de gener de cada any en una proporció equivalent al 85 per cent de la variació interanual experimentada per l'índex general de preus al consum per al conjunt nacional total (IPC) en el mes d'octubre, podran revisar-se per a la totalitat de la zona de servici i dels terrenys afectats a la senyalització marítima cada cinc anys i, en tot cas, hauran de revisar-se cada 10 anys. Així mateix, hauran de revisar-se quan s'aprove o es modifique el pla d'utilització dels espais portuaris, en la part de la zona de servici que es trobe afectada per la dita modificació o quan es produísca qualsevol circumstància que pugua afectar el seu valor. L'actualització del valor dels terrenys i les aigües del port no afectarà les concessions i les autoritzacions atorgades, sense perjudi de l'actualització de la quantia de la taxa d'acord amb el que preveu l'apartat següent.

6. L'Autoritat Portuària reflectirà en les condicions de la concessió o l'autorització la quantia de la taxa, que serà actualitzada anualment, pel que fa a l'ocupació de terrenys i aigües, en una proporció equivalent al 85 per cent de la variació interanual experimentada per l'índex general de preus al consum per al conjunt nacional total (IPC) en el mes d'octubre. L'actualització serà efectiva a partir del dia 1 de gener. Esta actualització serà incompatible i prevaldrà davant de qualsevol altra que pugua establir-se, amb caràcter general, en la Llei de Pressupostos Generals per a totes les taxes estatals.

La quantia de la taxa en les concessions serà, a més, revisada d'acord amb les noves valoracions que siguen aprovades pel ministre de Foment de conformitat amb el que estableix l'apartat anterior. No obstant això, la quantia de la taxa d'aquelles concessions a què es referix l'article 98.2 de la Llei no es modificarà fins que es produísca la revisió de les condicions, sense perjudi de l'actualització pel IPC.

Com a conseqüència de les revisions que es produïsquen durant el període de vigència de la concessió, l'import de la taxa no podrà incrementar-se en més d'un 20 per cent, cada quinze anys, de la quantia fixada en el títol administratiu o, si és el cas, de l'establida en una revisió anterior, degudament actualitzada en ambdós casos d'acord amb el IPC.

L'anterior limitació no s'aplicarà a les àrees de la zona de servici destinades a usos no portuaris.

7. La meritació de la taxa es produirà a partir de la data de notificació de la resolució d'atorgament de la concessió o l'autorització, excepte en els supòsits de concessions el terme inicial dels quals es vincule a la data d'extinció d'una altra concessió o a la data de finalització d'obres que executa l'Autoritat Portuària, i en este cas, la meritació es produirà a partir d'estes dates.

La taxa serà exigible a la bestreta amb les actualitzacions i, si és el cas, les revisions que s'efectuen, i en els terminis que figuren en les clàusules de la concessió o l'autorització, que no podran ser superiors a un any. No obstant això, l'Autoritat Portuària podrà autoritzar pagaments a compte de la taxa per terminis superiors per a finançar l'execució d'obres a càrrec d'esta.

8. En el cas que l'Autoritat Portuària convoque concursos per a l'atorgament de les concessions o les autoritzacions, els plec de bases podran contindre,

entre els criteris per a la seua resolució el que els licitadors oferisquen imports addicionals als establits per a esta taxa. Les quantitats addicionals oferides, com que manquen de naturalesa tributària, no estaran sotmeses al règim d'actualització previst en l'apartat 6.

9. L'Autoritat Portuària aplicarà bonificacions en els supòsits següents:

a) Quan els subjectes passius realitzen inversions en obres de rebliment, consolidació o millora de terrenys, la quantia de la bonificació es determinarà d'acord amb la inversió realitzada, de conformitat amb l'escala que s'establisca reglamentàriament, atenent el tipus d'obra i cost d'esta, i no podrà excedir el 50 per cent de la quantia corresponent a l'ocupació de les aigües del port o, si és el cas, dels terrenys.

b) Quan l'objecte de la concessió consistisca en la urbanització i la comercialització de zones d'emmagatzematge i d'activitats logístiques, la quantia de la bonificació es determinarà d'acord amb la inversió privada realitzada, de conformitat amb l'escala que s'establisca reglamentàriament, atenent el tipus d'obra i el cost d'esta, i no podrà excedir el 40 per cent de la quantia corresponent a l'ocupació de terrenys. Esta bonificació no podrà aplicar-se durant un període superior a l'establert per a la finalització de cada fase d'urbanització en el títol concessional.

c) Quan el titular de la concessió o l'autorització siga algun òrgan de les Administracions públiques i l'objecte d'estes siguen activitats d'interés social i cultural, l'import d'esta bonificació serà del 50 per cent de la quantia corresponent a l'ocupació de terrenys.

d) Quan el titular de la concessió o l'autorització siga una corporació de dret públic, l'activitat de la qual es trobe directament vinculada amb l'activitat portuària, l'import d'esta bonificació serà del 50 per cent de la quantia corresponent a l'ocupació de terrenys.

e) Quan el titular de la concessió siga un club nàutic o un altre d'esportiu i l'objecte de la concessió siga la realització d'activitats nàutiques, l'import d'esta bonificació serà del 30 per cent de la quantia corresponent a l'ocupació de terrenys.

f) Amb l'objecte d'incentivar millors pràctiques mediambientals, quan el concessionari d'una terminal de manipulació de mercaderies acredite la implantació de sistemes de gestió i d'auditoria ambientals degudament homologats, la quantia de la bonificació es determinarà de conformitat amb l'escala que s'establisca reglamentàriament, atenent les inversions realitzades i les mesures de protecció ambiental establides, i no podrà excedir el 10 per cent de la quantia corresponent a l'ocupació dels terrenys o, si és el cas, de les aigües del port.

g) Amb l'objecte d'incrementar la qualitat en la prestació dels servicis, quan el concessionari d'una terminal de manipulació de mercaderies o d'una estació marítima tinga en vigor una certificació de servicis emesa per una entitat acreditada de conformitat amb la Norma UNIX-EN 45011, o aquella que la substituïska, o per una entitat el sistema d'emissió de certificats de la qual complisca els requisits d'esta, l'import d'esta bonificació no podrà excedir el cinc per cent de la quantia corresponent a l'ocupació dels terrenys o, si és el cas, de les aigües del port.

Per orde ministerial i a proposta del Consell Rector de Ports de l'Estat, sent escoltades les Autoritats Portuàries, podran concretar-se les condicions, les escales i els

criteris necessaris per a l'aplicació de les bonificacions previstes en els anteriors supòsits, partint dels elements essencials continguts en estos.

Així mateix, respecte del paràgraf g), el Ministeri de Foment, a proposta del Consell Rector de Ports de l'Estat, sent escoltades les Autoritats Portuàries i les organitzacions representatives dels corresponents prestadors i usuaris de servicis en l'àmbit nacional, aprovarà els manuals de servicis que especifiquen els compromisos de qualitat dels servicis que servixen de base per a la seua homologació-certificació i la seua millora contínua, així com els sistemes de control i verificació del seu compliment.

Estos manuals de servicis podran ser desenvolupats en cada port a través de manuals específics, aprovats per l'Autoritat Portuària i validats per Ports de l'Estat una vegada comprovat que s'ajusten als compromisos mínims de qualitat i de sistemes de control adoptats per al conjunt del sistema portuari.

SECCIÓ 3a. TAXES PER UTILITZACIÓ ESPECIAL DE LES INSTAL·LACIONS PORTUÀRIES

Article 20. Àmbit d'aplicació.

1. Les Autoritats Portuàries exigiran per la utilització de les instal·lacions portuàries fixes pels vaixells, el passatge i les mercaderies, el pagament de les següents taxes, els elements essencials del qual es determinen en esta llei:

a) Pels vaixells i les embarcacions, la taxa del vaixell i la taxa de les embarcacions esportives i de recreació.

b) Pels passatgers i els vehicles en règim de passatge, la taxa del passatge.

c) Per la mercaderia, la taxa de la mercaderia.

d) Pel vaixell de pesca i la pesca fresca es meritara una única taxa, denominada taxa de la pesca fresca.

2. La realització dels fets imposables en les taxes per utilització especial de les instal·lacions portuàries es produirà per la utilització de tots o algun dels béns o les instal·lacions que s'hi indiquen.

Article 21. Taxa del vaixell.

1. El fet imposable d'esta taxa és la utilització pels vaixells de les aigües de la zona de servicis del port i de les obres i les instal·lacions portuàries fixes que permeten l'accés marítim al lloc d'atraca o d'ancoratge que els haja sigut assignat, així com la seua estada.

2. Seran subjectes passius, a títol de contribuents i solidàriament, el propietari, el navilier i el capità del vaixell.

Si el vaixell es troba consignat serà subjecte passiu substituït dels contribuents el consignatari del vaixell.

Als molls, als molls de pilons i a les instal·lacions portuàries d'atraca atorgada en concessió o autorització, serà subjecte passiu substituït dels contribuents el concessionari o l'autoritzat.

Tots els substituïts designats en este precepte quedaran solidàriament obligats al compliment de les prestacions materials i formals derivades de l'obligació tributària, sense perjudici que l'Autoritat Portuària es dirigisca, en primer lloc, al titular de la concessió o de l'autorització. En cas d'incompliment de les seues

obligacions per part dels substituïts, en especial en cas d'impagament de la taxa, l'Autoritat Portuària podrà exigir als contribuents el seu compliment. Tot això, sense perjudici de les responsabilitats en què hagen incorregut els substituïts.

3. Esta taxa es meritara quan el vaixell entre en les aigües de la zona de servici del port.

4. Els elements quantitius d'esta taxa són: el mode i la intensitat en la utilització de les instal·lacions portuàries, el nombre d'escales al port, l'any natural i el temps d'estada en el lloc d'atracada o d'ancoratge.

5. La quota de la taxa és la següent:

I. Per l'accés i l'estada en el lloc d'atracada o d'ancoratge en la zona I o interior de les aigües portuàries dels vaixells o artefactes flotants, per cada 100 GT d'arqueig brut del vaixell, amb un mínim de 100 GT, i temps d'estada:

a) Atracats de costat a molls o a molls de pilons: 1,24 €.

b) Atracats de punta a molls o a molls de pilons, a vaixells abarloats, a vaixells amarrats a boies o altres punts fixos que no tinguen la consideració d'atracades, i a vaixells ancorats: 1,13 €.

II. Per l'accés i, si és el cas, l'estada dels vaixells o artefactes flotants en atracades en concessió o autorització en la zona I o interior de les aigües portuàries, i per cada 100 GT d'arqueig brut del vaixell, amb un mínim de 100 GT, i temps d'estada en el lloc d'atracada o d'ancoratge:

a) Atracat o ancorat amb espai d'aigua en concessió o autorització: 0,78 €.

b) Atracat sense espai d'aigua en concessió o autorització: 0,86 €.

El temps d'estada en el lloc d'atracada o d'ancoratge previst en els apartats I i II es computarà en períodes d'una hora o fracció amb un mínim de tres hores per escala i un màxim de 15 hores per escala cada 24 hores.

En el cas que en la mateixa escala s'utilitzen diverses atracades, es considerarà una única estada per a tota l'escala. Si d'això resulta que hi ha distints subjectes passius, es repartirà el temps d'estada de manera proporcional a l'estada en cada atracada.

III. Per l'estada i la utilització prolongada de les instal·lacions d'atracada o de les aigües del port pels vaixells i per les instal·lacions flotants que no tinguen espai d'aigua en concessió o autorització, per cada 100 GT d'arqueig brut del vaixell, amb un mínim de 100 GT, i dia d'estada o fracció:

a) Vaixells de tràfic interior de passatgers i de mercaderies: 6 €.

b) Vaixells destinats al dragatge o a l'aprovisionament: 6 €.

c) Vaixells en construcció, gran reparació, transformació i desballestament: 2 €.

d) Vaixells pesquers l'última operació de descàrrega dels quals s'haja efectuat al port o per desocupació biològica i per carència de llicència i vaixells en depòsit judicial: 1 €.

e) Vaixells inactius, inclús pesquers, i artefactes flotants: 6 €.

f) Vaixells destinats a la prestació dels servicis de remolc, amarratge, practicatge i a altres servicis portuaris: 3 €.

g) Altres vaixells l'estada dels quals siga superior a un mes: 6 €.

Quan l'estada o la utilització prolongada tinga lloc en molls o instal·lacions d'atracada en concessió o autorització, la quota de la taxa serà el 75 per cent de la prevista en el quadre anterior, quan ocupe un espai d'aigua que no estiga en concessió o autorització, i del 40 per cent quan l'espai d'aigua ocupat estiga en concessió.

IV. Per l'accés i l'estada en el lloc d'atracada del vaixell o l'artefacte flotant únicament en la zona II o exterior de les aigües portuàries o en ports en règim concessional, la quota de la taxa serà el 30 per cent de la prevista en els apartats anteriors, segons corresponga, excepte en el supòsit previst en els paràgrafs a) i b) de l'apartat III, en els quals la quota romandrà invariable.

En el supòsit d'ancoratge en la zona II o exterior de les aigües portuàries, la quota de la taxa serà d'1,00 € per cada 100 GT d'arqueig brut del vaixell, amb un mínim de 100 GT i per dia d'estada o fracció, i es meritara des del quart dia d'estada, llevat que s'hagen realitzat operacions comercials, inclòs l'aprovisionament, i en este cas es meritara a partir del dia d'inici de l'operació.

El temps d'estada en ancoratge en la zona II es computarà separadament del que puga correspondre a altres tipus d'utilització pel vaixell de la zona de servici del port i de les obres i les instal·lacions portuàries.

6. D'acord amb el nombre d'escales, en un mateix port i durant l'any natural, dels vaixells que presten un servici a un determinat tipus de tràfic i siguen operats per una mateixa empresa naviliera o per una agrupació d'empreses navilieres amb acords d'explotació compartida dels seus vaixells, la quota d'esta taxa es multiplicarà, amb la sol·licitud prèvia del subjecte passiu, pels coeficients següents:

Des de l'escala 1 fins a l'escala 12: 1,00.

Des de l'escala 13 fins a l'escala 26: 0,95.

Des de l'escala 27 fins a l'escala 52: 0,85.

Des de l'escala 53 fins a l'escala 104: 0,75.

Des de l'escala 105 fins a l'escala 156: 0,65.

Des de l'escala 157 fins a l'escala 312: 0,55.

A partir de l'escala 313: 0,45.

Als efectes previst en esta llei, per orde del ministre de Foment es definirà, a proposta del Consell Rector de Ports de l'Estat, sent escoltades les Autoritats Portuàries, el concepte de servici a un determinat tipus de tràfic i s'establiran els criteris, la forma i el termini d'acreditació de la pertinença dels vaixells a una agrupació d'empreses navilieres amb acords d'explotació compartida.

7. Per als vaixells que entren en un port únicament per al seu aprovisionament, la quota de la taxa serà del 75 per cent de l'establida en l'apartat 5. Per a un mateix vaixell, en un mateix port i des de l'escala set en el mateix any natural, la quota serà del 65 per cent de la prevista en este apartat.

8. Per l'accés directe dels vaixells al dic sec, la grada o el varador situat en la zona I de les aigües portuàries, la quota de la taxa serà de 4 E per cada 100 GT d'arqueig brut del vaixell, amb un mínim de 100 GT i una única vegada. Quan es trobe situat en la zona II, la quota serà el 30 per cent de l'anterior.

9. Per a la determinació de la quantia d'esta taxa s'aplicarà el Reglament (CE) 2978/94 del Consell sobre l'aplicació de la Resolució A.747 (18) de l'OMI relativa a l'aplicació de l'arqueig dels tancs de llast en els petroliers equipats amb tancs de llast separat.

En el cas que no es dispose de l'arqueig segons el Conveni Internacional d'Arqueig de vaixells (1969) s'aplicarà el següent valor estimat d'arqueig:

Valor estimat d'arqueig = $0,4 \times E \times M \times P$, on

E = eslora màxima en metres

M = mànega màxima en metres

P = puntal de traçat en metres

Article 22. Taxa de les embarcacions esportives i de recreació.

1. El fet imposable d'esta taxa consisteix en la utilització per les embarcacions esportives o de recreació de les aigües de la zona de servici del port i de les obres i instal·lacions portuàries fixes que permeten l'accés marítim al lloc d'atracada o d'ancoratge assignat, així com l'estada en estos, i pels seus tripulants i passatgers la utilització dels molls i molls de pilons, accessos terrestres, vies de circulació i altres instal·lacions portuàries fixes.

L'aplicació d'esta taxa requereix que l'embarcació no realitze transport de mercaderies i que els passatgers no viatgen en règim de creuer o d'excursions turístiques, i en este cas s'aplicaran la taxa del vaixell, la taxa del passatge i la taxa de la mercaderia.

2. Seran subjectes passius, a títol de contribuents i solidàriament, el propietari de l'embarcació, el consignatari i el capità o patró d'esta.

En dàrsenes i instal·lacions portuàries esportives atorgades en concessió o autorització, el concessionari o l'autoritzat tindrà la condició de subjecte passiu substituït dels contribuents, de manera que quedarà obligat a complir les prestacions materials i formals de l'obligació tributària.

En cas d'incompliment de les seues obligacions per part del substituït, en especial, en cas d'impagament de la taxa, l'Autoritat Portuària podrà exigir als contribuents el seu compliment. Tot això, sense perjudici de les responsabilitats en què haja incorregut el substituït.

3. Esta taxa es meritara quan l'embarcació esportiva o de recreació entre en les aigües de la zona de servici del port, o quan es produïska la posada a disposició de l'atracada.

4. Els elements quantitius d'esta taxa són: el tipus i la intensitat d'utilització de les instal·lacions portuàries i el període d'estada.

5. La quota d'esta taxa és la següent:

l) En dàrsenes o instal·lacions nauticoesportives no concedides ni autoritzades:

a) Per l'accés i l'estada de les embarcacions en el lloc d'atracada o d'ancoratge en la zona I o interior de les aigües portuàries, per unitat de superfície ocupada i per dia natural o fracció:

Atracades de costat: 0,30 €.

Atracades de punta i abarloades: 0,10 €.

En el lloc d'ancoratge amb amarratge al port: 0,06 €.

En el lloc d'ancoratge amb mitjans propis: 0,04 €.

En zones amb calats inferiors a dos metres en baixamar màxima viva equinoccial, la quota de la taxa serà de 65 per cent de les assenyalades en el quadre anterior.

b) Per disponibilitat de servicis, per unitat de superfície ocupada i per dia natural o fracció:

Pres a d'aigua: 0,02 €.

Pres a d'energia elèctrica: 0,03 €.

Els consums d'aigua i d'energia elèctrica efectuats seran facturats amb independència de la liquidació d'esta taxa.

c) Per estada transitòria en sec en zones no dedicades a hivernada, reparació, manteniment ni a estades prolongades al port, per unitat de superfície ocupada i per dia natural o fracció:

Fins al dia 7m: 0,10 €.

Des del dia 8u al 14é: 0,20 €.

Des del dia 15é: 0,60 €.

Per a les embarcacions que tinguen la seua base al port la quota de la taxa serà el 80 per cent de l'assenyalada en els paràgrafs a) i b).

ll) En dàrsenes o instal·lacions nauticoesportives atorgades en concessió o autorització:

Per l'accés i l'estada de les embarcacions a llocs d'atracada o d'ancoratge en la zona I o interior de les aigües portuàries, per unitat de superfície ocupada i per dia natural o fracció:

1r. A les embarcacions transeünts o de pas: 0,08 €.

2n. A les embarcacions que tenen la seua base al port: 0,07 €.

Si, excepcionalment, l'espai d'aigua no està atorgat en concessió o autorització, la quota de la taxa serà el doble de la prevista en este apartat.

La superfície ocupada es determinarà en metres quadrats, i serà el resultat del producte de l'eslora màxima de l'embarcació per la mànega màxima.

Quan l'embarcació ocupe o utilitze únicament la zona ll o exterior de les aigües portuàries, la quota de la taxa serà el 30 per cent de la prevista en els apartats l a) i ll anteriors per a la zona l, segons corresponga.

6. El pagament de la taxa serà exigible per endavant, d'acord amb els criteris següents:

a) Per a les embarcacions transeünts o de pas al port la quantia que corresponga pel període d'estada que s'autoritze. Si este període ha de ser ampliat, el subjecte passiu haurà de formular una nova sol·licitud i abonar novament per endavant l'import corresponent al termini ampliat.

b) Per a les embarcacions que tinguen la seua base al port la quantia que corresponga per períodes no inferiors a sis mesos ni superiors a un any. En el cas que el subjecte passiu domicili el pagament en entitat de crèdit, es concedirà una bonificació del 10 per cent a la quota de la taxa en les successives liquidacions que s'efectuen.

7. A l'efecte del que estableix l'apartat anterior, s'entendrà que: són embarcacions de base aquelles que tenen autoritzada l'estada al port per període igual o superior a sis mesos.

Són embarcacions transeünts o de pas aquelles que, no sent de base, tenen autoritzada l'estada per un període limitat, inferior a sis mesos.

L'import de la taxa aplicable serà independent de les entrades, les eixides o els dies d'absència de l'embarcació, mentres tinga assignat el lloc d'atracada.

8. Els titulars de concessions o autoritzacions per a la gestió de dàrsenes i d'instal·lacions nauticoesportives hauran de subministrar a les Autoritats Portuàries la informació que li siga requerida i les dades necessàries per a la liquidació d'esta taxa.

9. La taxa podrà exigir-se en règim d'estimació simplificada en els supòsits en què hi haja concessió o

autorització, excepte renúncia expressa del concessionari o autoritzat. La quota tributària s'establirà per a cada concessió o autorització, tenint en compte les dades estadístiques de tràfic de la concessió o l'autorització dels dos últims anys, i s'efectuarà periòdicament una liquidació global per l'import que corresponga a l'ocupació estimada. Els qui s'acullen a este règim tindran una bonificació del 20 per cent en l'import de la quota tributària.

Article 23. *Taxa del passatge.*

1. El fet imposable d'esta taxa consistix en la utilització pels passatgers i, si és el cas, pels vehicles que estos embarquen o desembarquen en règim de passatge, de les instal·lacions d'atraca, els accessos terrestres, les vies de circulació i altres instal·lacions portuàries fixes.

No està subjecta a esta taxa la utilització de maquinària ni elements mecànics mòbils necessaris per a les operacions d'embarcament i desembarcament, que es trobarà subjecta, si és el cas, a la corresponent tarifa.

2. Seran subjectes passius, a títol de contribuent i solidàriament, el navilier i el capità del vaixell.

Si el vaixell es troba consignat serà subjecte passiu substituït dels contribuents el consignatari del vaixell en què viatgen els passatgers i els vehicles en règim de passatge.

En atracades i estacions marítimes atorgades conjuntament en concessió o autorització, el concessionari o l'autoritzat tindrà la condició de subjecte passiu substituït dels contribuents.

Els substituïts designats en este precepte quedaran solidàriament obligats al compliment de les prestacions materials i formals derivades de l'obligació tributària, sense perjudici que l'Autoritat Portuària es dirigisca, en primer lloc, al concessionari o a l'autoritzat. En cas d'incompliment de les seues obligacions per part dels substituïts, en especial, en cas d'impagament de la taxa, l'Autoritat Portuària podrà exigir als contribuents el seu compliment. Tot això, sense perjudici de les responsabilitats en què hagen incorregut els substituïts.

3. Esta taxa es meritara quan s'inicie l'operació d'embarcament, desembarcament o tràfic dels passatgers i, si és el cas, dels vehicles pel port.

4. Els elements quantitius d'esta taxa són els següents:

a) Passatgers: el règim de viatge segons siga de transport o de turisme, el tipus de navegació, l'operació marítima d'embarcament, desembarcament o tràfic i, en este últim supòsit, els dies d'estada al port.

b) Vehicles: el tipus de vehicle.

5. La quota de la taxa aplicable a cada passatger i vehicle en règim de passatge, serà la següent:

a) En atracades i estacions marítimes no concedides o autoritzades:

Concepte	Euros/unitat
Passatger en règim de transport, en embarcament o desembarcament.....	2,80
Passatger de creuer turístic, en embarcament o desembarcament	3,30
Motocicletes i vehicles de dos rodes	3,50
Automòbils de turisme i vehicles semblants ..	8,00
Autocars i vehicles de transport col·lectiu ...	43,00

Al passatger de creuer turístic en trànsit la quota de la taxa serà de 2,00 € per passatger i dia o fracció d'estada al port. Al port d'embarcament o desembarcament els passatgers abonaran la quota assenyalada en el quadre anterior corresponent a l'operació d'embarcament o desembarcament i, en els dies posteriors al d'embarcament o anteriors al de desembarcament, la quota de passatger en trànsit.

Quan la navegació es produïska exclusivament en les aigües de la zona de servici d'un port o en una ria i a les embarcacions en viatge turístic local, en cada embarcament i desembarcament la quota de la taxa serà:

Concepte	Euros/unitat
Passatger	0,06
Motocicleta	1,00
Automòbil	2,50

En este supòsit, la taxa podrà exigir-se en règim d'estimació simplificada, excepte renúncia expressa del subjecte passiu. La quota tributària s'establirà tenint en compte les dades estadístiques de tràfic dels dos últims anys, i s'efectuarà periòdicament una liquidació global per l'import que corresponga a l'ocupació estimada. Els que s'acullen a este règim tindran una bonificació del 30 per cent en l'import de la quota tributària.

b) En atracades i estacions marítimes atorgades conjuntament en concessió o autorització, la quota de la taxa serà el 50 per cent de l'assenyalada en el paràgraf a).

Quan només s'atorgue en concessió o autorització l'estació marítima, la quota de la taxa serà el 75 per cent de l'assenyalada en el paràgraf a).

6. A l'efecte d'esta llei, s'entén per estació marítima de passatgers aquella instal·lació destinada a facilitar l'accés dels passatgers i els seus equipatges i de vehicles en règim de passatge, des de terra als vaixells i des d'estos a terra.

Article 24. *Taxa de la mercaderia.*

1. El fet imposable de la taxa consistix en la utilització per les mercaderies que s'embarquen, desembarquen, transborden o efectuen tràfic marítim o terrestre, de les instal·lacions d'atraca, zones d'usos comercials associats a la càrrega i descàrrega del vaixell, accessos i vies de circulació terrestres viaris i ferroviaris, i altres instal·lacions portuàries fixes. Així mateix, s'inclou en el fet imposable la seua utilització per les mercaderies que accedisquen o isquen de la zona de servici del port per via terrestre sense utilitzar en cap moment la via marítima, llevat que tinguen com a destinació o origen instal·lacions fabrils, de transformació, logístiques o d'emmagatzematge, situades en la zona de servici del port.

El pagament d'esta taxa donarà dret que les mercaderies ocupen o romanguen en la zona de tràfic durant quatre hores per a aquelles en què el mitjà rodant forme part del transport marítim, i durant el mateix dia d'embarcament o desembarcament i l'immediatament anterior o posterior en qualsevol altre cas.

No està subjecta a esta taxa la utilització de maquinària, equips de manipulació i elements mecànics

mòbils necessaris per a les operacions d'embarcament, desembarcament, tràfic i transbord, que es trobarà subjecta, si és el cas, a la corresponent tarifa.

2. Són subjectes passius de la taxa:

a) En el supòsit de mercaderies que s'embarquen, desembarquen, transborden o es troben en règim de tràfic marítim, seran subjectes passius contribuents amb caràcter solidari el navilier, el propietari de la mercaderia i el capità del vaixell.

Quan el vaixell i la mercaderia es troben consignats seran subjectes passius substituïts el consignatari del vaixell i el consignatari, transitari o operador logístic representant de la mercaderia.

En terminals i altres instal·lacions de manipulació de mercaderies atorgades en concessió o autorització conjuntament amb l'atraca, el concessionari o l'autoritzat serà el subjecte passiu substituït.

b) En el cas de mercaderies que efectuen tràfic terrestre o que accedisquen a la zona de servei del port o n'isquen sense utilitzar la via marítima, serà subjecte passiu contribuent el propietari de la mercaderia o, si n'hi ha, el transitari o l'operador logístic que represente la mercaderia.

Quan la mercaderia tinga per destinació una instal·lació en concessió o autorització, serà subjecte passiu substituït el titular de la concessió o autorització que expedisca o reba la mercaderia.

Els substituïts designats en este precepte quedaran solidàriament obligats al compliment de les prestacions materials i formals derivades de l'obligació tributària, sense perjuí que l'Autoritat Portuària es dirigeixca en primer lloc al concessionari o l'autoritzat. En cas d'incompliment de les seues obligacions per part dels substituïts, en especial, en cas d'impagament de la taxa, l'Autoritat Portuària podrà exigir als contribuents el seu compliment. Tot això, sense perjuí de les responsabilitats en què hagen incorregut els substituïts.

3. Esta taxa es meritara quan la mercaderia inicié el seu pas per la zona de servei del port.

4. Els elements quantitius d'esta taxa seran: l'element de transport, el tipus d'operació, el pes, la classe i la forma de presentació de la mercaderia o, en mercaderies transportades de manera unitària, la unitat de càrrega. Quan s'ocupe la zona de tràfic durant un temps superior al previst en l'apartat 1, la intensitat d'utilització i el període d'estada.

5. La quota d'esta taxa serà la següent:

I. En terminals i altres instal·lacions de manipulació de mercaderies no concedides ni autoritzades:

A) A les mercaderies i els seus elements de transport, segons el tipus d'operació que es desenvolupe:

a) Quan s'embarquen o es desembarquen se'ls aplicarà la quota que resulte d'algun dels règims següents:

a.1) Règim per grups de mercaderies: la quota de la taxa serà el resultat de sumar les quantitats que, si és el cas, resulten dels conceptes següents:

1r. A les mercaderies se'ls aplicarà la quantitat que corresponga de les indicades en el quadre següent, segons el grup a què pertanguen de conformitat amb el que estableix l'annex I d'esta llei:

Concepte	Euros/unitat
Primer	0,39
Segon	0,68
Tercer	1,07
Quart	1,80
Quint	2,52

2n. Als envasos, embalatges, contenidors, cisternes o altres recipients o elements que tinguen o no el caràcter de perduts o efímers i que s'utilitzen per a contindre les mercaderies en el seu transport, així com als camions, als remolcs i als semiremolcs que, com a elements de transport terrestre, s'embarquen o es desembarquen, buits o no de mercaderies, se'ls aplicarà la quantitat següent:

Element de transport tipus	Euros/unitat
Contenedor <= 20' (incloent-hi, si és el cas, una plataforma de transport), camió amb caixa de fins a 6 metres o plataforma de fins a 6 metres	2,50
Contenedor > 20' (incloent-hi, si és el cas, una plataforma de transport), semiremolc, camió o vehicle articulat amb caixa de fins a 12 metres o plataforma de fins a 12 metres	5,00
Camiontractors	1,50
Camió amb remolc (tren de carretera)	7,50

A altres elements no relacionats en el quadre anterior, se'ls aplicarà la quantitat d'1,25 €/tona.

Quan l'element de transport buit tinga la condició de mercaderia s'aplicarà la quantia del grup corresponent, no sent aplicable el règim simplificat.

a.2) Règim d'estimació simplificada: per a les mercaderies transportades en els elements de transport que es relacionen a continuació, la quota tributària serà el resultat d'aplicar a cada unitat de càrrega (uc) les quantitats següents:

Unitat de càrrega tipus	Euros/uc
Contenedor <= 20' (incloent-hi, si és el cas, una plataforma de transport), i camió amb caixa de fins a 6 metres	27,70
Contenedor > 20' (incloent-hi, si és el cas, una plataforma de transport), semiremolc, i camió o vehicle articulat amb caixa de fins a 12 m.	45,30
Camió amb remolc (tren de carretera)	73,00

Als elements de transport que estiguen buits se'ls aplicarà la quota prevista en l'apartat a.1).

Este règim s'aplicarà a sol·licitud del subjecte passiu a la totalitat de la seua càrrega unitària en un mateix vaixell.

b) Quan efectuen tràfic marítim, sempre que les mercaderies i els seus elements de transport hagen sigut declarats en este règim, la quota de la taxa es calcularà d'acord amb el que estableix el paràgraf a). Esta taxa, incloent-hi l'ocupació de la zona de tràfic a què es referix

la lletra B), si n'hi ha, es liquidarà al subjecte passiu que haja declarat la mercaderia en la descàrrega.

Les mercaderies i els seus elements de transport en tràfic marítim, amb origen o destinació en un altre port d'interés general d'un mateix arxipèlag, estaran exemptes del pagament d'esta taxa, excepte quan s'autoritze l'ocupació de la zona de tràfic per període superior al previst en l'apartat 1 d'este article, i en este cas hauran d'abonar la quota prevista en la lletra B).

c) Quan es transborden se li aplicarà la quota següent:

c.1) Entre vaixells que es troben atracats: el 50 per cent de la quota prevista en l'apartat a).

c.2) Entre un vaixell abarloat a un altre atracat o abarloat: el 30 per cent de la quota prevista en el paràgraf a).

d) Quan efectuen el tràfic interior marítim dins de la zona de servici d'un port o en una ria, així com a les mercaderies per a aprovisionament, la quota tributària serà la prevista en el paràgraf a). En este supòsit únicament es liquidarà una de les operacions realitzades.

e) Quan efectuen tràfic terrestre amb ruptura de càrrega se li aplicarà el 75 per cent de la quota prevista en el paràgraf a).

B) Ocupació de la zona de tràfic.

Quan s'autoritze l'ocupació de la zona de tràfic per període superior a quatre hores per a aquelles mercaderies en què un mitjà rodant forme part del transport marítim, o superior al mateix dia d'embarcament o desembarcament i l'immediatament anterior o posterior en qualsevol altre cas, la quota de la taxa serà el resultat de sumar a la quantia corresponent de l'apartat A) la quantia de 0,08 € per metre quadrat i dia d'estada o fracció. A esta última quantitat se li aplicaran els següents coeficients de progressivitat, d'acord amb la duració de l'ocupació:

Fins al dia 7m.....	1
Des del dia 8u al 30é.....	5
Des del dia 31é al 60é.....	10

Si excepcionalment s'autoritza l'ocupació de la zona de tràfic per període superior a 60 dies, el coeficient de progressivitat serà de 20 a partir del dia 61.

Com a superfície ocupada es computarà la superfície rectangular envoltant de la mercaderia depositada.

En el cas que excepcionalment s'autoritze l'ocupació de la zona de maniobra per les mercaderies, s'aplicaran les quanties previstes en este apartat.

La delimitació de les zones de tràfic i de maniobra, en les quals es dividisca la zona d'usos comercials, que s'efectuarà de conformitat amb el que preveu el Reglament d'Explotació i Policia i en les ordenances portuàries, serà aprovada pel Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària corresponent.

II. En terminals i altres instal·lacions de manipulació de mercaderies en concessió o autorització:

a) Amb l'atracada atorgada en concessió o autorització, a les mercaderies i els seus elements de transport se'ls aplicarà la següent quota, segons l'operació que es desenvolupe:

1a. Quan s'embarquen o es desembarquen: el 50 per cent de l'establida en el paràgraf a) de l'apartat I.A).

2a. Quan efectuen tràfic marítim: el 25 per cent de l'establida en el paràgraf b) de l'apartat I.A).

3a. Quan es transborden: el 20 per cent de la prevista en el paràgraf c.1) de l'apartat I.A).

4a. Quan efectuen tràfic interior marítim i les operacions es realitzen en instal·lacions atorgades ambdós en concessió o autorització, així com d'aprovisionament: el 50 per cent de l'establida en el paràgraf d) de l'apartat I.A). En el cas que només una d'estes estiga concedida o autoritzada, s'aplicarà la mateixa quota prevista en el paràgraf d).

5a. Quan efectuen tràfic terrestre: el 65 per cent de la prevista en el paràgraf e) de l'apartat I.A).

b) Sense l'atracada atorgada en concessió o autorització, a les mercaderies i els seus elements de transport se'ls aplicarà la següent quota, segons l'operació que es desenvolupe:

1a. Quan s'embarquen, es desembarquen, efectuen tràfic marítim o tràfic interior marítim: el 90 per cent de la quota establida en els paràgrafs a), b) i d) de l'apartat I.A). No obstant això, quan efectuen tràfic interior marítim i únicament una sola instal·lació de manipulació de mercaderies estiga en concessió o autorització s'aplicarà la mateixa quota prevista en el paràgraf d) de l'apartat I.A).

2a. Quan es transborden: l'establida en el paràgraf c) de l'apartat I.A).

3a. Quan efectuen tràfic terrestre: el 65 per cent de la quota establida en el paràgraf e) de l'apartat I.A).

En el cas de tràfic marítim i transbordament esta taxa es liquidarà al subjecte passiu que haja declarat la mercaderia en la descàrrega.

6. A l'efecte d'esta llei, s'entén per terminal de manipulació de mercaderies aquella instal·lació destinada a realitzar la transferència de mercaderies entre els tipus marítim i terrestre, o en el tipus marítim, que pot incloure superfícies annexes per a depositar mercaderies i elements de transport i en les que es desenvolupen operacions necessàries per a la transferència entre modes o per a tràfic marítim.

7. L'Autoritat Portuària podrà imposar les següents multes coercitives, que no tindran caràcter tributari:

a) Per incomplir l'obligació de presentar en termini la declaració o el manifest de càrrega d'un 5, 10, 15 o 25 per cent de la quota de la taxa, segons si la declaració es presenta dins dels 3, 6, 12 o més de 12 dies següents al terme del termini voluntari de presentació.

b) Per incomplir l'obligació de remoure la càrrega, un 20 per cent de la quota de la taxa corresponent a l'ocupació de la zona de tràfic per cada 24 hores o fracció de retard.

Article 25. Taxa de la pesca fresca.

1. El fet imposable d'esta taxa consistix en la utilització pels vaixells o les embarcacions pesqueres en activitat, de les aigües de la zona de servici del port i de les obres i les instal·lacions portuàries que permeten l'accés marítim al lloc d'atracada o d'ancoratge que els haja sigut assignat i la seua estada en estos. Així mateix, constituïx el fet imposable la utilització per la pesca fresca i els seus productes, que accedisquen al recinte portuari per via marítima, en vaixell pesquer o mercant, o per via terrestre, de les instal·lacions d'atracada, les zones de manipulació i de venda, els accessos, les vies

de circulació, les zones d'estacionament i altres instal·lacions portuàries fixes.

El pagament d'esta taxa donarà dret que el vaixell o l'embarcació pesquera romanga al port durant el termini d'un mes des de la seua entrada. Transcorregut este termini es meritara la taxa del vaixell prevista en l'apartat 5.III de l'article 21 d'esta llei.

En casos d'inactivitat forçosa per temporals, de vedes costaneres o de carència de llicències, l'Autoritat Portuària prorrogarà el termini previst en el paràgraf anterior fins a un màxim de sis mesos, i haurà de ser expressament i individualment acreditada la concurrència d'estes circumstàncies per certificacions de l'autoritat competent. En cas contrari, es meritara la referida taxa del vaixell.

Esta taxa no s'aplicarà a aquells vaixells o embarcacions pesqueres que no efectuen al port la descàrrega de la pesca capturada, i en este cas se'ls aplicarà la taxa del vaixell.

2. Són subjectes passius d'esta taxa:

a) En el cas que la pesca fresca accedisca al port per via marítima: serà subjecte passiu contribuent d'esta taxa l'armador del vaixell de pesca. Quan el vaixell siga mercant seran subjectes passius contribuents el navilier i el propietari de la pesca, amb caràcter solidari.

Si el vaixell mercant es troba consignat serà subjecte passiu substituït el consignatari d'este.

Quan la pesca siga venuda al port, també serà subjecte passiu substituït qui, en representació del propietari de la pesca, realitze la primera venda.

En llotges atorgades en concessió, serà subjecte passiu substituït del contribuent el concessionari.

b) En el cas que la pesca fresca accedisca al port per via terrestre: serà subjecte passiu contribuent el propietari de la pesca.

Serà subjecte passiu substituït qui, en representació del propietari de la pesca, realitze la venda.

En llotges atorgades en concessió, serà subjecte passiu substituït del contribuent el concessionari.

Els substituïts designats en este precepte quedaran solidàriament obligats al compliment de les prestacions materials i formals derivades de l'obligació tributària, sense perjuí que l'Autoritat Portuària es dirigisca en primer lloc al concessionari. En cas d'incompliment de les seues obligacions per part dels substituïts, en especial, en cas d'impagament de la taxa, l'Autoritat Portuària podrà exigir als contribuents el seu compliment. Tot això, sense perjuí de les responsabilitats en què hagen incorregut els substituïts.

El subjecte passiu d'esta taxa repercutirà el seu import en el comprador de la pesca. La repercussió haurà d'efectuar-se per mitjà de factura o document anàleg en què els subjectes passius inclouran l'expressió «Taxa de la pesca fresca al tipus de...».

No serà procedent la repercussió de les quotes resultants en els supòsits de liquidació que siguen conseqüència d'actes d'inspecció.

3. La taxa es meritara quan el vaixell o l'embarcació pesquera, la pesca fresca o els seus productes inicien el seu pas per la zona de servici del port.

4. Els elements quantitius d'esta taxa seran: el valor de mercat de la pesca o dels seus productes, el tipus d'operació i la intensitat en l'ús de les instal·lacions portuàries.

5. La base imposable d'esta taxa serà el valor de mercat de la pesca o dels seus productes, que es determinarà d'acord amb els criteris següents:

a) L'obtingut per la seua venda en subhasta a la llotja del port.

b) Quan no haja sigut subhastada o venuda a la llotja del port, es determinarà pel valor mitjà obtingut en les subhastes de la mateixa espècie realitzades eixe mateix dia o, si no n'hi ha, en les de l'últim dia en què hi haja hagut subhasta de la mateixa espècie i característiques. Subsidiàriament, s'utilitzarà el preu mitjà de mercat de la setmana anterior acreditat per l'òrgan competent en la matèria.

c) En el cas que este preu no puga fixar-se en la forma determinada en els paràgrafs anteriors, l'Autoritat Portuària el fixarà tenint en compte les condicions habituals del mercat.

6. El tipus de gravamen serà, segons el tipus d'operació i la intensitat en l'ús de les instal·lacions portuàries, el següent:

a) Amb utilització de llotja no concedida:

1r. A la pesca descarregada per via marítima: el 2,5 per cent del valor de la base.

2n. A la pesca que accedix al recinte portuari per via terrestre: el dos per cent del valor de la base.

b) Sense ús de llotja:

1r. A la pesca descarregada per via marítima: l'1,5 per cent del valor de la base.

2n. A la pesca que accedix al recinte portuari per via terrestre: l'1,25 per cent del valor de la base.

c) Amb utilització de llotja concedida:

1r. A la pesca descarregada per via marítima: l'1 per cent del valor de la base.

2n. A la pesca que accedix al recinte portuari per via terrestre: el 0,8 per cent del valor de la base.

Article 26. Coeficients correctors.

Per a potenciar la competitivitat dels ports, garantir el nivell d'autofinançament de cada Autoritat Portuària i afavorir l'ajust dels seus ingressos a les desviacions de la seua estructura de costos associada a les infraestructures portuàries, respecte de la mitjana del sistema portuari, cada Autoritat Portuària, d'acord amb la seua rendibilitat d'explotació, aplicarà anualment a les quotes de les taxes del vaixell, del passatge i de la mercaderia un coeficient corrector idèntic per a totes estes entre el 0,85 i l'1,15, d'acord amb els criteris següents:

a) Entre l'1 i el 0,85 quan la mitjana de la rendibilitat anual de l'Autoritat Portuària en els dos últims exercicis supere el 7 per cent.

b) Entre l'1 i el 0,90 quan la dita mitjana supere el 6 per cent i no siga superior al set per cent.

c) Entre l'1 i el 0,95 quan la dita mitjana supere el 5 per cent i no siga superior al 6 per cent.

d) Entre el 0,95 i l'1,05 quan la dita mitjana estiga entre el 2 per cent i el 5 per cent.

e) Entre l'1 i l'1,05 quan la dita mitjana siga inferior al 2 per cent i no siga inferior a l'1 per cent.

f) Entre l'1 i l'1,10 quan la dita mitjana siga inferior a l'1 per cent i no siga inferior al 0 per cent.

g) Entre l'1 i l'1,15 quan la dita mitjana siga negativa.

A estos efectes, s'entendrà per rendibilitat d'explotació anual el quocient entre els resultats d'explotació més l'import dels resultats d'altres exercicis del compte de pèrdues i guanys, i l'immobilitzat net mitjà de l'exercici, excloent-ne l'immobilitzat en curs. La incorporació d'un nou actiu es prorratejarà durant 5 anys des de la data d'adquisició, si es tracta de terrenys, i durant 10 anys des de la firma de l'acta de recepció provisional, si és una infraestructura portuària bàsica: dic d'abric i accés marítim. Com a estimació de l'immobilitzat net mitjà de l'exercici haurà de prendre's la mitjana aritmètica dels valors nets l'1 de gener i el 31 de desembre.

Estos coeficients s'aprovaran pels Consells d'Administració de cada Autoritat Portuària, de conformitat amb el que s'ha acordat en el corresponent pla d'empresa tenint en compte, entre altres criteris, les necessitats d'inversió, el nivell d'endeutament, la millora en l'eficiència, la previsible evolució de la demanda i l'objectiu anual de rendibilitat definit per a cada Autoritat Portuària.

Article 27. *Bonificacions.*

1. Per a potenciar i consolidar el paper d'Espanya com a plataforma creuerística i logística en l'àmbit internacional. Amb l'objecte d'adequar els ports espanyols a les condicions de competència internacional dels tràfics marítims en cada moment, s'aplicaran les bonificacions següents:

a) A la quota de la taxa del vaixell:

a.1) Als vaixells de creuer turístic el port anterior o posterior al d'escala dels quals siga un port pertanyent a la Unió Europea: el 20 per cent.

a.2) Als vaixells de creuer turístic el port anterior i posterior al d'escala dels quals siga un port pertanyent a la Unió Europea: el 30 per cent.

a.3) Als vaixells de creuer turístic quan realitzen una escala en un port considerat com a port base: el 20 per cent.

a.4) Als vaixells pertanyents a una mateixa companyia de creuers quan, en conjunt, realitzen en un port, almenys, 12 escales com a port base: el 30 per cent.

Les bonificacions a què es referixen els apartats a.1) i a.2) són incompatibles entre si.

Així mateix, seran incompatibles entre si les bonificacions previstes en els apartats a.3) i a.4).

b) A la quota de la taxa de la mercaderia:

b.1) A les mercaderies en tràfic marítim internacional: fins al 70 per cent.

b.2) A les mercaderies que s'embarquen amb origen en un altre país de la Unió Europea, així com a les que es desembarquen amb destinació a un altre país de la Unió Europea, i siguen transportades en el vaixell en elements no rodants: fins al 40 per cent.

Els paràmetres o elements de quantificació d'esta bonificació en relació amb el subjecte passiu són els següents:

1r. Tipus de tràfic aportat.

2n. Volum de tràfic aportat amb avaluació anual en unitats de càrrega, en nombre de vehicles o en tones de mercaderia.

Per orde ministerial i a proposta del Consell Rector de Ports de l'Estat, sent escoltades les Autoritats Portuàries, es concretaran les condicions i les escales necessàries per a l'aplicació d'estes bonificacions, partint dels anteriors elements essencials. Així mateix, es definiran les condicions per a ser considerat port base de creuers i companyia de creuers.

2. Per a potenciar la intermodalitat. Amb l'objecte de fomentar la integració dels ports en les cadenes logístiques nacionals i internacionals i potenciar el cabotatge comunitari, s'aplicaran les bonificacions següents:

a) A la quota de la taxa del vaixell:

a.1) Als vaixells que presten un servici regular entre ports de la Unió Europea: el 20 per cent.

a.2) Als vaixells de tipus ro-ro que presten un servici regular entre ports de la Unió Europea: el 50 per cent. Esta bonificació és incompatible amb la definida en la lletra anterior.

b) A la quota de la taxa del passatge: als passatgers en règim de transport i als vehicles en règim de passatge transportats en vaixells que presten un servici regular entre ports de la Unió Europea: el 20 per cent.

c) A la quota de la taxa de la mercaderia:

c.1) A les mercaderies amb origen en la Unió Europea que s'embarquen o es desembarquen: el 10 per cent.

c.2) A les mercaderies amb origen i destinació en la Unió Europea, que s'embarquen o es desembarquen, transportades en vaixells que presten un servici regular entre ports de la Unió Europea: el 20 per cent.

c.3) A les mercaderies amb origen i destinació en la Unió Europea, que s'embarquen o es desembarquen, transportades en elements de transport rodant en vaixells de tipus ro-ro que presten un servici regular entre ports de la Unió Europea: el 40 per cent.

c.4) A les mercaderies, que s'embarquen o es desembarquen, que entren a la zona de servici del port o n'isquen per transport ferroviari: el 20 per cent.

Les bonificacions c.1, c.2 i c.3 són incompatibles entre si.

A estos efectes, s'entén per servici regular entre ports de la Unió Europea el que es presta per una empresa naviliera o per una agrupació d'empreses navilieres amb acords d'explotació compartida, a un determinat tipus de tràfic, l'itinerari del qual discorre exclusivament entre ports de països de la Unió Europea, i amb una freqüència d'almenys 24 escales a l'any en un mateix port.

3. Per a potenciar la captació i la consolidació de tràfics en cada port. Cada Autoritat Portuària aplicarà bonificacions singulars sobre la quota líquida corresponent a les taxes del vaixell, del passatge i de la mercaderia. S'entén per quota líquida la resultant d'aplicar sobre la quota íntegra les restants bonificacions previstes en esta llei. Els requisits per a la seua pràctica són els següents:

a) Només podran gaudir d'estes bonificacions els subjectes passius amb compromisos de tràfics rellevants aprovats en el corresponent conveni amb l'Autoritat Portuària, així com els tràfics considerats en els plans d'empresa aprovats per a cada Autoritat Portuària com a tràfics sensibles per a l'economia nacional o regional, o que tinguen la condició de prioritaris o estratègics, de manera que puguen articular-se accions comercials

adequades a determinats tipus de tràfic i operacions en col·laboració amb el sector privat, i la seua adaptació a les condicions de mercat.

b) Els paràmetres o elements de quantificació en relació amb el subjecte passiu són els següents:

1r. Tipus de tràfic aportat.

2n. Volum de tràfic aportat i la seua evolució anual mesurat en unitats de GT, nombre d'escales, nombre de passatgers, tones de mercaderies, contenidors i vehicles.

c) L'import de la bonificació no podrà superar el 40 per cent de la quota líquida de la taxa corresponent.

d) El pla d'empresa de cada Autoritat Portuària fixarà un límit conjunt per a l'import total de les bonificacions regulades en el present apartat, tenint en compte l'evolució, les característiques i els condicionaments de la demanda, les característiques del mercat en l'àmbit internacional i el nivell de rendibilitat de l'Autoritat Portuària, segons les necessitats de generació de recursos. Este límit consistirà en un percentatge sobre la recaptació mitjana conjunta per les taxes al vaixell, al passatge i a la mercaderia dels dos últims exercicis. Este percentatge no podrà ser superior a un 10 per cent.

Per orde ministerial i a proposta del Consell Rector de Ports de l'Estat, sent escoltades les Autoritats Portuàries, es concretaran les condicions i les escales necessàries per a l'aplicació d'estes bonificacions, partint dels anteriors elements essencials.

4. Per raó de les circumstàncies d'allunyament i d'insularitat, s'aplicaran les bonificacions següents:

a) A la quota de la taxa del vaixell:

a.1) Als vaixells de passatgers en règim de transport i als vaixells de mercaderies, que presten un servici entre ports de les Illes Balears, de les Illes Canàries, de Ceuta o de Melilla i els de la Unió Europea: un 50 per cent.

Als ports peninsulars només s'aplicarà esta bonificació quan més de la mitat de les tones de mercaderia carregada i descarregada corresponga a mercaderia que siga embarcada o desembarcada als ports insulars, de Ceuta o de Melilla.

Esta bonificació no s'aplicarà als ports insulars, de Ceuta i de Melilla, a aquells vaixells en què més de la mitat de la mercaderia carregada i descarregada ho siga en règim de tràfic marítim o transbordament.

a.2) Als vaixells de passatgers en règim de transport i als vaixells de mercaderies, que presten un servici entre ports d'un mateix arxipèlag: un 80 per cent.

b) A la quota de la taxa del passatge:

b.1) Als passatgers en règim de transport i als vehicles en règim de passatge entre un port de les Illes Balears, de les Illes Canàries, de Ceuta o de Melilla i un de la Unió Europea: un 60 per cent.

b.2) Als passatgers en règim de transport i als vehicles en règim de passatge entre ports d'un mateix arxipèlag: un 80 per cent.

c) A la quota de la taxa de la mercaderia s'aplicarà una de les següents bonificacions, sense perjudi de l'exempció prevista per al trànsit marítim interinsular:

c.1) A les mercaderies transportades en vaixells que presten un servici entre ports de les Illes Balears,

de les Illes Canàries, de Ceuta o de Melilla i els de la Unió Europea: un 40 per cent.

Als ports peninsulars només s'aplicarà esta bonificació a la mercaderia que tinga origen o destinació als ports insulars, de Ceuta o de Melilla.

Esta bonificació no s'aplicarà als ports insulars, de Ceuta i de Melilla, a la mercaderia que es trobe en règim de tràfic marítim o transbordament.

c.2) A les mercaderies transportades en vaixells que presten un servici entre ports d'un mateix arxipèlag: un 80 per cent.

c.3) Als envasos, els embalatges, els contenidors, les cisternes o altres recipients o elements que tinguen o no el caràcter de perduts o efimers i que s'utilitzen per a contindre les mercaderies en el seu transport, així com als camions, als remolcs i als semiremolcs que, com a mitjans de transport, s'embarquen buits en ports de les Illes Balears, de les Illes Canàries, de Ceuta o de Melilla amb destinació a ports de la Unió Europea: un 70 per cent.

Als ports peninsulars s'aplicarà esta bonificació als esmentats elements de transport quan hagen sigut embarcats als ports insulars, de Ceuta o de Melilla.

Les bonificacions per raó d'allunyament i insularitat són incompatibles amb les bonificacions previstes en l'apartat 2 d'este article.

5. Per a incentivar millors pràctiques mediambientals, s'aplicaran les següents bonificacions a la quota de la taxa del vaixell:

1a. Als vaixells que acrediten el compliment d'unes determinades condicions de respecte al medi ambient, de manera que milloren les exigides per les normes i els convenis internacionals: un 3 per cent.

La dita acreditació podrà realitzar-se per mitjà de l'adscripció d'un vaixell a un conveni específic per a la millora de les pràctiques mediambientals, subscrit entre Ports de l'Estat i entitats amb personalitat jurídica pròpia que siguen representatives en l'àmbit navilier en tot el territori nacional i que tinguen la informació i la capacitat suficient per a, a través del procediment que el mateix conveni establisca, coordinar, controlar i verificar per si mateixes, de manera periòdica i en tots els ports d'interés general, els vaixells que complisquen les esmentades condicions.

2a. Als vaixells que acrediten haver entregat rebutjos líquids de l'annex I de MARPOL 73/78, d'acord amb el que preveu l'article 87 d'esta llei: 20 € per cada tona entregada amb un import màxim del 10 per cent de l'import de la quantitat resultant una vegada aplicades totes les restants bonificacions.

Per orde ministerial i a proposta del Consell Rector de Ports de l'Estat, sent escoltades les Autoritats Portuàries, es determinarà el compliment de les condicions anteriors, així com els criteris necessaris per a l'aplicació d'estes bonificacions.

6. Per a incrementar la qualitat en la prestació dels servicis: cada Autoritat Portuària establirà bonificacions del 3 per cent a la taxa del vaixell, quan la companyia naviliera a què pertany el vaixell tinga en vigor una certificació de servicis emesa per una entitat acreditada de conformitat amb la Norma UNIX-EN 45011, o aquella que la substituisca, o per una entitat el sistema d'emissió de certificats de la qual en complisca els requisits.

El ministre de Foment, a proposta del Consell Rector de Ports de l'Estat, sent escoltades les Autoritats Portu-

àries i les organitzacions representatives dels corresponents prestadors i usuaris de servicis en l'àmbit nacional, aprovarà els manuals de servicis que especifiquen els compromisos de qualitat dels servicis que servixen de base per a la seua homologació-certificació i la seua millora contínua, així com els sistemes de control i de verificació del seu compliment.

Estos manuals de servicis podran ser desenvolupats en cada port a través de manuals específics, aprovats per l'Autoritat Portuària i validats per Ports de l'Estat una vegada comprovat que s'ajusten als compromisos mínims de qualitat i de sistemes de control adoptats per al conjunt del sistema portuari.

7. L'aplicació a una taxa de més d'una bonificació es realitzarà de manera successiva i multiplicadora.

SECCIÓ 4a. TAXA PER APROFITAMENT ESPECIAL DEL DOMINI PÚBLIC EN L'EXERCICI D'ACTIVITATS COMERCIALS, INDUSTRIALS I DE SERVICIS

Article 28. *Taxa per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis.*

1. La prestació per tercers de servicis i l'exercici d'activitats comercials, industrials o d'una altra naturalesa en l'àmbit portuari estarà subjecta a autorització o llicència, que meritara la corresponent taxa a favor de l'Autoritat Portuària.

En el cas que les anteriors activitats impliquen l'ocupació del domini públic portuari, l'autorització d'activitat s'entendrà incorporada en la corresponent concessió o autorització d'ocupació del domini públic, sense perjudi de l'exigència de les taxes que siguen procedents per ambdós conceptes.

La llicència de prestació de servicis bàsics se sotmetrà al procediment establert en l'article 67 d'esta llei.

2. Serà subjecte passiu de la taxa, el titular de l'autorització d'activitat, el de la llicència o, si és el cas, el titular de la concessió o l'autorització d'ocupació del domini públic, segons siga procedent.

3. La meritació de la taxa es produirà a partir de la data de notificació de la resolució d'atorgament de l'autorització d'activitat, de la llicència de prestació del servicis portuari bàsic o de la concessió o l'autorització d'ocupació del domini públic portuari. No obstant això, en el cas que per execució d'obres o altres causes justificades es produísca una demora en l'inici de l'activitat, la meritació de la taxa no es produirà fins al moment en què s'í inicie.

4. Els elements quantitius d'esta taxa seran el tipus, el volum d'activitat i la utilitat obtinguda.

5. La quota de la taxa, que haurà de garantir l'adequada explotació del domini públic portuari, serà calculada per l'Autoritat Portuària d'acord amb els següents criteris i límits:

A) Criteris:

a) En els servicis i les activitats de manipulació de càrrega s'establirà per unitat de càrrega manipulada, mesurada en tona, contenidor, vehicle o qualsevol altra forma de presentació de la mercaderia.

b) En el servicis al passatge s'establirà per passatger i vehicle en règim de passatge.

c) En els servicis tecniconàutics s'establirà per unitat d'arqueig brut (GT) o per servicis prestat.

d) En el servicis de recollida de rebutjos procedents de vaixells s'establirà per quantitat recollida o per servicis prestat.

e) En la resta de servicis i d'activitats comercials i industrials portuàries s'establirà per unitat que corresponga o per servicis prestat. Quan no siga possible el seu mesurament, s'establirà segons el volum de negoci desenvolupat al port.

f) En cas d'activitats no portuàries s'establirà per la unitat que corresponga o segons el volum de negoci desenvolupat al port.

B) Límits:

a) En els casos previstos en els paràgrafs a), b), c), d) i e) de l'apartat anterior, la quantia anual de la taxa no podrà excedir el major dels següents valors que els siguen aplicables:

1r. Del 100 per cent de la taxa per ocupació del domini públic.

2n. De les següents quanties, segons el volum del tràfic portuari:

Fins a 0,50 €, per tona de granel líquid.

Fins a 0,75 €, per tona de granel sòlid.

Fins a 1,00 €, per tona de mercaderia general.

Fins a 20,00 €, per contenidor o unitat de transport.

Fins a 1,70 €, per vehicle.

Fins a 1,50 €, per passatger.

Fins a 4,50 €, per vehicle en règim de passatge.

3r. Del 5 per cent de l'import net anual de la xifra de negoci o, si no n'hi ha, del volum de negoci desenvolupat al port a l'empara de l'autorització o la llicència.

La quantia de la taxa anual en el cas del paràgraf f) no serà superior al 7 per cent de l'import net anual de la xifra de negoci o, si no n'hi ha, del volum de negoci desenvolupat al port a l'empara de l'autorització o llicència.

b) En els casos previstos en els paràgrafs a), b), c), d) i e) de l'apartat anterior, la quantia anual no serà inferior al major dels següents valors que els siguen aplicables:

1r. Un 20 per cent de la taxa per ocupació del domini públic.

2n. En el cas que la taxa es fixe segons el volum de tràfic, no podrà ser inferior a la quantia d'esta taxa aplicable al tràfic o a l'activitat mínima anual establida en el títol habilitant de l'ocupació del domini públic.

3r. Quan l'activitat es realitze sense ocupació privativa del domini públic, un 1 per cent de l'import net anual de la xifra de negoci o, si no n'hi ha, del volum de negoci desenvolupat al port a l'empara de l'autorització o de la llicència.

La quantia de la taxa anual en el cas del paràgraf f) no serà inferior al 2 per cent de l'import net anual de la xifra de negoci o, si no n'hi ha, del volum de negoci desenvolupat al port a l'empara de l'autorització o la llicència.

La quota es fixarà en el moment d'atorgament de l'autorització o la llicència, de manera que la quantia anual estiga entre estos límits, segons l'interés portuari de l'activitat i de la seua influència en la consolidació i la captació de nous tràfics, així com del nivell d'inversió privada, basant-se en unes previsions raonables de la informació economicofinancera de l'activitat. Esta quota

no serà revisable, sense perjudici de la seua actualització de conformitat amb el que estableix l'apartat 6.

6. La quota de la taxa calculada per l'Autoritat Portuària haurà de figurar necessàriament en les condicions de l'autorització d'activitat, de la llicència de prestació del servici portuari bàsic o, si és el cas, de la concessió o l'autorització d'ocupació privativa del domini públic. Quan la quota de la taxa no s'establisca sobre el volum de negoci, s'actualitzarà anualment en la mateixa proporció que la variació interanual experimentada per l'índex general de preus al consum per al conjunt nacional total (IPC) en el mes d'octubre. La dita actualització serà efectiva a partir del dia 1 de gener següent.

7. La taxa serà exigible de conformitat amb el que estableixen les clàusules del títol habilitant, sense que es pugui establir un termini de liquidació superior a un any. En el cas que la taxa siga exigible per endavant la seua quantia es calcularà per al primer exercici, sobre les estimacions efectuades en relació amb el volum de tràfic o de negoci i, en els exercicis successius, sobre les dades reals de l'any anterior.

8. Quan l'Autoritat Portuària convoque concursos per a l'atorgament de concessions o autoritzacions, s'aplicarà el que estableix l'apartat 8 de l'article 19.

SECCIÓ 5a. TAXES PER SERVICIS

Article 29. *Taxa per servicis generals.*

1. El fet imposable d'esta taxa consistix en la prestació o la realització per part de l'Autoritat Portuària dels servicis generals del port de titularitat de l'Autoritat Portuària definits en l'article 58 d'esta llei.

La taxa per servicis generals s'abonarà amb independència de la contraprestació que siga exigible com a conseqüència dels servicis de protecció civil, contraincendis, salvament, lluita contra la contaminació i protecció del medi ambient efectivament prestats.

2. Són subjectes passius contribuents les persones físiques o jurídiques usuàries del port als quals afecten o beneficien, personalment o en els seus béns, els servicis generals i, en particular, els titulars de concessions i autoritzacions d'ocupació privativa de domini públic portuari, els usuaris de les instal·lacions portuàries fixes i les persones físiques i jurídiques que presten servicis o realitzen activitats econòmiques en la zona de servici del port.

En el supòsit d'usuaris d'instal·lacions portuàries fixes, serà subjecte passiu substituït del contribuent, el consignatari del vaixell si este s'hi troba consignat.

Quan les instal·lacions portuàries fixes es troben atorgades en concessió, serà subjecte passiu substituït dels contribuents el concessionari.

Ambdós substituïts adquiriran esta condició sempre que la tinguen en les taxes la quota líquida de les quals s'utilitza per al càlcul de la present taxa. En cas d'incompliment de les seues obligacions per part dels substituïts, en especial, en cas d'impagament de la taxa, l'Autoritat Portuària podrà exigir als contribuents el seu compliment. Tot això, sense perjudici de les responsabilitats en què hagen incorregut els substituïts.

Quan el subjecte passiu d'esta taxa siga també subjecte passiu de la taxa a la pesca fresca, repercutirà l'import de la taxa de servicis generals, junt amb el d'aquella, en el comprador de la pesca. La repercussió haurà d'efectuar-se per mitjà d'una factura o d'un do-

cument anàleg en què el subjecte passiu inclourà l'expressió «Taxa per servicis generals inclosa en el preu al tipus de...».

3. Esta taxa es meritara quan s'inicie la prestació dels servicis generals i s'exigirà simultàniament amb les taxes vinculades al domini públic portuari.

4. Els elements quantitatius de la taxa seran per a cada Autoritat Portuària els costos reals directes i indirectes, incloent-hi els gastos d'estructura que se li imputen, dels servicis generals que es repartiran entre els usuaris del port, atenent la utilitat o el benefici calculats segons la intensitat de l'ocupació, la utilització o l'aprofitament de les instal·lacions portuàries, valorada d'acord amb les quotes que cal ingressar de les taxes per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic.

5. La quota d'esta taxa es determinarà aplicant un percentatge sobre la quota líquida que cal ingressar per les taxes per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic portuari.

Este percentatge serà, en cada Autoritat Portuària, el valor mitjà en els dos exercicis anteriors al del càlcul de l'expressió següent:

$$100 \times \frac{A}{B+C}, \text{ on}$$

A representa els costos directes i indirectes, incloent-hi els d'estructura que se li imputen, dels servicis generals,

B és l'import net de la xifra de negoci, excloent-ne els ingressos procedents de les taxes per servicis, i

C representa les aportacions rebudes del Fons de Compensació Interportuari que tinguen com a finalitat col·laborar en el finançament de gastos associats a la implantació de plans de sanejament.

El percentatge es definirà anualment en el corresponent pla d'empresa i s'aprovarà per orde del ministre de Foment, sent aplicable a partir de l'1 de gener següent.

Article 30. *Taxa per servici de senyalització marítima.*

1. El fet imposable d'esta taxa consistix en la utilització del servici de senyalització marítima definit en l'article 91 d'esta llei.

2. Són subjectes passius contribuents d'esta taxa, amb caràcter solidari, el propietari del vaixell o l'embarcació, el navilier, el consignatari i el capità o patró del vaixell o l'embarcació.

En ports, dàrsenes i instal·lacions nauticoesportives atorgades en concessió o autorització, el concessionari serà el substituït del contribuent, i estarà obligat a complir les prestacions materials i formals de l'obligació tributària. En cas d'incompliment de les seues obligacions per part del substituït, en especial, en cas d'impagament de la taxa, l'Autoritat Portuària podrà exigir als contribuents el seu compliment. Tot això, sense perjudici de les responsabilitats en què haja incorregut el substituït.

En ports, dàrsenes i instal·lacions nauticoesportives en concessió o autorització, el concessionari repercutirà l'import de la taxa en el propietari de l'embarcació. La repercussió haurà d'efectuar-se per mitjà d'una factura o d'un document anàleg en què el subjecte passiu inclourà l'expressió «Taxa per servici de senyalització marítima inclosa en el preu al tipus de...».

No serà procedent la repercussió de les quotes resultants en els supòsits de liquidació que siguem conseqüència d'actes d'inspecció.

3. La meritació de la taxa es produïx quan el vaixell o l'embarcació comença a rebre els servicis en aigües jurisdiccionals espanyoles fora de la zona de servicis dels ports.

4. Els elements quantitius d'esta taxa són: l'arqueig brut del vaixell, la dimensió o unitat d'embarcació i l'activitat que hi realitza.

5. La quota de la taxa és la següent:

a) Als vaixells mercants, així com als pesquers congeladors i, en general, a aquells vaixells a què per les seues característiques els siga d'aplicació la taxa del vaixell: 0,80 € per cada 100 GT d'arqueig brut del vaixell les tres primeres escales de cada any natural.

b) Als vaixells i a les embarcacions dedicats a la pesca d'altura o gran altura: 0,25 € per cada unitat de GT i per any natural.

c) Als vaixells i a les embarcacions dedicats a la pesca litoral o litoral: 12,30 € per vaixell o embarcació i per any natural.

d) A les embarcacions de recreació o esportives d'eslora igual o superior a set metres, que hagen d'estar proveïdes de llicència de navegació o rol de despatx o dotació de vaixells: 4,00 € per cada metre quadrat resultant del producte de la seua eslora màxima per la seua mànega màxima i per any natural.

e) A les embarcacions de recreació o esportives d'eslora inferior a set metres, que hagen d'estar proveïdes de llicència de navegació o rol de despatx o dotació de vaixells: 10,00 € per cada metre quadrat resultant del producte de la seua eslora màxima per la seua mànega màxima.

6. El pagament de la taxa serà exigible:

a) Als vaixells i a les embarcacions inclosos en el paràgraf a) de l'apartat anterior: en les tres primeres escales l'any natural en cada port en què entren.

b) Als vaixells i a les embarcacions inclosos en els paràgrafs b), c) i d) de l'apartat anterior: una vegada a l'any, i s'haurà d'abonar la quantia de la taxa en l'Autoritat Portuària que tinga assignada, a efectes de senyalització marítima, la zona geogràfica en què es trobe ubicat el seu port base.

En el cas d'embarcacions que no tinguen base en el litoral espanyol, abonaran en el primer port en què escalen l'any natural el 20 per cent de la quota de la taxa, amb validesa per a un període de 10 dies. La dita quota novament serà exigible per idèntics períodes fins a un màxim del 100 per cent del mateix l'any natural.

c) A les embarcacions a què fa referència el paràgraf e) de l'apartat anterior: una única vegada en el moment de la seua matriculació. L'import de la taxa s'abonarà en l'Autoritat Portuària que tinga assignada, a efectes de senyalització marítima, la zona geogràfica en què es trobe ubicat l'òrgan competent per a la matriculació de l'embarcació.

7. L'òrgan competent per a la matriculació de les embarcacions, del despatx de rol de navegació o dotació i per a l'emissió dels certificats d'inspecció d'estes, exigirà com a requisit per a això els justificants d'haver abonat la taxa per servicis de senyalització marítima.

Les Autoritats Portuàries exigiran la presentació dels justificants d'haver abonat la taxa, i caldrà procedir, en cas contrari, a la seua liquidació.

Les comunitats autònomes, els organismes portuaris dependents o vinculats a estes i els concessionaris o titulars d'autoritzacions de ports, dàrsenes i instal·lacions portuàries hauran de facilitar a l'Autoritat Portuària corresponent la deguda informació i subministrar les dades necessàries per a la liquidació d'esta taxa.

8. Les Autoritats Portuàries i, si és el cas, Ports de l'Estat, podran subscriure convenis amb les comunitats autònomes i els organismes portuaris dependents o vinculats a estes per al cobrament d'esta taxa.

9. La taxa podrà exigir-se en règim d'estimació simplificada als ports, les dàrsenes i les instal·lacions nauticoesportives en concessió o autorització, excepte la renúncia expressa del concessionari o l'autoritzat. La quota tributària s'establirà per a cada concessió o autorització prenent en compte les dades estadístiques de tràfic de la concessió o l'autorització dels dos últims anys, i s'efectuarà periòdicament una liquidació global per l'import que corresponga a l'ocupació estimada. Els que s'acullen a este règim tindran una bonificació del 20 per cent en l'import de la quota tributària.

CAPÍTOL V

Dels preus privats per servicis prestats per les Autoritats Portuàries

Article 31. *Tarifes per servicis comercials prestats per les Autoritats Portuàries.*

1. Les Autoritats Portuàries exigiran pels servicis comercials que presten en règim de concurrència el pagament de les corresponents tarifes. Estes tarifes tindran el caràcter de preus privats i hauran de contribuir a aconseguir l'objectiu d'autofinançament, evitar pràctiques abusives en relació amb els tràfics captius, així com actuacions discriminatòries i altres d'anàlogues. Estes tarifes no podran ser inferiors al cost del servicis i hauran d'atendre el compliment dels objectius fixats en el pla d'empresa.

2. El Consell d'Administració de cada Autoritat Portuària aprovarà lliurement les seues tarifes, que seran comunicades a Ports de l'Estat. Excepcionalment, en el marc dels plans d'empresa es podran acordar tarifes inferiors al cost del servicis mentres subsistisquen supòsits de subactivitat en absència d'iniciativa privada.

3. Ports de l'Estat, sent escoltades les Autoritats Portuàries, aprovarà els criteris analítics dels costos corresponents als servicis comercials.

Article 32. *Exigibilitat de les tarifes.*

1. Les tarifes seran exigibles des que se sol·licite la prestació del servicis.

2. El termini màxim per a fer efectius els deutes originats per l'aplicació de les tarifes serà de 20 dies naturals des de la data de notificació de les factures corresponents. En el cas que l'últim dia del termini de pagament siga festiu, este termini vencerà en l'immediatament hàbil posterior.

3. Una vegada transcorregut el termini de pagament establert en el present article sense que el deute haja sigut satisfet, l'Autoritat Portuària certificarà per mitjà del director la dita circumstància i ho notificarà a l'obligat al pagament. La quantitat deguda meritara l'interés legal dels diners vigents incrementats en quatre punts, durant el període en què s'haja incorregut en mora. No obstant

això, el Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària, atenent les circumstàncies de cada cas, podrà graduar la meritació d'interessos i dispensar la seua exigència.

El certificat així emés tindrà la consideració de títol executiu a l'efecte de l'acció executiva, de conformitat amb el que disposa l'article 517 de la Llei 1/2000, de 2 de gener, d'Enjudiciament Civil.

La falta de pagament dels interessos meritats durant el període en què s'haja incorregut en mora, habilitarà igualment l'Autoritat Portuària per a l'exercici de l'acció executiva en la forma i en el termini previst en la present disposició.

Article 33. *Prescripció.*

L'acció per a exigir el pagament de les tarifes per servicis prestats directament per les Autoritats Portuàries prescriu al cap de cinc anys de la prestació del servici de què es tracte.

Article 34. *Suspensió del servici.*

1. L'impagament reiterat del servici prestat facultarà l'Autoritat Portuària per a suspendre temporalment la seua prestació al deutor, amb el requeriment previ a este.

En el requeriment, l'Autoritat Portuària haurà d'advertir expressament que, si no s'efectua el pagament de la factura en el termini fixat en este, procedirà a suspendre temporalment la prestació del servici de què es tracte.

2. La suspensió temporal de la prestació del servici es mantindrà mentres no s'efectue el pagament o garantisca suficientment el deute que va generar la mateixa suspensió.

3. L'Autoritat Portuària podrà exigir un depòsit previ o la constitució d'aval, així com emetre factures a compte, amb l'objecte de garantir el cobrament de l'import de les tarifes pels servicis comercials que li siguen sol·licitats, sense perjudi de l'import final resultant.

Article 35. *Reclamació prèvia a la via judicial civil.*

1. Contra les liquidacions de tarifes per servicis comercials prestats per les Autoritats Portuàries procedirà la reclamació prèvia a l'exercici d'accions civils que haurà d'interposar-se davant del Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària de què es tracte.

2. El termini per a resoldre la reclamació serà de tres mesos des de la seua interposició. Transcorregut este termini sense haver notificat resolució expressa, podrà entendre's desestimada.

3. La interposició de reclamació prèvia no suspènndrà l'obligació d'efectuar el pagament de la factura en el termini previst en l'article anterior.

TÍTOL II

Règim de planificació, pressupostari, tributari, de funcionament i de control

CAPÍTOL I

Règim de planificació dels ports d'interés general

Article 36. *Instruments de planificació.*

1. D'acord amb la política econòmica i de transports del Govern, el Ministeri de Foment aprovarà el

model de desenvolupament estratègic, els criteris d'actuació, així com els objectius generals de gestió tècnics, econòmics, financers i de recursos humans del conjunt del sistema portuari estatal. Amb este fi, Ports de l'Estat en col·laboració amb les Autoritats Portuàries elaborarà el Marc Estratègic del sistema portuari d'interés general, que serà ratificat pel Consell Rector i remés al ministre de Foment per a la seua aprovació.

2. Ports de l'Estat i les Autoritats Portuàries hauran de subjectar-se als objectius generals inclosos en el Marc Estratègic del sistema portuari d'interés general, que serà executat a través dels plans d'empresa i podrà ser desenvolupat per mitjà de plans estratègics i plans directors.

3. Les Autoritats Portuàries elaboraran els projectes dels plans directors i d'empresa, el contingut dels quals serà acordat amb Ports de l'Estat. En el cas que no s'aconseguisca un acord, correspondrà al ministre de Foment resoldre la discrepància.

Una vegada acordats, els dits plans seran ratificats pel Consell Rector de Ports de l'Estat i pel Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària.

La modificació d'estos plans requerirà el mateix procediment establert en els apartats anteriors.

4. A través dels instruments de planificació previstos en esta llei s'hauran d'afavorir les mesures encaminades a promoure la competència en la prestació dels servicis portuaris.

5. Les comunitats autònomes podran transmetre a l'ens públic Ports de l'Estat un resum dels objectius de desenvolupament regional establerts per la comunitat autònoma, que puguen tindre incidència en l'activitat portuària, amb l'objecte que la dita informació puga ser presa en consideració a l'hora de la definició dels objectius del conjunt del sistema portuari estatal, i de les Autoritats Portuàries, d'acord amb els mecanismes previstos en esta llei, a l'efecte dels quals Ports de l'Estat els traslladarà de les propostes dels diferents plans de les autoritats portuàries localitzades en el seu àmbit territorial.

Article 37. *Pla Estratègic de l'Autoritat Portuària.*

1. A fi d'establir el model de desenvolupament i la posició estratègica de l'Autoritat Portuària, esta podrà elaborar un pla estratègic que reculla els ports de la seua competència, que inclourà, almenys, una anàlisi i un diagnòstic de la situació actual, la definició de les línies i els objectius estratègics, els criteris d'actuació i el pla d'acció.

2. El pla estratègic, si és el cas, haurà d'actualitzar-se sempre que s'aprove un nou Marc Estratègic del sistema portuari o es produïsquen canvis substancials que condicionen o alteren el seu contingut.

Article 38. *Pla Director d'Infraestructures del Port.*

1. La construcció d'un nou port de titularitat estatal, l'ampliació o la realització de noves obres d'infraestructura d'un existent, que alteren significativament la seua configuració, requerirà l'aprovació prèvia d'un Pla Director d'Infraestructures del port.

El projecte de Pla Director d'Infraestructures serà elaborat per l'Autoritat Portuària i inclourà: la definició de les necessitats de desenvolupament d'un port durant un horitzó temporal de, com a mínim, 10 anys, la

determinació de les distintes alternatives de desenvolupament, l'anàlisi de cada una d'estes i la selecció de la més òptima, els estudis d'impacte ambiental que corresponguen, la previsió de desenvolupament per fases, valoració i recursos, anàlisi financera i de rendibilitat, i anàlisi d'accessos terrestres.

L'aprovació del Pla Director d'Infraestructures que tinga com a objecte la construcció d'un nou port correspondrà al ministre de Foment, a proposta de Ports de l'Estat.

2. Després de la seua aprovació i una vegada realitzada la tramitació ambiental que corresponga per les Autoritats Portuàries, s'eleva per Ports de l'Estat al Ministeri de Medi Ambient per a l'avaluació d'impacte ambiental, quan siga procedent. Així mateix, i després de la seua aprovació, es donarà audiència a l'autoritat autonòmica competent en matèria d'ordenació del territori.

3. L'execució de les obres previstes en un Pla Director d'Infraestructures requerirà, si és el cas, la modificació del Pla d'utilització dels espais portuaris, d'acord amb el que preveu l'article 97 d'esta llei.

Article 39. *Pla d'Empresa de l'Autoritat Portuària.*

1. El projecte de Pla d'Empresa serà elaborat anualment per l'Autoritat Portuària, d'acord amb els objectius definits, si és el cas, en els instruments de planificació plurianual que hauran d'ajustar-se a la política econòmica del Govern. El dit pla haurà de contindre, com a mínim: un diagnòstic de situació, les previsions de tràfic portuari, les previsions economicofinanceres, els objectius de gestió, l'estructura de personal i l'oferta d'ocupació, l'evolució de les ràtios de gestió, la programació financera, la programació d'inversions públiques, l'estimació d'inversions privades, l'objectiu anual de rendibilitat, el coeficient corrector a què es referix l'article 26 d'esta llei, el percentatge de facturació a efectes de determinació de bonificacions per a potenciar la captació i la consolidació de tràfics en cada port previst en l'article 27.3 i el percentatge a què fa referència l'article 29.5 per a la determinació de la quota de la taxa per servicis generals.

2. La programació d'inversions públiques inclourà les inversions materials, immaterials i financeres que tinguen anualitat l'any a què es referix el Pla d'Empresa o en el període associat al pla d'actuació plurianual considerat, amb el corresponent repartiment d'anualitats que requerisca el projecte.

3. Hauran de realitzar-se els corresponents estudis de rendibilitat economicofinancera i, si és el cas, l'avaluació d'impacte ambiental, en aquelles actuacions incloses en la programació d'inversions públiques que siguen rellevants, seguint per a això els criteris establits en la legislació vigent i en les directrius que establisca Ports de l'Estat.

CAPÍTOL II

Règim pressupostari

Article 40. *Règim jurídic.*

Ports de l'Estat i les Autoritats Portuàries es regiran en matèria pressupostària pel que disposa esta llei i en les disposicions de la Llei General Pressupostària que els siguen d'aplicació.

Article 41. *Pressupostos i programes consolidats.*

1. Ports de l'Estat elaborarà anualment, d'acord amb el que disposen els articles 87 i 88 del text refós de la Llei General Pressupostària, els Pressupostos d'Explotació i de Capital i el Programa d'Actuació Plurianual consolidats del sistema portuari de titularitat estatal que, una vegada aprovats pel Consell Rector de Ports de l'Estat, seran remesos al Ministeri de Foment per a la seua tramitació en la forma establida en l'article 89 de l'esmentat text refós i la integració en els Pressupostos Generals de l'Estat.

Els pressupostos i el programa d'actuació consolidats del sistema portuari de titularitat estatal integraran els pressupostos i els programes individuals de les Autoritats Portuàries i de l'ens públic Ports de l'Estat, i hauran de subjectar-se a les disposicions que, si és el cas, siguen d'aplicació de la Llei 18/2001, de 12 de desembre, General d'Estabilitat Pressupostària, així com als criteris i les directrius de la política pressupostària del Govern. Per a esta consolidació es respectaran íntegrament els plans d'empresa aprovats per a cada Autoritat Portuària.

2. Les variacions dels pressupostos d'explotació i capital consolidats s'ajustaran al que preveu l'article 90.2 del text refós de la Llei General Pressupostària, i es tramitaran a proposta de Ports de l'Estat.

Quan no concórreguen les previsions a què es referix este article, les modificacions del pressupost d'explotació o del pressupost d'adquisicions d'immobilitzat que incrementen les quanties totals d'estos pressupostos consolidats seran aprovades pel ministre de Foment, a proposta de Ports de l'Estat. En els altres casos, la variació de les dotacions pressupostàries serà autoritzada per Ports de l'Estat.

Article 42. *Pressupostos i programes individuals.*

1. Les Autoritats Portuàries aprovaran cada any els projectes de pressupostos d'explotació i capital i de programa d'actuació plurianual individuals, que s'ajustaran a les previsions economicofinanceres i a la programació financera i d'inversions acordades amb Ports de l'Estat en el marc dels respectius plans d'empresa.

En l'elaboració d'estos projectes les Autoritats Portuàries hauran de subjectar-se als objectius generals que establisca Ports de l'Estat. Estos projectes seran remesos a Ports de l'Estat per a la seua aprovació amb caràcter i integració previs, junt amb els individuals de Ports de l'Estat, en els pressupostos i programes consolidats.

Pel Ministeri d'Hisenda serà establida la informació complementària que junt amb els dits projectes haurà de ser tramitada a la Direcció General de Pressupostos.

2. Si des del punt de vista d'allò consolidat no concórreguen les previsions a què es referix l'article 90.2 del text refós de la Llei General Pressupostària, seran aprovades pels Consells d'Administració de les Autoritats Portuàries o pel Consell Rector de Ports de l'Estat, segons corresponga, les modificacions internes dels pressupostos individuals d'explotació o capital que no incrementen les seues respectives quanties totals. D'estes modificacions s'informarà Ports de l'Estat.

No obstant això, quan les modificacions internes representen increment dels gastos de personal o afecten la programació d'inversions, hauran de ser aprovades per Ports de l'Estat.

Les modificacions dels pressupostos individuals dels organismes públics portuaris per reassignacions de dotacions pressupostàries entre estos que no incrementen la quantia total dels pressupostos consolidats, seran aprovades per Ports de l'Estat.

CAPÍTOL III Règim comptable

Article 43. *Règim comptable.*

1. Els organismes públics portuaris ajustaran la seua comptabilitat a les disposicions del Codi de Comerç, a les del Pla General de Comptabilitat i a les altres que els siguen d'aplicació. L'adaptació sectorial s'ajustarà al que disposa reglamentàriament.

Per a garantir la necessària homogeneïtat comptable, en el marc de la normativa prevista en el paràgraf anterior, Ports de l'Estat establirà directrius relatives als criteris valoratius, així com a l'estructura i les normes d'elaboració dels comptes anuals, que hauran de ser aplicats per les Autoritats Portuàries.

2. L'exercici social es computarà per períodes anuals, començant el dia 1 del mes de gener de cada any.

3. Els comptes anuals, que comprendran el balanç, el compte de pèrdues i guanys i la memòria, hauran de formular-se en el termini màxim de tres mesos des del tancament de l'exercici econòmic i seran aprovades, segons el cas, pels respectius Consells d'Administració de les Autoritats Portuàries o pel Consell Rector de Ports de l'Estat. L'aprovació haurà de produir-se abans de finalitzar el primer semestre de l'any següent.

Els resultats de cada exercici, positius o negatius, s'aplicaran als corresponents comptes de beneficis o pèrdues acumulats integrants dels fons propis de l'entitat, i es destinaran al compliment de les funcions previstes en esta llei per a estos organismes.

4. Ports de l'Estat elaborarà anualment un balanç, un compte de pèrdues i guanys i un quadre de finançament consolidat del sistema portuari de titularitat estatal, que s'inclouran en l'informe relatiu a l'execució de la política portuària que s'eleva anualment a les Corts Generals. Este informe incorporarà com a annex les mateixes dades de cada Autoritat Portuària.

CAPÍTOL IV Règim de fiscalització i control

Article 44. *Règim de fiscalització i control.*

1. El règim de control de les activitats econòmiques i financeres dels organismes públics portuaris s'exercirà, de conformitat amb el que estableixen els articles 17.3 i 20 del text refós de la Llei General Pressupostària, per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i el Tribunal de Comptes, respectivament.

2. Les Autoritats Portuàries i Ports de l'Estat estaran sotmeses a l'obligació de retre comptes de les seues operacions davant del Tribunal de Comptes, per conducte de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat. Els dits comptes es formaran i es rendiran d'acord amb els principis i les normes de comptabilitat arrellegats en el Pla General de Comptabilitat vigent per a l'empresa espanyola i les disposicions que el despleguen.

Seràn comptedants els presidents de les Autoritats Portuàries i de Ports de l'Estat, i seràn responsables de la informació comptable i de la rendició dels comptes, degudament autoritzats, en els terminis fixats a este efecte.

3. Sense perjudi del que disposa el text refós de la Llei General Pressupostària i de conformitat amb el que estableix l'article 26.1.f) de la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, el control d'objectius a què es referix l'article 17.2 del text refós de la Llei General Pressupostària, serà competència de Ports de l'Estat respecte de les Autoritats Portuàries, i de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat i del Ministeri de Foment respecte de Ports de l'Estat.

4. Ports de l'Estat exercirà sobre el sistema portuari, a través dels corresponents plans de control, la funció de control intern amb l'objecte d'analitzar la seguretat dels actius, la fiabilitat de la informació financera i el compliment de les lleis i les normes aplicables.

5. Els informes de control seràn elevats pels presidents de les Autoritats Portuàries als respectius Consells d'Administració, i pel de Ports de l'Estat al Consell Rector, junt amb la proposta de mesures que, si és el cas, corresponga adoptar. El president de Ports de l'Estat elevarà al Ministeri de Foment tots els informes de control realitzats sobre els organismes públics portuaris.

CAPÍTOL V Règim tributari

Article 45. *Règim tributari.*

Les Autoritats Portuàries i Ports de l'Estat queden sotmeses al mateix règim tributari que correspon a l'Estat, sense perjudi de l'aplicació a les dites Entitats del règim d'entitats parcialment exemptes en l'Impost sobre Societats, a l'efecte de les quals els ingressos per la prestació de servicis comercials tindran la consideració d'ingressos procedents d'explotacions econòmiques.

El règim tributari del domini públic portuari serà el mateix que l'establert per al domini públic marítimoterrestre.

CAPÍTOL VI Règim patrimonial

Article 46. *Patrimoni propi dels organismes portuaris.*

Per al compliment dels fins que els són propis, les Autoritats Portuàries i Ports de l'Estat tindran un patrimoni propi, format pel conjunt dels béns i drets que l'Estat els atribuisca com a propis, els que adquirisquen en el futur per qualsevol títol o els siguen cedits o donats per qualsevol persona o entitat.

Article 47. *Adscripció i afectació de béns als organismes públics portuaris.*

1. Els béns patrimonials de l'Estat que s'adscriuen als organismes públics portuaris i estiguen afectats al seu servicí conservaran la seua qualificació jurídica originària, i hauran d'utilitzar-los exclusivament per al compliment dels fins determinants de la seua afectació o adscripció.

Els organismes públics portuaris podran exercir en qualsevol moment respecte d'estos béns les facultats d'administració, de defensa, de policia, d'investigació, de delimitació i de recuperació possessòria que atorga a l'Administració de l'Estat la Llei de Costes.

2. El canvi d'afectació de béns de domini públic estatal a favor dels organismes públics portuaris, així com l'adscripció de nous béns patrimonials, s'efectuarà singularment pel Ministeri d'Hisenda, a proposta del Ministeri de Foment, excepte quan estos nous béns procedisquen de l'execució per les dites entitats de noves obres i instal·lacions o siguin adquirits en l'exercici de les seues activitats, o per mitjà de l'aprovació del Pla d'utilització dels espais portuaris de conformitat amb el que preveu l'article 96 d'esta llei.

Article 48. Desafectació de béns de domini públic adscrits a les Autoritats Portuàries.

1. Els béns de domini públic portuari que siguin innecessaris per al compliment de fins d'este caràcter podran ser desafectats pel ministre de Foment, a proposta de Ports de l'Estat, amb la declaració prèvia d'innecessarietat pel Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària i un informe de la Direcció General de Costes sobre les característiques físiques dels dits béns, a efectes de la protecció i defensa del domini públic maritimoterrestre. Els béns desafectats s'incorporaran al patrimoni de l'Autoritat Portuària, qui podrà procedir a la seua alienació, permuta o, si és el cas, cessió gratuïta amb la comunicació prèvia a la Direcció General de Patrimoni. Quan el valor venal del bé, determinat per mitjà de taxació independent, siga superior a 3.000.000 d'euros i no excedisca els 18.000.000 d'euros, la seua alienació i les condicions d'esta hauran de ser autoritzades, a més, per Ports de l'Estat, i pel Govern quan sobrepassa esta última quantitat.

Només s'admetrà la cessió gratuïta dels béns desafectats a favor de les Administracions públiques i per a fins d'utilitat pública o d'interés social. Si els béns cedits no són destinats a l'ús previst, o deixen de ser-ho posteriorment, es considerarà resolta la cessió i revertiran aquells a l'Autoritat Portuària, tenint dret a percebre el valor dels detrimsents o deterioraments experimentats. La cessió haurà de ser autoritzada per Ports de l'Estat, amb un informe previ de la Direcció General de Patrimoni que tindrà caràcter vinculant i s'entendrà en sentit favorable si transcorre el termini d'un mes sense que siga emés de manera expressa. S'exceptua el cas que el valor del bé excedisca els 18.000.000 d'euros, i en este cas haurà de ser autoritzada pel Govern.

En el cas que els béns declarats innecessaris conserven les característiques naturals de béns de domini públic maritimoterrestre, dels definits en l'article 3 de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, serà declarada pel ministre de Foment la seua incorporació automàtica a l'ús propi del domini públic maritimoterrestre regulat per la dita llei.

No obstant això, quan hagen d'adoptar-se mesures mediambientals correctores sobre els referits béns, estes seran acordades entre el Ministeri de Medi Ambient i el Ministeri de Foment, i s'incorporaran a l'orde del ministre de Foment. En el cas que les dites mesures siguin necessàries com a conseqüència dels efectes que haja produït la gestió portuària sobre el domini públic desafectat, la incorporació de dits béns no s'entendrà efectuada fins que l'Autoritat Portuària les haja executades. En qualsevol altre cas l'orde necessita la parti-

cipació de cada departament ministerial en l'execució d'estes mesures.

L'orde del ministre de Foment que acorde la desafectació comportarà la rectificació de la delimitació de la zona de servici del port continguda en el pla d'utilització dels espais portuaris, i es comunicarà al Ministeri de Medi Ambient a l'efecte previst en el paràgraf anterior.

2. Els Consells d'Administració de les Autoritats Portuàries i el Consell Rector de Ports de l'Estat, sense necessitat d'expressa declaració de desafectació del servici, podran acordar el desballestament i, si és el cas, l'alienació de materials inservibles i d'instal·lacions no fixes, així com l'alienació de béns mobles de qualsevol naturalesa.

3. El producte obtingut de les alienacions es destinarà al finançament de les adquisicions d'immobilitzat previstes en el pla d'inversions.

Article 49. Desafectació de béns de domini públic adscrits a Ports de l'Estat.

1. Els béns de domini públic de Ports de l'Estat que no siguin necessaris per al compliment dels seus fins seran desafectats pel ministre de Foment, amb la declaració prèvia d'innecessarietat pel Consell Rector de Ports de l'Estat, i s'incorporaran al patrimoni d'este, qui puga procedir a la seua alienació, permuta o, si és el cas, cessió gratuïta. Quan el valor venal del bé, determinat per mitjà de taxació independent, siga superior a 18.000.000 d'euros la seua alienació i les condicions d'esta hauran de ser autoritzades, a més, pel Govern a proposta del ministre de Foment.

2. La cessió gratuïta es regirà pels mateixos pressupostos previstos en l'article anterior i haurà de ser autoritzada pel ministre de Foment, amb un informe previ de la Direcció General de Patrimoni, que tindrà caràcter vinculant i s'entendrà en sentit favorable si transcorre el termini d'un mes sense que s'haja emés de manera expressa. S'exceptua el cas que el valor del bé excedisca els 18.000.000 d'euros, i en este cas haurà de ser autoritzat pel Govern.

Article 50. Participació en societats i altres entitats.

1. Ports de l'Estat i les Autoritats Portuàries podran participar únicament en societats l'objecte de les quals estiga lligat al desenvolupament d'activitats portuàries, així com logístiques, de transport i tecnològiques que promoguen la competitivitat del port i els tràfics portuaris. En cap cas podran participar en societats que presen servicis portuaris bàsics o en societats que tinguen influència efectiva en aquelles, amb l'excepció prevista en l'article 60.4 d'esta llei.

L'adquisició o l'alienació d'accions de societats en què participe Ports de l'Estat haurà de ser autoritzada pel seu Consell Rector quan estes operacions no impliquen l'adquisició o la pèrdua de la posició majoritària.

L'adquisició o l'alienació d'accions de societats en què participe l'Autoritat Portuària haurà de ser autoritzada pel seu Consell d'Administració, amb un informe previ favorable de Ports de l'Estat quan el conjunt de compromisos contrets en la dita societat no supere l'1 per cent de l'actiu fix net de l'Autoritat Portuària i sempre que estes operacions no impliquen l'adquisició o la pèrdua de la posició majoritària. Quan el conjunt dels compromisos contrets en la dita societat puga superar l'1 per cent de l'actiu fix net de l'Autoritat Portuària,

l'adquisició requerirà l'autorització prèvia de Ports de l'Estat.

Quan l'adquisició o l'alienació d'accions de societats impliqui l'adquisició o la pèrdua de la posició majoritària d'algun dels organismes o del sistema portuari estatal, l'autorització correspondrà al Consell de Ministres, a proposta del ministre de Foment.

2. Hauran de ser aprovades pel Consell Rector de Ports de l'Estat o pel Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària amb un informe previ favorable de Ports de l'Estat, les operacions d'adquisició o alienació d'accions de terceres societats que realitzen les societats participades en les quals Ports de l'Estat o l'Autoritat Portuària, respectivament, posseïsquen individualment o de manera conjunta una posició dominant.

A l'únic efecte de determinació de l'existència de posició dominant, caldrà ajustar-se al que disposa la normativa comptable en relació amb els grups de societats i la formulació de comptes anuals consolidats.

3. La participació de Ports de l'Estat o de les seues societats dominades en fundacions o consorcis haurà de ser aprovada pel Consell Rector.

La participació de l'Autoritat Portuària o de les seues societats dominades en fundacions o consorcis haurà de ser aprovada pel Consell d'Administració, amb un informe previ favorable de Ports de l'Estat.

La creació de fundacions estatals i l'adquisició de la posició majoritària pels organismes portuaris en la dotació fundacional requerirà autorització del Consell de Ministres.

CAPÍTOL VII

Règim dels recursos humans

Article 51. *Règim de personal.*

1. El personal dels organismes públics portuaris quedarà vinculat, amb caràcter general, a la seua entitat respectiva per una relació subjecta a les normes de dret laboral que li siguen d'aplicació, sense perjudici que, per a les activitats en què corresponga, pugui ajustar-se a les normes de dret civil o mercantil.

2. Les Autoritats Portuàries i Ports de l'Estat hauran d'ajustar la seua política de recursos humans als principis, els criteris i les disposicions de la política econòmica i pressupostària del Govern en matèria de personal al servei del sector públic estatal, així com als criteris d'actuació i als objectius generals establits en el Marc Estratègic.

Les competències de control en matèria de personal que corresponguen als Ministeris d'Hisenda i d'Administracions Públiques s'exerciran de manera agregada per al sistema portuari, a través de Ports de l'Estat.

3. El règim d'incompatibilitats del personal dels organismes públics portuaris s'ajustarà a l'establert amb caràcter general per al personal dels organismes públics.

Article 52. *Retribucions del personal.*

1. Les Autoritats Portuàries i Ports de l'Estat proposaran, per al conjunt del sistema portuari, els criteris generals de les retribucions dels directors i del personal tècnic no sotmés a conveni, així com els criteris generals que regiran la negociació col·lectiva del personal subjecte a conveni, d'acord amb el que disposen les

corresponents lleis de pressupostos per al personal del sector públic estatal.

2. La massa salarial agregada anual serà aprovada pels òrgans competents d'acord amb el que s'establisca en les lleis pressupostàries per al personal al servei del sector públic estatal, incloent-hi, si és el cas, les dotacions que puguen derivar-se de la modificació del contingut dels llocs de treball, les variacions en les estructures de personal dels organismes públics portuaris, la modificació de les condicions de treball, així com del grau de consecució d'objectius i l'evolució de les ràtios de gestió del sistema, que també seran assignades de manera agregada per a tot el sistema.

3. Les Autoritats Portuàries i Ports de l'Estat negociaran un conveni col·lectiu que regule les relacions laborals del personal no directiu ni tècnic del conjunt del sistema portuari. En l'àmbit de cada organisme públic portuari es negociarà un acord d'empresa, en matèria de productivitat i altres aspectes específics que li siguen assignats pel conveni col·lectiu. Este acord tindrà caràcter normatiu i la seua vigència serà, com a màxim, la del conveni col·lectiu.

4. Les masses salarials per a cada organisme públic portuari s'acordaran, dins de l'agregat del sistema, en el corresponent pla d'empresa, a través de l'aplicació del conveni col·lectiu, i l'aprovació de l'acord d'empresa corresponent a l'exercici en curs, prenent en consideració, especialment per als conceptes variables de rendiment i productivitat, l'evolució de les seues ràtios de gestió, en particular els corresponents a l'import net de la xifra de negocis i els resultats de l'exercici sobre plantilla mitjana, així com a l'adopció de sistemes de gestió i administració de l'entitat que conduïsquen a la consecució dels objectius fixats en els instruments de planificació i, en especial, la reducció sostenible dels costos i la consegüent millora dels seus resultats d'explotació.

Article 53. *Estructura de personal.*

1. L'estructura de personal dels organismes públics portuaris respondrà als criteris d'actuació, als objectius generals de gestió, i a les necessitats de recursos humans del conjunt del sistema portuari fixats en el Marc Estratègic.

2. L'estructura de personal agregada del sistema portuari i la seua evolució plurianual serà aprovada pels òrgans competents dels Ministeris d'Hisenda i d'Administracions Públiques, i serà objecte, si és el cas, de revisió anual una vegada concloga el procés d'elaboració dels plans d'empresa i amb caràcter previ a la seua aprovació.

3. Les estructures de personal de les Autoritats Portuàries seran acordades en el Pla d'Empresa.

4. L'oferta anual d'ocupació que es fixe d'acord amb la normativa pressupostària es distribuirà per a cada una de les Autoritats Portuàries segons allò que s'ha acordat en els plans d'empresa, tenint en compte el programa plurianual de dotació de les estructures dels organismes públics portuaris, elaborats amb el mateix horitzó temporal dels plans d'empresa.

5. Correspon a Ports de l'Estat la coordinació de la política de contractació temporal en el conjunt del sistema portuari, en el marc de la normativa de l'ocupació pública i de conformitat amb allò que s'haja acordat en els plans d'empresa.

Article 54. Selecció de personal.

La selecció del personal es realitzarà d'acord amb sistemes basats en els principis d'igualtat, mèrit i capacitat i per mitjà de convocatòria pública. Esta última no s'aplicarà per al personal directiu i de confiança. Ports de l'Estat elaborarà directrius i procediments en matèria de selecció del personal que garantisquen estos principis, incloent-hi els requisits de titulació exigible per al personal exclòs de conveni.

Article 55. Funcions dels organismes públics portuaris.

Corresponen al Consell Rector de Ports de l'Estat i al Consell d'Administració de les Autoritats Portuàries, en els termes previstos en esta llei, les següents facultats en relació amb el personal de l'organisme:

- a) Aprovar, a iniciativa del president, l'organització de l'entitat i les seues modificacions.
- b) Nomenar i separar el personal directiu de l'entitat i aprovar el seu règim retributiu, a proposta del president.
- c) Definir les necessitats del personal de l'entitat, així com les seues modificacions, aprovar el seu règim retributiu, contractar este i tots els actes que siguen necessaris per a este fi.

TÍTOL III**La prestació de servicis****CAPÍTOL I****Dels servicis****Article 56. Servicis prestats als ports d'interés general.**

1. L'activitat portuària es desenvoluparà en un marc de lliure i lleial competència entre els operadors de servicis als ports d'interés general, a fi de fomentar l'increment dels tràfics portuaris i la millora de la competitivitat.

2. Es reconeix la llibertat d'accés a la prestació de servicis i al desenvolupament d'activitats econòmiques als ports d'interés general, en els termes establits en esta llei.

3. Les Autoritats Portuàries afavoriran la lliure competència en l'àmbit dels ports que gestionen i adoptaran les mesures necessàries per a això, de conformitat amb el que disposa esta llei.

Ports de l'Estat promourà la competència en el sistema portuari, i podrà adoptar les mesures de regulació, d'ordenació i de control que amb este fi siguen necessàries, de conformitat amb el que disposa esta llei i sense perjudici de les competències atribuïdes a altres organismes.

4. D'acord amb el que preveu esta llei, la prestació de servicis als ports d'interés general serà realitzada per les Autoritats Portuàries en els casos en què siga procedent i pels particulars que tinguen la corresponent llicència o autorització, segons corresponga.

Els servicis es classifiquen en:

- a) Servicis portuaris, que podran ser generals o bàsics.
- b) Servicis comercials i altres activitats.
- c) Servici de senyalització marítima.

CAPÍTOL II**Dels servicis portuaris****SECCIÓ 1a. CONCEPTE I CLASSES DE SERVICIS PORTUARIS****Article 57. Concepte i classes de servicis portuaris.**

1. Són servicis portuaris les activitats de prestació d'interés general que es desenvolupen en la zona de servici dels ports, i seran necessàries per a la correcta explotació d'estos en condicions de seguretat, eficàcia, eficiència, qualitat, regularitat, continuïtat i no-discriminació.

2. Els servicis portuaris es classifiquen en servicis generals del port, la prestació dels quals es reserva a l'Autoritat Portuària, i als servicis bàsics, que es presten en règim de competència, sense perjudici del que preveu esta llei per al servici de practicatge.

SECCIÓ 2a. ELS SERVICIS PORTUARIS GENERALS**Article 58. Concepte i classes de servicis generals**

1. Són servicis generals del port aquells servicis comuns de titularitat de l'Autoritat Portuària de què es beneficien els usuaris del port sense necessitat de sol·licitud.

2. Les Autoritats Portuàries prestaran en la zona de servici del port els següents servicis generals:

- a) El servici d'ordenació, coordinació i control del tràfic portuari, tant marítim com terrestre.
- b) El servici de coordinació i control de les operacions associades als servicis portuaris bàsics, comercials i altres activitats.

c) Els servicis de senyalització, abalisament i altres ajudes a la navegació que servisquen d'aproximació i d'accés del vaixell al port, així com el seu abalisament interior.

La instal·lació i el manteniment de l'abalisament de les instal·lacions atorgades en concessió o autorització, incloses les destinades a cultius marins i emissaris submarins, seran realitzats pel titular d'estes o el responsable de l'activitat i a costa seua, d'acord amb el projecte d'execució aprovat per l'Autoritat Portuària.

d) Els servicis de vigilància, seguretat i policia a les zones comunes, sense perjudici de les competències que corresponguen a altres Administracions.

e) El servici d'enllumenat de les zones comunes.

f) El servici de neteja de les zones comunes de terra i d'aigua. No s'inclouen en este servici la neteja de molls i esplanades com a conseqüència de les operacions de depòsit i manipulació de mercaderies, ni la dels vessaments i abocaments marins contaminants, competència de l'Administració marítima.

g) Els servicis de prevenció i control d'emergències, en els termes establits per la normativa sobre Protecció Civil, mercaderies perilloses i la resta de normativa aplicable, en col·laboració amb les Administracions competents sobre protecció civil, prevenció i extinció d'incendis, salvament i lluita contra la contaminació.

Article 59. Prestació de servicis generals.

1. Els servicis generals seran gestionats per l'Autoritat Portuària.

2. Estos servicis seran prestats, d'acord amb les normes i els criteris tècnics previstos en el Reglament d'Explotació i Policia i en les ordenances del port, per personal de l'Autoritat Portuària, sense perjudi que puguem encomanar-se a tercers en determinats casos quan no es pose en risc la seguretat o no impliquen exercici d'autoritat.

SECCIÓ 3a. ELS SERVICIS PORTUARIS BÀSICS

Article 60. *Concepte i classes de servicis bàsics.*

1. Són servicis bàsics aquelles activitats comercials que permeten la realització de les operacions de tràfic portuari.

2. Els servicis bàsics són els següents:

a) Servici de practicatge.

b) Servicis tecniconàutics:

1r. Remolc portuari.

2n. Amarratge i desamarratge de vaixells.

c) Servicis al passatge:

1r. Embarcament i desembarcament de passatgers.

2n. Càrrega i descàrrega d'equipatges i vehicles en règim de passatge.

d) Servicis de manipulació i transport de mercaderies:

1r. Càrrega, estiba, descàrrega, desestiba i transbordament de mercaderies.

2n. Depòsit.

3r. Transport horitzontal.

A l'efecte d'esta llei, estos servicis només tindran la condició de servicis bàsics quan estiguen associats directament a les operacions de càrrega i descàrrega de vaixells o a les operacions directament vinculades a l'intercanvi entre mitjans de transport o al trànsit marítim, sempre que es desenvolupen en els vaixells, o íntegrament en les zones que, d'acord amb el pla d'utilització d'espais portuaris, es troben destinades als usos comercials a què es referix l'article 94.1.a) d'esta llei de conformitat amb el que preveu el seu article 85.1.1.4, així com en aquelles altres a què es referix el Reial Decret llei 2/1986.

e) Servicis de recepció de rebutjos generats per vaixells:

1r. Recepció de rebutjos sòlids.

2n. Recepció de rebutjos líquids.

El ministre de Foment, a proposta de Ports de l'Estat, podrà ampliar l'anterior relació amb altres servicis la prestació dels quals es considere necessària garantir, per la seua especial rellevància, la seguretat, continuïtat i competitivitat de les operacions portuàries.

3. Estos servicis bàsics estaran subjectes a les obligacions de servici públic previstes en esta llei, que es desenvoluparan en els corresponents plecs reguladors dels servicis, amb la finalitat de garantir la seua prestació en condicions de seguretat, continuïtat i regularitat, cobertura, qualitat i preu raonables, així com respecte al medi ambient.

4. Les Autoritats Portuàries hauran d'adoptar les mesures necessàries per a garantir una adequada cobertura de les necessitats de servicis bàsics al port.

Amb este fi, quan ho requerisquen les circumstàncies, per absència o insuficiència d'iniciativa privada, les Autoritats Portuàries podran assumir la prestació del servici, directament o indirectament per qualsevol procediment reconegut en les lleis, o concórrer a la prestació d'este amb la iniciativa privada. Les Autoritats Portuàries prestaran el servici d'acord amb les condicions dels plecs reguladors del servici i per un termini limitat, no superior a cinc anys, llevat que subsistisquen les circumstàncies que hagen motivat l'assumpció de la prestació, i hauran d'exigir en contraprestació les corresponents tarifes d'acord amb el que preveu l'article 76.1.h) d'esta llei, que se sotmetran al mateix règim jurídic que els preus privats per servicis comercials prestats per les Autoritats Portuàries.

5. L'Autoritat Portuària autoritzarà, quan corresponga, l'autoprestació i la integració de servicis, en els termes i amb les condicions previstes en la secció 4a. d'este títol.

6. L'Autoritat Portuària, en cas d'impagament del servici, podrà autoritzar als prestadors la suspensió temporal del servici, fins que s'efectue el pagament o es garantisca suficientment el deute que va generar la suspensió.

Article 61. *Obligacions de servici públic.*

1. Són obligacions de servici públic, de necessària acceptació per tots els prestadors de servicis bàsics en els termes en què es concreten en els seus respectius títols habilitants, les següents:

a) Mantindre la continuïtat i la regularitat dels servicis d'acord amb les característiques de la demanda, excepte causa de força major, afrontant les circumstàncies adverses que puguem produir-se amb les mesures exigibles a un empresari diligent.

Per a garantir la continuïtat en la prestació del servici, les Autoritats Portuàries podran establir servicis mínims de caràcter obligatori.

b) Cooperar amb l'Autoritat Portuària i amb l'Administració marítima i, si és el cas, amb altres prestadors del servici, en labors de salvament, extinció d'incendis i lluita contra la contaminació, quan siguen necessàries, així com en la prevenció i el control d'emergències. Així mateix, informar d'aquelles incidències que puguem afectar qualsevol d'estes matèries o a la seguretat marítima en general.

c) Sotmetre's a la potestat tarifària, quan siga procedent, en les condicions establides en les prescripcions particulars per les quals es regix el títol habilitant.

d) Col·laborar en la formació pràctica en la prestació del servici, en l'àmbit del port en què desenvolupa la seua activitat.

2. Els plecs reguladors concretaran les obligacions establides en els paràgrafs anteriors, d'acord amb el que preveu esta llei o en qualsevol altra norma que s'aplique, fent-los acords amb la iniciativa empresarial i la competència entre els servicis i les necessitats particulars dels servicis prestats en cada port.

3. Les obligacions de servici públic s'aplicaran de manera que els seus efectes siguen neutrals en relació amb la competència entre prestadors dels servicis bàsics.

Article 62. *Utilització dels servicis bàsics.*

1. Els servicis bàsics es prestaran a sol·licitud dels usuaris per les empreses autoritzades.

No obstant això, la utilització del servici de practicatge serà obligatòria quan així ho determine l'Administració marítima d'acord amb el que preveu la normativa aplicable. A més, el Reglament d'Explotació i Policia haurà d'establir, per raons de seguretat marítima, l'ús obligatori d'altres servicis tecniconàutics segons les condicions i les característiques de les infraestructures portuàries, de la grandària i el tipus de vaixell i de la naturalesa de la càrrega transportada, així com de les condicions ocnometeorològiques.

Així mateix, el servici de recepció de rebutjos generats per vaixells serà d'ús obligatori, excepte en els supòsits previstos en la normativa aplicable.

2. Les ordenances portuàries aprovades per les Autoritats Portuàries hauran d'establir, per raons d'operativa i de seguretat, normes complementàries i condicions específiques d'utilització dels servicis bàsics, així com l'àmbit geogràfic a què s'estenguen.

3. Quan la utilització del servici no siga obligatòria, les Autoritats Portuàries podran imposar l'ús dels servicis tecniconàutics si per circumstàncies extraordinàries consideren que està en risc el funcionament, l'operativitat o la seguretat del port. Al seu torn, en les dites circumstàncies i per raons de seguretat marítima, la Capitania Marítima podrà declarar l'obligatorietat d'estos servicis.

Article 63. *Títols administratius habilitants per a la prestació de servicis bàsics.*

1. La prestació de servicis bàsics requerirà l'obtenció de la corresponent llicència de l'Autoritat Portuària.

2. Les llicències podran ser de caràcter general o específic. Les llicències de caràcter general habilitaran per a la prestació del conjunt dels servicis inclosos en cada un dels paràgrafs c), d) o e) de l'article 60.2, i les de caràcter específic s'atorgaran per a cada un dels servicis relacionats en aquelles.

Les llicències dels servicis de practicatge i tecniconàutics seran sempre de caràcter específic.

Així mateix, les llicències per a la prestació de servicis al passatge i de manipulació i transport de mercaderies podran atorgar-se per tipus de tràfic o de càrrega.

3. Excepte quan estiga limitat el nombre de prestadors, la llicència s'atorgarà amb caràcter reglat, amb l'acreditació prèvia del compliment per part del sol·licitant de les condicions i els requisits previstos en esta llei, en el plec regulador i en les prescripcions particulars del servici.

Article 64. *Règim d'accés a la prestació de servicis bàsics*

1. Podran ser titulars de llicències les persones físiques o jurídiques espanyoles, d'altres països de la Unió Europea o de tercers països, condicionades estes últimes a la prova de reciprocitat, excepte en els supòsits en què els compromisos de la Unió Europea amb l'Organització Mundial del Comerç no exigisca este requisit, que tinguen plena capacitat d'obrar; no estiguen sotmeses en causa d'incompatibilitat i acrediten, en els termes previstos en el plec regulador del servici, el compliment dels requisits següents:

a) Solvència econòmica, tècnica i professional per a afrontar les obligacions resultants del servici, que es determine en el plec regulador de cada servici.

b) Estar al corrent del compliment de les obligacions de caràcter fiscal, laboral i social exigides per la legislació vigent.

Es considerarà que les empreses es troben al corrent de les obligacions de caràcter fiscal, quan concórreguen les circumstàncies previstes en l'apartat 1 de l'article 13 del Reial Decret 1.098/2001, de 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament General de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques. L'acreditació del compliment de les dites circumstàncies s'efectuarà de conformitat amb el que regula l'apartat 2 d'este article.

c) Compliment de les condicions específiques necessàries per a l'adequada prestació del servici, d'acord amb el que preveu esta llei i la resta de la normativa aplicable.

2. Les condicions d'accés a la prestació que es fixen en els plecs hauran de ser transparents, no discriminatòries, objectives, adequades i proporcionades, i hauran de garantir els següents objectius:

a) L'adequada prestació del servici d'acord amb els requisits tècnics, ambientals, de seguretat i qualitat que s'establisquen.

b) El desenvolupament de la planificació portuària.

c) El comportament competitiu dels operadors del servici.

d) La protecció dels usuaris.

e) La protecció dels interessos de l'Autoritat Portuària i de la seguretat pública.

3. Entre els requisits tècnics per a la prestació del servici s'inclouran mitjans humans i materials suficients que permeten desenvolupar les operacions unitàries habituals, tant les més simples com les més complexes, en condicions de seguretat, qualitat, continuïtat i regularitat segons les característiques de la demanda, i no impedisquen la competència entre operadors.

4. La prestació de servicis bàsics es regirà pel sistema de lliure concurrència, excepte el que estableix l'apartat següent.

5. L'Autoritat Portuària, d'ofici, podrà limitar en cada port que gestione el nombre de prestadors de cada servici per raons objectives derivades de la disponibilitat d'espais, de la capacitat de les instal·lacions, de la seguretat o de normes mediambientals. En els servicis al passatge i de manipulació i transport de mercaderies, les anteriors limitacions podran aplicar-se per tipus de tràfic o càrrega.

L'acord de limitació, que inclourà la determinació del nombre de prestadors, serà adoptat pel Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària, amb la consulta prèvia al Comitè de Servicis Portuaris Bàsics i l'informe de Ports de l'Estat, i podrà afectar tota la zona de servici del port o a una part d'esta. La determinació del nombre de prestadors haurà de realitzar-se considerant el nombre més gran possible de prestadors que permeten les circumstàncies. L'acord de limitació es publicarà en el «Boletín Oficial del Estado».

Quan la causa de la limitació siga la seguretat marítima, Ports de l'Estat sol·licitarà un informe a la Direcció General de la Marina Mercant, que tindrà caràcter

vinculant, i s'entendrà en sentit favorable si transcorre el termini de 15 dies sense que siga emés de manera expressa.

Estes llicències s'atorgaran per concurs d'acord amb el que estableix l'article 67.3 d'esta llei. En estos casos les prescripcions tècniques del servici fixaran un termini de vigència més breu que el que correspondria si es prestara el servici en règim de lliure concurrència.

En la mesura que s'alteren les causes que la van motivar, la dita limitació serà revisable totalment o parcialment per l'Autoritat Portuària, amb la consulta prèvia al Comitè de Servis Portuaris Bàsics i un informe de Ports de l'Estat, que sol·licitarà un informe vinculant a la Direcció General de la Marina Mercant quan la causa de la limitació haja sigut la seguretat marítima que s'entendrà en sentit favorable si transcorre el termini de 15 dies sense que siga emés de manera expressa. Així mateix, se sol·licitarà un informe a l'autoritat ambiental competent quan la causa de la limitació derive de normes mediambientals.

Quan l'autoritat portuària siga prestadora del mateix servici o servis o d'un servici o servis semblants a l'objecte de limitació, o exercisca un control directe o indirecte sobre el prestador del mateix servici o servis o d'un servici o servis semblants en eixe port, l'acord de limitació o la seua revisió serà adoptat pel Consell Rector de Ports de l'Estat.

No obstant això, encara que el nombre de prestadors estiga limitat, el titular d'una concessió demanial l'objecte del qual siga la prestació de servis al passatge o de manipulació i transport de mercaderies, tindrà dret a l'obtenció d'una de les llicències per a la prestació d'este servici, sempre que complisca les condicions exigides per a això, que estaran restringides a l'àmbit del domini públic en concessió.

6. Sense perjudi del que preveu l'apartat anterior, a causa de la singularitat i l'especial incidència del servici de practicatge en la seguretat marítima, el nombre de prestadors quedarà limitat a un únic prestador en cada àrea portuària. A estos efectes, s'entén com a àrea portuària aquella que siga susceptible d'explotació totalment independent, incloent-hi la seua accessibilitat marítima i, per tant, que els límits geogràfics de prestació del servici de practicatge corresponents a cada una de les dites àrees siguen totalment independents.

La Direcció General de la Marina Mercant podrà requerir, per raons de seguretat marítima, la declaració de la limitació del nombre de prestadors en els altres servis tecniconàutics.

7. En el pla d'utilització dels espais portuaris previst en esta llei es podrà determinar el tipus d'activitats comercials i de servis portuaris que puguen realitzar-se en la totalitat de la zona de servici del port o en part d'esta, en particular el tipus de tràfic i les categories de càrrega que podran manipular-se al port i l'assignació d'espai o capacitat d'infraestructura a estes activitats, sense que això constituïska limitació del nombre de prestadors del servici.

Amb l'objecte d'afavorir les mesures encaminades a promoure la competència en la prestació de servis portuaris, per als tipus de tràfic i la categoria de càrregues que puguen manipular-se en un port, en el pla d'utilització s'assignarà un espai o una capacitat d'infraestructura perquè puguen treballar prestadors de servis portuaris que no disposen de concessió o autorització.

Article 65. *Plecs reguladors i prescripcions particulars dels servis bàsics.*

1. Ports de l'Estat aprovarà per al conjunt dels ports d'interés general els plecs reguladors de cada servici, amb l'audiència prèvia de les organitzacions i associacions més representatives reconegudes per la llei els fins de la qual guarden relació directa amb l'objecte del corresponent plec i informe de les Autoritats Portuàries i dels servis jurídics de Ports de l'Estat. Estos plecs establiran les condicions generals d'accés, d'acord amb el que preveu l'article anterior, les obligacions de servici públic a càrrec dels prestadors i criteris de quantificació dels costos d'estes, els criteris generals per a la consideració d'una inversió com a significativa, així com l'estatut jurídic dels drets i deures que s'incorporaran a les llicències, d'acord amb el que disposa esta llei i en les disposicions que, si és el cas, la despleguen. La Direcció General de la Marina Mercant informarà, amb caràcter vinculant dels plecs reguladors dels servis tecniconàutics, pel que fa a la seguretat marítima, en el termini de 15 dies des de la recepció de la documentació, i s'entendrà emés en sentit favorable si transcorre este termini sense que s'haja dictat de manera expressa.

2. Les Autoritats Portuàries elaboraran, sent escoltat el Comitè de Servis Portuaris Bàsics, les prescripcions particulars de cada servici que, amb caràcter previ a la seua aprovació o modificació pel Consell d'Administració, hauran de ser sotmeses a un informe de Ports de l'Estat quant a aquelles inscripcions que especifiquen o desenvolupen el que preveuen els plecs generals. Estes prescripcions hauran d'ajustar-se al plec regulador del servici i podran aprovar-se per a diferents zones d'un port, per a tota la seua zona de servici o, si és el cas, per a més d'un port gestionat per la mateixa Autoritat Portuària.

En els servis de practicatge, tecniconàutics, Ports de l'Estat demanarà un informe vinculant de la Direcció General de la Marina Mercant pel que fa a la seguretat marítima, que haurà de ser emés en el termini de 15 dies, i s'entendrà en sentit favorable si transcorre este termini sense que s'haja dictat de manera expressa.

L'Autoritat Portuària podrà modificar les prescripcions particulars del servici quan hi haja desajustos entre les característiques de l'oferta i les necessitats de la demanda que afecten la correcta prestació del servici.

3. Els plecs reguladors del servici hauran de ser publicats en el «Boletín Oficial del Estado». Els acords d'aprovació i de modificació de les prescripcions particulars hauran de ser anunciats en este Butlletí Oficial i publicats per les Autoritats Portuàries en format físic i electrònic del tipus que reglamentàriament es determine.

4. Les prescripcions particulars del servici inclouren, entre altres:

- a) Requisits de capacitat.
- b) Requisits de solvència econòmica, financera, tècnica i professional adequats a cada servici.
- c) Cobertura universal, amb obligació d'atendre tota la demanda raonable en condicions no discriminatòries.
- d) Àmbit geogràfic a què s'estén la prestació del servici.
- e) Obligacions de servici públic perquè el servici es preste en condicions de regularitat i continuïtat.
- f) Obligacions de servici públic relacionades amb la col·laboració en la formació pràctica local.

g) Obligacions de servici públic relacionades amb la seguretat del port, el salvament i la lluita contra la contaminació.

h) Obligacions de protecció del medi ambient, si és procedent.

i) Quantificació de les càrregues anuals de les obligacions de servici públic, els criteris de revisió de la dita quantificació, així com els criteris de distribució objectius, transparents, proporcionals, equitatius i no discriminatoris de les dites obligacions entre els prestadors del servici, entre els quals es prendrà en consideració la quota de mercat de cada un d'estos.

j) Mitjans materials mínims i les seues característiques.

k) Mitjans humans mínims i la seua qualificació.

l) Nivells de rendiment mínim i de qualitat del servici.

m) Estructura tarifària, tarifes màximes i criteris de revisió segons el volum global de la demanda, l'estructura de costos i altres circumstàncies d'acord amb les característiques del servici, quan corresponga, així com les tarifes que puguen percebre quan intervinguen en servicis d'emergències, d'extinció d'incendis, de salvament o lluita contra la contaminació.

n) Obligacions d'aportar a l'Autoritat Portuària la informació que necessite per al funcionament del servici i li siga requerida per esta per al degut compliment de les seues funcions.

ñ) Determinació de la inversió significativa.

o) Termini de vigència de la llicència.

p) Garanties que asseguren el compliment de les obligacions i responsabilitats.

q) Taxes portuàries que siguen procedents de conformitat amb esta llei.

r) Causes d'extinció, entre les quals hauran de figurar les relatives a l'incompliment de les obligacions de servici públic, de les exigències de seguretat per a la prestació del servici i de les obligacions de protecció del medi ambient que corresponguen.

Article 66. *Termini de la llicència.*

1. El termini màxim de la llicència per a la prestació de servicis portuaris bàsics serà el següent:

a) Servici de practicatge: 10 anys.

b) Servicis tecniconàutics:

b.1) Amarratge i desamarratge: 8 anys.

b.2) Remolc portuari: 13 anys.

c) Servicis al passatge i de manipulació i transport de mercaderies:

c.1) Sense inversió significativa: 8 anys.

c.2) Amb inversió significativa en equips i material mòbil:

1r. Quan el servici requerisca l'ocupació privativa de domini públic portuari: 15 anys.

2n. En qualsevol altre cas: 10 anys.

c.3) Amb inversió significativa en obres i instal·lacions fixes no incloses en el número següent: 30 anys.

c.4) Amb inversió significativa en infraestructures portuàries d'abric, d'accessos marítims, de molls i de blindament per a generació de grans superfícies: 35 anys.

d) Servici de recepció de rebutjos generats per vaixells:

d.1) Sense inversió significativa: 8 anys.

d.2) Amb inversió significativa: 12 anys.

2. El termini de vigència de la llicència no serà renovable quan s'haja limitat el nombre de prestadors de servicis, excepte el de les llicències relatives als servicis, al passatge i de manipulació i transport de mercaderies que es presten sobre domini públic portuari atorgat en concessió al titular d'aquella, que podrà ser renovat mentres es trobe vigent la dita concessió.

Quan no hi haja limitació del nombre de prestadors, les llicències es renovaran pel termini que corresponga, amb l'acreditació pel titular del compliment dels requisits previstos en la llei, en el plec regulador i en les prescripcions particulars del servici que es troben en vigor. La sol·licitud de renovació haurà de presentar-se en el semestre anterior a l'expiració del termini de la llicència. Transcorregut el termini de tres mesos des de la sol·licitud sense que es notifique resolució expressa, s'entendrà atorgada la renovació.

Article 67. *Procediment d'atorgament de llicències.*

1. Les llicències per a la prestació de servicis portuaris bàsics podran sol·licitar-se en qualsevol moment a l'Autoritat Portuària corresponent, llevat que haja sigut limitat el nombre de prestadors, i en este cas s'atorgaran per concurs d'acord amb el que preveu l'apartat 3 d'este article.

El termini màxim per a notificar resolució expressa sobre les sol·licituds de llicència serà de tres mesos. Transcorregut este termini sense que es notifique la resolució, s'entendrà estimada la sol·licitud, llevat que s'opose al que estableix el plec regulador o en les prescripcions particulars del servici.

2. Quan no estiga limitat el nombre de prestadors del servici i el conjunt d'estos no puga atendre, segons el parer de l'Autoritat Portuària, la cobertura total de la demanda en les condicions fixades en les prescripcions particulars del servici, l'Autoritat Portuària prestarà el servici en concurrència per a garantir la cobertura total de la demanda, de conformitat amb el que preveu l'article 60.4 d'esta llei.

3. Quan l'accés a la prestació dels servicis bàsics haja sigut limitat de conformitat amb el que preveuen els apartats 5 i 6 de l'article 64 d'esta llei, les llicències s'atorgaran per mitjà de concurs.

Les Autoritats Portuàries elaboraran i aprovaran, amb un informe previ de Ports de l'Estat, el plec de bases de cada concurs, que contindrà, almenys, la determinació del nombre de llicències que s'han d'atorgar, els requisits per a participar-hi, la informació que cal facilitar el sol·licitant i els criteris d'adjudicació, que hauran de ser objectius i no discriminatoris.

El termini per a la presentació de les ofertes no podrà ser inferior a 52 dies des de la publicació de la convocatòria del concurs.

Si les ofertes presentades no garantixen, segons el parer de l'Autoritat Portuària, la cobertura total de la demanda en les condicions fixades en les prescripcions particulars, l'Autoritat Portuària podrà establir condicions addicionals de prestació del servici, amb criteris de proporcionalitat i no-discriminació, a fi d'aconseguir la dita cobertura.

4. Quan se sol·licite llicència per a la prestació del servici lligada a l'ús privatiu d'una determinada superfi-

cie del port, l'adjudicació de la llicència estarà vinculada a l'atorgament del corresponent títol administratiu, i en este cas el termini màxim per a notificar la resolució expressa d'ambdós sol·licituds serà de huit mesos. Transcorregut este termini sense que es notifique resolució expressa, s'entendrà desestimada la sol·licitud.

Així mateix, quan se sol·licite llicència per a la prestació del servei en una superfície atorgada ja en concessió, l'adjudicació de la llicència estarà vinculada a l'existència d'un contracte entre el sol·licitant i el titular de la concessió. El termini màxim per a notificar la resolució expressa de la sol·licitud serà el previst en l'apartat 1 d'este article.

5. La convocatòria del concurs així com els acords d'atorgament i de renovació de les llicències de prestació dels serveis hauran de ser publicats en el «Boletín Oficial del Estado».

Article 68. *Contingut de les llicències.*

1. Les llicències hauran d'incloure, almenys:

- a) Identificació de la persona física o jurídica titular de la llicència i la seu de l'empresa.
- b) Classe de llicència atorgada, general o específica, i objecte d'esta.
- c) Àmbit geogràfic a què s'estén la prestació del servei.
- d) Obligacions de servei públic que corresponguen.
- e) Mitjans materials i les seues característiques.
- f) Mitjans humans i la seua qualificació.
- g) Requisits de seguretat per a la prestació del servei.
- h) Obligacions de protecció del medi ambient, si correspon.
- i) Nivells de rendiment i de qualitat del servei.
- j) Estructura tarifària, tarifes màximes i criteris de revisió, si és procedent.
- k) Termini de vigència.
- l) Garanties.
- m) Taxa per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de serveis.
- n) Compensació econòmica, si és procedent.

2. Les llicències per a la prestació de serveis al passatge i de manipulació i transport de mercaderies que estiguen restringides a l'àmbit geogràfic d'una estació marítima o terminal dedicada a ús particular no inclouran les clàusules referides a cobertura universal, estructura tarifària i tarifes màximes, nivells de rendiment i d'obligacions de servei públic relatives a continuïtat i regularitat segons la demanda del port, i podrà ser el titular de la llicència titular de l'autorització o la concessió, o recaure estes últimes en una altra persona. Els mitjans humans i materials hauran de ser els adequats per a atendre el volum i les característiques dels tràfics que puguin portar-se a terme en les condicions de seguretat i qualitat exigides, així com de continuïtat i regularitat que exigisquen els seus mateixos tràfics.

Els dits mitjans quedaran adscrits al servei d'eixos tràfics, sense perjuí de les obligacions del servei públic que siguen pertinents. En les terminals dedicades a usos particulars, els mitjans humans establits en la llicència per a la prestació del servei de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies tindran

les limitacions establides en l'apartat 2 de la disposició addicional sèptima i el règim legal previst en l'apartat 1 de la disposició addicional sèptima.

3. A l'efecte previst en esta llei, s'entendrà per estació marítima dedicada a ús particular aquella atorgada en concessió o autorització, no oberta al tràfic comercial general, en la qual es presten serveis al passatge transportat en vaixells explotats exclusivament per les empreses navilieres del titular o del seu grup empresarial autoritzades en este títol.

S'entén per terminal dedicada a ús particular aquella atorgada en concessió o autorització, no oberta al tràfic comercial general, en la que es manipulen mercaderies del titular d'esta, o dels seus accionistes o partícips, amb influència efectiva en la gestió o el control de la terminal o del grup d'empreses a què pertanga, o s'operen vaixells explotats exclusivament per les empreses navilieres del titular o del seu grup empresarial autoritzades en este títol.

Així mateix, tindrà la consideració de terminal dedicada a ús particular aquella atorgada en concessió al titular d'una planta de transformació o instal·lació industrial o a una empresa del seu mateix grup empresarial, no oberta al tràfic comercial general, en la qual es manipulen mercaderies directament i exclusivament vinculades amb la referida planta o instal·lació de processament industrial, i que estiga expressament identificada en el títol concessional. Les mencionades terminals hauran de disposar d'atraca atorgada en concessió o autorització, i la planta o la instal·lació haurà d'estar ubicada en l'interior de la zona de servei del port, o bé connectada amb els espais concedits per mitjà d'instal·lacions de transport fixes, específiques i exclusives, és a dir, canonada, cinta o infraestructures ferroviàries d'utilització exclusiva d'origen a destinació.

En els títols concessionals s'haurà d'arreglar expressament la condició d'estació marítima o terminal dedicada a ús particular.

A l'efecte previst en este article es considerarà que hi ha grup empresarial en els supòsits a què es referix l'article 4 de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors.

Article 69. *Registres d'Empreses Prestadores de Servicis Portuaris Bàsics.*

1. Es crea en cada Autoritat Portuària un Registre d'empreses prestadores de servicis portuaris bàsics als ports que gestiona, que tindrà caràcter públic i es dividirà en tantes seccions com servicis bàsics es relacionen en l'article 60.2 d'esta llei. En este registre s'inscriuran els prestadors de servicis autoritzats. La inscripció es practicarà d'ofici per l'Autoritat Portuària després de la notificació del títol habilitant.

2. Es crea en Ports de l'Estat el Registre General d'empreses prestadores de servicis portuaris bàsics, que tindrà caràcter públic i es dividirà per seccions, una per cada servici bàsic que es preste. En este registre s'inscriurà a tots els prestadors de servicis bàsics. La dita inscripció es practicarà d'ofici per Ports de l'Estat, i cada Autoritat Portuària haurà de subministrar-li informació sobre les llicències atorgades.

3. El Registre General i els Registres de cada Autoritat Portuària d'empreses prestadores de servicis portuaris bàsics es regularan per orde del Ministeri de Foment. Estos registres hauran de contindre les dades necessàries perquè Ports de l'Estat i les Autoritats Portu-

àries puguen exercir les funcions de regulació i control que tinguen atribuïdes.

Article 70. *Modificació de les llicències.*

1. D'acord amb els principis d'objectivitat i proporcionalitat, l'Autoritat Portuària podrà modificar les condicions imposades als titulars de llicències, amb l'audiència prèvia dels interessats, quan hagen sigut modificats els plecs reguladors o les prescripcions particulars del servici. La modificació establirà un termini perquè els titulars s'adaptin al que disposa. Transcorregut el dit termini sense que haja tingut lloc l'adaptació, les llicències quedaran sense efecte.

2. L'Autoritat Portuària podrà aprovar, a sol·licitud del prestador del servici i en les condicions previstes en les prescripcions particulars del servici, la modificació dels mitjans humans i materials fixats en la llicència. No es podran aprovar modificacions per davall del límit mínim establert en les prescripcions particulars del servici.

Article 71. *Transmissió de les llicències.*

1. Les llicències podran transmetre's a persones diferents d'aquelles a les quals van ser originàriament atorgades quan es donen conjuntament les circumstàncies següents:

a) Que la transmissió es faça a favor d'una persona física o jurídica que complisca els requisits assenyalats en l'article 64.1.

b) Que els transmissors i els adquirents complisquen els requisits específics establerts en els plecs reguladors i en les prescripcions particulars del servici en relació amb la possibilitat de transmissió de la llicència.

c) Que es complisquen els requisits previstos en l'article 117.3 quan la llicència es transmeta junt amb la concessió del domini públic en què s'exercix l'activitat.

2. La transmissió estarà en tot cas subordinada a la conformitat prèvia de l'Autoritat Portuària i, si és el cas, a la preceptiva autorització de les autoritats de competència d'acord amb el que preveuen els articles 14 i següents de la Llei 16/1989, de 17 de juliol, de Defensa de la Competència, tenint, respecte dels contractes de treball del personal del titular de la llicència, els efectes previstos en la legislació laboral.

Article 72. *Causas d'extinció.*

1. Les llicències podran extingir-se per alguna de les causes següents:

a) Per transcurs del termini previst en la llicència.

b) Revocació per pèrdua o incompliment dels requisits previstos en l'article 64.1, de les condicions establides en el títol habilitant o per la no-adaptació als plecs reguladors o a les prescripcions particulars, d'acord amb el que preveu l'article 70.1 d'esta llei.

c) Revocació quan, com a conseqüència de la declaració de limitació del nombre de prestadors, el nombre de llicències en vigor supere el de la limitació, sense perjudici de la indemnització que corresponga. Reglamentàriament s'establirà el procediment que cal seguir per a la revocació de les llicències.

d) Per extinció de la concessió o l'autorització o rescissió del contracte a què es referix l'article 67.4 d'esta llei.

e) Per les altres causes previstes en el plec regulador i en les prescripcions particulars del servici.

2. Correspon al Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària acordar l'extinció de les llicències, amb l'audiència prèvia a l'interessat, excepte en el supòsit previst en el paràgraf a) de l'apartat anterior, en el qual l'extinció es produirà de manera automàtica.

SECCIÓ 4a. AUTOPRESTACIÓ I INTEGRACIÓ DE SERVICIS PORTUARIS BÀSICS

Article 73. *Àmbit d'aplicació.*

1. Als efectes d'esta llei, es considera autoprestació la situació en què una empresa que, podent contractar servicis portuaris amb empreses autoritzades, es presta a si mateixa una o diverses categories d'estos servicis amb personal propi embarcat i material propi, sense que normalment es realitze cap tipus de contracte amb tercers a efectes d'esta prestació. El personal de l'empresa autoritzada per a l'autoprestació haurà de complir els requisits de qualificació exigits al personal de les empreses prestadores de servicis portuaris.

2. Així mateix, s'entén que hi ha integració de servicis quan el concessionari o el titular d'una autorització d'una estació marítima o d'una terminal dedicada a ús particular presta als vaixells que treballen en esta un o diversos servicis de practicatge i tecniconàutics, amb mitjans propis, sense realitzar un contracte amb tercers l'objecte del qual siga la prestació d'estos servicis.

En este supòsit, el navilier que treballa en la dita estació marítima o la terminal podrà triar entre els servicis tecniconàutics integrats i els oberts a l'ús general.

Així mateix, quan en terminals dedicades a ús particular l'Autoritat Portuària impose la manipulació de mercaderies alienes, l'operació de vaixells de tercers o, en estes i en una estació marítima, la prestació de servicis al passatge transportat en vaixells de tercers, els servicis tecniconàutics a este percentatge de tràfic hauran de ser prestats per les empreses autoritzades a la prestació del servici obert a l'ús general. Els servicis al passatge i els de manipulació i de transport de mercaderies que preste el titular de la terminal hauran de complir el que preveu el paràgraf primer de l'article 68.2.

3. L'autoprestació i la integració de servicis seran autoritzades per l'Autoritat Portuària, amb un informe previ vinculant de l'Administració marítima pel que fa a la seguretat marítima, que haurà d'emetre's en el termini de 15 dies des de la seua sol·licitud, i s'entendrà en sentit favorable si transcorre este termini sense que l'informe s'haja emés de manera expressa. Respecte del termini de resolució caldrà ajustar-se al que disposa l'article 67, amb els efectes que s'hi estableixen.

En cap cas es podrà autoritzar l'autoprestació per a aquells vaixells que enarboren el pavelló d'un Estat inclòs en la llista negra que es publica en l'informe anual del Memoràndum de París o descrit com a alt o molt alt risc en l'esmentada llista.

En el servici de practicatge no es podrà autoritzar l'autoprestació, sense perjudici de l'obtenció d'exempcions de practicatge, d'acord amb el que preveu l'article 81.2. Al seu torn, no es podrà autoritzar la integració de servicis, excepte en els supòsits de ports, atracadors particulars o terminals en règim de concessió situats fora dels límits geogràfics de prestació del servici portuari de practicatge, així com en aquelles altres situacions excepcionals d'anàlogues característiques a les anteriors.

Article 74. *Requisits i procediment.*

1. Les llicències que autoritzen l'autoprestació o la integració de cada un dels servicis hauran d'ajustar-se a les condicions previstes en els plecs reguladors i les prescripcions particulars dels servicis, excloent del contingut de les dites llicències les clàusules a què es referix l'article 68.2, amb les condicions que s'hi establixen, i amb les que, si és el cas, haja determinat l'Administració marítima en l'informe previst en l'apartat 3 de l'article 73.

Entre els requisits tècnics per a la prestació dels servicis portuaris en règim d'autoassistència o integració de servicis s'inclouran, en tot cas, els mitjans humans i materials suficients que permeten desenvolupar les operacions unitàries habituals en la terminal o l'estació marítima, tant les més simples com les més complexes, en les mateixes condicions de seguretat i de qualitat que s'exigixen per a la resta dels prestadors.

Les sol·licituds de llicències per a l'autoprestació o la integració de servicis podran ser denegades per alguna de les raons previstes en l'article 64.5 que justifiquen la limitació d'operadors.

2. Les llicències per a l'autoprestació o la integració de servicis podran sol·licitar-se en qualsevol moment i s'atorgaran pel termini previst en l'article 66, de manera que puguen ser renovades de conformitat amb el que s'indica en este precepte.

Article 75. *Compensacions econòmiques.*

1. En les llicències d'autoprestació i en les d'integració de servicis s'establirà la compensació econòmica que, si és el cas, els seus titulars hagen d'abonar com a contribució perquè les obligacions de servici públic que recauen sobre els titulars de llicències obertes al tràfic general puguen ser ateses, en particular les de mantindre la regularitat i la continuïtat dels servicis.

La dita compensació es determinarà de conformitat amb els criteris de distribució objectius, transparents, proporcionals, equitatius i no discriminatoris establits en les prescripcions particulars del servici.

2. El valor de la compensació econòmica anual serà facturat per l'Autoritat Portuària als titulars de llicències d'autoprestació o d'integració de servicis, en les condicions establides en les prescripcions particulars del servici, de manera que es distribuïska entre els prestadors del servici obert a l'ús general d'acord amb els criteris previstos en les referides prescripcions particulars.

SECCIÓ 5a. LA REGULACIÓ DE LA COMPETÈNCIA EN ELS SERVICIS PORTUARIS BÀSICS

Article 76. *Funcions dels organismes públics portuaris.*

1. A fi de fomentar la competència efectiva en el mercat dels servicis bàsics, Ports de l'Estat exercirà, sense perjuí de les competències d'altres organismes, les funcions següents:

a) Aprovar els plecs reguladors de cada servici per al conjunt dels ports d'interés general de conformitat amb el que disposa esta llei, en els quals s'inclouran normes que protegixquen la lliure competència, a fi de promoure l'existència d'una pluralitat d'oferta de servicis.

b) Informar les prescripcions particulars dels servicis pel que fa a aquells aspectes que especifiquen o desenvolupen els plecs reguladors aprovats per Ports de l'Estat.

c) Informar l'acord de limitació del nombre de prestadors d'un servici bàsic i la revisió d'este.

d) Informar del Servici de Defensa de la Competència, sent escoltades les Autoritats Portuàries afectades, els actes, els acords, les pràctiques o les conductes de les quals puga tindre notícia en l'exercici de les seues atribucions i, en particular, les realitzades pels prestadors de servicis oberts a l'ús general que tinguen una posició dominant per a un determinat tipus de tràfic i càrrega en diversos ports que servisquen a un mateix mercat, sempre que presenten indicis de ser contraris a la Llei 16/1989, de 17 de juliol, de Defensa de la Competència i puguen alterar la lliure competència en l'àmbit supraautonòmic o en el conjunt del mercat nacional.

Així mateix, quan estos acords, pràctiques o conductes afecten només l'àmbit autonòmic, es posaran en coneixement de l'òrgan competent de la comunitat autònoma.

En ambdós casos, Ports de l'Estat, comunicarà al Servici de Defensa de la Competència o l'òrgan autonòmic competent tots els elements de fet al seu abast i, si és el cas, remetrà un dictamen no vinculant de la qualificació que li mereixen els dits fets.

e) L'administració de l'observatori permanent del mercat dels servicis portuaris bàsics i l'elaboració de l'informe de competitivitat previstos en l'article 79.

f) Establir recomanacions per a les Autoritats Portuàries i les entitats prestadores de servicis, en el marc de les conclusions obtingudes per l'observatori permanent.

g) Emetre circulars dirigides a les entitats prestadores de servicis, amb l'objecte d'evitar o corregir pràctiques contràries a la lliure competència, que seran vinculants una vegada que es publiquen en el «Boletín Oficial del Estado».

h) L'autorització, la regulació i el control dels servicis bàsics quan excepcionalment siguen prestats per les Autoritats Portuàries d'acord amb el que preveu l'article 60.4 i l'aprovació de les tarifes en este supòsit.

i) Adoptar l'acord de limitació del nombre de prestadors del servici i la seua revisió quan l'Autoritat Portuària siga prestadora del servici.

j) L'administració del Registre General d'empreses prestadores de servicis portuaris bàsics a què es referix l'apartat 2 de l'article 69.

k) Autoritzar els convenis, els pactes o els acords que realitzen dos o més Autoritats Portuàries, a fi de garantir el marc de competència interportuària.

l) Arbitrar en els conflictes que puguen sorgir entre les entitats prestadores de servicis, a sol·licitud d'estes, quan transcendisquen de l'àmbit territorial d'una Autoritat Portuària i, si és el cas, entre dos Autoritats Portuàries per raó dels servicis prestats en cada una d'estes o en ambdós.

m) La proposta de resolució d'expedients sancionadors per infraccions molt greus, en quantia inferior a 1.202.024,21 €.

2. Les Autoritats Portuàries fomentaran la lliure competència en el seu propi àmbit territorial, al fi del qual exerciran, sense perjuí de les competències d'altres organismes, les funcions següents:

a) L'atorgament dels títols administratius habilitants de la prestació de servicis.

b) El control del compliment de les obligacions de servici públic que s'imposen als titulars de llicències de prestació de servicis bàsics i dels mitjans per al seu finançament, i es dictaran a este efecte les resolucions que corresponguen.

c) L'aprovació de les tarifes màximes en els servicis bàsics oberts a l'ús general quan el nombre de prestadors del servici estiga limitat o siga insuficient per a garantir la competència. Així mateix, controlaran la transparència de les tarifes i els conceptes que es facturen.

d) Adoptar l'acord de limitació del nombre de prestadors dels servicis, excepte quan l'Autoritat Portuària siga prestadora del servici.

e) L'exercici de la potestat sancionadora per als supòsits de comissió d'infraccions greus tipificades en la llei.

f) Informar Ports de l'Estat sobre els actes, els acords, els pactes o les conductes de què puga tindre notícia en l'exercici de les seues atribucions i que presente indicis de ser contraris a la Llei 16/1989, de 17 de juliol, de Defensa de la Competència, a fi que aquell ho pose en coneixement del Servici de Defensa de la Competència o l'òrgan autonòmic competent.

g) Arbitrar en els conflictes que puguen sorgir entre les entitats prestadores de servicis, a sol·licitud d'estes, en l'àmbit territorial d'una Autoritat Portuària.

h) L'administració del Registre d'empreses prestadores de servicis portuaris bàsics als ports que gestionen, a què es referix l'article 69.1.

Article 77. Règim d'incompatibilitats.

1. Cap persona física o jurídica que dispose de títol habilitant per a la prestació d'un servici portuari bàsic obert a l'ús general, o que tinga una participació directa o indirecta que li permeta influir de manera efectiva en una empresa titular d'este, podrà tindre una participació directa o indirecta que li permeta influir de manera efectiva en la gestió o el control d'una altra empresa que preste o haja de prestar el mateix servici en el mateix port, siga quan qualsevol d'estes tinga una posició dominant en l'activitat objecte de la llicència, o quan com a conseqüència d'esta participació puga obtindre la dita posició dominant.

A l'efecte d'eixa llei, es considera tenidor d'una posició dominant en un port a qui tinga una quota de mercat superior al 60 per cent en la dita activitat o a qui a través d'empreses en què tinga influència efectiva aconseguisca este percentatge.

Així mateix, en el cas de societats mercantils, es presumix que hi ha influència efectiva en la gestió o el control d'una entitat, quan la participació directa o indirecta en el capital o en altres valors que conferisquen drets polítics, iguale o supere la proporció del 25 per cent.

2. Si per causes sobrevingudes, derivades de fusions, adquisicions o un altre tipus d'acords societaris, una persona física o jurídica es troba sotmesa en algun dels supòsits previstos en l'apartat anterior, haurà de bloquejar els seus drets de vot en aquella o aquelles que van donar lloc a esta situació i presentar a l'Autoritat Portuària un pla d'alienació de participacions que han d'executar en un termini de 12 mesos a partir del moment en què es va produir l'excés. En el cas que el

nombre de llicències estiga limitat, estos organismes podran autoritzar excepcionalment el manteniment de les participacions que superen el límit, durant el temps necessari per a formular i implementar un pla d'ampliació o reducció del nombre de llicències per a la prestació dels servicis bàsics afectats, que haurà de ser efectiu en el transcurs de l'indicat termini de 12 mesos.

3. Als efectes que puga comprovar-se el compliment de les obligacions establides en el present article, les empreses autoritzades per a la prestació de servicis bàsics hauran de comunicar a les Autoritats Portuàries qualsevol canvi significatiu de la seua composició accionarial, o projecte ferm d'este, per a la seua anotació en els registres previstos en l'article 69.

4. El titular d'una llicència per a la prestació d'un servici tècnic de practicatge no podrà participar, per si mateix o a través de persones físiques o jurídiques interposades, en el capital o en la gestió d'empreses autoritzades per a la prestació de qualsevol servici tecniconàutic en el mateix port, excepte en els supòsits previstos en l'article 73 d'esta llei.

Article 78. Separació comptable.

1. Els titulars de llicències de prestació de servicis bàsics hauran de portar per a cada port una estricta separació comptable, d'acord amb els usos i les pràctiques comercials admesos, entre estos servicis i les seues altres activitats. La mateixa obligació serà exigible a l'Autoritat Portuària quan preste algun servici bàsic.

Esta obligació no serà exigible als titulars d'estacions marítimes i terminals dedicades a usos particulars, ni als autoritzats a l'autoprestació o a la integració de servicis.

2. La separació de comptes haurà d'acreditar-se davant de l'Autoritat Portuària per mitjà d'un informe d'auditoria realitzat d'acord amb la normativa sobre Auditoria de Comptes.

Article 79. Observatori permanent del mercat dels servicis portuaris bàsics.

1. Es crea un observatori permanent del mercat dels servicis portuaris bàsics, adscrit a Ports de l'Estat, amb la finalitat d'analitzar les condicions de competitivitat en relació amb els preus i la qualitat dels servicis i acordar les variables de competitivitat sobre les quals establir recomanacions.

Per orde del ministre de Foment s'establirà la composició i el funcionament de l'observatori permanent, de manera que garantisca la presència d'Autoritats Portuàries, de comunitats autònomes i d'organitzacions representatives en l'àmbit nacional dels prestadors, els treballadors i els usuaris de servicis portuaris bàsics.

A Canàries i Balears es crearan observatoris permanents d'àmbit d'arxipèlag.

2. Ports de l'Estat elaborarà un informe anual de competitivitat a partir de les anàlisis i les conclusions de l'observatori permanent. Este informe serà elevat al Ministeri de Foment.

Article 80. Comitè de servicis portuaris bàsics.

En el Consell de Navegació i Port es constituirà un Comitè de servicis portuaris bàsics, del qual formaran part els usuaris de servicis bàsics o organitzacions que els representen i les organitzacions sectorials de tre-

balladors i prestadors de servicis més representatives i representatives d'àmbit nacional. L'Autoritat Portuària consultarà, almenys una vegada a l'any, a este Comité en relació amb les condicions de prestació d'estos servicis i, en particular, sobre les tarifes dels servicis bàsics oberts a l'ús general, l'organització i la qualitat dels servicis. L'informe del Comité es remetrà a l'observatori permanent del mercat dels servicis portuaris bàsics.

SECCIÓ 6a. DISPOSICIONS PARTICULARS

Article 81. *Servici de practicatge.*

1. S'entén per practicatge el servici d'assessorament a capitans de vaixells i artefactes flotants per a facilitar la seua entrada i eixida i les maniobres nàutiques dins dels límits geogràfics de la zona de practicatge en condicions de seguretat i en els termes que s'establixen en esta llei, en el reglament del servici i en el plec regulador d'este. Este servici es prestarà a bord dels vaixells, s'hi inclouran les instruccions impartides pels pràctics des del moment que partisquen de l'estació de practicatge per a prestar el servici.

2. El servici de practicatge serà obligatori als ports quan així ho determine l'Administració marítima.

No obstant això, l'Administració marítima podrà establir exempcions a l'obligatorietat de la utilització del servici de practicatge en cada port, amb criteris basats en l'experiència local del capità o el patró del vaixell, les característiques del vaixell, la naturalesa de la càrrega, les peculiaritats del port i altres circumstàncies que reglamentàriament es prevegen amb un informe previ del Consell de Navegació i Port i del Col·legi Oficial Nacional de Pràctics de Ports d'Espanya.

3. L'Administració marítima realitzarà proves teòriques i pràctiques necessàries per a habilitar com a pràctic de port els aspirants que reunisquen les condicions i les titulacions professionals requerides legalment, sense que hi haja limitació en el nombre de candidats que puguen superar les proves de coneixements teòrics.

L'Autoritat Portuària determinarà el nombre de pràctics necessaris per a la prestació del servici, amb un informe previ de la Capitania Marítima, del Consell de Navegació i Port i del Col·legi Oficial Nacional de Pràctics de Ports d'Espanya, i expedirà els seus nomenaments.

4. Les Autoritats Portuàries facilitaran la formació pràctica al port. A este efecte, la dita formació s'imposarà com a obligació de servici públic a les empreses proveïdores del servici de practicatge, d'acord amb el plec regulador i les prescripcions particulars del servici, en els quals es determinarà el nombre màxim d'aspirants que poden ser acceptats en cada procés de selecció, així com el seu termini de vigència.

Article 82. *Servici de remolc portuari.*

1. S'entén per servici de remolc portuari aquell l'objecte del qual és l'operació nàutica d'ajuda als moviments d'un vaixell, denominat remolcat, seguint les instruccions del capità del vaixell, per mitjà de l'auxili d'un altre o altres vaixells, denominats remolcadors, que proporcionen la seua força motriu o, si és el cas, l'acompanyament o la seua posada a disposició dins dels límits de les aigües incloses en la zona de servici del port.

2. El plec regulador i les prescripcions particulars del servici contindran els mitjans que hagen d'incorporar

els remolcadors per a col·laborar amb les Administracions competents en els servicis d'extinció d'incendis, salvament marítim i lluita contra la contaminació marina, així com les compensacions que, si és el cas, haurà de percebre el prestador del servici pels mitjans exigits.

Article 83. *Servici d'amarratge i desamarratge de vaixells.*

1. S'entén per servici d'amarratge aquell servici portuari l'objecte del qual és arreplegar les amarres d'un vaixell, portar-les i fixar-les als elements disposats per a este fi, seguint les instruccions del capità del vaixell, en el sector d'amarratge designat per l'Autoritat Portuària, en l'orde convenient per a facilitar les operacions d'atracada, desamarratge i desatracada.

S'entén per servici de desamarratge aquell l'objecte del qual és el d'afluixar les amarres d'un vaixell dels elements d'amarratge seguint les instruccions del capità.

2. El servici d'amarratge serà realitzat pels treballadors que acrediten el compliment dels requisits establits en cada cas en la disposició addicional quinta d'esta llei.

La formació pràctica específica s'imposarà com a obligació de servici públic a les empreses prestadores del servici d'amarratge i desamarratge de vaixells, d'acord amb el que preveuen el corresponent plec regulador i les prescripcions particulars del servici.

Article 84. *Servicis al passatge.*

1. Els servicis al passatge inclouen:

a) Servici d'embarcament i desembarcament de passatgers, integrat pels servicis d'organització, de control i, si és el cas, de maneig dels mitjans necessaris per a fer possible l'accés dels passatgers des de l'estació marítima o el moll als vaixells de passatge i viceversa.

b) Servici de càrrega i descàrrega d'equipatges i vehicles en règim de passatge, integrat per:

b.1) Servici de càrrega i descàrrega d'equipatges, que consistix en els servicis d'organització, de control i, si és el cas, de maneig dels mitjans necessaris per a la recepció dels equipatges en terra, el seu transport a bord del vaixell i la seua col·locació en el lloc establert, així com per a la recollida dels equipatges a bord del vaixell, el transport a terra i l'entrega d'estos.

b.2) Servici de càrrega i descàrrega de vehicles en règim de passatge, que consistix en els servicis d'organització, de control i, si és el cas, de maneig dels mitjans necessaris per a fer possible la transferència d'estos vehicles, en ambdós sentits, entre el moll o la zona d'aparcament i el vaixell.

2. No estarà inclòs, en el servici portuari bàsic, el maneig de passarel·les, rampes i altres mitjans mecànics de l'Autoritat Portuària quan s'efectue amb el seu propi personal.

3. Les Autoritats Portuàries podran autoritzar els naviliers la prestació de servicis al passatge quan s'executen amb mitjans i personal del vaixell, una vegada que s'acredite la idoneïtat dels mitjans tècnics utilitzats. L'Autoritat Portuària podrà imposar les condicions necessàries a fi que es garantisca la realització de l'operació en condicions de seguretat.

En cap cas es podrà autoritzar per a aquells vaixells que enarboren el pavelló d'un Estat inclòs en la llista

negra que es publica en l'informe anual del Memoràndum de París o descrit com a alt o de molt alt risc en la mencionada llista.

Article 85. *Servici de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies.*

1. Es consideren integrades en este servici portuari les activitats de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies, objecte de tràfic marítim, que permeten la seua transferència entre vaixells, o entre estos i terra o altres mitjans de transport.

1.1 Les activitats de càrrega i estiba comprenen:

a) La recollida de la mercaderia del port i el transport horitzontal d'esta fins al costat del vaixell en operacions relacionades amb la càrrega d'este.

b) L'aplicació de ganxo, cullera, bastidor equilibrador o qualsevol altre dispositiu que permeta hissar o transferir la mercaderia directament des d'un mitjà de transport, o des del moll, després del depòsit en este o apilat, al costat del vaixell.

c) L'hissat o la transferència de la mercaderia i la seua col·locació a la bodega o a bord del vaixell.

d) L'embarcament de la mercaderia per mitjans rodants en el vaixell.

e) L'estiba de la mercaderia a la bodega o a bord del vaixell.

1.2 Les activitats de desestiba i descàrrega comprenen:

a) La desestiba de mercaderies en la bodega del vaixell, que comprenen totes les operacions necessàries per a la partició de la càrrega i la seua col·locació a l'abast dels mitjans d'hissada o de transferència.

b) L'aplicació de ganxo, cullera, bastidor equilibrador o qualsevol altre dispositiu que permeta hissar o transferir la mercaderia.

c) L'hissat o la transferència de la mercaderia i la seua col·locació en un mitjà de transport o al moll al costat del vaixell.

d) El desembarcament de la mercaderia del vaixell per mitjans rodants.

e) Descàrrega de la mercaderia directament, siga sobre vehicles de transport terrestre, siga sobre moll per a la seua recollida per vehicles o mitjans de transport horitzontal directament a l'exterior del port o a la zona de depòsit o magatzem dins d'este, i el depòsit i l'apilament de la mercaderia en zones portuàries.

f) El desplaçament de la mercaderia, després de la seua recollida quan corresponga des del costat del vaixell fins a una altra ubicació en la zona d'usos portuaris comercials i el seu depòsit i l'apilament dins de la mateixa zona.

1.3 L'activitat de transbordament comprén la desestiba en el primer vaixell, la transferència de la mercaderia directament des d'un vaixell a un altre i l'estiba al segon vaixell.

1.4 Les activitats descrites en els apartats anteriors es realitzaran al vaixell i a la zona de servici del port. Queden excloses les activitats regulades en els articles 86 i 89 d'esta llei.

2. A l'efecte establert en este article, no tindran la consideració de mercaderia objecte de tràfic marítim:

a) Els béns propietat de les Autoritats Portuàries.

b) Les cartes, les targetes, els paquets postals i altres béns que siguen objecte del servici postal.

c) La pesca fresca, l'abadejo verd i els seus productes elaborats a bord.

d) La recollida de residus de càrrega procedents dels vaixells.

3. No tindran la consideració de servici portuari bàsic les activitats següents:

a) El maneig de mitjans mecànics propietat de l'Autoritat Portuària i la manipulació de mercaderies del Ministeri de Defensa, llevat que en este últim cas el servici siga realitzat per una empresa titular d'una llicència del servici bàsic de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies.

b) El maneig de camions tractors o grues automòbils que no estiguen permanentment adscrites a operacions de manipulació portuària i siguen conduïdes pel seu personal habitual.

c) L'embarcament i el desembarcament de camions, automòbils i qualsevol classe de vehicles de motor, quan siga realitzat pels seus propietaris, usuaris o conductors habituals dependents d'aquells, així com les labors complementàries de subjecció, quan siguen realitzades pels tripulants dels vaixells.

d) La conducció, l'enganxament i el desenganxament de camions tractors que embarquen o desembarquen remolcs, si el transport es produïx sense solució de continuïtat des de fora de la zona de servici fins al seu embarcament, o des del vaixell fins fora de la mencionada zona.

La conducció de vehicles de tot tipus que transporten mercaderies fins a peu de grua o d'instal·lació de càrrega, en operacions directes de camió a vaixell, si el transport es produïx sense solució de continuïtat des de fora de la zona de servici i de la dels que reben mercaderies a peu de grua o d'instal·lació de descàrrega, en operacions directes de vaixell a camió, si el transport es produïx sense solució de continuïtat fins fora de la zona de servici i, en ambdós casos, les operacions de simple connexió dels mitjans de càrrega i descàrrega.

En este supòsit es consideren incloses les operacions directes de qualsevol mitjà de transport terrestre a vaixell i les de vaixell a qualsevol mitjà de transport terrestre.

El que disposa este apartat s'entendrà sense perjudici de la necessitat d'observar, en tot cas, les normes generals del transport.

e) Les labors complementàries de subjecció i trincatge quan siguen realitzades per les tripulacions dels vaixells.

f) Les operacions de càrrega, descàrrega i transbordament per a l'aprovisionament de vaixells quan, per a això últim, no es necessite contractar personal.

1r. Es consideraran operacions d'aprovisionament les que es referixen als productes següents: aigua, combustibles, carburants, lubricants i la resta d'olis d'ús tècnic.

2n. Es consideren operacions d'aprovisionament les que es referixen als productes següents: els destinats exclusivament al consum de la tripulació i dels passatgers, productes de consum per a ús domèstic, els destinats a l'alimentació dels animals transportats i els consumibles utilitzats per a la conservació, el tractament i la preparació a bord de les mercaderies transportades.

g) Les operacions de càrrega, descàrrega i transbordament si es realitzen per canonada.

Les activitats a què es referixen els paràgrafs e), f), i g) requeriran l'obtenció de l'autorització d'activitat prèvia a què es referix l'article 89 d'esta llei.

4. L'Autoritat Portuària podrà autoritzar al navilier el maneig de mitjans de càrrega i descàrrega propis del vaixell quan s'execute amb personal del vaixell, una vegada s'acredite, per mitjà de la presentació dels oportuns certificats de les autoritats competents, si és procedent, la idoneïtat dels mitjans tècnics emprats i la qualificació del personal que els manege, particularment en matèria de prevenció de riscos laborals. L'Autoritat Portuària podrà imposar les condicions necessàries a fi que es garantisca la realització de l'operació en condicions de seguretat i qualitat ambiental.

En cap cas es podrà autoritzar per a aquells vaixells que enarboren el pavelló d'un Estat inclòs en la llista negra que es publica en l'informe anual del Memoràndum de París o descrit com a alt o de molt alt risc en la mencionada llista.

5. Les activitats incloses en el servei de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies, independentment del règim laboral que els són aplicables, hauran de ser realitzades pels treballadors que acrediten el compliment dels requisits establits en la disposició addicional quinta d'esta llei, amb l'excepció prevista en l'apartat 4.

6. Totes les empreses que desitgen prestar este servei i obtinguen la corresponent llicència s'integraran en les agrupacions portuàries d'interés econòmic, en els supòsits previstos en la disposició addicional sexta d'esta llei, excepte quan la llicència tinga com a objecte alguna de les activitats relacionades en l'apartat 1 de la disposició addicional setèima, i en este cas no serà procedent la dita integració.

Article 86. *Servicis de depòsit i transport horitzontal.*

1. Servei de depòsit. Consistix en el servei d'emmagatzemament temporal de la mercaderia o l'equipament per a la seua ordenació i control, a fi de fer possible les operacions d'intercanvi entre el tipus de transport o d'inspecció, directament vinculades al tràfic marítim de mercaderies. No s'inclou l'emmagatzemament vinculat a l'agrupatge de mercaderies.

2. Servei de transport horitzontal. S'entén per servei de transport horitzontal l'operació consistent en el trasllat de la mercaderia o l'equipament entre dos emplaçaments qualssevol, incloent-hi, si és el cas, la càrrega o descàrrega a equip de transport i exceptuant els moviments d'aproximació al costat del vaixell i de separació d'este descrits en l'article 85.1.

3. Per a la realització d'estos servicis bàsics no serà obligatòria la contractació dels treballadors a què es referix l'article 85.5, ni la participació en l'agrupació portuària d'interés econòmic.

Article 87. *Servici de recepció de rebutjos generats per vaixells.*

1. S'inclouen en este servei les activitats de recollida de rebutjos generats per vaixells i, si és el cas, d'emmagatzemament, classificació i tractament previ d'estos a la zona de servei del port, i el seu trasllat a una instal·lació de tractament autoritzada per l'Administració competent.

A l'efecte d'esta llei, s'entén per rebutjos generats per vaixells, tots els rebutjos, incloses les aigües residuals i els residus diferents dels de càrrega, produïts pel vaixell i que estan regulats pels annexos I i IV (líquids) i V (sòlids) del Conveni internacional per a previndre la contaminació ocasionada pels vaixells, de 1973, modificat pel seu Protocol de 1978, en la seua versió vigent (MARPOL 73/78), així com els rebutjos relacionats amb la càrrega segons es definixen en les directrius per a l'aplicació de l'annex V del referit conveni. Els rebutjos generats per vaixells es consideraran residus en el sentit del paràgraf a) de l'article 3 de la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de Residus.

2. Queda exclosa d'este servei la recepció dels residus de càrrega, entenent com a tals les restes de qualsevol material de càrrega, d'embalatges, elements de trincatge o subjecció, etc., que es troben a bord en bodegues de càrrega o tancs que romanen una vegada completats els procediments de descàrrega i les operacions de neteja, inclosos els residus de càrrega i descàrrega i els vessaments, així com els que es troben a les zones de trànsit i de maniobra a què es fa referència en l'article 130 d'esta llei.

3. Únicament podran prestar este servei les empreses que, prèviament, hagen sigut autoritzades per l'òrgan mediambiental competent per a la realització de les activitats de gestió dels rebutjos a què es referix este servei i, així mateix, acrediten documentalment un compromís d'acceptació del gestor destinatari dels rebutjos generats per vaixells per al seu tractament o eliminació.

4. En el plec regulador i en les prescripcions particulars del servei s'inclouran les característiques i les condicions tècniques que han de complir les operacions i les instal·lacions de recepció de rebutjos, les quals hauran d'ajustar-se a les normes aprovades per les Administracions competents.

El conjunt dels mitjans disponibles en cada port haurà de ser l'adequat per a atendre les necessitats dels vaixells que utilitzen normalment el port i d'aquells altres que, encara que no l'utilitzen habitualment, participen en tràfics rellevants d'este port, sense causar-los demores innecessàries.

El plec regulador i les prescripcions particulars del servei contindran les instal·lacions que haja d'incorporar el prestatari del servei per a col·laborar amb les Administracions competents en els servicis de lluita contra la contaminació marina, així com les compensacions que, si és el cas, haja de percebre per les instal·lacions exigides.

5. Amb la finalitat de reduir les descàrregues al mar de rebutjos generats per vaixells, millorar la disponibilitat i l'ús d'instal·lacions portuàries receptores de residus, i incrementar la protecció del medi marí, les Autoritats Portuàries exigiran en cada una de les escales dels vaixells que no facen ús del servei de recepció de rebutjos sòlids o líquids previst en este article, la tarifa següent:

Grandària del vaixell Registre brut (GT)	Tarifa fixa - €
0-1.000	0,8C ₁
1.001-5.000	1,5C ₁
5.001-10.000	3C ₁
10.001-25.000	4C ₁
25.001-50.000	6C ₁
50.001-100.000	10C ₁
> 100.000	12C ₁

C es fixa en la quantitat de 60 €, que serà actualitzada anualment amb el IPC i podrà ser revisada pel ministre de Foment atenent el cost total mitjà del servei per metre cúbic de rebutjos líquids i sòlids arreplegats en el sistema portuari.

Es reduirà el 20 per cent la quantia de la tarifa fixa quan es dispose d'un certificat de l'Administració marítima en què es faça constar que, per la gestió mediambiental del vaixell, el seu disseny, l'equip o l'explotació, es generen quantitats reduïdes de rebutjos.

6. Estaran exempts del pagament d'esta tarifa:

a) Vaixells de guerra, unitats navals auxiliars i altres vaixells que, sent propietat d'un Estat de la Unió Europea o estant al seu servei, només presten servicis governamentals de caràcter no comercial.

b) Embarcacions de pesca fresca.

c) Embarcacions esportives autoritzades per a un màxim de 12 passatgers.

d) Vaixells que treballen en tràfic regular amb escales freqüents i regulars, particularment els dedicats al cabotatge comunitari, i els dedicats a tràfic interior, quan davant de l'Autoritat Portuària s'acredite, per mitjà de certificat expedit per l'Administració marítima, l'existència d'un pla que assegure l'entrega de rebutjos generats pels vaixells així com el pagament de les tarifes corresponents en un dels ports situats en la ruta del vaixell, i que garantisca la recollida de tots els seus rebutjos quan el vaixell faça escala en eixe port de manera que en cap dels seus viatges se supere la capacitat d'emmagatzemament de cada tipus de rebutjos.

e) Vaixells amb destinació a terminals i altres instal·lacions que disposen de mitjans per a la recepció i el tractament dels rebutjos generats per estos, ajustats a les normes aprovades per les Administracions competents, quan es garantisca davant de l'Autoritat Portuària la seua entrega.

f) Vaixells que hagen justificat davant de l'Autoritat Portuària haver rebut la prestació del servei per les empreses autoritzades al port que gestiona aquella.

En el supòsit previst en el paràgraf d), quan el pla que assegure l'entrega de rebutjos generats per vaixells no cobrisca ambdós tipus de rebutjos, l'exempció, en cas de concedir-se, serà parcial. Quan s'entreguen únicament rebutjos sòlids s'abonarà el 70 per cent d'esta tarifa, i si s'entreguen només rebutjos líquids s'abonarà el 30 per cent.

L'aplicació de l'exempció prevista en els paràgrafs e) i f) requerirà que la quantitat de rebutjos líquids entregats siga igual o superior a les quantitats següents:

Grandària del vaixell Registre brut (GT)	Quantitat mínima de rebutjos líquids de l'Annex I de MARPOL 73/78 que cal entregar per a tindre dret a exempció m ³
0-1.000	0,8
1.001-5.000	1,5
5.001-10.000	3
10.001-25.000	4
25.001-50.000	6
50.001-100.000	10
> 100.000	12

L'exempció també podrà ser parcial quan l'entrega de rebutjos generats per vaixells no cobrisca ambdós tipus de rebutjos, de manera que s'aplique la reducció prevista per al supòsit inclòs en el paràgraf d).

No obstant això, quan es descarreguen al port rebutjos generats per vaixells exempts, l'empresa prestadora del servei tindrà dret a percebre la tarifa corresponent al cost total del servei efectivament prestat en les mateixes condicions que els correspondria als altres vaixells usuaris d'este servei.

En cas de vaixells dedicats a tràfic interior que no acrediten un pla de recollida de rebutjos abonaran la tarifa una vegada cada set dies.

7. Les quantitats recaptades amb esta tarifa per l'Autoritat Portuària serviran per a compensar les bonificacions atorgades per esta als vaixells que hagen utilitzat realment el servei, en concepte de bonificació a la taxa del vaixell per a incentivar millors pràctiques mediambientals, l'objecte de les quals és que el sistema de costos del servei desincentive abocar rebutjos al mar. Així mateix, si és el cas, podran contribuir al finançament dels costos de prestació del servei quan per no haver-hi una demanda suficient per a la viabilitat econòmica d'este, el servei no puga ser prestat en condicions de continuïtat, regularitat i preu raonable.

CAPÍTOL III

Dels servicis comercials i altres activitats

Article 88. Àmbit d'aplicació.

1. A l'efecte previst en esta llei, són servicis comercials les activitats de prestació portuàries o no portuàries de naturalesa comercial que, no tenint el caràcter de servicis portuaris, estiguen permeses en el domini públic portuari d'acord amb el que preveu esta llei.

2. Els servicis comercials es prestaran en règim de concurrència. Els organismes públics portuaris adoptaran mesures encaminades a promoure la competència en la prestació de servicis comercials directament vinculats a l'activitat portuària.

3. El desenvolupament d'activitats industrials, comercials o d'una altra naturalesa en el domini públic portuari se sotmetrà al règim jurídic previst en esta llei per als servicis comercials.

Article 89. Prestació de servicis comercials i altres activitats per tercers.

1. La prestació de servicis comercials i el desenvolupament d'activitats industrials, comercials o d'una altra naturalesa per tercers requerirà l'obtenció d'autorització. El termini de vigència de la dita autorització serà el que es determine en el títol corresponent, i podrà tindre caràcter indefinit excepte quan vaja vinculada a l'ocupació del domini públic, i en este cas el termini serà el mateix que el que habilita l'ocupació.

2. Les activitats i els servicis comercials directament relacionats amb l'activitat portuària hauran d'ajustar-se als plecs de condicions generals que, si és el cas, approve Ports de l'Estat, així com a les condicions particulars que determine cada Autoritat Portuària, a fi de garantir la seua realització de manera compatible amb els usos portuaris i amb el funcionament operatiu del port en condicions de seguretat i qualitat ambiental, i a les altres disposicions que els siguen d'aplicació. Entre estes condicions s'hau-

ran d'incloure les relatives a l'exercici de l'activitat, els terminis i les garanties que, si és el cas, siguin procedents, les causes de caducitat del títol i la taxa per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis.

Els plecs de condicions generals podran ser específics per a una activitat determinada, o referir-se a un conjunt d'activitats. Entre els específics que podrà aprovar Ports de l'Estat s'inclouran els de consignació de vaixells i de mercaderies, de majoristes de peix i de venda o subhasta de peix, d'aprovisionament de combustible, de gestió de llotges, de posada a disposició de mitjans mecànics, de subministraments, de gestió d'amarratges esportius i d'emmagatzematge, entre altres.

3. Perquè l'Autoritat Portuària dicte resolució sobre una autorització de prestació de servici o d'activitat, l'interessat haurà de formular una sol·licitud acompanyada de:

a) Acreditació de la personalitat del sol·licitant o, si és el cas, dels partícips en la comunitat o l'entitat sense personalitat jurídica.

b) Justificants que acrediten trobar-se al corrent en el compliment de les obligacions tributàries i de la Seguretat Social imposades per les disposicions vigents.

Es considerarà que les empreses es troben al corrent de les obligacions tributàries, quan concórreguen les circumstàncies previstes en l'apartat 1 de l'article 13 del Reial Decret 1.098/2001, de 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament General de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques. L'acreditació del compliment de les dites circumstàncies s'efectuarà de conformitat amb el que es regula en l'apartat 2 d'este article.

c) Descripció de l'activitat que cal desenvolupar i, si és el cas, termini d'esta.

d) Informació economicofinancera de l'activitat que cal desenvolupar.

e) Altres documents i justificacions que l'Autoritat Portuària considere necessaris.

Amb un informe previ del director i una audiència de l'interessat, quan siga procedent, correspon al Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària l'atorgament, amb caràcter reglat, de les autoritzacions el termini de vigència del qual siga superior a un any, i al president el d'aquelles que no excedisquen este termini.

4. Entre les condicions de l'atorgament de l'autorització hauran de figurar, almenys, les següents:

a) Objecte del servici o de l'activitat.

b) Termini d'atorgament.

c) Taxa per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis.

d) Garanties que hagen de constituir-se, incloses aquelles necessàries per a cobrir els seus possibles riscos mediambientals.

e) Condicions i mitjans per a garantir la seguretat i la qualitat ambiental del servici o de l'activitat.

f) Altres condicions que siguin pertinents.

5. Les autoritzacions podran extingir-se per alguna de les causes següents:

a) Transcurs del termini previst en l'autorització.

b) Revocació per incompliment de les condicions establides en el plec de condicions generals aprovat per

Ports de l'Estat o de les condicions particulars establides per l'Autoritat Portuària.

6. Quan el desenvolupament d'una activitat o d'un servici requerisca l'ocupació de béns de domini públic portuari, es tramitarà un sol expedient i s'atorgarà un únic títol administratiu en què pel mateix termini s'autoritze l'activitat i l'ocupació del domini públic portuari.

Article 90. Servicis comercials prestats per les Autoritats Portuàries.

La prestació de servicis comercials per les Autoritats Portuàries estarà limitada a aquelles activitats directament relacionades amb l'activitat portuària que siguin necessàries per al compliment de les seues funcions i, a més, per a atendre les possibles deficiències de la iniciativa privada. En contraprestació per estos servicis, els dits organismes exigiran les corresponents tarifes, que tindran naturalesa de preu privat, i que estan regulades en el capítol V del títol I d'esta llei.

CAPÍTOL IV

Servici de senyalització marítima

Article 91. Servici de senyalització marítima.

1. El servici de senyalització marítima regulat en esta llei té com a objecte la instal·lació, el manteniment, el control i la inspecció de les ajudes destinades a millorar la seguretat de la navegació pel mar del litoral espanyol, confirmar la posició de vaixells en navegació i facilitar els seus moviments.

S'entén per ajuda a la navegació marítima el dispositiu visual, acústic, electrònic o radioelèctric destinat a facilitar la seguretat de la navegació i els seus moviments, que permet confirmar la posició de vaixells en navegació.

Les ajudes es fixaran d'acord amb els abastos requerits, de les característiques físiques de la costa i dels riscos per a la navegació associats a cada zona, d'acord amb l'evolució tecnològica i les recomanacions dels organismes internacionals.

2. Queden exclosos d'este servici:

a) El servici portuari general de senyalització, d'abalisament i altres ajudes a la navegació que servixen d'aproximació i d'accés als ports de titularitat estatal i el seu abalisament interior.

b) La instal·lació i el manteniment de les ajudes a la navegació marítima que servixen d'aproximació i d'accés del vaixell als ports marítims de competència de les comunitats autònomes i l'abalisament de la seua zona de servici. Quan algun dels dispositius haja de situar-se fora de la zona de servici del port, la comunitat autònoma haurà de sol·licitar, si és el cas, el corresponent títol per a la utilització del domini públic maritimoterrestre.

c) La instal·lació i el manteniment de l'abalisament d'instal·lacions de les Administracions públiques o d'organismes dependents d'estes.

d) La instal·lació i el manteniment de l'abalisament d'instal·lacions atorgades en concessió o autorització, incloses les destinades a cultius marins i emissaris submarins.

e) El servici d'abalisament de les zones de bany i de llançament i varada d'artefactes flotants de recreació en les platges.

f) El servei de control i d'ajuda del tràfic marítim que corresponga prestar a la Societat de Salvament i Seguretat Marítima.

En els supòsits previstos en els paràgrafs b), c) i d), la instal·lació i el manteniment de les ajudes a la navegació marítima hauran de ser executats a costa seua per la comunitat autònoma o l'Administració corresponent, o pel concessionari o l'autoritzat, segons siga procedent, de conformitat amb la normativa i les característiques tècniques i la ubicació dels dispositius que hagen sigut aprovades per Ports de l'Estat.

L'Autoritat Portuària informará els projectes d'execució a fi de comprovar que s'ajusten a les característiques tècniques i a la ubicació dels dispositius aprovades.

3. Les Autoritats Portuàries prestaran el servei de senyalització marítima en la zona geogràfica que, a este efecte, se'ls assigne. Per a això, exerciran les funcions següents:

a) Aprovació dels projectes d'execució d'ajudes a la navegació, la instal·lació i el manteniment de la qual corresponga a l'Autoritat Portuària, així com la modificació d'estos, que hauran d'ajustar-se a les característiques tècniques i a la ubicació dels dispositius aprovades per Ports de l'Estat.

b) Instal·lació i manteniment dels dispositius d'ajudes a la navegació, excepte els que tinguen com a objecte l'abalisament d'instal·lacions i obstacles artificials, inclosos els naufragis, que haurà de ser realitzat i abonat pel titular, el promotor, el responsable o el causant d'estos.

En el cas que estos no executen la instal·lació i el manteniment de l'abalisament en el termini establert per l'Autoritat Portuària, es durà a terme per esta a costa d'aquells.

c) Control i inspecció de les ajudes a la navegació marítima la instal·lació i el manteniment de la qual respon a tercers i adopció, si és el cas, de les mesures conduents al restabliment a costa d'estos del servei, incloses, si corresponen, les derivades de l'exercici de la potestat sancionadora.

S'inclou en este apartat, el control i la inspecció de les ajudes a la navegació que servixen d'aproximació i d'accés als ports de competència de les comunitats autònomes, incloses les que constitueixen l'abalisament de la seua zona de servei i les de competència d'altres Administracions, de manera que comuniquen els, com a responsables del seu funcionament, els problemes detectats a fi que es procedisca a la seua correcció.

Esta funció s'entén sense perjudi de l'obligació dels responsables de la instal·lació i el manteniment de les ajudes a la navegació marítima de comunicar les incidències que es produïsquen en el servei a l'Institut Hidrogràfic de la Marina o l'òrgan competent, a l'efecte de la seua difusió, quan siga procedent, a través dels avisos a navegants. Així mateix, s'haurà de comunicar a Ports de l'Estat.

4. Corresponen a Ports de l'Estat, en relació amb la prestació del servei, les funcions següents:

a) La determinació de les característiques tècniques i la ubicació dels abalisaments. Així mateix, podrà definir per raons de seguretat abalisaments provisionals, sense perjudi que definitivament siga aprovat.

b) El control i la inspecció de les ajudes a la navegació marítima la instal·lació i el manteniment de la qual realitzen les Autoritats Portuàries.

5. A fi d'aconseguir una adequada prestació del servei de senyalització marítima i d'articular la necessària coordinació amb les competències d'altres Administracions públiques sobre el litoral marítim, amb l'aprovació prèvia de nous polígons de cultius marins o espais tancats en la zona marítima en què es desenvolupen cultius marins, la comunitat autònoma o l'Administració competent haurà de remetre el projecte que incloga la delimitació d'este a Ports de l'Estat, a fi que per este, en el termini màxim de dos mesos, es determinen les característiques tècniques i la ubicació del seu abalisament, de manera que la comunitat autònoma o l'Administració competent garantisquen la instal·lació i el manteniment d'este abalisament. Qualsevol modificació dels límits del polígon haurà de ser remesa a Ports de l'Estat amb el mateix objecte i amb caràcter previ a la modificació o la revisió de la delimitació.

El projecte d'execució d'abalisament haurà de ser informat per l'Autoritat Portuària a fi de comprovar que s'ajusta a les característiques tècniques i a la ubicació dels dispositius aprovades.

Amb l'atorgament previ per la comunitat autònoma o l'Administració competent de l'autorització o la concessió d'establiments per a cultius marins, no inclosos en polígons abalisats, o altres instal·lacions ubicades en el mitjà marítim, la comunitat autònoma o l'Administració competent haurà de remetre el projecte de la instal·lació a Ports de l'Estat a fi que es determinen les característiques tècniques i la ubicació de l'abalisament d'esta, que hauran d'arreplegar-se en el projecte d'execució d'abalisament que redacte el titular de la instal·lació, que serà informat per l'Autoritat Portuària.

6. Per a la defensa de les ajudes a la navegació marítima i la protecció del servei que presten, garantint la seua adequada identificació i ús, el ministre de Foment, a proposta de Ports de l'Estat, establirà les servituds i les limitacions a la propietat dels terrenys contigus a estes que siguen necessàries, dins dels següents tipus i límits:

a) Sobre l'accés a les ajudes a la navegació.

b) Per a les ajudes visuals:

b.1) Sobre l'altura-distància, per a la protecció del con de llum i de reconeixement del senyal diürn.

b.2) Sobre els colors i la ritmicitat de les llums de l'entorn.

b.3) Sobre la luminància de fons.

c) Per a les ajudes radioelèctriques:

c.1) Sobre la distància mínima a què han d'ubicar-se transmissors radioelèctrics, indústries i instal·lacions elèctriques d'alta tensió i ferrocarrils electrificats.

c.2) Sobre l'altura-distància, per a la protecció de la recepció i la transmissió de senyals.

En tot cas, no es podran exigir limitacions majors de les següents:

1a. Només es podran establir limitacions a l'ocupació de llums de colors roig, verd, blau, blanc i ambre.

2a. Per a distàncies inferiors a 1.000 metres, l'angle sobre l'horitzontal amb el qual s'observe des de l'altura màxima de les antenes receptores, d'una ajuda a la navegació de tipus radioelèctric, el punt més elevat de qualsevol obstacle serà, com a màxim, de cinc graus.

3a. Qualsevol de les establides en la Llei d'Orde-nació de les Telecomunicacions quant a la protecció de l'espectre radioelèctric, a efectes de les ajudes radioelèctriques.

TÍTOL IV

Del domini públic portuari estatal

CAPÍTOL I

Model de gestió

Article 92. *Model de gestió del domini públic portuari.*

1. La gestió del domini públic portuari estatal estarà orientada, garantint l'interès general, a promoure i incrementar la participació de la iniciativa privada en el finançament, la construcció i l'explotació de les instal·lacions portuàries i en la prestació de servicis, a través de l'atorgament de les corresponents autoritzacions i concessions, tant demaniales com d'obra pública, d'acord amb el que preveu esta llei.

2. Correspon a les Autoritats Portuàries la provisió i la gestió d'espais i d'infraestructures portuàries bàsiques, i promourà tant l'activitat econòmica als ports com la prestació dels servicis per part de la iniciativa privada.

3. La gestió de les infraestructures i del domini públic portuari es realitzaran amb criteris de rendibilitat i eficiència.

CAPÍTOL II

Dels béns que l'integren

Article 93. *Naturalesa i determinació del domini públic portuari.*

1. Els ports d'interès general formen part del domini públic marítimoterrestre i integren el domini públic portuari estatal, el qual es regula per les disposicions d'esta llei i, supletòriament, per la legislació de costes.

Pertanyen al domini públic portuari estatal:

a) Els terrenys, les obres i les instal·lacions portuàries fixes de titularitat estatal afectats al servici dels ports.

b) Els terrenys i les instal·lacions fixes que les Autoritats Portuàries adquirisquen per mitjà d'expropiació, així com els que adquirisquen per compravenda o per qualsevol altre títol quan siguen degudament afectats pel ministre de Foment.

c) Les obres que l'Estat o les Autoritats Portuàries realitzen sobre este domini.

d) Les obres construïdes pels titulars d'una concessió de domini públic portuari, quan revertisquen a l'Autoritat Portuària.

e) Els terrenys, les obres i les instal·lacions fixes d'ajudes a la navegació marítima, que es vinculen a Ports de l'Estat i a les Autoritats Portuàries per a esta finalitat.

f) Els espais d'aigua inclosos en la zona de servici dels ports.

CAPÍTOL III

De la utilització del domini públic portuari estatal

Article 94. *Usos i activitats permeses en el domini públic portuari.*

1. En el domini públic portuari només podran dur-se a terme activitats, instal·lacions i construccions

d'acord amb els usos portuaris i de senyalització marítima, de conformitat amb el que estableix esta llei.

A este efecte, tenen la consideració d'usos portuaris els següents:

a) Usos comercials, entre els quals figuren els relacionats amb l'intercanvi entre tipus de transport, els relatius al desenvolupament de servicis portuaris bàsics i altres activitats portuàries comercials.

b) Usos pesquers.

c) Usos nauticoesportius.

d) Usos complementaris o auxiliars dels anteriors, inclosos els relatius a activitats logístiques i d'emmagatzematge i els que corresponguen a empreses industrials o comercials la localització dels quals al port estiga justificada per la seua relació amb el tràfic portuari, pel volum dels tràfics marítims que generen o pels servicis que presten als usuaris del port.

En aquells terrenys que no reunisquen les característiques naturals de béns de domini públic marítimoterrestre definits en l'article 3 de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, i que, per causa de l'evolució de les necessitats operatives dels tràfics portuaris hagen quedat en desús o hagen perdut la seua funcionalitat o idoneïtat tècnica per a l'activitat portuària, podran admetre's en el domini públic portuari espais destinats a usos no portuaris, com ara equipaments culturals, recreatius, certàmens firals, exposicions i altres activitats comercials no portuàries, sempre que no es perjudique el desenvolupament futur del port i les operacions de tràfic portuari i s'ajusten al que estableix el planejament urbanístic. Les Autoritats Portuàries no podran participar directament o indirectament en la promoció, l'explotació o la gestió de les instal·lacions i les activitats que s'exercisquen en estos espais, excepte les relatives a equipaments culturals i exposicions.

Amb l'objecte de preservar el patrimoni arquitectònic que constitueixen els fars, en els espais del domini públic portuari afectats al servici de senyalització marítima es podran autoritzar usos i activitats diferents dels de senyalització marítima, d'acord amb el que preveuen els paràgrafs anteriors, sempre que estos no condicionen o limiten la prestació del servici que en cada moment siga l'apropiat, tenint en compte les necessitats del tràfic i de la tecnologia, sense que en cap cas siguen indemnitzables les modificacions que s'imposen per este motiu. Excepcionalment, per raons d'interès general degudament acreditades i amb un informe previ de Ports de l'Estat, el Consell de Ministres podrà alçar la prohibició d'instal·lacions hoteleres en espais del domini públic portuari destinats al servici de senyalització marítima, de manera que s'acomode al que disposa el planejament urbanístic. En el cas que les instal·lacions de senyalització marítima en què s'haja d'autoritzar l'ús hotelier s'ubiquen en una zona de 100 metres mesurats des del límit interior de la ribera del mar, o de 20 metres si els terrenys tenen la classificació de sòl urbà, la Direcció General de Costes haurà d'emetre un informe previ a l'autorització del Consell de Ministres. Les obres que suposen increment de volum sobre l'edificació ja existent només podran ubicar-se fora de la zona de 100 o 20 metres a què s'ha fet referència.

2. L'ocupació d'espais de domini públic portuari destinats a usos portuaris pels òrgans o entitats de qualsevol Administració pública, per al compliment dels fins de la seua competència, només podrà autoritzar-se per a usos o activitats que, per la seua relació directa

amb l'activitat portuària, hagen de desenvolupar-se necessàriament dins d'estos.

3. Estan prohibides aquelles ocupacions i utilitzacions del domini públic portuari que es destinen a edificacions per a residència o habitació, a l'estesa aèria de línies elèctriques d'alta tensió i a la publicitat comercial a través de cartells o tanques, mitjans acústics o audiovisuals situats a l'exterior de les edificacions. A estos efectes, no es considera publicitat els cartells informatius i els rètols indicadors dels mateixos establiments o empreses titulars d'una autorització o concessió administrativa de l'Autoritat Portuària.

4. Excepcionalment, per raons d'interés general degudament acreditades i amb un informe previ de Ports de l'Estat, el Consell de Ministres podrà alçar la prohibició d'instal·lacions hoteleres en espais del domini públic portuari destinats a zones d'activitats logístiques i a usos no portuaris, i estos usos hotelers hauran acomodar-se al pla especial d'ordenació de la zona de servici del port o instrument equivalent. Les dites instal·lacions no podran ubicar-se als primers 20 metres mesurats terra endins a partir del límit interior de la ribera del mar o del penya-segat del moll.

L'estesa aèria de línies elèctriques d'alta tensió podrà ser autoritzada pel ministre de Foment quan s'observen circumstàncies excepcionals i d'utilitat pública.

L'Autoritat Portuària podrà autoritzar la publicitat per a activitats esportives, socials i culturals que ocasionalment es desenvolupen en el domini públic portuari.

Article 95. Règim d'utilització del domini públic portuari.

1. La utilització del domini públic portuari es regirà pel que estableix esta llei, en el Reglament d'Explotació i Policia i en les corresponents ordenances portuàries, les quals establiran les zones obertes a l'ús general i, si és el cas, gratuït. En allò que no es preveu en les anteriors disposicions s'aplicarà la legislació de costes.

2. Els usos i les activitats que presenten circumstàncies d'exclusivitat, intensitat, perillositat o rendibilitat exigiran l'atorgament de la corresponent autorització o concessió, amb subjecció al que preveuen esta llei i els plecs de condicions generals que s'aproven, que es publicaran en el «Boletín Oficial del Estado».

3. Quan algun òrgan de l'Administració General de l'Estat o qualsevol organisme o entitat vinculada o dependent d'esta requerisca la utilització del domini públic portuari, sol·licitarà a l'Autoritat Portuària corresponent els béns de domini públic necessaris, que autoritzarà la dita utilització sempre que siga compatible amb la normal explotació del port i durant el temps que siga necessari, i haurà de subscriure el corresponent conveni en què s'establiran les condicions d'esta, incloent-hi les taxes que, si és el cas, corresponguen i els costos que ha d'assumir aquell. Quan l'Autoritat Portuària considere que la sol·licitud és incompatible amb la normal explotació del port, l'elevant a Ports de l'Estat, el qual, una vegada emés el corresponent informe, el traslladarà al ministre de Foment qui dictarà resolució sobre l'atorgament de l'autorització, de manera que atenga l'interés general.

Quan siga necessària la utilització del domini públic portuari per les Administracions de les comunitats autònomes, per les entitats que integren l'Administració local o per qualsevol organisme o entitat dependent de qualsevol d'estes, es procedirà d'acord amb el que

estableix el paràgraf anterior, respecte d'aquelles comunitats autònomes que prevegen en la seua legislació un règim semblant d'utilització de béns demaniais de la seua titularitat per l'Administració General de l'Estat o els seus organismes públics per a la seua dedicació a un ús o servici de la seua competència. A falta de la dita previsió, hauran de sol·licitar l'atorgament de la corresponent concessió o autorització, d'acord amb el que estableix esta llei.

4. Les autoritzacions i concessions atorgades segons esta llei no eximixen els seus titulars d'obtenir els permisos, les llicències, les autoritzacions i les concessions que siguen exigits per altres disposicions legals. No obstant això, quan estos s'obtinguen amb anterioritat al títol administratiu exigible de conformitat amb esta llei, la seua eficàcia quedarà demorada fins que s'atorgue.

5. Els titulars d'autoritzacions i concessions hauran de comprometre's al desenvolupament d'una activitat mínima o tràfic mínim que garantisca una explotació raonable del domini públic.

CAPÍTOL IV

El Pla d'utilització dels espais portuaris

Article 96. El Pla d'utilització dels espais portuaris.

1. El Ministeri de Foment delimitarà als ports de titularitat estatal una zona de servici que inclourà els espais de terra i d'aigua necessaris per al desenvolupament dels usos portuaris a què es referix l'article 94.1 d'esta llei, els espais de reserva que garantisquen la possibilitat d'exercici de l'activitat portuària i aquells que puguen destinar-se a usos no portuaris mencionats en este article. Esta delimitació s'efectuarà a través del pla d'utilització dels espais portuaris.

2. L'espai d'aigua inclòs en la zona de servici comprendrà les àrees d'aigua on es realitzen les operacions de càrrega, descàrrega i transbordament de mercaderies, embarcament i desembarcament de passatgers, construcció i reparació de vaixells, atracada i revirament, els canals d'accés i les zones d'ancoratge, incloent-hi els marges necessaris per a la seguretat marítima, el practicatge i l'aprovisionament de vaixells. També comprendrà els espais de reserva necessaris per a l'ampliació del port. L'espai d'aigua se subdividirà en dos zones:

a) Zona I o interior de les aigües portuàries, que comprendrà les aigües abrigades naturalment que comprenen les dàrsenes destinades a operacions portuàries, incloent-hi les zones necessàries per a maniobres d'atracada i revirament, i els espais d'aigua inclosos en els dics d'abric.

b) Zona II o exterior de les aigües portuàries, que comprendrà la resta de les aigües.

3. L'Autoritat Portuària elaborarà el pla d'utilització dels espais portuaris que inclourà els usos previstos per a cada una de les diferents zones del port, així com la justificació de la necessitat o la conveniència d'estos usos, segons criteris transparents, objectius, no discriminatoris i de foment de la lliure competència en la prestació dels servicis.

Així mateix, s'inclouran en el pla d'utilització els espais necessaris perquè els òrgans de les Administracions públiques puguen exercir competències com ara les de seguretat, inspecció, control o altres que, per la

seua relació directa amb l'activitat portuària, hagen de desenvolupar-se al port de conformitat amb el que disposa l'article 94.2 d'esta llei.

L'Autoritat Portuària sol·licitarà un informe de les Administracions urbanístiques i de l'Administració pública amb competència en matèria de pesca en aigües interiors, ordenació del sector pesquer i esports, així com en aquells altres àmbits sectorials sobre els quals puga incidir el pla d'utilització dels espais portuaris, que hauran d'informar en els aspectes relatius a les seues pròpies competències.

Simultàniament a la sol·licitud dels informes procedents, l'Autoritat Portuària sotmetrà a informació pública el pla elaborat per un termini d'un mes, durant el qual els interessats podran formular al·legacions. Després de la conclusió del termini d'informació pública, l'Autoritat Portuària donarà resposta als interessats incorporant a l'expedient que haurà de remetre a Ports de l'Estat la documentació resultant del tràmit i procedint a les modificacions del pla que, a la vista de les al·legacions, siguen oportunes.

Omplida la dita tramitació, es remetrà la proposta del pla d'utilització dels espais portuaris a Ports de l'Estat, que convocarà l'Autoritat Portuària i la Direcció General de Costes a un període de consultes durant el termini d'un mes, a fi que, per esta última, es formulen les observacions i els suggeriments que considere oportuns perquè, si és el cas, siguen presos en consideració.

Posteriorment, Ports de l'Estat demanarà un informe de la Direcció General de Costes sobre la protecció del domini públic maritimoterrestre i, si és el cas, un informe del Ministeri de Ciència i Tecnologia en aspectes relacionats amb la construcció naval. També informaran el Ministeri de Defensa, des de la perspectiva de la seua possible incidència sobre els interessos de la defensa nacional, i el Ministeri de l'Interior, pel que fa als aspectes de seguretat pública i de control d'entrades i d'eixides de persones del territori nacional.

Els anteriors informes hauran d'emetre's en el termini de dos mesos des de la recepció de la proposta, i s'entendrà en sentit favorable si transcorre este termini sense que l'informe s'haja emés de manera expressa.

Rebut els informes o transcorregut el termini per a la seua emissió, Ports de l'Estat emetrà un informe que l'elevant, junt amb l'expedient, al Ministeri de Foment. En el cas que l'informe de la Direcció General de Costes siga desfavorable, Ports de l'Estat farà constar expressament en el seu informe esta circumstància, de manera que motive les raons per què estes hagen de ser preses en consideració, així com aquelles que no puguen acceptar-se.

Correspon al ministre de Foment l'aprovació del pla d'utilització dels espais portuaris.

4. Quan la proposta de delimitació incloga terrenys i béns patrimonials de l'Administració General de l'Estat destinats a usos i finalitats distintes, Ports de l'Estat la sotmetrà a informe vinculant del Ministeri d'Hisenda, que s'entendrà favorable si transcorren tres mesos des de la recepció de la documentació sense que l'informe s'haja emés de manera expressa.

5. L'aprovació del pla d'utilització dels espais portuaris portarà implícita la declaració d'utilitat pública a efectes expropiatoris dels béns de propietat privada i de rescat de les concessions que requerisca el desenvolupament del pla, així com l'afectació a l'ús portuari dels béns de domini públic i dels béns patrimonials inclosos en la zona de servici que siguen d'interés per al port.

6. Aprovat el pla d'utilització dels espais portuaris, el text íntegre de l'acord es publicarà en el «Boletín Oficial del Estado».

7. Amb caràcter previ a la formulació per l'Autoritat Portuària del pla especial o l'instrument equivalent que ordene la seua zona de servici haurà de trobar-se aprovat el pla d'utilització dels espais portuaris del port.

Així mateix, rebut per l'Autoritat Portuària el contingut del pla especial d'acord amb el que estableix el paràgraf primer de l'article 18.2 c) de la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, esta el remetrà a Ports de l'Estat a fi que formule les observacions i els suggeriments que considere convenients.

Article 97. *Modificació del Pla d'utilització dels espais portuaris.*

1. Les modificacions del Pla d'utilització dels espais portuaris que tinguen caràcter substancial se sotmetran al mateix procediment d'aprovació indicat en l'article anterior. Quan la modificació no tinga este caràcter serà aprovada per Ports de l'Estat, a proposta de l'Autoritat Portuària, amb un informe previ de les Administracions urbanístiques si afecta les seues competències. Abans de la remissió de la proposta de la modificació no substancial del pla a Ports de l'Estat, l'Autoritat Portuària obrirà el tràmit d'informació pública, en la forma establida en l'article anterior, si bé el termini d'informació pública de la proposta de modificació serà de 15 dies.

2. S'entén per modificació no substancial aquella produïda dins de la zona de servici del port, motivada per raons d'explotació portuària, que no supose una alteració significativa de la delimitació interna de les zones en què es dividix el port a efectes d'assignació dels usos a què es referix l'article 94 d'esta llei. Així mateix, tindran el caràcter de modificació no substancial les ampliacions d'infraestructures i d'instal·lacions portuàries que siguen complementàries de les que ja hi ha, sempre que se situen dins de la zona de servici del port, excepte el que preveu el paràgraf següent, així com la capacitat o l'espai d'infraestructura assignada perquè puguen treballar prestadors de servicis portuaris que no disposen de concessió o d'autorització. D'estes modificacions es donarà compte al ministre de Foment i es publicaran en el «Boletín Oficial del Estado».

A estos efectes, tindrà la consideració d'alteració significativa aquella que supose una alteració individual o acumulada superior al 15 per cent de la superfície assignada a un determinat ús, excepte la que afecte els usos no portuaris que en tot cas tindrà el caràcter d'alteració significativa.

L'aprovació o la modificació d'un pla director determinarà la modificació substancial del pla d'utilització.

Article 98. *Efectes del Pla d'utilització dels espais portuaris sobre les concessions.*

1. Les concessions que siguen incompatibles amb les determinacions del pla d'utilització dels espais portuaris hauran d'adaptar-se a este. A este efecte haurà de procedir-se a la revisió de les condicions que siguen necessàries o, si és el cas, al rescat de la concessió segons el que estableixen els articles 114 i 124 d'esta llei.

2. Transitòriament, i mentres no es procedisca a la revisió de les condicions de les concessions o, si és el cas, al rescat d'estes d'acord amb el que preveu l'apartat

anterior, les concessions seguiran subjectes a les mateixes condicions en què es van atorgar, sense que pugui autoritzar-se una pròrroga del termini de la concessió, la modificació o la transferència d'esta sense que s'haja produït la revisió de les condicions que siguin incompatibles amb el pla d'utilització dels espais portuaris.

CAPÍTOL V Autoritzacions

SECCIÓ 1a. CLASSES D'AUTORITZACIONS

Article 99. *Classes d'autoritzacions.*

Estaran subjectes a l'autorització de l'Autoritat Portuària:

a) La utilització d'instal·lacions portuàries fixes pels vaixells, el passatge i les mercaderies, que es regirà pel Reglament d'Explotació i Policia i les corresponents ordenances portuàries.

b) L'ocupació del domini públic portuari amb béns mobles o instal·lacions desmuntables o sense estos, per un termini no superior a tres anys, que s'atorgarà de conformitat amb el que disposa la següent secció.

SECCIÓ 2a. AUTORITZACIONS D'Ocupació DEL DOMINI PÚBLIC PORTUARI

Article 100. *Àmbit d'aplicació.*

1. L'ocupació del domini públic portuari per un termini no superior a tres anys, incloses pròrrogues, amb béns mobles o instal·lacions desmuntables, o sense estos, estaran subjectes a l'autorització prèvia de l'Autoritat Portuària.

2. Estes autoritzacions demaniales s'atorgaran, a títol de precari, amb subjecció al corresponent plec de condicions generals d'autoritzacions d'ocupació del domini públic portuari que aprobe el ministre de Foment i, quan l'objecte de l'autorització siga una activitat comercial o industrial, al plec de condicions generals de l'activitat o del servici que, si és el cas, aprobe Ports de l'Estat i a les condicions particulars que determine l'Autoritat Portuària.

3. Les autoritzacions només podran atorgar-se per als usos i les activitats permeses en l'article 94 i hauran d'ajustar-se a les determinacions establides en el pla especial d'ordenació de la zona de servici del port o, si no n'hi ha, en el pla d'utilització dels espais portuaris.

4. Les autoritzacions s'atorgaran amb caràcter personal i intransferible «inter vivos» i el seu ús no podrà ser cedit a tercers, excepte les d'ocupació de domini públic que constituïsquen suport d'una autorització d'abocaments de terra al mar.

Article 101. *Iniciació del procediment.*

El procediment per a l'atorgament de les autoritzacions previstes en esta secció es podrà iniciar a sol·licitud de l'interessat o per concurs convocat a este efecte per l'Autoritat Portuària.

Article 102. *Requisits de la sol·licitud.*

1. Perquè l'Autoritat Portuària dicte resolució sobre l'ocupació del domini públic portuari, l'interessat haurà

de formular una sol·licitud acompanyada, a més d'allò que exigix en l'article 89.3 d'esta llei, d'una memòria i plans de conjunt o de detall necessaris dels béns i les instal·lacions que cal desenvolupar, en els quals s'especifique l'extensió de la zona de domini públic portuari que cal ocupar.

2. Les sol·licituds que s'oposen de manera notòria al que disposa el Pla Estratègic, en el Pla Director, en el Pla d'utilització dels espais portuaris, en el Pla Especial, si és el cas, o en la normativa vigent, no s'admetran, s'arxivaran en el termini màxim de dos mesos, sense més tràmit que l'audiència prèvia al peticionari.

Si la sol·licitud no reuneix els requisits exigits i estos són susceptibles d'esmena, es procedirà per a això en la forma prevista en la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Article 103. *Procediment d'atorgament.*

1. L'Autoritat Portuària examinarà la documentació presentada i determinarà la seua adequació i viabilitat.

2. Se sol·licitarà un informe d'altres Administracions i organismes, quan este siga preceptiu o es considere convenient demanar-lo.

3. Amb un informe del director i l'audiència de l'interessat, quan siga procedent, correspon al Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària l'atorgament o la denegació amb caràcter discrecional i sense perjudici de l'oportuna motivació, de les autoritzacions el termini de vigència de les quals siga superior a un any, i al president el d'aquelles que no excedisquen este termini.

Article 104. *Concursos.*

1. L'Autoritat Portuària podrà convocar concursos per a l'atorgament d'autoritzacions d'ocupació del domini públic portuari.

2. L'òrgan competent per a la resolució del concurs aprovarà el plec de bases que ha de regir este, el qual fixarà els requisits per a participar en el concurs, els criteris per a la seua adjudicació i la ponderació d'estos, així com el plec de condicions que regularan el desenvolupament de l'autorització, que haurà d'ajustar-se al plec de condicions generals d'autoritzacions d'ocupació del domini públic portuari que aprobe el ministre de Foment i al plec de condicions generals de l'activitat que, si és el cas, aprobe Ports de l'Estat.

3. La convocatòria del concurs es publicarà en el «Butlletí Oficial» de la comunitat autònoma, i es podran presentar ofertes en el termini establert, que no podrà ser inferior a 20 dies. Les dites ofertes seran obertes en acte públic.

4. El concurs serà resolt per l'òrgan competent per a l'atorgament de l'autorització.

5. L'oferta seleccionada haurà de sotmetre's a la tramitació prevista en l'article anterior per a l'atorgament, si és el cas, de la corresponent autorització.

Article 105. *Condicions d'atorgament.*

L'autorització haurà de contindre, almenys, les condicions següents:

- Objecte de l'autorització.
- Obres i instal·lacions autoritzades.
- Termini de l'autorització.

d) Superfície de domini públic l'ocupació del qual s'autoritza.

e) Condicions de protecció del medi ambient que, si és el cas, corresponguen.

f) Condicions especials que hagen d'establir-se en les autoritzacions que s'atorguen en els espais afectes a les ajudes a la navegació, entre les quals hauran de figurar, almenys, aquelles que garantiscen l'eficàcia del servei, els accessos i les mesures de seguretat.

g) En cas d'ocupació d'espai d'aigua, l'abalisament que haja d'establir-se.

h) Taxa per ocupació del domini públic i taxa per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis.

i) Garanties que cal constituir.

j) Causes de caducitat d'acord amb el que preveu l'article 123 d'esta llei.

k) Altres condicions que siguin pertinents.

CAPÍTOL VI

Concessions demaniales

SECCIÓ 1a. DISPOSICIONS GENERALS

Article 106. Àmbit d'aplicació.

1. Estarà subjecta a la concessió prèvia atorgada per l'Autoritat Portuària l'ocupació del domini públic portuari, amb obres o instal·lacions no desmuntables o usos per un termini superior a tres anys.

2. Les concessions només podran atorgar-se per a obres, instal·lacions o usos que s'ajusten a les determinacions establides en el pla especial d'ordenació de la zona de servici del port o, si no n'hi ha, al pla d'utilització dels espais portuaris, i se sotmetran al corresponent plec de condicions generals per a l'atorgament de concessions demaniales que aprobe el ministre de Foment i, quan l'objecte de la concessió siga el desenvolupament d'una activitat comercial o industrial, al plec de condicions generals de l'activitat o del servici comercial que, si és el cas, aprobe Ports de l'Estat i a les condicions particulars que determine l'Autoritat Portuària, d'acord amb el que estableix l'article 89 d'esta llei.

3. Per a l'atorgament d'una concessió serà necessari que l'Autoritat Portuària tinga a disposició els terrenys i els espais d'aigua objecte d'esta, excepte en aquells supòsits en què, pròxima la data d'extinció d'una concessió, es tramite l'atorgament d'una nova sobre els mateixos terrenys i espais d'aigua, i en aquells altres supòsits en què siga necessària l'execució d'obres per l'Autoritat Portuària prèvia a la posada a disposició. En estos supòsits, el terme inicial de la concessió coincidirà amb la data d'extinció d'aquella o amb la data de finalització de les obres per l'Autoritat Portuària. No obstant això, no podran transcórrer més de dos anys des de l'acord d'atorgament de la concessió fins a l'efectiva posada a disposició dels terrenys.

4. En el títol concessional s'incorporaran, a més de les condicions relatives a l'ocupació del domini públic portuari, les relatives a l'activitat o a la prestació del servici.

5. La concessió o l'autorització d'instal·lacions d'atracada haurà d'incorporar la de la corresponent zona de maniobra, sense perjudi que, excepcionalment i per raons derivades de l'explotació portuària o insufi-

ciència d'instal·lacions d'atracada disponible, l'Autoritat Portuària imposarà, en el moment de l'atorgament del corresponent títol administratiu o posteriorment, la utilització obligatòria de les instal·lacions en concessió o autorització a favor de tercers prestadors de servicis portuaris bàsics. En este cas, els beneficiaris hauran d'abonar al titular de la concessió o l'autorització la corresponent tarifa, que haurà de ser fixada amb criteris d'objectivitat, transparència i no-discriminació i que no podrà excedir la quantia màxima aprovada per l'Autoritat Portuària en el corresponent títol. El Reglament d'Explotació i Policia determinarà les raons objectives derivades de l'explotació portuària o d'insuficiència d'instal·lacions d'atracada disponible que justifiquen la utilització obligatòria a favor de tercers prestadors de servicis portuaris bàsics.

El Consell d'Administració aprovarà, amb caràcter general, els supòsits de cessió, les condicions d'esta i les tarifes màximes que cal percebre de conformitat amb el que disposa esta llei pels titulars de les concessions o autoritzacions, d'acord amb les característiques de les instal·lacions portuàries.

Quan una instal·lació fixa atorgada en concessió o autorització impedisca l'ús per tercers d'una instal·lació d'atracada, esta haurà de ser, així mateix, incorporada a la dita concessió o autorització.

Article 107. Termini de les concessions.

1. El termini de les concessions serà el que es determine en el títol corresponent i no podrà ser superior a 35 anys. Per a la fixació d'este es tindran en compte els criteris següents:

a) Vinculació de l'objecte de la concessió a l'activitat portuària.

b) Disponibilitat d'espai de domini públic portuari.

c) Volum d'inversió, i estudi econòmic financer.

d) Termini d'execució de les obres contingudes en el projecte.

e) Adequació a la planificació i gestió portuàries.

f) Increment d'activitat que genere al port.

g) Vida útil de la inversió que ha de realitzar el concessionari.

2. El venciment del termini de la concessió haurà de coincidir amb el de l'autorització d'activitat o el de la llicència de prestació del servici, i serà improrrogable excepte en els supòsits següents:

a) Quan en el títol d'atorgament s'haja previst expressament la possibilitat d'una o diverses pròrrogues, i en este cas, a petició del titular i segons el parer de l'Autoritat Portuària, podrà ser prorrogat, sense que el termini inicial unit al de les pròrrogues pugui superar el termini màxim de 35 anys.

En les concessions que tinguen com a objecte la prestació de servicis portuaris bàsics, la suma del termini inicial previst en la concessió i el de les pròrrogues no podrà excedir l'establert en l'article 66.1 que se li aplique en aquells supòsits en què el nombre de prestadors del servici haja sigut limitat.

b) Quan en el títol d'atorgament no s'haja previst la possibilitat de pròrroga, però el concessionari duga a terme una inversió rellevant no prevista en la concessió que, segons el parer de l'Autoritat Portuària, siga d'interés per a l'explotació portuària i que, en tot cas, siga superior al 20 per cent del valor actualitzat de la

inversió prevista en el títol concessional, el termini de venciment podrà ser prorrogat, i no podrà superar en la seua totalitat el termini màxim de 35 anys. La pròrroga de la concessió determinarà la modificació de les condicions d'esta, que hauran de ser acceptades pel concessionari amb anterioritat a la resolució d'atorgament de la pròrroga.

En les concessions que tinguen com a objecte la prestació de servicis portuaris bàsics, el termini inicial unit al de la pròrroga no podrà excedir el previst en l'article 66.1 que se li aplique quan el nombre de prestadors del servicis haja sigut limitat.

c) Excepcionalment, en aquelles concessions que siguen d'interés estratègic o rellevant per al port, l'Autoritat Portuària, amb un informe previ vinculant de Ports de l'Estat, podrà autoritzar pròrrogues no previstes en el títol administratiu que, unides al termini inicial, superen en la seua totalitat el termini de 35 anys, sempre que el concessionari es comprometa a dur a terme una inversió addicional, en els termes assenyalats en el paràgraf b) anterior, que supose una millora de l'eficàcia global del servicis prestat.

En qualsevol dels supòsits anteriors, la suma dels terminis de les pròrrogues no podrà ser superior a la mitat del termini inicial. Per a l'atorgament de cada pròrroga serà necessari que haja transcorregut, almenys, la tercera part del termini de vigència de la concessió, excepte quan per circumstàncies excepcionals siga autoritzat prèviament per Ports de l'Estat, i que el concessionari es trobe al corrent del compliment de les obligacions derivades de la concessió.

No obstant això, quan en el títol d'atorgament no s'haja previst la pròrroga, les obres i les instal·lacions realitzades pel titular a l'empara de la concessió demanial hauran de revertir a l'Autoritat Portuària una vegada transcorregut el termini inicial del títol administratiu, haurà de modificar-se este a fi d'adaptar-lo a les noves circumstàncies, de manera que s'incremente la taxa per ocupació privativa del domini públic portuari en la part corresponent a les obres i les instal·lacions revertides.

SECCIÓ 2a. PROCEDIMENT D'ATORGAMENT DE LES CONCESSIONS

Article 108. *Iniciació del procediment.*

El procediment d'atorgament d'una concessió es podrà iniciar a sol·licitud de l'interessat o per concurs convocat a este efecte per l'Autoritat Portuària.

Article 109. *Requisits de la sol·licitud.*

1. Perquè l'Autoritat Portuària dicte resolució sobre l'ocupació del domini públic portuari, l'interessat haurà de formular una sol·licitud a què acompanyarà els següents documents i justificants:

a) Acreditació de la personalitat del sol·licitant o, si és el cas, dels participants en la comunitat o entitat sense personalitat jurídica i justificants que acrediten trobar-se al corrent en el compliment de les obligacions de caràcter fiscal, laboral i social exigides per la legislació vigent.

Es considerarà que les empreses es troben al corrent de les obligacions de caràcter fiscal, quan concórreguen les circumstàncies previstes en l'apartat 1 de l'article 13 del Reial Decret 1.098/2001, de 12 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament General de la Llei de Contractes

de les Administracions Públiques. L'acreditació del compliment de les dites circumstàncies s'efectuarà de conformitat amb allò que regula l'apartat 2 d'este article.

b) Acreditació de solvència econòmica, tècnica i professional per a afrontar les obligacions resultants de la concessió.

c) Projecte bàsic, que haurà d'adaptar-se al pla especial d'ordenació de la zona de servicis del port o, si no n'hi ha, al pla d'utilització dels espais portuaris. Inclourà la descripció de les activitats que cal desenvolupar, característiques de les obres i les instal·lacions que s'han de realitzar, que hauran de ser conformes amb el Pla Director, possibles efectes mediambientals i, si és el cas, estudi d'impacte ambiental, extensió de la zona de domini públic portuari que ha d'ocupar, pressupost estimat de les obres, les instal·lacions i altres especificacions que determine l'Autoritat Portuària.

d) Memòria economicofinancera de l'activitat que cal desenvolupar en la concessió.

e) Compliment de les condicions específiques per a l'exercici de l'activitat objecte de la concessió.

f) Garantia provisional de conformitat amb el que indica l'article 118 d'esta llei.

g) Altres documents i justificacions que siguen pertinents.

2. No s'admetran aquelles sol·licituds que s'oposen de manera notòria al que disposa el Pla Director, el Pla d'utilització, el Pla Especial, si és el cas, o en la normativa vigent, o quan com a conseqüència del seu atorgament es puguen originar dins del port situacions de domini del mercat susceptibles d'afectar la lliure competència en la prestació dels servicis portuaris bàsics o en les activitats i els servicis comercials directament relacionats amb l'activitat portuària, i s'arxivaran en el termini màxim de dos mesos, sense més tràmit que l'audiència prèvia al peticionari.

Si la sol·licitud no reuneix els requisits exigits i estos són susceptibles d'esmena, es procedirà per a això en la forma prevista en la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Article 110. *Procediment d'atorgament.*

1. Presentada una sol·licitud, l'Autoritat Portuària iniciarà un tràmit de competència de projectes, per mitjà d'anunci, que es publicarà en el «Boletín Oficial del Estado», on s'indicarà l'obertura d'un termini d'un mes per a la presentació d'altres sol·licituds que tinguen, segons determine l'Autoritat Portuària, el mateix o distint objecte que aquella, i que hauran de reunir els requisits previstos en l'article anterior. El Consell d'Administració, a proposta del director, que serà elevada pel president, seleccionarà aquella sol·licitud que, al seu parer, tinga major interés portuari, motivat en la captació de nous tràfics, compatibilitat amb altres usos, inversió, rendibilitat, entre altres, i continuarà la tramitació de conformitat amb el que indiquen els apartats següents, excepte en els supòsits previstos en l'article 111.1.b) en els quals haurà de convocar-se un concurs. L'Autoritat Portuària podrà decidir no iniciar el tràmit de competència de projectes quan la superfície que ha d'ocupar la concessió siga inferior a 2.500 metres quadrats o per a instal·lacions lineals, com ara canonades d'abastiment, emissaris submarins, línies telefòniques o aèries, conduccions de gas, entre altres, que siguen d'ús públic o d'aprofitament general.

2. L'Autoritat Portuària procedirà, si és el cas, a la confrontació del projecte sobre el terreny i l'espai d'aigua a fi de determinar la seua adequació i viabilitat.

3. Així mateix, se sotmetrà a informació pública, durant un termini no inferior a 20 dies, a fi que es presenten al·legacions sobre la sol·licitud de concessió que es tramita. Este tràmit podrà dur-se a terme simultàniament amb la petició d'un informe a les Administracions urbanístiques, quan no siga aprovat el pla especial d'ordenació de la zona de servici del port. Quan la sol·licitud tinga com a objecte l'ocupació d'espais de domini públic afectes al servici dels fars, haurà de ser emés un informe favorable per Ports de l'Estat.

El tràmit d'informació pública servirà per a omplir el que concernix al procediment d'avaluació d'impacte ambiental, en els casos en què siga preceptiu.

4. Es podrà prescindir del tràmit d'informació pública previst en l'apartat anterior per a concessions que tinguen com a objecte la utilització total o parcial d'edificacions existents, sempre que no es modifique la seua arquitectura exterior i siga per a usos autoritzats en el pla especial d'ordenació de la zona de servici del port o, si no n'hi ha, en el pla d'utilització dels espais portuaris.

5. El director emetrà un informe en què s'analitzarà la procedència de la sol·licitud de concessió. En aquells projectes que, d'acord amb la legislació vigent, hagen de sotmetre's a algun tipus d'avaluació d'impacte ambiental, l'informe serà posterior a la resolució del Ministeri de Medi Ambient.

En el cas que l'informe siga desfavorable, serà elevat pel president al Consell d'Administració a fi que, amb l'audiència prèvia de l'interessat, es resolga el que considere procedent.

Si l'informe és favorable a la sol·licitud de concessió, el director fixarà les condicions en què podria ser atorgada i li les notificarà al peticionari que haurà d'acceptar-les expressament. Si este no fa cap manifestació respecte d'això en el termini concedit, es procedirà a l'arxivament de totes les actuacions, amb pèrdua de la garantia constituïda. En els altres supòsits, el president elevarà al Consell d'Administració la proposta de resolució del director perquè adopte l'acord que corresponga.

6. En el cas que el Consell d'Administració acorde la modificació d'alguna de les condicions acceptades pel peticionari, se sotmetran a la seua nova acceptació en els termes previstos en l'apartat anterior.

7. La resolució d'atorgament de la concessió es publicarà en el «Boletín Oficial del Estado», i es farà constar, almenys, la informació relativa a l'objecte, el termini, les taxes, la superfície concedida i el titular de la concessió.

8. El termini màxim per a notificar la resolució de l'expedient de la concessió serà de huit mesos, transcorregut el qual sense que haja recaigut una resolució expressa, la corresponent sol·licitud s'entendrà desestimada.

Article 111. Concursos.

1. L'Autoritat Portuària podrà convocar concursos per a l'atorgament de concessions en el domini públic portuari. En tot cas, hauran de convocar-se concursos en els supòsits següents:

a) Concessions per a la prestació de servicis portuaris bàsics oberts a l'ús general.

b) Concessions per a terminals de passatgers o de manipulació i transport de mercaderies dedicades a usos particulars, quan hi haja diverses sol·licituds d'interés portuari o quan en el tràmit de competència de projectes a què es referix l'article anterior es presenten diversos projectes alternatius d'igual interés portuari o semblant.

c) Concessions de dàrsenes i d'instal·lacions nauticoesportives, construïdes o no per particulars.

d) Concessions de llotges pesqueres, construïdes o no per particulars.

2. La convocatòria del concurs suposarà l'arxivament dels expedients de concessió en tramitació que siguen afectats, tenint dret el sol·licitant al cobrament dels gastos del projecte si no és adjudicatari del concurs.

Els gastos del projecte seran taxats en les bases del concurs i seran satisfets per l'adjudicatari.

3. El Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària aprovarà el plec de bases del concurs i el plec de condicions que regularan el desenvolupament de la concessió:

a) El plec de bases del concurs contindrà, almenys, els punts següents:

1r. Objecte i requisits per a participar en el concurs.

2n. Criteris per a la seua adjudicació i ponderació d'estos.

3r. Garantia provisional.

b) El plec de condicions que regule el desenvolupament de la concessió haurà d'ajustar-se al plec de condicions generals de concessions demaniales que aprobe el ministre de Foment i, si és el cas, al plec de condicions generals de l'activitat o del servici que aprobe Ports de l'Estat i a les condicions particulars de l'Autoritat Portuària.

4. La convocatòria del concurs es publicarà en el «Boletín Oficial del Estado», i es podran presentar ofertes en el termini establert, que no podrà ser inferior a 30 dies. Les dites ofertes seran obertes en acte públic.

5. Correspon al Consell d'Administració la resolució del concurs.

6. L'oferta seleccionada pel Consell d'Administració haurà de sotmetre's a la tramitació prevista en l'article anterior per a l'atorgament, si és el cas, de la corresponent concessió.

Article 112. Condicions d'atorgament.

1. Entre les condicions d'atorgament de la concessió hauran de figurar, almenys, les següents:

a) Objecte de la concessió.

b) Termini de vigència.

c) Zona de domini públic l'ocupació del qual es concedix.

d) Projecte bàsic de les obres o les instal·lacions autoritzades, amb les prescripcions que es fixen, i amb inclusió, en el cas d'ocupació d'espais d'aigua, de l'abalisament que haja d'establir-se.

e) Condicions de protecció del medi ambient que, si és el cas, corresponguen, incloent-hi les mesures correctores necessàries i, en el cas que siga preceptiva, les condicions o prescripcions establides en la corresponent resolució del Ministeri de Medi Ambient.

f) Condicions especials que hagen d'establir-se en les concessions que s'atorguen en els espais afectes a les ajudes a la navegació, entre les quals hauran de figurar, almenys, les que garantisquen l'eficàcia del servei, la independència d'accessos i les mesures de seguretat.

g) Taxa per ocupació privativa del domini públic portuari i taxa per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis.

h) Garantia definitiva o de construcció i garantia d'explotació.

i) Causes de caducitat, d'acord amb el que preveu l'article 123 d'esta llei.

j) Activitat o tràfic mínim.

k) Altres condicions que l'Autoritat Portuària considere necessàries.

2. Les obres s'executaran de conformitat amb el projecte de construcció que en cada cas siga aprovat per l'Autoritat Portuària, que completarà el projecte bàsic.

Els projectes de construcció s'ajustaran pel que fa a les seues exigències tècniques, el contingut, la supervisió i el replantejament, a les mateixes condicions que les exigides per a les obres de les Autoritats Portuàries.

Ports de l'Estat informarà tècnicament dels projectes de construcció d'obres d'infraestructura portuària dels concessionaris que presenten característiques singulars des del punt de vista tècnic o econòmic, amb caràcter previ a la seua aprovació per l'Autoritat Portuària.

3. Així mateix, durant la vigència de la concessió, el titular d'esta estarà obligat a facilitar la informació tècnica o econòmica que li sol·licite l'Autoritat Portuària en l'exercici de les seues competències, així com a mantindre en bon estat el domini públic portuari, les obres i les instal·lacions, de manera que realitze, a càrrec seu, les reparacions que siguen necessàries. L'Autoritat Portuària podrà inspeccionar, en tot moment, l'estat de conservació dels béns objecte de la concessió i assenyalar les reparacions que hagen de dur-se a terme quan estos afecten la conservació dels béns propis del títol concessional.

SECCIÓ 3a. DISPOSICIONS APLICABLES A LES CONCESSIONS

Article 113. *Modificació de concessions.*

1. L'Autoritat Portuària podrà autoritzar a sol·licitud de l'interessat modificacions de les condicions d'una concessió. Quan una modificació siga substancial, la sol·licitud haurà de tramitar-se d'acord amb el que establixen els apartats 2 i següents de l'article 110 d'esta llei. Si la modificació no és substancial, requerirà únicament un informe previ del director de l'Autoritat Portuària, que serà elevat pel president al Consell d'Administració per a la resolució que corresponga.

2. Tindran el caràcter de modificacions substancials, les següents:

a) Modificació de l'objecte de la concessió.

b) Ampliació de la superfície de la concessió en més d'un 10 per cent de la fixada en l'acta de reconeixement. A estos efectes, únicament serà admissible l'ampliació de la superfície amb béns de domini públic contigus als concedits.

c) Ampliació del volum o la superfície construïda i inicialment autoritzada en més d'un 10 per cent.

d) Ampliació del termini de la concessió, en els supòsits establits en els apartats 2 b) i 2 c) de l'article 107.

e) Modificació de la ubicació de la concessió.

En el còmput dels límits establits, es tindran en compte els valors acumulats de modificacions anteriors.

Article 114. *Revisió de concessions.*

1. L'Autoritat Portuària revisarà les condicions d'una concessió, i les modificarà d'ofici o a instància de part, quan es donen les circumstàncies següents:

a) Quan s'hagen alterat els supòsits determinants del seu atorgament, de tal manera que les circumstàncies objectives que van servir de base per a l'atorgament de la concessió hagen variat de manera que no siga possible aconseguir substancialment la finalitat de la concessió.

b) En cas de força major.

c) Quan ho exigisca la seua adequació al pla d'utilització dels espais portuaris o al pla especial d'ordenació de la zona de servici del port.

d) Quan ho exigisca la seua adequació a les obres o a l'ordenació de terminals previstes en el Pla Director.

En els dos últims supòsits, el concessionari perjudicat tindrà dret a indemnització, que es calcularà de conformitat amb el que disposa l'article 124.6 d'esta llei. En el cas que la revisió supose una modificació de la ubicació de la concessió, hauran d'abonar-se, a més, els gastos que origine el trasllat.

Quan la revisió de la concessió determine reducció de la superfície atorgada, es tramitarà com un rescat parcial de la concessió. Així mateix, quan la revisió de la concessió determine que la continuïtat de l'explotació d'esta siga antieconòmica, el titular podrà sol·licitar el rescat total de la concessió.

2. El procediment serà el que corresponga, segons si la modificació és o no substancial.

Article 115. *Divisió de concessions.*

1. La concessió podrà dividir-se a petició del titular, amb l'autorització prèvia de l'Autoritat Portuària, en les condicions que esta dicte i sempre que les obres o les instal·lacions puguen ser explotades independentment.

El titular de la primitiva concessió serà l'únic destinatari de les noves concessions.

2. Prèviament a la resolució sobre la sol·licitud de divisió, l'Autoritat Portuària comunicarà al peticionari les condicions en què podria dur-se a terme. El termini de cada una de les concessions resultants no serà superior a allò que reste de la concessió primitiva, i l'objecte de cada una d'estes haurà d'estar inclòs en l'objecte de la primitiva concessió.

Acceptades les condicions, el Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària dictarà la corresponent resolució. En cas de denegació, es mantindrà la primitiva concessió administrativa en les condicions en què va ser atorgada.

Article 116. *Renovació de determinades concessions.*

1. Quan l'objecte d'una concessió d'ocupació de domini públic portuari, extingida pel transcurs del ter-

mini previst en l'article 107 d'esta llei, siga l'exercici d'una activitat emparada per un altre títol atorgat per l'Administració de l'Estat per un termini superior, per a l'extracció de recursos minerals o per a usos energètics o industrials, el seu titular podrà sol·licitar, amb antelació a la seua extinció, que se li atorgue una nova concessió d'ocupació de domini públic portuari per un termini igual al qual reste de vigència a la concessió de l'activitat extractiva, energètica o industrial, amb un màxim de 35 anys. Esta renovació de la concessió podrà reiterar-se fins a completar el termini superior.

2. Per a l'atorgament de la nova concessió d'utilització del domini públic, serà condició necessària que es mantinga la mateixa activitat per a la qual es va atorgar la concessió inicial, que es trobe el concessionari al corrent en el compliment de les obligacions derivades de l'anterior concessió, i que siguen acceptades les condicions del nou títol concessional.

Article 117. *Actes de transmissió i de gravamen.*

1. En cas de defunció del concessionari, els seus drethavents, a títol d'herència o llegat, podran subrogar-se, en el termini d'un any, en els drets i les obligacions d'aquell. Transcorregut este termini sense manifestació expressa a l'Autoritat Portuària, s'entendrà que renuncien a la concessió.

Si hi ha diversos hereus, l'Autoritat Portuària podrà exigir-los que designen un representant a tots els efectes.

2. Amb l'autorització prèvia de l'Autoritat Portuària, les concessions podran transmetre's per «actes inter vivos», de manera que se subroge el nou titular en els drets i les obligacions derivats de la concessió. L'Autoritat Portuària podrà exercir els drets de tanteig i retracte en el termini de tres mesos. Este termini es computarà, en el primer cas, des de la notificació per part del concessionari de les condicions en què procedirà a transmetre la concessió, entre les quals necessàriament hauran de reflectir-se les relatives al preu i les formes de pagament. I, en el cas del retracte, des que tinga coneixement exprés l'Autoritat Portuària.

3. Perquè l'Autoritat Portuària autoritze la transmissió d'una concessió s'hauran de complir, almenys, les condicions següents:

a) Que el concessionari estiga al corrent en el compliment de totes les obligacions derivades de la concessió.

b) Que el nou titular reunisca els requisits exigits per a l'exercici de l'activitat o la prestació del servici objecte de la concessió.

c) Que, des de la seua data d'atorgament, haja transcorregut, almenys, un termini de dos anys. Excepcionalment, l'Autoritat Portuària podrà autoritzar la seua transmissió abans que transcórrega este termini, sempre que s'hagen executat almenys un 50 per cent de les obres que, si és el cas, hagen sigut aprovades.

d) Que no s'originen situacions de domini del mercat susceptibles d'afectar la lliure competència dins del port, en la prestació dels servicis portuaris bàsics o en les activitats i servicis comercials directament relacionats amb l'activitat portuària, d'acord amb el que estableix l'apartat 4.

En els supòsits de rematada judicial, administrativa o d'adjudicació de béns per impagament de crèdits hipotecaris, el nou concessionari haurà de subrogar-se

en les obligacions derivades de la concessió de l'antic titular, i quan no reunisca els requisits per a l'exercici de l'activitat o la prestació del servici objecte de la concessió haurà de procedir en la forma establida en l'apartat 8.

4. L'alienació de les accions, les participacions o les quotes d'una societat, la comunitat de béns o altres ens sense personalitat jurídica que tinguen com a activitat principal l'explotació de la concessió, exigitrà l'autorització de l'Autoritat Portuària sempre que puga suposar que l'adquirent obtinga una posició que li permeta influir de manera efectiva en la gestió o el control de la dita societat o comunitat.

En el cas que la concessió tinga com a objecte la prestació d'un servici portuari bàsic o el desenvolupament d'una activitat o servici comercial directament relacionat amb l'activitat portuària, la transmissió no podrà ser autoritzada quan l'adquirent siga titular d'una concessió amb el mateix objecte o tinga una participació directa o indirecta que li permeta influir de manera efectiva en una societat o comunitat titular d'una concessió l'objecte de la qual siga el mateix, sempre que tinga una posició dominant en l'activitat objecte de la concessió dins del port o quan com a conseqüència de l'adquisició puga adquirir-la.

Per a la determinació de les situacions d'influència efectiva en la gestió o el control d'una entitat i de tinença de posició dominant al port caldrà ajustar-se al que disposa l'article 77.1 d'esta llei.

5. Si la societat titular canvia de denominació social, estarà obligada a notificar-ho a l'Autoritat Portuària.

6. En el supòsit d'adjudicació de la concessió per mitjà de rematada judicial o administrativa, l'Autoritat Portuària podrà exercir el dret de retracte en el termini de tres mesos, a comptar des del moment en què aquella tinga coneixement de l'adjudicació.

7. La constitució d'hipoteques i altres drets de garantia sobre les concessions haurà de ser prèviament autoritzada per l'Autoritat Portuària.

8. Si l'adjudicatari d'una concessió per mitjà de rematada judicial o administrativa o els hereus d'un concessionari no compliren els requisits establits en este article, els nous titulars de la concessió hauran de transferir-la, en el termini de 12 mesos, a un nou concessionari que, a estos efectes, no presente cap limitació.

9. No s'inscriurà en el Registre de la Propietat la transmissió de les concessions o la constitució de drets reals sobre estes sense que s'acompanye certificació de l'Autoritat Portuària acreditativa del compliment dels requisits exigits en este article i de les clàusules de la concessió.

SECCIÓ 4a. GARANTIES

Article 118. *Garantia provisional i garantia definitiva.*

1. Els peticionaris de concessions de domini públic portuari regulades en esta llei acreditaran davant de l'Autoritat Portuària competent, al presentar la sol·licitud, la prestació de garantia provisional, per un import del dos per cent del pressupost de les obres i les instal·lacions adscrites a la concessió, la realització de la qual es propose, que no podrà ser inferior a 3.000 euros.

2. Atorgada la concessió, es constituirà la garantia definitiva o de construcció, equivalent al cinc per cent del pressupost total de les obres i les instal·lacions ads-

crites a la concessió incloses en el projecte, que respondrà de l'execució de les obres i de la resta d'obligacions derivades de la concessió.

Si el concessionari no constitueix la garantia en el termini establert en el títol administratiu, s'entendrà que renuncia a la concessió.

3. Si l'interessat desistix injustificadament, segons el parer de l'Autoritat Portuària, de la petició o renuncia al títol, perdrà la garantia constituïda.

4. La garantia definitiva o de construcció serà tornada al concessionari en el termini d'un mes des de l'aprovació pel director del reconeixement de les obres i les instal·lacions, excepte en els casos de renúncia i caducitat, amb deducció de les quantitats que, si és el cas, hagen de fer-se efectives en concepte de penalitzacions i responsabilitats en què haja pogut incórrer el concessionari davant de l'Autoritat Portuària. Prèviament a la devolució d'esta garantia haurà d'haver-se constituït la garantia d'explotació.

Article 119. *Garantia d'explotació.*

1. La garantia d'explotació respondrà de totes les obligacions derivades de la concessió, de les sancions que per incompliment de les condicions d'esta es puguin imposar al seu titular i dels danys i perjudicis que estos incompliments puguin ocasionar.

2. La garantia d'explotació es determinarà d'acord amb l'import anual de les taxes que ha d'abonar el concessionari, i no podrà ser inferior a la mitat d'este import ni superior a l'import anual d'estes, i haurà d'actualitzar-se cada cinc anys, d'acord amb l'import de les taxes en la data d'actualització.

3. La garantia d'explotació serà tornada a l'extinció de la concessió, amb deducció de les quantitats que, si és el cas, hagen de fer-se efectives en concepte de penalització o responsabilitats en què haja pogut incórrer el concessionari davant de l'Autoritat Portuària.

Article 120. *Disposicions comunes.*

1. Les garanties a què es referix esta llei es constituïran a disposició del president de l'Autoritat Portuària, seran de caràcter solidari respecte a l'obligat principal, incloent-hi renúncia expressa als beneficis d'orde, divisió i excusió, de naturalesa irrevocable i d'execució automàtica per resolució del president. Per a fer efectives estes garanties, les Autoritats Portuàries tindran preferència sobre qualssevol altres creditors siga quina siga la naturalesa dels crèdits i el títol en què funden la seua pretensió.

2. Si l'Autoritat Portuària executa totalment o parcialment la garantia definitiva o la d'explotació, el concessionari estarà obligat a completar-les o reposar-les en el termini d'un mes.

CAPÍTOL VII

Extinció d'autoritzacions i concessions

Article 121. *Causas d'extinció.*

Les autoritzacions i les concessions s'extingiran per:

- a) Venciment del termini d'atorgament.
- b) Revisió d'ofici, en els supòsits establerts en la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

- c) Renúncia del titular, que només podrà ser acceptada per l'Autoritat Portuària quan no cause perjudici a esta o a tercers.

- d) Mutu acord entre l'Autoritat Portuària i el titular.

- e) Dissolució o extinció de la societat, excepte en els supòsits de fusió o escissió.

- f) Revocació.

- g) Caducitat.

- h) Rescat, quan es tracte de concessions.

- i) Extinció de l'autorització o de la llicència de què el títol demanial siga suport.

Article 122. *Revocació d'autoritzacions i concessions.*

1. Les autoritzacions podran ser revocades unilateralment, en qualsevol moment i sense dret a indemnització, quan resulten incompatibles amb obres o plans que, aprovats amb posterioritat, entorpecen l'explotació portuària o impedisquen la utilització de l'espai portuari per a activitats de major interès portuari. Correspondrà a l'Autoritat Portuària resoldre les circumstàncies anteriors mitjançant una resolució motivada, amb l'audiència prèvia del titular de l'autorització.

2. Les concessions poden ser revocades per l'Autoritat Portuària, sense dret a indemnització, quan s'hagen alterat els supòsits determinants del seu atorgament que impliquen la impossibilitat material o jurídica de la continuació en el gaudi de la concessió i en casos de força major, quan, en ambdós supòsits, no siga possible la revisió del títol d'atorgament.

Article 123. *Caducitat.*

1. Seran causa de caducitat de l'autorització o la concessió, els incompliments següents:

- a) No-iniciació, paralització o no-terminació de les obres per causes no justificades, durant el termini que es fixe en les condicions del títol.

- b) Impagament d'una liquidació per qualsevol de les taxes girades per l'Autoritat Portuària durant un termini de sis mesos, en el cas de les autoritzacions, i de 12 mesos en el cas de les concessions.

Per a iniciar l'expedient de caducitat serà suficient que no s'haja efectuat l'ingrés en període voluntari. Una vegada iniciat, es podrà acordar el seu arxivament si abans de dictar una resolució es produïx l'abonament d'allò que es deu, en el procediment de constrenyiment, i es constituïx la garantia que respecte d'això fixe l'Autoritat Portuària.

- c) Falta d'activitat o de prestació del servici, durant un període de sis mesos, en el cas d'autoritzacions, i de 12 mesos en el cas de les concessions, llevat que, segons el parer de l'Autoritat Portuària, obeïsca a causa justificada.

- d) Ocupació del domini públic no atorgat.

- e) Increment de la superfície, volum o altura de les instal·lacions en més del 10 per cent sobre el projecte autoritzat.

- f) Desenvolupament d'activitats que no figuren en l'objecte del títol.

- g) Cessió a un tercer de l'ús total o parcial, sense autorització de l'Autoritat Portuària.

- h) Transferència del títol d'atorgament, sense autorització de l'Autoritat Portuària.

i) Constitució d'hipoteques i altres drets de garantia, sense autorització de l'Autoritat Portuària.

j) No-reposició o complement de les garanties definitives o d'explotació, amb el requeriment previ de l'Autoritat Portuària.

k) Incompliment d'altres condicions la inobservança del qual estiga expressament prevista com a causa de caducitat en el títol d'atorgament.

2. Per a declarar la caducitat, se seguirà el següent procediment, de manera que es notifique la resolució expressa en el termini de sis mesos des de l'acord d'incoació:

a) Constatada l'existència d'algun dels supòsits referits, el director de l'Autoritat Portuària incoarà el corresponent expedient de caducitat, de manera que pugui adoptar les mesures de caràcter provisional que considere convenients, la qual cosa s'informarà al titular, i se li concedirà un termini de 10 dies perquè formule les al·legacions i acompanye els oportuns documents i justificacions.

Les mesures de caràcter provisional podran consistir en la paralització immediata de les obres, la suspensió de l'activitat, l'ús i l'explotació de les instal·lacions, la prestació de garanties i qualssevol altres que siguin necessàries per a assegurar l'eficàcia de la resolució que pugui recaure. Per a aconseguir l'efectivitat d'estes mesures l'Autoritat Portuària sol·licitarà a l'autoritat governativa competent, quan siga necessari, la col·laboració de la força pública.

b) Formulades les al·legacions o transcorregut el termini per a dur-les a terme, el director de l'Autoritat Portuària dictarà una proposta de resolució que serà elevada pel president al Consell d'Administració, després del dictamen del Consell d'Estat en el cas que es tracte de concessions i es formule oposició, d'acord amb el que preveu l'article 22.12 de la Llei Orgànica 3/1980, de 22 d'abril, del Consell d'Estat.

3. La declaració de caducitat comportarà la pèrdua de les garanties constituïdes.

Article 124. *Rescat de concessions.*

1. En el cas que el domini públic atorgat siga necessari, totalment o parcialment, per a l'execució d'obres, l'ordenació de terminals o la prestació de servicis portuaris i que, per a realitzar aquelles o prestar estos, siga necessari disposar dels béns atorgats en concessió o utilitzar o demolir les obres autoritzades, l'Autoritat Portuària, amb la indemnització prèvia al titular, podrà procedir al rescat de la concessió.

2. El rescat de la concessió exigirà la declaració prèvia de l'interès portuari de les obres o dels servicis i l'acord de la necessitat d'ocupació dels béns i els drets afectats per aquells. Correspon al Consell d'Administració la declaració de l'interès portuari i al president, amb l'audiència prèvia de l'interessat, l'acord de necessitat d'ocupació. La declaració d'urgència de l'ocupació, quan siga procedent, correspondrà adoptar-la al ministre de Foment.

L'interès portuari s'entendrà implícit amb l'aprovació dels plans d'utilització dels espais portuaris. Així mateix, l'aprovació dels projectes portarà implícita la declaració de l'interès portuari de les obres i la necessitat d'ocupació dels béns i els drets afectats per estes.

3. Quan el rescat implique la necessitat d'ocupació de només una part de la concessió, de tal manera

que a conseqüència d'aquell siga antieconòmica per al concessionari l'explotació de la part no rescatada, el titular podrà sol·licitar a l'Autoritat Portuària el seu rescat total.

4. L'Autoritat Portuària i el titular de la concessió podran convindre el valor del rescat.

En el supòsit de no arribar a un acord, el valor del rescat serà fixat per l'Autoritat Portuària de conformitat amb els criteris establerts en l'apartat 6 d'este article. La dita valoració serà notificada al concessionari a fi que, en el termini de 10 dies, presente les al·legacions que considere pertinents.

5. El director de l'Autoritat Portuària, a la vista de les al·legacions formulades, dictarà una proposta de resolució.

En el cas que el concessionari haja manifestat oposició al rescat, s'haurà de sol·licitar un dictamen del Consell d'Estat, de conformitat amb el que estableix l'article 22.12 de la Llei Orgànica 3/1980, de 22 d'abril, del Consell d'Estat.

Correspon al Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària dictar la corresponent resolució.

6. La valoració de les concessions, en cas de rescat total o parcial, atindrà els conceptes següents:

a) El cost de les obres rescatades actualitzades amb el IPC, multiplicat pel quocient entre el període de concessió restant i el total.

En tot cas, no es tindran en compte les obres i les instal·lacions realitzades pel concessionari sense l'autorització prèvia de l'Autoritat Portuària, que passaran al domini públic portuari sense dret a indemnització.

b) La pèrdua de beneficis imputables al rescat total o parcial de la concessió durant el període de concessió restant, amb un màxim de tres anualitats. Per a això, es computarà el benefici mitjà anual de les activitats ordinàries realitzades en la concessió en els quatre exercicis anteriors, o en els dos últims exercicis si és més favorable per al concessionari.

7. El pagament del valor del rescat podrà realitzar-se en diners, per mitjà de l'atorgament d'una altra concessió o, en cas de rescat parcial, amb la modificació de les condicions de la concessió. En estos dos últims supòsits es requerirà la conformitat del concessionari.

Article 125. *Efectes de l'extinció.*

1. Extingida l'autorització o la concessió, el titular tindrà dret a retirar fora de l'espai portuari els materials, els equips o les instal·lacions desmuntables que no revertisquen gratuïtament a l'Autoritat Portuària d'acord amb el que preveu el títol, i estarà obligat a fer-ho quan així ho determine l'Autoritat Portuària, la qual podrà efectuar la retirada a càrrec del titular de l'autorització o la concessió extingida, quan este no l'efectue en el moment o termini que se li indique.

2. En tots els casos d'extinció d'una concessió, l'Autoritat Portuària decidirà sobre el manteniment de les obres i instal·lacions no desmuntables, que revertiran gratuïtament i lliure de càrregues a l'Autoritat Portuària, o decidirà el seu alçament i retirada del domini públic per aquell i a la seua costa.

Si l'Autoritat Portuària no es pronuncia expressament, s'entendrà que opta pel seu manteniment, sense perjuí que, prèviament a la data d'extinció, pugui decidir el seu alçament i retirada.

En el cas que l'Autoritat Portuària haja optat per l'alçament de les obres i les instal·lacions, el titular les retirarà en el termini fixat per aquella, de manera que puga, l'Autoritat Portuària, executar subsidiàriament els treballs que no haja efectuat el titular en el termini concedit.

Si l'Autoritat Portuària ha optat pel manteniment, el titular procedirà a la reparació de les obres i les instal·lacions en el termini i les condicions indicades per aquella.

L'Autoritat Portuària, sense més tràmit, prendrà possessió dels béns i les instal·lacions, i podrà sol·licitar a les empreses subministradores d'energia elèctrica, aigua, gas i telefonia la suspensió del corresponent subministrament.

3. L'Autoritat Portuària no assumirà cap tipus d'obligació laboral o d'econòmica del titular de l'autorització o la concessió, vinculada o no a l'activitat objecte del títol extingit.

CAPÍTOL VIII

Del contracte de concessió d'obres públiques portuàries

Article 126. *El contracte de concessió d'obres públiques portuàries.*

1. Les Autoritats Portuàries podran promoure la construcció d'obres públiques portuàries en règim de concessió administrativa.

2. En l'àmbit portuari, els contractes de concessió d'obres públiques tindran com a objecte la construcció i l'explotació o només l'explotació sempre que es troben obertes a l'ús públic o aprofitament general, de:

a) Un nou port o una part nova d'un port que siguen susceptibles d'explotació totalment independent.

b) Infraestructures portuàries de defensa, d'abric, d'accessos marítims, de molls i altres obres d'atracada.

3. La construcció i l'explotació de l'obra pública portuària objecte de la concessió s'efectuarà a risc i ventura del concessionari, que assumirà els riscos econòmics derivats de la seua execució i explotació en els termes i amb l'abast previstos en la legislació general reguladora del contracte de concessió d'obres públiques.

Sense perjudi de l'anterior, el contracte de concessió d'obra pública portuària reconeixerà al concessionari el dret a percebre una retribució consistent en l'explotació de la totalitat o de part de l'obra, o el dit dret acompanyat del de percebre un preu o l'atorgament d'una concessió demanial, o en qualsevol altra modalitat de finançament de les obres regulades en la legislació general reguladora del contracte de concessió d'obres públiques.

A estos efectes, s'entén per explotació d'una obra pública portuària la posada a disposició d'esta a favor dels prestadors de servicis o dels usuaris d'aquella per a la seua ocupació, utilització o aprofitament, a canvi de la corresponent retribució econòmica.

4. En el cas que el contracte tinga com a únic objecte l'explotació d'obres ja construïdes, el concessionari estarà, així mateix, obligat a la conservació, la reparació o la reposició de l'obra principal i de les accessòries d'acord amb el que preveu la legislació general reguladora del contracte de concessió d'obres públiques.

5. El contracte de concessió d'obres públiques portuàries habilitarà directament per a l'ocupació del domini públic en què haja de construir-se l'obra pública portuària que constituïska el seu objecte, i s'aplicarà el que disposa esta llei a l'efecte del règim econòmic i d'utilització del domini públic portuari estatal.

6. El contracte de concessió d'obres públiques portuàries no habilita el contractista per a prestar servicis portuaris bàsics sobre l'obra que constituïx el seu objecte. La prestació de servicis portuaris bàsics sobre esta infraestructura requerirà l'obtenció de la llicència corresponent, d'acord amb el que preveu el títol III d'esta llei.

7. En els plecs de condicions de les concessions d'obres públiques portuàries que hagen de servir de suport per a la prestació de servicis portuaris bàsics, haurà d'assenyalar-se expressament si s'ha d'admetre la utilització d'esta per tots els titulars de llicències o per un únic prestador. En el primer cas, s'imposarà a l'adjudicatari l'obligació d'admetre l'ocupació o la utilització de l'obra pels titulars de llicències de prestació de servicis portuaris bàsics oberts a l'ús general a canvi de la corresponent retribució econòmica. En el segon supòsit, cada licitador haurà d'assenyalar expressament si, en cas de ser adjudicatari, prestarà per si o a través d'un tercer estos servicis. En tot cas, l'Autoritat Portuària haurà d'establir les previsions que garantisquen que la prestació dels servicis portuaris bàsics es farà respectant el que estableix el títol III d'esta llei. Tot això haurà d'estar previst en la documentació que aprobe l'Autoritat Portuària per a la licitació, la qual constituïx l'oferta de cada licitador i, finalment, el mateix contracte.

8. Les concessions d'obres públiques portuàries s'atorgaran pel termini que s'acorde en el plec de clàusules administratives particulars, que no podrà excedir els 40 anys.

Els terminis fixats en els plecs de condicions podran ser prorrogats de manera expressa fins al límit establert en el paràgraf anterior i reduïts d'acord amb el que preveu la legislació general reguladora del contracte de concessió d'obres públiques.

Els terminis fixats en els plecs de condicions podran ser prorrogats potestativament, més enllà del límit establert, fins als 60 anys, amb l'únic i exclusiu objecte de restablir l'equilibri econòmic del contracte o, excepcionalment, per a satisfer els drets dels creditors en el cas en què els drets de crèdit del concessionari hagen sigut objecte de titulització. En estos casos haurà d'emetre un informe vinculant Ports de l'Estat.

9. Ports de l'Estat informarà tècnicament dels projectes d'obres portuàries que es realitzaran a l'empara d'un contracte de concessió d'obres públiques portuàries.

10. A fi de complir el que preveu l'article 35.5 de la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, prèviament a l'aprovació del projecte corresponent a un nou port comercial, per orde del Ministeri de Foment es resoldrà sobre la inclusió del futur port en l'àmbit competencial d'una Autoritat Portuària ja existent o d'una Autoritat Portuària creada a este efecte, que serà qui adjudique el corresponent contracte de concessió d'obres públiques portuàries.

11. En matèria d'obres públiques portuàries haurà d'estar-se al que disposa esta llei i la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, sense perjudi que en tot allò no previst en estes s'aplicaran, per al contracte de

concessió d'obres públiques portuàries, les prescripcions contingudes en la legislació general reguladora del contracte de concessió d'obres públiques.

CAPÍTOL IX

Mitjans d'execució

Article 127. *Execució forçosa.*

L'Autoritat Portuària podrà procedir, amb l'advertència prèvia, a l'execució forçosa dels actes administratius, excepte en els supòsits en què se suspenga l'execució d'estos, o quan la Constitució o la llei exigisquen la intervenció dels tribunals.

L'execució forçosa de les resolucions de les Autoritats Portuàries es regirà pel que estableix la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Article 128. *Desnonament administratiu.*

El desnonament administratiu dels que ocupen de manera indeguda i sense títol suficient béns del domini públic portuari s'acordarà amb el requeriment previ a l'usurpador perquè cesse en la seua actuació, amb un termini de 10 dies perquè pugua presentar al·legacions, i en cas de resistència activa o passiva a este requeriment. Els gastos que es causen seran a compte dels desnonats.

Correspon al Consell d'Administració acordar el desnonament, de manera que pugua sol·licitar a l'autoritat governativa corresponent la col·laboració de les Forces i els Cossos de Seguretat, quan siga necessari.

CAPÍTOL X

Del medi ambient i de la seguretat

Article 129. *Prevenició i lluita contra la contaminació en el domini públic portuari.*

1. Es prohibixen els abocaments o les emissions contaminants, ja siguen sòlids, líquids o gasosos, en el domini públic portuari, procedents de vaixells o de mitjans flotants de qualsevol tipus.

No tenen la consideració d'abocaments les obres de rebliment amb materials d'origen terrestre o marítim per a la modificació o l'ampliació de ports.

2. Les instal·lacions de manipulació i de transport de mercaderies, les refineries de petroli, les factories químiques i petroquímiques, les instal·lacions d'emmagatzemament i la distribució de productes químics i petroquímics, les instal·lacions per a l'abastiment de combustibles a vaixells, les drassanes i les instal·lacions de reparació naval, així com qualsevol altra activitat comercial o industrial que es desenvolupa en el domini públic portuari, hauran de comptar amb mitjans suficients per a la prevenició i la lluita contra la contaminació accidental, marina, atmosfèrica i terrestre, d'acord amb el que estableix la normativa aplicable i, si és el cas, en els plecs reguladors dels servicis portuaris bàsics, en els plecs de condicions generals per a la prestació de servicis comercials i en les condicions particulars fixades per l'Autoritat Portuària en el contingut de les llicències o en les clàusules de les autoritzacions i concessions.

Les dites instal·lacions hauran de disposar d'un pla de contingències per contaminació accidental, que serà tingut en compte per l'Autoritat Portuària corresponent per a l'elaboració del pla interior de contingències del port, que serà aprovat d'acord amb el que preveu la normativa aplicable. El pla interior de contingències formarà part de les ordenances del port.

La disponibilitat d'estos mitjans serà exigida per l'Autoritat Portuària per a autoritzar la prestació dels servicis i el funcionament de les instal·lacions portuàries incloses en l'apartat anterior.

3. Les Autoritats Portuàries col·laboraran amb les Administracions competents en la prevenició i el control de les emergències per contaminació accidental en la zona de servicis dels ports que gestionen.

4. Tots els abocaments des de terra al mar requeriran l'autorització de l'Administració competent, sense perjudi de l'autorització o la concessió d'ocupació de domini públic que, si és el cas, atorgarà l'Autoritat Portuària.

Article 130. *Recepció de rebutjos i residus procedents de vaixells.*

1. Els rebutjos generats per vaixells hauran de descarregar-se a terra, i haurà de sol·licitar a este efecte el servicis de recepció de rebutjos generats per vaixells regulat en l'article 87 d'esta llei.

2. Les refineries de petroli, les factories químiques i petroquímiques, les instal·lacions per a l'emmagatzemament i la distribució de productes químics i petroquímics, les instal·lacions per a l'abastiment de combustibles líquids que posseïsquen terminals de càrrega o descàrrega d'hidrocarburs en zones portuàries, així com les drassanes i les instal·lacions de reparació naval hauran de disposar, en les proximitats dels terminals i molls, d'instal·lacions per a la recepció i el tractament de residus de la càrrega dels vaixells amb destinació a les dites instal·lacions, les aigües de neteja de bodegues, de llast o de sentines, així com dels mitjans necessaris per a previndre i combatre els vessaments.

La disponibilitat d'estes instal·lacions i mitjans serà exigida per l'Autoritat Portuària per a autoritzar el funcionament de les instal·lacions portuàries incloses en l'apartat anterior, sense perjudi de les autoritzacions que siguin exigibles per altres Administracions.

En el supòsit de vaixells que no tinguen com a destinació alguna de les instal·lacions referides en el paràgraf anterior, correspondrà a les empreses que efectuen les operacions de càrrega o descàrrega del vaixell garantir la recepció de residus de càrrega procedents d'este, si n'hi ha, així com els que es troben en les zones de trànsit i maniobra, evitant i combatent, si és el cas, els vessaments accidentals.

Article 131. *Obres de dragatge.*

1. Tota execució d'obres de dragatge o l'abocament dels productes de dragatge en el domini públic portuari, sobre la base del corresponent projecte, requerirà autorització de l'Autoritat Portuària.

Quan les obres de dragatge o l'abocament dels productes de dragatge puguen afectar la seguretat de la navegació en la zona portuària, particularment en els canals d'accés i en les zones d'ancoratge i maniobra, s'exigirà un informe previ i favorable de l'Administració marítima.

2. Les obres de dragatge que s'executen fora del domini públic portuari per a farciments portuaris requerirà autorització de la corresponent demarcació o del servici perifèric de costes. Així mateix, l'abocament fora de les aigües de la zona de servici del port dels productes dels dragatges portuaris haurà de ser autoritzat per l'Administració marítima, amb un informe previ de la demarcació o el servici perifèric de costes.

3. Els projectes de dragatge inclouran un estudi de la gestió dels productes de dragatge, i en particular la localització de la zona o les zones d'abocament i el seu tractament.

Respecte del dragatge portuari, s'incorporarà al projecte, quan corresponga, un estudi sobre la possible localització de restes arqueològiques que se sotmetran a un informe de l'Administració competent en matèria d'arqueologia. Quan el dragatge s'execute fora de la zona I o interior de les aigües portuàries, s'inclourà, a més, un estudi d'avaluació dels seus efectes sobre la dinàmica litoral i la biosfera marina, que se sotmetrà a un informe de les Administracions competents en matèria de pesca i medi ambient amb caràcter previ a la seua autorització.

Amb relació als abocaments procedents de les obres de dragatge hauran d'efectuar-se els estudis o les anàlisis necessaris que permeten valorar els efectes de l'actuació sobre la sedimentologia litoral i la biosfera submarina, així com, si és el cas, la capacitat contaminant dels abocaments, i se sotmetrà a un informe de les Administracions competents en matèria de medi ambient i de pesca.

L'Autoritat Portuària remetrà a l'Administració marítima i a la comunitat autònoma corresponent les dades de les quantitats abocades del material de dragatge, la localització de la zona o les zones d'abocament i, quan hi haja risc que el possible desplaçament del material afecte la navegació marítima, es remetrà a aquella els resultats del seguiment de l'evolució d'este material d'abocament.

Quan el projecte de dragatge se sotmeta, independentment o junt amb altres projectes, al procediment previst en la legislació sobre avaluació d'impacte ambiental, hauran d'incloure's els estudis mencionats i sol·licitar-se, així mateix, els informes de l'Administració marítima i de les Administracions competents en matèria de medi ambient, pesca i arqueologia en el curs d'este procediment.

Article 132. *Plans d'emergència i seguretat.*

1. L'Autoritat Portuària controlarà en l'àmbit portuari el compliment de la normativa que afecte l'admissió, la manipulació i l'emmagatzemament de mercaderies perilloses, així com el compliment de les obligacions de coordinació d'activitats establert en l'article 24 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laborals, i de la normativa que afecte els sistemes de seguretat, incloent-hi els que es referisquen a la protecció davant d'actes antisocials i terroristes, sense perjudici de les competències que corresponguen a altres òrgans de les Administracions públiques i de les responsabilitats que en esta matèria corresponguen als usuaris i als concessionaris del port.

2. D'acord amb el que preveu la legislació vigent sobre prevenció i control d'emergències, cada Autoritat Portuària elaborarà un pla d'emergència interior per a cada port que gestiona, el qual, una vegada aprovat

d'acord amb el que preveu la normativa aplicable, formarà part de les ordenances portuàries.

3. Cada Autoritat Portuària elaborarà, amb un informe previ favorable del Ministeri de l'Interior i de l'òrgan autonòmic amb competències en matèria de seguretat pública sobre aquells aspectes que siguen de la seua competència, un pla per a la protecció de vaixells, passatgers i mercaderies en les àrees portuàries contra actes antisocials i terroristes que, una vegada aprovat d'acord amb el que preveu la normativa aplicable, formarà part de les ordenances portuàries.

Disposició addicional primera. *Rendibilitat del sistema portuari.*

L'objectiu de rendibilitat anual per al conjunt del sistema portuari, a què es referix l'article 16.a) d'esta llei, s'establix inicialment en el tres per cent.

Disposició addicional segona. *Modificació de l'annex I.*

Per orde del ministre de Foment es podran modificar els grups i l'assignació de les mercaderies que figuren en cada un d'estos.

Disposició addicional tercera. *Publicitat dels concursos.*

Les convocatòries dels concursos per a l'atorgament de concessions i llicències de prestació de servicis portuaris bàsics previstes en esta llei i la seua adjudicació, es publicaran, quan siga exigible, en el «Diari Oficial de les Comunitats Europees».

Disposició addicional quarta. *Jornada laboral dels treballadors en els servicis tecniconàutics.*

Es consideraran aplicables als servicis tecniconàutics pel que fa als treballadors que hi intervinguen, i en especial a efectes del règim de jornada de treball, les regles que, quant a prolongació de treball efectiu amb temps de permanència o disponibilitat es contenen en la secció IV del capítol II del Reial Decret 1.561/1995, de 21 de setembre.

Correspon a l'Administració marítima determinar els temps màxims de treball efectiu dels pràctics i els seus períodes mínims de descans, per raons de seguretat marítima.

Disposició addicional cinquena. *Professionalització dels treballadors dels servicis portuaris bàsics.*

1. Amb l'objecte de garantir la professionalitat i l'adequada qualificació del personal que intervinga en la realització dels servicis portuaris bàsics, pel Govern, amb la consulta prèvia a les comunitats autònomes, es crearà la corresponent titulació en els programes d'estudi de formació professional, i s'establirà, si és el cas, especialitats per als distints servicis portuaris, sense perjudici de les qualificacions professionals exigides per l'Administració marítima per al personal embarcat.

2. Per a poder realitzar les tasques directament relacionades amb les operacions compreses en els servicis portuaris bàsics d'amarratge i desamarratge i càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament, els treballadors de les empreses prestadores dels esmentats servicis hauran de disposar d'alguna de les titulacions que a continuació s'indiquen i superar les proves d'aptitud mencionades en l'apartat 5 d'esta disposició.

a) La titulació específica a què es referix l'apartat 1 d'esta disposició.

b) Alguna de les titulacions de formació professional de grau mitjà o superiors que siguen declarades equivalents a les mencionades en el paràgraf a) per orde ministerial de Foment, que serà dictada, en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'esta llei, amb l'audiència prèvia de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives i representatives del sector i sent escoltat el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports.

3. No serà exigible el requisit de la titulació ni la realització de les proves d'aptitud a què es referix l'apartat 5 de la present disposició exclusivament per a les tasques corresponents a l'activitat professional que realitzen a l'entrada en vigor d'esta llei, en les operacions compreses en els servicis portuaris bàsics d'amarratge i desamarratge i càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament, als treballadors d'empreses prestadores dels esmentats servicis que complisquen els requisits i les condicions següents:

a) Els estibadors portuaris de les societats estatals d'estiba i desestiba, així com els que tinguen suspesa la relació laboral especial i presten servicis en règim de relació laboral comuna en empreses titulars de concessions per a la gestió del servici públic d'estiba i desestiba.

b) Els estibadors a què es referix la disposició transitòria segona 2 del Reial Decret Llei 2/1986, que tinguen reconeguda esta condició a l'entrada en vigor d'esta llei.

c) Els treballadors que disposen d'un certificat de professionalitat d'acord amb el que estableix la disposició addicional sèptima de la Llei 10/1994.

d) Els que a l'entrada en vigor d'esta llei, presten servicis en tasques de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies que hagen estat excloses del servici públic a l'empara de l'article 2.g) del Reial Decret Llei 2/1986.

e) Els que presten el servici d'amarratge i desamarratge de vaixells en empreses emparades pel corresponent contracte amb l'Autoritat Portuària.

4. No se'ls exigirà el requisit de la titulació, si bé hauran de superar la prova d'aptitud a què es referix l'apartat 5 d'esta disposició, els treballadors que acrediten la realització de més de 100 jornades de treball en l'últim any natural anterior a la constitució de les agrupacions portuàries d'interés econòmic, a l'empara de l'article 12 del Reial Decret Llei 2/1986.

5. Ports de l'Estat aprovarà, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'esta llei, amb l'audiència prèvia de les organitzacions empresarials i sindicals representatives en el sector i d'àmbit nacional, la regulació del contingut mínim de les proves d'aptitud que hauran de realitzar les agrupacions portuàries d'interés econòmic i les empreses de l'apartat 1 de la disposició addicional sèptima que acrediten la idoneïtat necessària dels treballadors per a la seua contractació pels referits ocupadors.

Disposició addicional sexta. Transformació de les societats estatals d'estiba i desestiba en agrupacions portuàries d'interés econòmic.

1. En el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'esta llei es procedirà a la transformació de les societats estatals d'estiba i desestiba constituïdes de

conformitat amb el Reial Decret Llei 2/1986, de 23 de maig, sobre el servici públic d'estiba i desestiba de vaixells, en les agrupacions portuàries d'interés econòmic que es regulen en la present disposició:

1. Normativa aplicable. Es creen les agrupacions portuàries d'interés econòmic, que tindran personalitat jurídica, caràcter mercantil i es regiran pel que disposa esta llei i supletòriament per la Llei 12/1991, de 29 d'abril, d'Agrupacions d'Interés Econòmic.

2. Finalitat. La finalitat de l'agrupació portuària d'interés econòmic és facilitar el desenvolupament i millorar els resultats de l'activitat dels seus socis, com a conseqüència de la irregularitat de la demanda de mà d'obra necessària per a la realització de les activitats incloses en el servici de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies.

3. Objecte. L'agrupació portuària d'interés econòmic tindrà com a objecte posar a disposició dels seus socis els treballadors que exercisquen les activitats que integren el servici de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies que no puguen realitzar-se amb personal propi de la plantilla d'aquells de conformitat amb el títol IV del Reial Decret Llei 2/1986. Així mateix, l'agrupació portuària d'interés econòmic podrà posar a disposició treballadors per a desenvolupar activitats complementàries dels servicis bàsics a què es referix l'article 85.1.1.4 de la llei als socis que, degudament autoritzats, les realitzen. Igualment serà objecte d'estes agrupacions la formació continua dels treballadors que garantisca la professionalitat en el desenvolupament de les tasques portuàries als seus treballadors, a l'efecte del qual els socis estaran obligats a col·laborar amb l'agrupació i facilitar els mitjans que siguen necessaris.

4. Responsabilitat dels socis. Els socis de l'agrupació portuària d'interés econòmic respondran pels deutes d'esta, personalment i mancomunadament entre si, en proporció a la seua participació en el capital social.

La responsabilitat dels socis és subsidiària de la de l'agrupació portuària d'interés econòmic.

5. Denominació. La denominació de cada agrupació serà necessàriament «Societat d'Estiba i Desestiba» del port d'interés general en què exercisquen la seua activitat, i haurà de figurar l'expressió «Agrupació Portuària d'Interés Econòmic», o les sigles APIE, que seran exclusives d'esta classe de societats.

6. Participació en el capital social. La participació inicial de cada un dels socis en el capital social de l'agrupació serà la mateixa que la que li corresponia en la societat estatal de què formava part. A canvi de les accions que desapareguen, als antics accionistes se'ls assignarà una participació igual al percentatge que el soci tenia en el capital social de la societat estatal.

Produïda la separació de l'Autoritat Portuària o dels socis que no tinguen obligació de pertànyer a l'agrupació, es reajustaran automàticament les participacions inicialment assenyalades, basant-se en el nou capital social de l'agrupació resultant després de la separació.

El nivell de participació inicialment establert serà revisat per l'assemblea de socis, de conformitat amb els criteris que es determinaran en l'escriptura de transformació, que hauran de respectar els principis d'objectivitat i no-discriminació, en els terminis i termes que s'hi determinen. Entre estos criteris, que hauran de tindre relació directa amb la participació de cada soci en el capital social de l'agrupació, es tindran en compte els següents:

- a) Grau d'utilització de la plantilla, mesurat en volum de facturació.
- b) Inversió en mitjans materials afectes al servici.
- c) Superfície atorgada en concessió.
- d) Volum anual de mercaderies manipulades.

Haurà de ponderar-se especialment el criteri de grau d'utilització de la plantilla.

Així mateix, el nivell de participació es revisarà quan es produïsquen canvis en la composició de l'agrupació per ingrés o separació d'algun soci.

En cas d'incorporació de nous socis, estos criteris s'entendran referits a les estimacions o els compromisos del nou soci derivats de la llicència administrativa per al servici de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies.

7. Finançament. L'import total de les quotes que han d'abonar els socis haurà de ser suficient per a mantindre l'equilibri econòmic de l'agrupació.

Els costos d'estructura de l'agrupació seran finançats pels socis en els termes que assenyalen l'escriptura de transformació d'esta, i ho seran, en tot cas, almenys, en un 50 per cent d'acord amb el grau de participació de cada soci en el capital social. La resta es finançarà d'acord amb la utilització del personal de la plantilla de l'agrupació.

Els costos salarials i no salarials dels treballadors portuaris de la plantilla de l'agrupació seran coberts exclusivament amb els ingressos procedents de la facturació als socis per la utilització dels servicis d'este personal.

En el cas que algun dels socis no afronte el pagament de les quotes a les quals estiga obligat de conformitat amb l'apartat anterior en el termini assenyalat a este efecte per l'òrgan d'administració de l'agrupació, este podrà:

- a) Reclamar per via ordinària el compliment d'esta obligació, amb abonament de l'interés legal i dels danys i perjuís causats per morositat.
- b) Suspendre la posada a disposició al soci morós del personal de l'agrupació fins que es trobe al corrent en les quotes meritades i no satisfetes més els interessos i els gastos meritats. Això no habilitarà el soci morós per a poder realitzar labors de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies amb qualsevol altre personal que siga alié a la mateixa plantilla del soci morós.
- c) En cas d'incompliment reiterat podrà, a més, sol·licitar a l'Autoritat Portuària l'extinció de la llicència per incompliment del titular de les seues obligacions amb l'agrupació.

8. Adopció d'acords. Assemblea de socis. El nombre de vots atribuït a cada soci serà proporcional a la seua participació en el capital social i es fixarà en l'escriptura de transformació de l'agrupació.

L'assemblea de socis adoptarà els acords per unanimitat de tots els socis en aquelles qüestions a què es referix l'article 10, paràgraf 2n, de la Llei 12/1991, de 29 d'abril. S'exceptua allò relatiu a l'objecte de l'agrupació, que no podrà ser modificat. Estos acords hauran de respectar en tot cas els criteris previstos en esta llei.

Per a la constitució vàlida de l'assemblea de socis per a deliberar sobre qüestions no compreses en l'apartat anterior, serà necessària l'assistència, presents o representats, de socis que tinguen, almenys, el 50 per cent del capital social. Els acords s'adoptaran per majoria de

vots de socis assistents, presents o representats, sempre que la dita majoria represente, almenys, el 50 per cent del capital social i hagen contractat, almenys, un 60 per cent de l'activitat de l'agrupació de l'any natural anterior. A estos efectes, s'entén per activitat el grau d'utilització de la plantilla per cada un dels socis, mesurat per volum de facturació. L'escriptura de transformació podrà fixar quòrum superior de constitució i votació.

9. Òrgan d'administració. L'agrupació portuària d'interés econòmic serà regida per un Consell d'Administració. L'escriptura de transformació de l'agrupació determinarà la composició d'este òrgan.

10. Podran ser impugnats els acords de l'assemblea de socis o del consell d'administració, que siguen contraris a la llei, atempten contra la lliure competència, s'oposen a l'escriptura de constitució, o lesionen en benefici d'un o de diversos socis, o de tercers, els interessos de l'agrupació.

Seran nuls els acords contraris a la llei. Els altres acords seran anul·lables.

L'acció d'impugnació dels acords nuls o anul·lables haurà d'exercitar-se dins del termini de caducitat fixada en la LSA.

Estaran legitimats per a la impugnació dels acords nuls i anul·lables tots els socis, els administradors, l'Autoritat Portuària en què l'agrupació exercisca la seua activitat, i qualsevol tercer que acredite un interés legítim.

Els acords relatius a la prestació del servici de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies, que siguen greument danyosos per a l'interés general del port, o que perjudiquen la lliure competència entre els prestadors del servici, podran ser suspesos pel president de l'Autoritat Portuària, per pròpia iniciativa o a instància dels socis que representen, almenys, el 5 per cent del capital social, i s'haurà de procedir, en el termini de 20 dies a comptar de l'adopció d'esta mesura, a la impugnació de l'acord suspès, amb expressa sol·licitud de ratificació de la mesura cautelar adoptada. Si no es procedix a la impugnació de l'acord en el termini assenyalat, l'acord de suspensió quedarà sense efecte.

L'acord de suspensió produirà efectes des de la data en què s'adopte, i fins que l'òrgan jurisdiccional civil es pronuncie sobre la procedència de la mesura cautelar adoptada. En cas de no procedir-se a la impugnació en el termini assenyalat, l'acord de suspensió quedarà igualment sense efectes.

Per a la impugnació dels acords socials se seguiran els tràmits previstos en la Llei d'Enjudiciament Civil.

11. Obligacions d'informació. Les agrupacions hauran d'aportar a l'Autoritat Portuària la informació que necessiten per al compliment dels seus fins i els siga requerida a este efecte i, en particular, les interessades per l'Observatori permanent del mercat dels servicis portuaris bàsics.

12. Ingrés de nous socis. L'obtenció de la corresponent llicència de prestació del servici de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies, excepte quan la llicència tinga com a objecte únicament alguna de les activitats enumerades en l'apartat 1 de la disposició addicional sèptima, obligarà al titular d'esta a incorporar-se com a nou soci a l'agrupació, i als socis ja incorporats, que procedisquen a realitzar, a favor d'aquell, l'alienació de la participació que corresponga.

La participació serà fixada per l'assemblea de socis de l'agrupació en un termini màxim de 15 dies des que

l'Autoritat Portuària li comuniqui l'obtenció de la corresponent llicència, de manera que es reajuste proporcionalment la participació de la resta dels socis.

Si l'assemblea de socis de l'agrupació no adopta cap acord en l'esmentat termini, el soci, a més dels drets que legalment li corresponguen, podrà sol·licitar i obtenir la cessió de la mà d'obra del personal portuari de l'agrupació que necessite per al compliment dels seus fins.

13. Extinció de llicències. Serà causa d'extinció de la llicència de prestació del servei de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies, a més de les establides en la llei o fixades en l'atorgament de la mateixa llicència, l'incompliment reiterat del pagament de les quotes a què estiga obligat cada un dels socis, amb l'audiència prèvia de l'interessat.

14. Separació de soci. No podrà separar-se de l'agrupació cap soci mentre siga titular d'una llicència de prestació o d'integració del servei de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies, excepte quan la llicència tinga com a objecte únicament alguna de les activitats enumerades en l'apartat 1 de la disposició addicional setèima, de manera que no tinga obligació legal de formar part de l'agrupació.

15. Pèrdua de la condició de soci. L'extinció de la llicència de prestació o d'integració del servei de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies, per qualsevol dels motius legalment establits, serà causa de pèrdua de la condició de soci.

La pèrdua de la condició d'un dels socis donarà lloc a l'adquisició forçosa de la seua participació pels restants proporcionalment a la seua participació en el capital social.

II. La transformació de les societats estatals d'estiba i desestiba es regirà pel que disposa el Reial Decret Legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Societats Anònimes, respecte de la transformació d'este tipus de societats i, en particular, pel Reglament del Registre Mercantil pel que fa a la transformació d'estes societats en agrupacions d'interés econòmic. Les Autoritats Portuàries se separaran de la societat estatal quan es produïska l'acord de transformació, de manera que tinguen dret a la liquidació de la seua participació de conformitat amb el que disposa l'article 225 de la Llei de Societats Anònimes.

Els treballadors que a l'entrada en vigor d'esta llei pertanguen a les plantilles de les societats estatals, continuaran integrats, amb els mateixos drets i obligacions anteriors a la transformació, en les plantilles de les corresponents agrupacions.

En cada societat estatal d'estiba i desestiba es realitzarà una auditoria prèvia a la seua conversió en l'agrupació portuària d'interés econòmic prevista en esta llei, amb l'objecte d'avaluar la situació econòmica de la dita societat i, si és el cas, liquidar els deutes contrets prèviament a la seua transformació en agrupació portuària.

III. Totes les societats estatals d'estiba i desestiba que hi ha a l'entrada en vigor d'esta llei es transformaran en agrupacions portuàries d'interés econòmic segons el que preveuen els apartats anteriors, i no canviarà la personalitat jurídica de la societat, que continuarà subsistint davall de la nova forma, de manera que mantinga les seues relacions jurídiques.

IV. Si en el termini de dos anys des de la transformació de la societat estatal en agrupació portuària l'empresari dona lloc a l'extinció del contracte de treball

del personal no estibador portuari que presta servicis amb una antiguitat mínima d'un any en la mencionada societat estatal a l'entrada en vigor d'esta llei, el treballador afectat tindrà dret a percebre la indemnització legal que li corresponga o, a la seua opció, ingressar com a personal laboral en l'Autoritat Portuària en l'àmbit de la qual opere la societat estatal, en les condicions establides en l'Autoritat Portuària, que hauran d'estar d'acord amb la seua qualificació professional i amb el reconeixement de l'antiguitat que tinga acreditada. El treballador no podrà exercitar este dret d'opció quan la causa de l'extinció unilateral del contracte de treball siga l'acomiadament disciplinari declarat procedent o l'extinció del contracte per causes objectives previstes en els paràgrafs a), b) o d) de l'article 52 de l'Estatut dels Treballadors.

Disposició addicional setèima. *Règim laboral aplicable al personal que realitze les activitats que constitueixen el servei de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies.*

1. El règim laboral aplicable als estibadors portuaris de les agrupacions portuàries d'interés econòmic que realitze les activitats que constitueixen el servei de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies serà l'establert en els títols IV i V del Reial Decret Llei 2/1986, de 23 de maig, sobre el servei d'estiba i desestiba de vaixells i normativa que el desplega, en allò que no s'opose a les disposicions d'esta llei.

No obstant l'anterior, no s'aplicarà el règim previst en la dita norma a les activitats de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies següents:

a) Les que es realitzen en instal·lacions portuàries atorgades en règim de concessió al titular d'una planta de transformació o d'instal·lació industrial o a una empresa del seu mateix grup empresarial, no oberta al tràfic comercial general, en la qual es manipulen mercaderies directament i exclusivament vinculades amb la referida planta o instal·lació de processament industrial i estiga expressament identificada en el títol concessional. Les mencionades terminals hauran de disposar d'atraca atorgada en concessió o autorització, i la planta o la instal·lació estar ubicada en l'interior de la zona de servei del port, o bé connectada amb els espais concedits per mitjà d'instal·lacions de transport fixes, específiques i exclusives, és a dir, canonada, cinta o infraestructures ferroviàries d'utilització exclusiva d'origen a destinació. El concessionari haurà d'atendre la totalitat de les seues activitats de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament amb treballadors que complisquen els requisits exigits per la disposició addicional quinta.

b) Les que es realitzen en règim d'autoprestació.

2. En les llicències es determinarà el nombre mínim de treballadors que han de ser contractats per les empreses prestadores, d'acord amb la regularitat de l'activitat de l'empresa en el servei de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbordament de mercaderies, d'acord amb els criteris establits en el plec regulador i en les prescripcions particulars del servei.

En tot cas, el nombre de treballadors contractats en relació laboral comuna haurà de cobrir, almenys, una quarta part de l'activitat total de l'empresa en este servei, inclús en les terminals dedicades, amb l'excepció de les regulades en l'apartat 1 d'esta disposició. L'Autoritat Portuària podrà incloure en la llicència l'excepció

total o parcial d'este requisit per a aquelles empreses que realitzen tràfics que en la seua majoria siguen molt irregulars o estacionals.

3. Les referències a les societats estatals d'estiba i desestiba contingudes en el Reial Decret Llei 2/1986, de 23 de maig, sobre el servici d'estiba i desestiba de vaixells, en el Reglament d'execució aprovat pel Reial Decret 371/1987, de 13 de març i en el Reial Decret Legislatiu 1/1995, de 24 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, s'entendran fetes a les agrupacions portuàries d'interés econòmic.

Disposició addicional octava. Suspensió de les normes que regulen el servici de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega, transbordament per a la pesca congelada.

El Reial Decret 2.541/1994, de 25 de desembre, pel qual se suspén temporalment l'aplicació del Reial Decret Llei 2/1986, de 23 de maig, sobre el servici públic d'estiba i desestiba de vaixells, a les labors i activitats de càrrega, descàrrega, estiba, desestiba i transbordament de pesca fresca, congelada i d'abadejo, mantindrà la seua vigència i efectes amb caràcter indefinit quant a la pesca congelada fins que el Govern considere pertinent alçar la seua suspensió quan la situació econòmica del sector pesquer ho permeta.

Disposició addicional novena. Aprovació de plecs reguladors i prescripcions particulars dels servicis.

En el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'esta llei hauran d'aprovar-se els plecs reguladors i les prescripcions particulars dels servicis.

Fins a l'aprovació del corresponent plec regulador i les prescripcions particulars del servici no podran atorgar-se noves llicències, sense perjudi del que estableix la disposició transitòria sèptima d'esta llei.

Disposició addicional deu. Garanties de prestació dels servicis portuaris essencials.

Els servicis essencials definits en el Reial Decret 58/1994, de 21 de gener, hauran de ser mantinguts amb independència que siguen prestats per l'Autoritat Portuària o per empreses titulars de les corresponents llicències.

Disposició addicional onze. Zona geogràfica de prestació del servici de senyalització marítima.

Mentres no es procedisca a una nova delimitació, la zona geogràfica en què cada Autoritat Portuària prestarà el servici de senyalització marítima regulat en l'article 91 d'esta llei, serà l'assignada a cada una d'estes per l'Orde ministerial de 28 d'abril de 1994.

Disposició addicional dotze. Reglament d'Explotació i Policia.

Les mencions que en la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, es fan al Reglament de Servici i Policia dels ports s'entendran fetes al Reglament d'Explotació i Policia dels ports.

Disposició addicional tretze. Servici de Policia Portuària.

1. Les funcions de policia especial, enunciades en l'article 4.1 de la Llei Orgànica 1/1992, de 21 de febrer, sobre Protecció de la Seguretat Ciutadana, atribuïdes a l'Autoritat Portuària per la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, corresponen al seu Consell d'Administració.

2. Les dites funcions seran exercides, en la forma que determine el Reglament d'Explotació i Policia, pels zeladors-guardamolls i la resta de personal de l'Autoritat Portuària, degudament qualificat i adscrit al Servici de Policia, a l'efecte de la qual tindran la consideració d'agents de l'autoritat de l'Administració Portuària en l'exercici de les potestats de policia portuària que s'arregla en la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, sense perjudi de l'obligació de col·laborar sempre que siga necessari amb les Forces i el Cossos de Seguretat.

Disposició addicional catorze. Autoprestació de servicis portuaris bàsics per a vaixells d'Estat i vaixells i aeronaus afectats al servici de la Defensa Nacional.

Els vaixells d'Estat i els vaixells i aeronaus afectats al servici de la Defensa Nacional podran optar pel règim d'autoprestació dels servicis portuaris bàsics en què així ho permeta esta llei. En este cas, no estaran sotmesos a l'autorització prèvia de l'Autoritat Portuària ni al pagament de la compensació econòmica regulada en l'article 75 d'esta llei. Sense perjudi de l'anterior, a fi de garantir la seguretat, hauran de complir la normativa aprovada per l'Administració marítima i Ports de l'Estat en la matèria, i hauran de comunicar a l'Autoritat Portuària corresponent l'opció pel règim d'autoprestació.

Disposició addicional quinze. Adscripció de les Autoritats Portuàries.

Les Autoritats Portuàries depenen del Ministeri de Foment, a través de Ports de l'Estat.

Disposició addicional setze. Limitacions de la propietat dels terrenys contigus a la ribera del mar.

Les limitacions de la propietat sobre els terrenys contigus a la ribera del mar per raons de protecció del domini públic maritimoterrestre previstes en el títol II de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, s'aplicaran als terrenys contigus amb el domini públic portuari que conserve les característiques naturals del domini públic maritimoterrestre definit en l'article 3 de la referida llei.

Disposició addicional dèsset. Prelació de crèdits en els casos de venda judicial de vaixells.

En els casos de venda judicial d'un vaixell per a pagament de creditors en què tinga part l'Autoritat Portuària, les taxes meritades per la utilització especial de les instal·lacions portuàries tindran la consideració de crèdits a favor de la Hisenda Pública dels previstos en l'article 580.1r. Codi de Comerç, sempre que es justifiquen per certificació expedida pel director de l'Autoritat Portuària. Els crèdits de tarifes meritades per servicis comercials prestats al vaixell tindran la prelació que resulta de l'article 580.3r del Codi de Comerç.

Disposició addicional díhuit. *Vaixells abandonats.*

1. Correspon a l'Estat la propietat dels vaixells abandonats en la zona de servici del port.

2. Es consideraran abandonats aquells vaixells que romanguen durant més de sis mesos atracats, amarrats o fondejats en el mateix lloc dins del port sense cap activitat apreciable exteriorment, i sense haver abonat les corresponents taxes o tarifes, i així ho declare el Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària.

La declaració d'abandó exigirà la tramitació del corresponent procediment, en el qual s'acreditaran les circumstàncies expressades i en el qual es donarà audiència al propietari en la forma prevista en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

3. Declarat l'abandó del vaixell pel Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària, esta procedirà a la seua venda en pública subhasta, i ingressarà el producte de l'alienació en el Tresor Públic, amb la detracció prèvia dels crèdits meritats a favor seu per les corresponents taxes i tarifes portuàries, així com els gastos del procediment.

Quan la venda regulada en el paràgraf anterior tinga com a objecte vaixells no comunitaris, s'observaran, a més, les regles següents:

a) La dita venda tindrà la consideració de despatx a consum de les mercaderies i, per tant, inclourà tots els tràmits previstos per a la importació d'estes.

b) Al preu de venda s'afegiran els drets de duana i la resta de tributs meritats en ocasió de la importació. A l'efecte de la seua contractació i de la comptabilització dels recursos propis comunitaris, la dita alienació haurà de comunicar-se a la corresponent Administració de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària.

Disposició addicional dènou. *Règim de protecció del personal del servici de practicatge.*

1. Els pràctics i restant personal embarcat adscrit al servici de practicatge s'integraran en el Règim Especial de la Seguretat Social dels treballadors del mar, i se'ls aplicarà el corresponent coeficient reductor de l'edat de jubilació, independentment de si realitzen el seu treball per compte d'altri o com a treballadors autònoms.

Esta integració tindrà efectes des de la data d'inici de l'activitat en el servici de practicatge.

2. L'edat de jubilació dels pràctics del port es fixa amb caràcter general en els 65 anys, sempre que se superen els reconeixements mèdics reglamentaris establits.

No obstant això, podrà prorrogar-se fins als setanta anys amb la petició prèvia de l'interessat a l'Autoritat marítima, que resoldrà amb un informe previ de l'Autoritat Portuària, i establirà sobre això un sistema de reconeixements mèdics específic i de freqüència inferior a l'any.

Disposició addicional vint. *Règim econòmic i de prestació de servicis als ports insulars d'interés general quant al tràfic interinsular.*

A fi de contribuir a la integració dels mercats dels arxipèlags balear i canari i a la cohesió territorial d'estos, en el termini de sis mesos des de la publicació d'esta

lleï i amb un informe previ de les respectives comunitats autònomes en les matèries de la seua competència, s'aprovarà reglamentàriament el règim econòmic específic i de prestació de servicis als ports insulars d'interés general pel que fa al tràfic marítim interinsular en cada arxipèlag.

La dita normativa determinarà, d'acord amb esta lleï, les mesures oportunes que afavorisquen la reducció de costos i la fluïdesa en este tipus de tràfic. En especial, caldrà aconseguir, entre altres, els següents objectius:

a) Simplificació i, quan siga procedent, eliminació dels tràmits administratius als ports insulars d'interés general.

b) Establiment d'infraestructures portuàries dedicades específicament a la navegació interinsular.

c) Aplicació de bonificacions addicionals de fins al 100 per cent a les previstes en la lleï per raó de les circumstàncies d'allunyament i d'insularitat sobre les taxes que graven el passatge i les mercaderies quan es tracte de tràfic marítim interinsular, a càrrec de les reduccions previstes en els articles 10 i 13 en els percentatges d'aportació de les Autoritats Portuàries situades en les regions insulars a Ports de l'Estat i al Fons de Compensació Interportuari.

Els paràmetres o elements de quantificació d'esta bonificació addicional seran la classe de mercaderia, el tipus de tràfic, en especial els destinats al transport de passatgers i vehicles en règim de passatge i a l'abastiment de les illes, així com els que siguen especialment sensibles per a l'economia regional, i la utilització d'infraestructures portuàries dedicades específicament a la navegació interinsular.

d) Coordinació, d'acord amb el que disposa l'article 36, apartat 5, d'esta lleï, amb les autoritats autonòmiques en els processos de planificació dels ports d'interés general.

e) Reducció de costos en la prestació de servicis portuaris.

Disposició transitòria primera. *Adaptació del cànon per ocupació o aprofitament del domini públic portuari en concessions atorgades amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta lleï.*

1. En les concessions i autoritzacions atorgades amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta lleï haurà d'adaptar-se el cànon per ocupació o aprofitament del domini públic portuari a la regulació continguda en l'article 19 d'esta lleï per a la taxa per ocupació del domini públic portuari. La quantia d'esta taxa s'establirà per aplicació del tipus de gravamen anual establert en l'article 19.4 que li corresponga, amb el límit del tipus de gravamen anual del sis per cent, a l'última valoració aprovada amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta lleï. Si esta valoració és anterior a l'entrada en vigor de la Llei 62/1997, de 26 de desembre, la quantia d'esta serà, a més, actualitzada de conformitat amb la variació de l'índex general de preus al consum per al conjunt nacional total (IPC) entre el mes d'octubre immediatament posterior a la data d'aprovació de la valoració i el mes d'octubre de 2003. En tot cas, la quantia de la taxa no serà inferior al 0,8 del cànon per ocupació o aprofitament del domini públic portuari que s'estiga abonant durant l'any 2003, quan es tracta d'àrees destinades a usos portuaris relacionats amb l'intercanvi entre formes de transport, els relatius al desenvolupament de servicis portuaris i altres activitats portuàries comercials, pesqueres i nauticoesportives; en

la resta de les àrees, la taxa no serà inferior al cànon per ocupació i aprofitament del domini públic portuari corresponent a l'any 2003. El límit d'aplicació del tipus del sis per cent, a què es referix este apartat, tindrà validesa sempre que no es produïska una modificació substancial de les condicions de concessió.

2. En aquelles concessions o autoritzacions en què com a conseqüència de l'aplicació de la taxa de servicis generals associada a la taxa per ocupació del domini públic portuari resulte una quantia que cal abonar a l'Autoritat Portuària superior en un 10 per cent a què abonaven en concepte de cànon per ocupació o aprofitament del domini públic portuari, l'Autoritat Portuària realitzarà una aplicació escalonada lineal de l'increment durant un termini de cinc anys.

3. Les concessions i autoritzacions que tinguen reconeguda, amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta llei, una exempció del pagament del cànon per ocupació o aprofitament del domini públic portuari, hauran d'adaptar-se igualment al règim previst en esta llei, i no podran reconèixer-se més exempcions que les previstes en l'article 17.1 d'esta. L'Autoritat Portuària efectuarà una aplicació escalonada lineal de la quantia de la taxa per ocupació del domini públic portuari durant un termini de cinc anys.

4. En les concessions i autoritzacions que s'hagen atorgat per concurs, en les quals el concessionari haja oferit una millora del cànon, l'eventual increment de l'import legal del tribut resultant de l'adaptació del cànon a la taxa quan hi haja modificació substancial de la concessió, quedarà absorbit en la quantia corresponent a la millora oferida, sense perjudi que quan l'increment per l'adaptació del cànon de la taxa excedisca l'import de la millora, este excés incrementarà l'import legal de la taxa.

5. L'adaptació prevista en esta disposició s'entendrà sense perjudi de les actualitzacions previstes en el títol d'atorgament i, si és el cas, de les revisions del valor dels terrenys d'acord amb el que disposa esta llei.

Disposició transitòria segona. Valoracions de la zona de servici dels ports i dels terrenys afectats a la senyalització marítima.

1. Fins que es procedisca a l'aprovació d'una nova valoració dels terrenys i de les aigües de la zona de servici del port i dels terrenys afectats a la senyalització marítima, s'aplicaran les valoracions de terrenys i de làmina d'aigua aprovades amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta llei.

2. No obstant això, el límit del 20 per cent a què fa referència l'apartat 6 de l'article 19 d'esta llei, només s'aplicarà respecte d'aquelles concessions en què la quantia del cànon per ocupació o aprofitament del domini públic portuari, o de la taxa per ocupació privativa del domini públic portuari, haja sigut calculada d'acord amb les valoracions de terrenys aprovades amb posterioritat a l'entrada en vigor de la Llei 62/1997, de 26 de desembre, de modificació de la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant.

Disposició transitòria tercera. Aplicació de les taxes per utilització especial d'instal·lacions portuàries a les concessions atorgades amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta llei.

1. A partir de l'entrada en vigor d'esta llei, el tràfic portuari que utilitze instal·lacions en règim de concessió

administrativa estarà subjecte al pagament a l'Autoritat Portuària de les taxes per utilització especial d'instal·lacions portuàries regulades en esta llei.

2. Els concessionaris d'instal·lacions portuàries podran optar, en el termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor d'esta llei, entre l'aplicació de la quota de les taxes per utilització especial d'instal·lacions portuàries corresponent a instal·lacions en règim de concessió, renunciant a les bonificacions previstes en el seu títol de concessions, o l'aplicació de les quotes tributàries previstes en esta llei per a instal·lacions no concedides amb les bonificacions previstes en el seu títol de concessions, sense que en este últim cas siga possible que l'Autoritat Portuària aplique les bonificacions previstes en l'article 27 dirigides a potenciar la captació i la consolidació de tràfics en el port.

En el supòsit que en este termini no s'haja comunicat a l'Autoritat Portuària l'opció triada, s'entendrà que s'opta perquè s'apliquen les quotes previstes en esta llei per a les instal·lacions en règim de concessió amb renúncia a les bonificacions previstes en el títol de concessions.

Disposició transitòria quarta. Aplicació de coeficients reductors en la taxa del vaixell.

Les empreses navilieres que a l'entrada en vigor d'esta llei estiguen prestant un servici a un determinat tipus de tràfic amb vaixells que siguen beneficiaris de les reduccions per nombre d'escales corresponents a un mateix vaixell, previstes en l'article 21.A.e.1 de l'Orde del Ministeri de Foment de, 30 de juliol de 1998, per la qual s'establix el règim de tarifes per servicis portuaris prestats per les Autoritats Portuàries, podran, encara que continuen prestant eixe servici amb diversos vaixells, considerar transitòriament un comptador de nombre d'escales diferents per a cada vaixell, als quals se'ls aplicaran els coeficients establits en l'article 21.6 d'esta llei, i en este cas se'ls aplicaran també, des de l'escala número tretze, els següents coeficients reductors en els cinc primers anys a partir de l'entrada en vigor d'esta llei:

Primer: 0,65; segon: 0,72; tercer: 0,80; quart: 0,88; quint: 0,95.

Les empreses navilieres que a l'entrada en vigor d'esta llei estiguen prestant, amb els seus vaixells, un servici a un determinat tipus de tràfic, realitzant navegació de cabotatge entre ports peninsulars, o bé entre ports d'Estats membres de la Unió Europea (cabotatge europeu), beneficiant-se de la reducció per tipus de navegació prevista en l'article 21.A.d) de l'Orde del Ministeri de Foment de, 30 de juliol de 1998, per la qual s'establix el règim de tarifes per servicis portuaris prestats per les Autoritats Portuàries, i no es beneficien d'alguna de les bonificacions previstes en els articles 27.2.a.a2 i 27.4.a) d'esta llei, se'ls aplicaran els següents coeficients reductors en els cinc primers anys a partir de l'entrada en vigor d'esta llei:

Primer: 0,70; segon: 0,75; tercer: 0,80; quart: 0,88; quint: 0,95.

Disposició transitòria quinta. Adaptació del cànon per prestació de servicis al públic i el desenvolupament d'activitats comercials o industrials.

1. En les concessions i les autoritzacions atorgades amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta llei haurà

d'adaptar-se el cànon per prestació de servicis al públic i el desenvolupament d'activitats comercials a la regulació continguda en l'article 28 d'esta llei per a la taxa per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis.

Si el cànon vigent s'ajusta als criteris continguts en l'article 28.5.A) de la llei, la quantia de la nova taxa serà la que resulte de dividir el seu valor a la data d'entrada en vigor de la llei pel coeficient 1,2. En el supòsit que no s'ajuste als criteris mencionats, es calcularà la quantia de la corresponent taxa, d'acord amb estos criteris, de tal manera que la quantia anual resultant siga equivalent a la quantia que abonaren a l'entrada en vigor de la llei dividida per 1,2. En ambdós casos, siga quina siga la quantia del cànon existent a l'entrada en vigor de la llei, la nova taxa haurà de complir els límits establits en l'article 28.5.B., i haurà de ser, si és el cas, incrementada fins al límit mínim o reduïda fins al límit màxim.

2. En les concessions amb instal·lació d'atraca en concessió que estiguen en vigor a la promulgació de la llei, la quota de la taxa es calcularà d'acord amb el criteri de màxima equivalència, dins dels límits previstos en l'article 28.5.B, entre la quantia anual que abonava el concessionari pels conceptes de cànon per prestació de servicis al públic i el desenvolupament d'activitats comercials o industrials i la tarifa T-3: mercaderies d'acord amb el seu títol de concessions, i el que abonaria per la taxa per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis i la taxa a la mercaderia, tenint en compte el que preveu la disposició transitòria tercera, incrementades en el corresponent valor de la taxa per servicis generals. En estos supòsits no s'aplicarà el que preveu l'apartat 1 d'esta disposició.

A l'efecte previst en este apartat, es tindran en compte, sempre que siga possible, els tràfics de la concessió dels dos últims anys, i no es consideraran les bonificacions comercials atorgades, si n'hi ha.

3. En aquelles concessions o autoritzacions en què, com a conseqüència d'esta adaptació, done com a resultat una quantia que s'ha d'abonar a l'Autoritat Portuària, pels conceptes de taxa per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis i de taxa de servicis generals associada a aquella, superior en un 10 per cent a què abonen en concepte de cànon per prestació de servicis al públic i el desenvolupament d'activitats comercials, l'Autoritat Portuària efectuarà una aplicació escalonada lineal de l'increment durant un termini de cinc anys en l'excés d'increment superior al 10 per cent. Este escalonament no s'aplicarà en aquells casos en què la taxa d'aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis, s'haja determinat aplicant el criteri de màxima equivalència previst en l'apartat 2.

Disposició transitòria sexta. Taxa per servicis generals.

Fins que pel ministre de Foment siguen aprovats els percentatges a què es referix l'apartat 5 de l'article 29, la taxa per servicis generals es fixa per a totes les Autoritats Portuàries en el 20 per cent i s'aplicarà en el mateix exercici de l'entrada en vigor d'esta llei i en el següent. El valor aplicable al tercer exercici s'obtindrà com a mitjana del valor real del quocient corresponent al primer exercici i el 20 per cent.

Disposició transitòria setima. Contractes de gestió indirecta de servicis portuaris.

1. Les empreses que a l'entrada en vigor d'esta llei siguen titulars de contractes de gestió indirecta de servicis portuaris realitzats a l'empara de l'article 67 de la llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant accediran directament a la llicència de prestació del servici portuari bàsic o a l'autorització de l'activitat corresponent.

2. Les empreses que a l'entrada en vigor d'esta llei siguen titulars d'un contracte per a la gestió del servici públic d'estiba i desestiba de vaixells, accediran directament a les llicències de prestació dels servicis portuaris bàsics de manipulació i transport de mercaderies que els corresponga i, si és el cas, les autoritzacions d'activitats que siguen procedents, d'acord amb les activitats que presten segons el contingut del contracte.

3. En els supòsits previstos en els dos apartats anteriors, els titulars de les llicències podran optar entre adequar-se al nou plec regulador i les prescripcions particulars del servici o mantindre les condicions contingudes en el contracte de gestió indirecta del servici. La dita opció haurà d'exercir-se en el termini màxim de sis mesos des de l'aprovació de les prescripcions particulars del servici.

En el cas que opte per la no-adaptació, el termini de la llicència serà el que estiga establert en el contracte. Si s'adapta al nou plec regulador i a les prescripcions tècniques particulars, el termini serà el que s'hi establisca.

S'haurà d'aplicar la taxa per aprofitament especial del domini públic en l'exercici d'activitats comercials, industrials i de servicis, adaptant, quan siga procedent, el cànon per prestació de servicis al públic i el desenvolupament d'activitats comercials o industrials, d'acord amb el que preveu la disposició transitòria quinta d'esta llei.

En el cas que no es formule cap manifestació per part del titular de la llicència, s'entendrà que este opta pel manteniment de les condicions del contracte.

4. En el cas que el nombre de prestadors del servici es trobe limitat o es limite d'acord amb el que preveu l'article 64.5 i 6 d'esta llei, el titular d'un contracte de gestió accedirà directament a l'obtenció d'una de les llicències de prestació del servici durant el temps que reste del seu contracte, que no podrà excedir l'establert en l'article 66.1 segons el servici de què es tracte, podent optar entre adequar-se al nou plec regulador i a les prescripcions particulars del servici o mantindre les condicions contingudes en el contracte de gestió indirecta del servici.

Disposició transitòria octava. Servici de practicatge.

Les corporacions de pràctics o entitats que les hagen substituït segons el que establix la disposició transitòria segona de la llei 27/1992, de 24 de novembre, de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, tindran dret a obtindre la llicència de prestació del servici mentres hi haja pràctics en les condicions previstes en l'apartat 1 de la referida disposició transitòria segona, sempre que complisquen els requisits i les condicions establits en el corresponent plec regulador i les prescripcions particulars del servici de practicatge.

Disposició transitòria novena. *Llicències atorgades amb anterioritat a la transformació de les societats estatals d'estiba i desestiba de vaixells en les agrupacions portuàries d'interès econòmic.*

Els titulars de llicències per a la prestació del servei portuari de càrrega, estiba, desestiba, descàrrega i transbord de mercaderies, que hagen d'integrar-se en les agrupacions portuàries d'interès econòmic, de conformitat amb el que preveu l'article 85.6 d'esta llei, i que hagen obtingut la llicència amb anterioritat a la transformació de les societats estatals d'estiba i desestiba de vaixells en les agrupacions portuàries d'interès econòmic a què es referix la disposició addicional sexta de la llei, s'integraran en la societat estatal del port corresponent, sense perjudi de la posterior transformació d'esta.

Disposició transitòria deu. *Activitats de pesca fresca, congelada i l'abadejo.*

1. Els treballadors procedents de les societats estatals d'estiba i desestiba que, havent passat a prestar serveis en règim laboral comú en empreses dedicades a l'activitat suspesa de l'aplicació del servei públic d'estiba i desestiba en virtut del Reial Decret 2.541/1994, de 16 d'octubre, siguen estes sòcies o no de l'agrupació portuària d'Interès Econòmic, i vegen extingits els seus contractes per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, o acomiadament disciplinari improcedent o nul tindran dret, excepte si han percebut la indemnització legalment establida, al restabliment de la relació laboral especial suspesa amb l'agrupació.

2. Les Autoritats Portuàries que a l'entrada en vigor d'esta llei haguen acordat aplicar fins al 50 per cent de l'import de la recaptació obtinguda per l'anterior tarifa T-4: «pesca fresca» a fi d'impulsar i d'incentivar l'aplicació del Reial Decret 2.541/1994, de 29 de desembre, podran continuar aplicant els acords adoptats a este efecte, mentres no s'hi superen les dates límit fixades ni la de l'1 de novembre del 2004.

Les compensacions econòmiques establides per les Autoritats Portuàries a l'empara de l'article 2 del Reial Decret 2.541/1994, de 29 de desembre, tindran, en relació amb la pesca fresca i l'abadejo verd, la vigència prevista en la corresponent resolució, sense que puguin estendre's més enllà de l'1 de novembre del 2004.

Disposició transitòria onze. *Alienació de participació de les Autoritats Portuàries en societats.*

Les Autoritats Portuàries que posseïsquen participacions en el capital de societats l'objecte social del qual no s'ajuste al que preveu l'article 50.1 d'esta llei, hauran d'acordar, en el pla d'empresa immediatament a l'entrada en vigor d'esta llei, el programa d'alienació de les dites participacions.

Disposició transitòria dotze.

Les empreses titulars de concessions de domini públic exemptes del servei públic d'estiba i desestiba a l'empara de l'article 2.g) del Reial Decret Llei 2/1986 quedaran excloses de l'obligació de participar en les agrupacions portuàries d'interès econòmic fins a la finalització del període de concessions, sense perjudi del que s'establix en la disposició addicional de reemplaçament respecte de la titulació i l'habilitació del seu personal.

Disposició transitòria tretze.

A l'efecte del càlcul de la rendibilitat de l'explotació anual establida en l'article 26 d'esta llei, el criteri previst en la dita disposició s'aplicarà a aquells béns que s'hagen incorporat a l'immobilitzat fix dins dels cinc anys anteriors a l'entrada en vigor d'esta llei, en cas de terrenys, i de 10 anys quan es tracte d'una infraestructura portuària bàsica.

Disposició transitòria catorze.

Les Autoritats Portuàries que a l'entrada en vigor d'esta llei tinguen en vigor un conveni col·lectiu podran mantindre'l durant el seu àmbit temporal.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Queden derogades les disposicions següents:

Els articles 15, 26.1.a), paràgraf 2n, 26.1.h), 26.1.i), 28.4.d), 28.5, 30, 31, 32, 33, 34, 37.1.o), 37.1.r), 40.5.e), 40.6, 43.1, 45, 46, 48.2, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 69 bis, 69 ter, 70, 71, 72, 102.3, 102.4, 102.5, 103, disposicions addicionals onze, dotze, vint-i-dos i vint-i-quatre, apartat quatre de la disposició transitòria segona i disposició transitòria sexta de la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant.

Els articles 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, paràgrafs 1r i 4t, i disposicions addicionals primera, segona i tercera del Reial Decret Llei 2/1986, de 23 de maig, sobre el servei públic d'estiba i desestiba de vaixells.

2. Queden, així mateix, derogades totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen al que establix esta llei.

Disposició final primera. *Fonament constitucional.*

Esta llei es dicta a l'empara de les competències que corresponen a l'Estat, de conformitat amb l'article 149.1.14a i 20a de la Constitució.

Disposició final segona. *Modificació de la Llei de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant.*

Es modifiquen els articles 19, 21, 24.1 i 2, 25, 28.4, 35, 36.a), 37.1.a), b), j), m), k) i q), 40.5.f), n) i ny), 41.1, 43, 47.1, 73.2, 107, 114.5, 115, 116, 118.1, 120, 121, 128 i disposició transitòria quarta de la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, en el sentit següent:

U. S'afeg un apartat 4 a l'article 19, amb la redacció següent:

«4. En aquells supòsits en què una obra pública portuària, per la seua naturalesa i les seues característiques, no siga susceptible d'explotació econòmica per un concessionari, l'Autoritat Portuària podrà contractar la construcció i la conservació de l'obra pública, de manera que pugui atorgar com a contraprestació al contractista una concessió de domini públic portuari regulada en el títol IV d'esta llei.

A este efecte, es podrà establir en el plec de clàusules administratives particulars del contracte l'objecte i les característiques de la concessió demanial. En tot cas, haurà de delimitar-se la zona sobre la qual s'atorgaria la corresponent concessió.

Així mateix, s'establirà en el plec que l'oferta per la concessió de domini públic, junt amb la documentació tècnica i econòmica que haja d'acompanyar-s'hi, es presente alhora que l'oferta pel contracte de construcció i d'explotació de l'obra, o de construcció i conservació.

A l'efecte de seleccionar el contractista, l'òrgan de contractació valorarà, conjuntament, l'oferta relacionada amb la construcció i l'explotació de l'obra, o sobre construcció i conservació, així com les obres o actuacions que el licitador es propose realitzar sobre el domini públic així com el règim d'utilització que preveja per a este.

L'ocupació del domini públic necessaris per a l'execució de l'obra pública portuària no estarà subjecta al cànon d'ocupació privativa del domini públic portuari.»

Dos. L'article 21 queda redactat de la manera següent:

«Article 21. Ampliació o modificació de ports.

1. La realització de noves obres d'infraestructura i l'ampliació dels ports estatals existents, exigirà la redacció i l'aprovació del corresponent projecte i estudis complementaris per l'Autoritat Portuària competent o, si és el cas, per Ports de l'Estat.

Estos projectes se sotmetran al procediment d'avaluació d'impacte ambiental, quan això siga exigible, en aplicació de la legislació específica.

L'Administració competent en matèria de pesca emetrà un informe previ a l'aprovació d'obres noves o de modificació de les existents, quan estes suposen la construcció de nous dics o esculleres fora de la zona interior de les aigües del port.

2. Per a la modificació o l'ampliació de ports podran realitzar-se obres de dragatge i de rebliment amb materials d'origen terrestre o marítim que per la seua naturalesa, disposició final o aïllament protector no donen origen a processos de contaminació que superen els nivells exigibles per la normativa aplicable de qualitat de les aigües marítimes.

Les obres de dragatge s'ajustaran al que preveu l'article 131 de la Llei de Règim Econòmic i de Prestació de Servicis dels Ports d'Interés General.

Les obres de rebliment en el domini públic portuari requeriran autorització de l'Autoritat Portuària.»

Tres. Els apartats 1 i 2 de l'article 24 tindran la redacció següent:

«1. L'ens de dret públic Ports de l'Estat, creat per esta llei, constitueix un Organisme públic dels previstos en l'apartat 6 de l'article 6 del text refós de la Llei General Pressupostària, adscrit al Ministeri de Foment, que es regirà per la seua legislació específica, per les disposicions de la Llei General Pressupostària que li siguen d'aplicació i, supletòriament, per la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'Organització i Funcionament de l'Administració General de l'Estat.

Correspon al Ministeri de Foment l'aprovació del pla anual d'objectius de Ports de l'Estat, establir el sistema per al seu seguiment i, sense perjudici d'altres competències, exercir el control d'eficiència de l'Entitat d'acord amb la normativa vigent. Reglamentàriament, s'establiran els instruments i procediments oportuns per a l'exercici de les dites competències.»

«2. L'organisme públic Ports de l'Estat, que tindrà personalitat jurídica i patrimoni propis, així com plena capacitat d'obrar, ajustarà les seues activitats a l'ordenament jurídic privat, inclús en les adquisicions patrimonials i contractació, excepte en l'exercici de les funcions de poder públic que l'ordenament li atribuisca.

En matèria de contractació, Ports de l'Estat haurà de sotmetre's, en tot cas, als principis de publicitat, concurrència, salvaguarda de l'interés de l'ens i l'homogeneïtzació del sistema de contractació en el sector públic, sotmetent-se al que estableix la Llei 48/1998, de 30 de desembre, sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i les telecomunicacions quan realitze contractes compresos en l'àmbit d'esta.

Quant al règim patrimonial, es regirà per la seua legislació específica i, en allò que no s'hi preveu, per la legislació de patrimoni de les Administracions públiques.»

Quatre. El paràgraf c) de l'article 25 tindrà el contingut següent:

«c) La formació, la promoció de la investigació i el desenvolupament tecnològic en matèries vinculades amb l'economia, gestió, logística i enginyeria portuàries i altres relacionades amb l'activitat que es realitza als ports, així com el desenvolupament de sistemes de mesura i tècniques operacionals en oceanografia i climatologia marines necessaris per al disseny, l'explotació i la gestió de les àrees i les infraestructures portuàries.»

Cinc. Els paràgrafs e), f) i g) de l'apartat 4 de l'article 28 tindran la redacció següent:

«e) Acordar els pressupostos d'explotació i de capital de l'organisme i el seu programa d'actuació plurianual.»

«f) Aprovar el balanç, el compte de pèrdues i guanys, la memòria explicativa de la gestió anual de l'organisme públic i la proposta, si és el cas, d'aplicació de resultats, de manera que s'acorde el percentatge d'estos que es destine a la constitució de reserves, en la quantitat que siga necessària per a la realització d'inversions i per al seu adequat funcionament.»

«g) Autoritzar les inversions i operacions financeres de Ports de l'Estat que resulten del seu programa d'actuació plurianual, incloent-hi la constitució i participació en societats mercantils.»

Sis. S'addiciona un paràgraf l) a l'apartat 4 de l'article 28, amb el contingut següent:

«l) L'aprovació dels plecs reguladors dels servicis portuaris bàsics.»

Set. Es modifiquen els apartats 1 i 2 de l'article 35 i s'addiciona un apartat 8, amb el contingut següent:

«1. Les Autoritats Portuàries són organismes públics dels previstos en l'apartat 6 de l'article 6 del text refós de la Llei General Pressupostària, amb personalitat jurídica i patrimoni propis, així com també amb plena capacitat d'obrar, i es regiran per la seua legislació específica, per les disposicions de la Llei General Pressupostària que li siguen d'aplicació i, supletòriament, per la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'Organització i Funcionament de l'Administració General de l'Estat.»

«2. Les Autoritats Portuàries ajustaran les seues activitats a l'ordenament jurídic privat, inclús en les adquisicions patrimonials i la contractació, excepte en l'exercici de les funcions de poder públic que l'ordenament li atribuïska.

En la contractació, les Autoritats Portuàries hauran de sotmetre's, en tot cas, als principis de publicitat, concurrència, salvaguarda de l'interés de l'organisme i la homogeneïtzació del sistema de contractació en el sector públic, sotmetent-se al que estableix la Llei 48/1998, de 30 de desembre, sobre procediments de contractació en els sectors de l'aigua, l'energia, els transports i les telecomunicacions quan realitzen contractes incloent-hi en l'àmbit d'esta.

Quant al règim patrimonial, es regirà per la seua legislació específica i, en allò que no s'hi preveu, per la legislació de patrimoni de les Administracions públiques.»

«8. Els actes dictats per les Autoritats Portuàries en l'exercici de les seues funcions públiques i, en concret, en relació amb la gestió i utilització del domini públic, l'exacció i recaptació de taxes i la imposició de sancions, esgotaran la via administrativa, excepte en matèria tributària, on seran recurribles en via economicoadministrativa.»

Huit. El paràgraf a) de l'article 36 tindrà la redacció següent:

«a) La prestació dels servicis portuaris generals i l'autorització i el control dels servicis portuaris bàsics per a aconseguir que es desenvolupen en condicions òptimes d'eficàcia, economia, productivitat i seguretat, sense perjudi de la competència d'altres autoritats.»

Nou. Els paràgrafs a), b), j), k), m) i q) de l'apartat 1 de l'article 37 tindran la redacció següent:

«a) Aprovar els projectes de pressupostos d'explotació i capital de l'Autoritat Portuària i el seu programa d'actuació plurianual.»

«b) Gestionar els servicis portuaris generals i els de senyalització marítima, autoritzar i controlar els servicis portuaris bàsics i les operacions i activitats que requerisquen la seua autorització o concessió.»

«j) Controlar, en l'àmbit portuari, el compliment de la normativa que afecte l'admissió, manipulació i emmagatzemament de mercaderies perilloses, així com el compliment de les obligacions de coordinació d'activitats establert en l'article 24 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laborals, igual que els sistemes de seguretat i contra incendis, sense perjudi de les competències que corresponguen a altres òrgans de les Administracions públicament i específicament de les sancionadores per infracció de la normativa laboral.»

«k) Aprovar lliurement les tarifes pels servicis comercials que presten, així com procedir a la seua aplicació i recaptació.»

«m) Recaptar les taxes per les concessions i autoritzacions atorgades, vigilar el compliment de les clàusules i condicions imposades en l'acte d'atorgament, aplicar el règim sancionador i adoptar totes les mesures que siguem necessàries per a la protecció i l'adequada gestió del domini públic portuari.»

«q) Autoritzar la participació de l'Autoritat Portuària en societats, i l'adquisició i l'alienació de les seues accions, quan el conjunt de compromisos contrets no supere l'1 per cent de l'actiu net fix de l'Autoritat Portuària i sempre que estes operacions no impliquen l'adquisició o la pèrdua de la posició majoritària. L'acord del Consell d'Administració haurà de comptar amb el vot favorable dels representants de l'Administració General de l'Estat.»

Deu. Els paràgrafs f), n) i ñ) de l'apartat 5 de l'article 40 es redacten amb el contingut següent:

«f) Aprovar els projectes de pressupostos d'explotació i capital de l'Autoritat Portuària i el seu programa d'actuació plurianual, així com la seua remissió a Ports de l'Estat per a la seua tramitació.»

«n) Fixar les tarifes pels servicis comercials que preste l'Autoritat Portuària.»

«ñ) Atorgar les concessions i autoritzacions, d'acord amb els criteris i plecs de condicions generals que aprobe el Ministeri de Foment, recaptar les taxes per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic portuari, així com les taxes per prestació de servicis no comercials.»

Onze. L'apartat 1 de l'article 41 tindrà el contingut següent:

«1. El president de l'Autoritat Portuària serà designat i separat per l'òrgan competent de la comunitat autònoma o de les Ciutats de Ceuta i Melilla entre persones de reconeguda competència professional i idoneïtat. La designació o separació serà publicada en el corresponent diari oficial, una vegada haja sigut comunicada al ministre de Foment, qui, al seu torn, disposarà la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado». El president podrà simultaniejar el seu càrrec amb el de president o vocal del Consell d'Administració de les societats participades per l'Autoritat Portuària que presidix, amb els requisits i les limitacions retributives que es deriven de l'aplicació de la legislació sobre incompatibilitats.»

Dotze. L'apartat 1 de l'article 43 tindrà la redacció següent:

«1. El director serà nomenat i separat per majoria absoluta del Consell d'Administració, a proposta del president, entre persones amb titulació superior i reconeguda experiència de, com a mínim, 10 anys en tècniques i gestió portuària. La proposta de nomenament i cessament serà comunicada a Ports de l'Estat amb, almenys, una antelació de 15 dies a la convocatòria del Consell d'Administració.»

Tretze. L'apartat 1 de l'article 47 queda redactat:

«1. El Fons de Finançament i Solidaritat estarà constituït per les quantitats que voluntàriament els organismes públics portuaris amb excedents de tresoreria posen a disposició d'altres, amb l'interés que en cada cas es fixe d'acord amb les condicions del mercat.»

Catorze. L'apartat 2 de l'article 73 tindrà la redacció següent:

«2. El consignatari, en el cas que n'h haja, estarà obligat directament davant de les Au-

toritats Portuàries i Marítimes al pagament de les liquidacions que s'establisquen per taxes o altres conceptes originats per l'estada del vaixell al port d'acord amb el que disposa esta llei. En el cas que el vaixell no estiga consignat estarà obligat al pagament de les dites liquidacions el capità del vaixell. En ambdós casos, el navilier o el propietari del vaixell estarà obligat amb caràcter solidari.

La responsabilitat del consignatari quant al compliment de les obligacions assumides pel navilier amb els carregadors o receptors de les mercaderies transportades pel vaixell es regirà per la legislació mercantil específica.»

Quinze. S'afeg un últim paràgraf a l'apartat 2 de l'article 107, amb la redacció següent:

«Les quantitats meritades a favor de l'Autoritat Portuària pel rescat tindran la consideració de crèdit privilegiat en els termes previstos en l'article 580. 3r del Codi de Comerç.»

Setze. S'addicionen dos nous apartats 4 i 5 a l'article 107, que tindran la redacció següent:

«4. Quan en ocasió d'un procediment judicial o administratiu s'haja acordat la retenció, la conservació o el dipòsit d'un vaixell en la zona de servici d'un port, l'Autoritat Portuària corresponent podrà instar l'Autoritat judicial per a l'afonament del vaixell o la seua alienació en pública subhasta, quan l'estada d'este al port produísca un perill real o potencial a les persones o als béns o cause greu menyscote a l'explotació del port.

L'Autoritat judicial acordarà l'afonament o la venda d'acord amb el procediment legalment previst en cada cas, llevat que considere imprescindible la seua conservació per als fins de la instrucció del procés i pel temps estrictament necessari.

Igualment es procedirà a la venda en pública subhasta en els casos en què per la previsible duració del procés judicial hi haja risc d'una notable depreciació del vaixell, i deposite el producte de la venda a resultes del procediment.»

«5. En tots els supòsits d'embargament o retenció judicial o administrativa de vaixells, com a mesura en garantia de l'activitat portuària l'Autoritat Portuària determinarà o modificarà la ubicació del vaixell al port, donant-ne compte en tot el cas a l'Autoritat que decrete l'embargament o la retenció.»

Dèsset. S'afeg un paràgraf c) a l'apartat 5 de l'article 114, que tindrà el contingut següent:

«c) L'incompliment de la normativa i de les instruccions dictades per l'Autoritat competent en relació amb les obligacions d'entrega de residus generats pels vaixells i residus de càrrega.»

Díhuit. S'afeg un nou apartat 5 a l'article 115, amb la redacció següent:

«5. Infraccions en la prestació de servicis portuaris bàsics:

a) Incompliment de les obligacions de mantindre els nivells de rendiment i de qualitat per a la prestació dels servicis portuaris bàsics.

b) Utilització de mitjans diferents dels consignats en la llicència sense autorització, quan es causen danys a la prestació del servici.

c) Negativa o obstrucció a ser inspeccionat i a col·laborar amb la inspecció quan siga requerida.

d) Incompliment dels requeriments d'informació formulats per l'Autoritat Portuària.

e) Transmissió total o parcial de les llicències sense autorització.»

Dènou. S'afeg un nou apartat 5 a l'article 116, amb la redacció següent:

«5. Infraccions en la prestació de servicis portuaris bàsics:

a) Prestació de servicis portuaris bàsics sense el corresponent títol habilitant.

b) Incompliment greu o reiterat de les obligacions de servici públic.

c) Incompliment de les instruccions dictades pels organismes portuaris, en l'àmbit de les seues competències, sobre salvaguarda de la lliure competència.

d) Incompliment greu o reiterat pels titulars de les llicències de les condicions essencials que se'ls impose.»

Vint. S'afeg un nou paràgraf i) a l'apartat 1 de l'article 118, amb la redacció següent:

«i) En cas d'infraccions en la prestació de servicis portuaris bàsics, el titular de la llicència de prestació del servici portuari bàsic o qui preste el servici sense títol habilitant.»

Vint-i-u. S'incorpora un nou paràgraf e) en cada un dels apartats 2 i 3 de l'article 120, i es modifica l'apartat 9, amb el contingut següent:

«2.e) En les infraccions, en la prestació de servicis portuaris bàsics, multa de fins a 602.000 euros.»

«3.e) En les infraccions en la prestació de servicis portuaris bàsics, multa de fins a 3.005.000 euros.»

«9. En cas de les autoritzacions de prestació de servicis o d'activitat i de les llicències de prestació de servicis portuaris bàsics, les infraccions relatives al seu ús o a les activitats que s'hi presten podran comportar, a més, la suspensió temporal de l'activitat o del servici, d'acord amb els criteris següents:

1r. Infraccions lleus: suspensió per un període no superior a un mes.

2n. Infraccions greus: suspensió per un període no superior a sis mesos.

3r. Infraccions molt greus: suspensió i inhabilitació temporal per un període no superior a cinc anys per a exercir qualsevol activitat o prestar qualsevol servici en el supòsit que siga necessari.»

Vint-i-dos. S'afeg un paràgraf e) a l'article 121, amb el text següent:

«e) La revocació de la llicència, quan siga procedent.»

Vint-i-tres. S'addiciona un últim paràgraf a l'article 128, amb la redacció següent:

«L'òrgan competent per a l'exercici de la potestat sancionadora podrà, en qualsevol moment del

procediment sancionador i mitjançant un acord motivat, ordenar la immediata retenció del vaixell com a mesura cautelar per a assegurar l'eficàcia de la resolució que puga recaure, el bon fi del procediment, evitar el manteniment dels efectes de la infracció i les exigències dels interessos generals, sempre que es tracte d'infraccions greus o molt greus a què es referix esta llei. Per a això podrà sol·licitar a l'autoritat governativa corresponent la col·laboració de les Forces i Cossos de Seguretat, quan siga necessari.

La dita retenció podrà ser substituïda per aval o garantia suficient.

Excepcionalment, quan es requerisca l'assumpció immediata de la retenció del vaixell com a mesura cautelar, esta podrà ser imposada pel director de l'Autoritat Portuària.»

Vint-i-quatre. Els apartats dos i cinc de la disposició transitòria quarta tindran la redacció següent:

«Dos.1. Es considera, en tot cas, incompatible amb els criteris d'ocupació del domini públic portuari establits en esta llei el manteniment de concessions atorgades a perpetuïtat, per temps indefinit o per un termini superior a 35 anys a comptar a partir de l'entrada en vigor d'esta llei.

En tots estos casos, les concessions vigents s'entendran atorgades pel termini màxim de 35 anys a comptar a partir de l'entrada en vigor d'esta llei.

2. En els altres supòsits, la revisió de les clàusules concessionals requerirà la tramitació d'un expedient, amb audiència a l'interessat en la forma i amb els criteris que reglamentàriament es determinen.»

«Cinc. En cap cas podrà atorgar-se una pròrroga del termini de concessions existents a l'entrada en vigor d'esta llei en condicions que s'oposen al que estableix esta o les disposicions que la despleguen.

S'entendrà, en tot cas, contrària al que estableix esta llei la pròrroga per un termini que, acumulat a l'inicialment atorgat, excedisca el límit de 35 anys.»

Disposició final tercera. *Modificació del Decret 2864/1974, de 30 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de les Lleis 116/1969, de 30 de desembre, i 24/1972, de 21 de juny.*

L'article 2 del Decret 2864/1974, de 30 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de les Lleis 116/1969, de 30 de desembre, reguladora del Règim Especial de la Seguretat Social dels Treballadors del Mar, i 24/1972, de 21 de juny, de finançament i perfeccionament de l'acció protectora del Règim General de la Seguretat Social, pel qual es regula el Règim Especial de la Seguretat Social dels Treballadors del Mar, es modifica en el sentit següent:

U. Es modifica l'apartat 4 del paràgraf a), que queda redactat com seguix:

«4. Tràfic interior de ports, embarcacions esportives i de recreació i practicatge.»

Dos. S'afeg un nou apartat 4 al paràgraf b), amb el contingut següent:

«4. Els pràctics de port.»

Disposició final quarta. *Desplegament reglamentari.*

El Consell de Ministres i el ministre de Foment podran, en l'àmbit de les seues respectives competències, dictar les normes reglamentàries i disposicions administratives de caràcter general que requerisca el desplegament i l'aplicació d'esta llei.

Disposició final quinta. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor al cap de tres mesos de la seua publicació en el «Boletín Oficial del Estado», excepte el títol I d'esta, que entrarà en vigor el dia 1 de gener de l'any següent a la seua publicació.

Disposició final sexta. *Autorització al Govern per a dictar un text refós.*

S'autoritza el Govern perquè en el termini d'un any a partir de la publicació d'esta llei en el «Boletín Oficial del Estado» elabore un text refós de la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant i d'esta llei, al qual s'incorporen les modificacions introduïdes per les disposicions següents:

a) Llei 62/1997, de 26 de desembre, de modificació de la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant.

b) Article 47 de la Llei 50/1998, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

c) Article 75 de la Llei 14/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

d) Article 4 del Reial Decret Llei 4/2000, de 23 de juny, de Mesures Urgents de Liberalització del Sector Immobiliari i Transports.

e) Articles 17, 33 i 79 de la Llei 24/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

f) Article 99 de la Llei 53/2002, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

g) Títols IV i V del Reial Decret Llei 2/1986, de 23 de maig, sobre el servici públic d'estiba i desestiba de vaixells.

h) L'autorització a què es referix este apartat comprén la facultat de regularitzar, aclarir i harmonitzar els textos legals que han de ser refosos.

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 26 de novembre del 2003.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

ANNEX

Assignació de grups de mercaderies

Per a determinar el codi assignable a les mercaderies podrà consultar-se, quan siga necessari, la nomenclatura combinada (NC) europea de l'Agència Tributària

Codi	Grup	Descripció
0101	5	Cavalls, ases, muls i muls somerins, vius.
0102	5	Animals vius de l'espècie bovina.
0103	5	Animals vius de l'espècie porcina.
0104	5	Animals vius de les espècies ovina o caprina.
0105	5	Galls, gallines, ànecs, oques, titots (galls dindis) i pintades, de les espècies domèstiques, vius.
0106	5	Els altres animals vius.
0201	5	Carn d'animals de l'espècie bovina, fresca o refrigerada.
0202	5	Carn d'animals de l'espècie bovina, congelada.
0203	5	Carn d'animals de l'espècie porcina, fresca, refrigerada o congelada.
0204	5	Carn d'animals de les espècies ovina o caprina, fresca, refrigerada o congelada.
0205	5	Carn d'animals de les espècies cavallina, asina o mular, fresca, refrigerada o congelada.
0206	5	Despulles comestibles d'animals de les espècies bovina, porcina, ovina, caprina, cavallina, asina o mular, fresques, refrigerades o congelades.
0207	5	Carn i despulles comestibles, d'aus de la partida 105 fresques, refrigerades o congelades.
0208	5	Les altres carns i despulles comestibles, fresques, refrigerades o congelades.
0209	5	Cansalada sense parts magres i greix de porc o d'au, sense fondre ni extraure d'una altra manera, fresques, refrigerades, congelades, salades o en salmorra, seques o fumades.
0210	5	Carn i despulles comestibles, salades o en salmorra, seques o fumades, farina i pols comestibles, de carn o de despulles.
0301	5	Peixos vius.
0302A	-	Peix fresc.
0302B	5	Peix refrigerat (excepte els filets i la resta de carn de peix de la partida núm. 0304).
0303A	5	Peix congelat (excepte els filets i la resta de carn de peix de la partida núm. 0304).
0303B	4	Tonyines, sardines i cavalles congelades, excloent-ne els filets i la resta de carn de peix de la partida 0304.
0304	5	Filets i la resta de carn de peix, inclús picada, frescos, refrigerats o congelats.
0305	5	Peix sec, salat o en salmorra; peix fumat, inclús cuit abans o durant el fumatge; farina, pols i granulat de peix, aptes per a l'alimentació humana.
0306	5	Crustacis, inclús pelats, vius, frescos, refrigerats, congelats, secs, salats o en salmorra; crustacis sense pelar, cuits amb aigua o vapor, inclús refrigerats, congelats, secs, salats o en salmorra; farina, pols i granulat de crustacis, aptes per a l'alimentació humana.
0307	5	Mol·luscos, inclús separats de les seues valves, vius, frescos, refrigerats, congelats, secs, salats o en salmorra; invertebrats aquàtics (excepte els crustacis i els mol·luscos), vius, frescos, refrigerats, congelats, secs, salats o en salmorra; farina, pols i granulats d'invertebrats aquàtics (excepte els crustacis), aptes per a l'alimentació humana.
0401	5	Llet i nata (crema), sense addició de sucre ni d'un altre edulcorant.
0402	5	Llet i nata (crema), concentrades o amb addició de sucre o d'un altre edulcorant.
0403	5	Sèrum de mantega (de sagí), llet i nata (crema), quallades, iogurt, quefir i la resta de llets i nates (crema), fermentades o acidificades, inclús concentrats, addició de sucre o d'un altre edulcorant, aromatitzades o amb fruites o altres fruits o cacau.
0404	5	Lactosèrum, inclús concentrat o amb addició de sucre o un altre edulcorant; productes constituïts pels components naturals de la llet, inclús amb addició de sucre o d'un altre edulcorant, no expressats o inclosos en una altra part.
0405	5	Mantega (sagí) i la resta de matèries grasses de la llet; pastes làcties per a untar.
0406	5	Formatges i brullo.
0407	5	Ous d'au amb corfa, frescos, conservat o cuits.
0408	5	Ous d'au sense corfa i rovells d'ou, frescos, secs, cuits en aigua o vapor, emmotlats, congelats o conservats d'una altra manera, inclús amb addició de sucre o d'un altre edulcorant.
0409	5	Mel natural.
0410	5	Productes comestibles d'origen animal no expressats ni compresos en una altra part.
0501	5	Cabell en brut, inclús llavat o desgreixat, desperdici de cabell.
0502	5	Cerres de porc o de porc senglar; pèl de teixó i la resta de pèls per a raspalleria; desperdici de les dites cerres o pèls.
0503	5	Crin i els seus desperdici, inclús en capes amb suport o sense este.

Codi	Grup	Descripció
0504	5	Budells, bufetes i estómacs d'animals (excepte els de peix) sencers o en trossos, frescos, refrigerats, congelats, salats o en salmorra, secs o fumats.
0505	5	Pells i la resta de parts d'aus amb les seues plomes o plomissa, plomes i parts de plomes, inclús retallades, i plomissa, en brut o simplement netejades, desinfectades o preparades per a la seua conservació; pols i desperdicis de plomes o de parts de plomes.
0506	5	Ossos i nuclis cornis, en brut, desgreixats, simplement preparats (però sense tallar d'una manera determinada), acidulats o desgelatinitzats, pols i desperdicis d'estes matèries.
0507	5	Marfil, closca de tortuga, balenes de mamífers marins, incloses les barbes, banyes, cascos, peülles, ungles, urpes i pics, en brut o simplement preparats, però sense tallar d'una manera determinada; pols i desperdicis d'estes matèries.
0508	5	Coral i matèries semblants, en brut o simplement preparats, però sense un altre treball; valves i closques de mol·luscos, crustacis o equinoderms, i conquilles, en brut o simplement preparats, però sense tallar d'una manera determinada, inclús en pols i desperdicis.
0509	5	Esponges naturals d'origen animal.
0510	5	Ambre gris, castori, algàlia i almesc, cantàrides, bilis, inclús dessecada, glàndules i la resta de substàncies d'origen animal utilitzades per a la preparació de productes farmacèutics, fresques, refrigerades, congelades o conservades provisionalment d'una altra manera.
0511	5	Productes d'origen animal no expressats ni compresos en una altra part; animals morts dels capítols 1 o 3 impropis per a l'alimentació humana.
0601	3	Bulbs, cebes, tubèrculs, arrels i bulbs tuberosos, turions i rizomes, en repòs vegetatiu, en vegetació o en flor; plantes i arrels de xicòria (excepte les arrels de la partida núm. 1212).
0602	3	Les altres plantes vives, incloent-hi les seues arrels, esqueixos i empelts; micelis.
0603	3	Flors i capolls, tallats per a rams o adornaments, frescos, secs, blanquejats, tenyits, impregnats o preparats d'una altra manera.
0604	3	Fullatge, fulles, branques i la resta de parts de plantes, sense flors ni capolls i herbes, molses i líquens, per a rams o adornaments, frescos, secs, blanquejats, tenyits, impregnats o preparats d'una altra manera.
0701	3	Creïlles fresques o refrigerades.
0702	3	Tomaques fresques o refrigerats.
0703	3	Cebes, escalunyes, alls, porros i la resta d'hortalisses, inclús «silvestres» al·liàcies, frescos o refrigerats.
0704	3	Cols, incloses les cols llombardes, florícols, cols arrissades, colinaps i productes comestibles semblants del gènere brassica, frescos o refrigerats.
0705	3	Encisams (<i>Lactuca sativa</i>) i xicòries, incloent-hi l'escarola i l'endívia (<i>Cichorium spp.</i>), fresques o refrigerades.
0706	3	Carlotes, naps, remolatxes per a ensalada, salsifís, apinaps, raves i arrels comestibles semblants, frescos o refrigerats.
0707	3	Cogombres i cogombrets, frescos o refrigerats
0708	3	Hortalisses, inclús «silvestres» de baina, encara que estiguen estavellades, fresques o refrigerades.
0709	3	Les altres hortalisses, inclús «silvestres», fresques o refrigerades.
0710	3	Hortalisses, inclús «silvestres», encara que estiguen cuites en aigua o vapor, congelades.
0711	3	Hortalisses, inclús «silvestres» conservades provisionalment (per exemple: amb gas sulfurós o amb aigua salada, sulfurosa o addicionada d'altres substàncies per a assegurar la dita conservació), però encara impròpies per a consum immediat.
0712	3	Hortalisses, inclús «silvestres», seques, incloent-hi les tallades a trossos o a rodanxes o les triturades o polvoritzades, però sense una altra preparació.
0713	3	Hortalisses, inclús «silvestres», de baina seques estavellades encara que estiguen pelades o partides.
0714	3	Arrels de mandioca (iuca), «arrow-root» o salep, nyàmeres («patacas»), batates (moniatos, «camotes»), i arrels i tubèrculs semblants rics en fècula o en inulina, frescos o refrigerats, congelats o secs, inclús trossets o en granulat; medul·la de sagú.
0801	3	Cocos, anous del Brasil i anous d'anacard («mercy», «cajuil», anacard, «cajú»), frescos o secs, inclús sense corfa o pelats.
0802	3	Els altres fruits de corfa frescos o secs, inclús sense corfa o pelats.
0803	3	Bananes o plàtans, frescos o secs.
0804	3	Dàtils, figues, pinyes (ananàs), alvocaters, guaiabes, mangos i mangostans, frescos o secs.
0805	3	Cítrics frescos o secs.
0806	3	Raïm i panses.
0807	3	Melons, melons d'Alger i papaies frescos.
0808A	3	Codonys frescos.
0808B	3	Pomes fresques.
0808C	3	Peres fresques.

Codi	Grup	Descripció
0809	3	Albercocs («damascos», «chabacanos»), cireres, bresquilles, incloent-hi els alberges i nectarines, prunes i aranyons, frescos.
0810	3	Les altres fruites o altres fruits frescos.
0811	3	Fruits sense coure o cuits amb aigua o vapor, congelats, inclús ensucrats o edulcorats d'una altra manera.
0812	3	Fruita i altres fruits, conservats provisionalment (per exemple: amb gas sulfurós o amb aigua salada, sulfurosa o addicionada d'altres substàncies per a la dita conservació), però encara impropis per a consum immediat.
0813	5	Fruita i altres fruits, secs (excepte els de les partides 801 a 0806); mescles de fruites o altres fruits, secs, o de fruits de corfa d'este capítol.
0814	5	Corfes de cítrics, melons o melons d'Alger, fresques, congelades, seques o presentades en aigua salada, sulfurosa o addicionada d'altres substàncies per a la conservació provisional.
0901	5	Café, inclús torrat o descafeïnat, corfa i pellofca de café, succedanis del café que continguen café en qualsevol proporció.
0902	5	Te, inclús aromatitzat.
0903	5	Mate.
0904	5	Pebre del gènere piper, pimentons dels gèneres capsicum o pimenta, secs, triturats o polvoritzats (pebre roig).
0905	5	Vainilla.
0906	5	Canella i flors de caneller.
0907	5	Clau d'espècia (fruits, clavell i peduncles).
0908	5	Anou moscada, macís, amoms i cardamoms.
0909	5	Llavors d'anís, anís estrelat, fenoll, coriandre, comí, comí de prat, ginebró.
0910	5	Gingebre, safrà, cúrcuma, timó, fulles de llorer, curri i la resta d'espècies.
1001	3	Blat i mestall o mitgenc.
1002	3	Ségol.
1003	2	Ordi.
1004	3	Civada.
1005	3	Dacsa.
1006	3	Arròs.
1007	3	Melca per a gra.
1008	3	Fajol, mill i escaiola i altres cereals.
1101	3	Farina de blat o de mestall (mitgenc.).
1102	3	Farina de cereals [excepte de blat o de mestall (mitgenc)].
1103	3	Granyons, sèmola i granulat, de cereals.
1104	3	Grans de cereals treballats d'una altra manera (per exemple: pelats, esclafats, en flocs, perlats, trossejats o triturats)(excepte de l'arròs de la partida 1006); germen de cereals sencer, esclafat, en flocs o mòlt.
1105	3	Farina, sèmola, pols, flocs, grànuls i granulat, de creïlles.
1106	3	Farina, sèmola i pols de les hortalisses, de la partida 0713 de sagú o de les arrels o tubèrculs de la partida 0714 o dels productes del capítol 8.
1107	3	Malta, inclús torrada.
1108	3	Midó i fècula, inulina.
1109	3	Gluten de blat, inclús sec.
1201	3	Faves de soja, inclús trencades.
1202	3	Cacauets crus, inclús sense corfa o trencats.
1203	3	Copra.
1204	3	Llavor de lli, inclús trencada
1205	3	Llavors de nap (de napicoleta) o de colza, inclús trencada.
1206	3	Llavor de gira-sol, inclús trencada.
1207	3	Les altres llavors i fruits oleaginosos, inclús trencats.
1208	3	Farina de llavors o de fruits oleaginosos, excepte la farina de mostassa.
1209	3	Llavors, fruits i espores, per a sembra.
1210	3	Cons de llúpol frescos o secs, inclús trencats, mòlts o en granulat, llupolí.
1211	3	Plantes, parts de plantes, llavors i fruits de les espècies utilitzades principalment en perfumeria, en medicina o com a insecticides o semblants, frescos o secs, inclús tallats, trencats o polvoritzats.
1212	3	Garrofes, algues, remolatxa sucrera i canya de sucre, fresques, refrigerades, congelades o seques, inclús polvoritzades; pinyols i ametles de fruites i la resta de productes vegetals, incloent-hi les arrels de xicòria sense torrar de la varietat Cichorium intybus sativum, emprats principalment en l'alimentació humana, no expressats ni compresos en una altra part.

Codi	Grup	Descripció
1213	2	Palla i boll de cereals, en brut, inclús picats, mòlts, premsats o granulats.
1214	2	Naps farratgers, remolatxes farratgeres, arrels farratgeres, fenc, alfals, trèvol, trepadella, cols farratgeres, tramussos, veces i productes farratgers semblants, inclús granulats.
1301	5	Goma laca; gomes, resines, gomoresines i oleoresines (per exemple: bàlsams) naturals.
1302	5	Sucs i extractes vegetals, matèries pèctiques, pectinats i pectats, agar-agar i la resta de mucíl·lags i espessidors derivats dels vegetals, inclús modificats.
1401	5	Matèries vegetals de les espècies utilitzades principalment en cistelleria o esparteria (per exemple: bambú, rotang, canya, junc, vímet, ràfia, palla de cereals, netejada, blanquejada o tenyida, corfa de til·ler).
1402	5	Matèries vegetals de les espècies utilitzades principalment per a farciment [per exemple: «kapol» (miraguà de bombacàcies), crin vegetal, crin marina], inclús en capes, inclús amb suport d'altres matèries.
1403	5	Matèries vegetals de les espècies utilitzades principalment en la fabricació de graneres, raspalls o brotxes [per exemple: melca, «piasava», gram o «ixtle» («tampico»)], inclús en torçudes o en feixos.
1404	5	Productes vegetals no expressats ni compresos en altres partides.
1501A	5	Sagí de porc, els altres greixos de porc i greixos d'au (excepte les de les partides 0209, 1503A o 1503B), fosos, inclús premsades o extretes amb dissolvents, envasats.
1501B	4	Sagí de porc, els altres greixos de porc i greixos d'au (excepte els de les partides 0209, 1503A o 1503B), fosos, inclús premsats o extrets amb dissolvents, a granel.
1502A	5	Greixos d'animals de les espècies bovina, ovina o caprina, en brut o fosos, inclús premsats o extrets amb dissolvents, envasats, excepte els de les partides 1503A i 1503B.
1502B	4	Greixos d'animals de les espècies bovina, ovina o caprina, en brut o fosos, inclús premsats o extrets amb dissolvents, a granel, excepte els de les partides 1503A i 1503B.
1503A	5	Estearina solar, oli de sagí de porc, oleoestearina, oleomargarina i oli de sèu, sense emulsionar ni mesclar ni preparar d'una altra manera, envasats.
1503B	4	Estearina solar, oli de sagí de porc, oleoestearina, oleomargarina i oli de sèu, sense emulsionar ni mesclar ni preparar d'una altra manera, a granel.
1504A	5	Greixos i olis, de peix o de mamífers marins, i les seues fraccions, inclús refinats, però sense modificar químicament, envasats.
1504B	4	Greixos i olis, de peix o de mamífers marins, i les seues fraccions, inclús refinats, però sense modificar químicament, a granel.
1505A	5	Greix de llana i substàncies greixoses derivades, incloent-hi la lanolina, envasats.
1505B	4	Greix de llana i substàncies greixoses derivades, incloent-hi la lanolina, a granel.
1506A	5	Els altres greixos i olis animals, i les seues fraccions, inclús refinats, però sense modificar químicament, envasats.
1506B	4	Els altres greixos i olis animals, i les seues fraccions, inclús refinats, però sense modificar químicament a granel.
1507A	5	Oli de soja i les seues fraccions, envasats, inclús refinat, però sense modificar químicament.
1507B	4	Oli de soja i les seues fraccions, a granel, inclús refinat, però sense modificar químicament.
1508A	5	Oli de cacauet i les seues fraccions, envasat, inclús refinat, però sense modificar químicament.
1508B	4	Oli de cacauet i les seues fraccions, a granel, inclús refinat, però sense modificar químicament.
1509A	5	Oli d'oliva i les seues fraccions, envasat, inclús refinat, però sense modificar químicament.
1509B	4	Oli d'oliva i les seues fraccions, a granel, inclús refinat, però sense modificar químicament.
1510A	5	Els altres olis, envasats, obtinguts exclusivament de l'oliva, i les seues fraccions, inclús refinats, però sense modificar químicament, i mescles d'estos olis o fraccions amb els olis o fraccions de les partides 1509A o 1509B.
1510B	4	Els altres olis, a granel, obtinguts exclusivament de l'oliva, i les seues fraccions, inclús refinats, però sense modificar químicament, i mescles d'estos olis o fraccions amb els olis o les fraccions de les partides 1509A o 1509B.
1511A	5	Oli de palma i les seues fraccions, envasat, inclús refinat, però sense modificar químicament.
1511B	4	Oli de palma i les seues fraccions, a granel, inclús refinat, però sense modificar químicament.
1512A	5	Olis de gira-sol, de càrtam o de cotó, i les seues fraccions, envasat, inclús refinats, però sense modificar químicament.
1512B	4	Olis de gira-sol, de càrtam o de cotó, i les seues fraccions, a granel, inclús refinats, però sense modificar químicament.
1513A	5	Olis de coco (copra), de palmist o de babaçú, i les seues fraccions, envasats, inclús refinats, però sense modificar químicament.
1513B	4	Olis de coco (copra), de palmist o de babaçú, i les seues fraccions, a granel, inclús refinats, però sense modificar químicament.

Codi	Grup	Descripció
1514A	5	Olis de llevor de nap, de colza o de mostassa, i les seues fraccions, envasats, inclús refinats, però sense modificar químicament.
1514B	4	Olis de llevor de nap, de colza o de mostassa, i les seues fraccions, a granel, inclús refinats, però sense modificar químicament.
1515A	5	Els altres greixos i olis vegetals fixos (inclòs l'oli de jojoba), i les seues fraccions, envasats, inclús refinats, però sense modificar químicament.
1515B	4	Els altres greixos i olis vegetals fixos (inclòs l'oli de jojoba), i les seues fraccions, a granel, inclús refinats, però sense modificar químicament.
1516A	5	Greixos i olis, animals o vegetals, i les seues fraccions, parcialment o totalment hidrogenats, interesterificats, reesterificats o elaïdinitzats, inclús refinats, però sense preparar d'una altra forma, envasats.
1516B	4	Greixos i olis, animals o vegetals, i les seues fraccions, parcialment o totalment hidrogenats, interesterificats, reesterificats o elaïdinitzats, inclús refinats, però sense preparar d'una altra manera, a granel.
1517A	5	Margarina, mesclades o preparacions alimentàries de greixos o d'olis, animals o vegetals, o de fraccions de diferents greixos o olis d'este capítol, excepte els greixos i olis (excepte els greixos i olis alimentaris i les seues fraccions de les partides 1516A i 1516B) envasats.
1517B	4	Margarina, mesclades o preparacions alimentàries de greixos o d'olis, animals o vegetals, o de fraccions de diferents greixos o olis d'este capítol, excepte els greixos i olis (excepte els greixos i olis alimentaris i les seues fraccions de les partides 1516A i 1516B) envasats, a granel.
1518A	5	Greixos i olis, animals o vegetals, i les seues fraccions, cuits, oxidats, deshidratats, sulfurats, bufats, polimeritzats per calor, en buit o atmosfera inerta o modificats químicament d'una altra manera; excloent-ne els de les partides núm. 1516A i 1516B; mesclades o preparacions no alimentàries de greixos o d'olis; animals o vegetals; o de fraccions de diferents greixos o olis d'este capítol; no expressades ni incloses en altres partides, envasades.
1518B	4	Greixos i olis, animals o vegetals, i les seues fraccions, cuits, oxidats, deshidratats, sulfurats, bufats, polimeritzats per calor, en buit o atmosfera inerta o modificats químicament d'una altra manera; excloent-ne els de les partides núm. 1516A i 1516B; mesclades o preparacions no alimentàries de greixos o d'olis; animals o vegetals; o de fraccions de diferents greixos o olis d'este capítol; no expressades ni incloses en altres partides, a granel.
1520A	5	Glicerina, inclús pura, aigües i lleixius glicerinosos, envasats.
1520B	4	Glicerina, inclús pura, aigües i lleixius glicerinosos, a granel.
1521	5	Ceres vegetals (excepte els triglicèrids), cera d'abelles o d'altres insectes i esperma de balena i d'altres cetacis, inclús refinades o acolorides.
1522	2	«Degràs»; residus del tractament dels greixos o de les ceres, animals o vegetals.
1601	5	Embotits i productes semblants, de carn, de restes o de sang, preparacions alimentàries a base d'estos productes.
1602	5	Les altres preparacions i conserves de carn, de restes o de sang.
1603	5	Extractes i sucus de carn, de peix o de crustacis, de mol·luscos o d'altres invertebrats aquàtics.
1604	5	Preparacions i conserves de peix, caviar i els seus sucedanis preparats amb ous de peix.
1605	5	Crustacis, mol·luscos i la resta d'invertebrats aquàtics, preparats o conservats.
1701	4	Sucre de canya o de remolatxa i sacarosa químicament pura, en estat sòlid.
1702	5	Els altres sucres, incloent-hi la lactosa, la maltosa, la glucosa i la fructosa (levulosa) químicament pures, en estat sòlid, xarop de sucre sense aromatitzar ni acolorir, sucedanis de la mel, inclús mesclats amb mel natural, sucre i melassa caramel·litzats.
1703	2	Melassa de l'extracció o del refinament del sucre.
1704	5	Articles de confiteria sense cacau (incloent-hi el xocolate blanc).
1801	5	Cacau en gra, sencer o partit, cru o torrat.
1802	5	Corfa, pel·lícules i la resta de residus de cacau.
1803	5	Pasta de cacau, inclús desgreixada.
1804	5	Sagí, greix i oli de cacau.
1805	5	Cacau en pols sense ensucrar ni edulcorar d'una altra manera.
1806	5	Xocolate i la resta de preparacions alimentàries que continguén cacau.
1901	5	Extracte de malta; preparacions alimentàries de farina, granyons, sèmola, midó, fècula o extracte de malta, que no continguén cacau o amb un contingut inferior al 40% en pes calculat sobre una base totalment desgreixada, no expressades ni incloses en una altra part; preparacions alimentàries, de productes de les partides 0401 a 0404 que no continguén cacau o amb un contingut de cacau inferior al 5% en pes calculat sobre una base totalment desgreixada, no expressades ni incloses en una altra part.
1902	4	Pastes alimentàries, inclús cuites o farcides (de carn o altres substàncies) o bé preparades d'una altra manera, com ara espaguetis, fideus, macarrons, tallarines, lasanyes, nyoquis, raviolis o canelons, cuscús, inclús preparat.

Codi	Grup	Descripció
1903	4	Tapioca i els seus sucedanis amb fècula, en flocs, grums, grans perlats, farines fines o formes semblants.
1904	5	Productes a base de cereals obtinguts per insuflació o torrada (per exemple, fulletes, flocs de dacsà); cereals (excepte la dacsà) en gra o en forma de flocs o altres grans treballats (excepte la farina, els granyons i la sèmola), precuits o preparats d'una altra manera, no expressats ni compresos en una altra part.
1905	5	Productes de forn, pastisseria o galetaria, inclús amb cacau; neules catxets buits dels tipus utilitzats per a medicaments, hòsties, pastes dessecades de farina, midó o fècula, en fulles i productes semblants.
2001	4	Hortalisses, inclús «silvestres», fruites o altres fruits i la resta de parts comestibles de plantes, preparats o conservats en vinagre o en àcid acètic.
2002	4	Tomaques preparades o conservades (excepte en vinagre o en àcid acètic).
2003	4	Fongs i trufes, preparats o conservats (excepte en vinagre o en àcid acètic).
2004	4	Les altres hortalisses, inclús «silvestres», preparades o conservades (excepte en vinagre o en àcid acètic), congelades (excepte els productes de la partida 2006).
2005	4	Les altres hortalisses, inclús «silvestres», preparades o conservades (excepte en vinagre o en àcid acètic), sense congelar (excepte els productes de la partida 2006).
2006	5	Hortalisses, inclús «silvestres», fruites o altres fruits o les seues corfes i la resta de parts de plantes, confitats amb sucre (en almívar, glacejats o gebrats).
2007	5	Confitures, gelees i melmelades, purés i pastes de fruites o altres fruits, obtinguts per cocció, inclús amb addició de sucre o un altre edulcorant.
2008	5	Fruites o altres fruits i la resta de parts comestibles de plantes, preparats o conservats d'una altra manera, inclús amb addició de sucre o un altre edulcorant o alcohol, no expressats ni compresos en una altra part.
2009	3	Sucs de fruites o altres fruits, incloent-hi el most de raïm o d'hortalisses, inclús «silvestres», sense fermentar i sense addició d'alcohol, inclús amb addició de sucre o un altre edulcorant.
2101	5	Extractes; essències i concentrats de café; te o mate i preparacions a base d'estos productes o a base de café; te o mate; xicòria torrada i la resta de sucedanis del café torrats i els seus extractes; essències i concentrats.
2102	5	Rents (vius o morts), els altres microorganismes monocel·lulars morts (excloent-ne les vacunes de la partida 3002), rents artificials (pols per a enfornar).
2103	5	Preparacions per a salses i salses preparades, condiments i assaonadors, compostos, farina de mostassa i mostassa preparada.
2104	5	Preparacions per a sopes, potatges o caldos, sopes, potatges o caldos, preparats, preparacions alimentàries compostes homogeneïtzades.
2105	5	Gelats i productes semblants inclús amb cacau.
2106	5	Preparacions alimentàries no expressades ni incloses en altres partides.
2201A	3	Aigua, envasada, incloent-hi l'aigua mineral natural o artificial i la gasificada, sense ensucrar o edulcorar d'una altra manera ni aromatitzar, gel i neu.
2201B	1	Aigua, a granel, incloent-hi l'aigua mineral natural o artificial i la gasificada, sense ensucrar o edulcorar d'una altra manera ni aromatitzar, gel i neu.
2201C	1	Aigua, a granel, per a abastiment de poblacions, incloent-hi l'aigua mineral natural o artificial i la gasificada, sense ensucrar o edulcorar d'una altra manera ni aromatitzar, gel i neu.
2202	5	Aigua, incloent-hi l'aigua mineral i la gasejada, amb addició de sucre o un altre edulcorant o aromatitzada, i la resta de begudes no alcohòliques (excepte els suc de fruites o altres fruits o d'hortalisses de la partida 2009).
2203A	5	Cervesa de malta envasada.
2203B	4	Cervesa de malta a granel.
2204A	5	Vi de raïm, envasat, inclús licorós, most de raïm, excepte el de la partida núm. 2009.
2204B	4	Vi de raïm, a granel, inclús licorós, most de raïm, excepte el de la partida núm. 2009.
2205A	5	Vermut i la resta de vins de raïm fresc preparats amb plantes o substàncies aromàtiques, envasat.
2205B	4	Vermut i la resta de vins de raïm fresc preparats amb plantes o substàncies aromàtiques, a granel.
2206A	5	Les altres begudes fermentades, envasades (per exemple: sidra, sidra de peres o aiguamel), mescles de begudes fermentades i mescles de begudes fermentades i begudes no alcohòliques, no expressades ni incloses en altres partides.
2206B	4	Les altres begudes fermentades, a granel (per exemple: sidra, sidra de peres o aiguamel), mescles de begudes fermentades i mescles de begudes fermentades i begudes no alcohòliques, no expressades ni incloses en altres partides.
2207A	5	Alcohol etílic sense desnaturalitzar, envasat, amb un grau alcohòlic volumètric superior o igual al 80% vol, alcohol etílic i aiguardent desnaturalitzats, de qualsevol graduació.

Codi	Grup	Descripció
2207B	4	Alcohol etílic sense desnaturalitzar, a granel, amb un grau alcohòlic volumètric superior o igual al 80% vol, alcohol etílic i aiguardent desnaturalitzats, de qualsevol graduació.
2208A	5	Alcohol etílic sense desnaturalitzar, envasat, amb un grau alcohòlic volumètric inferior al 80% vol, aiguardents, licors i la resta de begudes espirituoses, preparacions alcohòliques compostes.
2208B	4	Alcohol etílic sense desnaturalitzar, a granel, amb un grau alcohòlic volumètric inferior al 80% vol, aiguardents, licors i la resta de begudes espirituoses, preparacions alcohòliques compostes.
2209A	5	Vinagre comestible i sucedanis comestibles del vinagre obtinguts amb àcid acètic, envasat.
2209B	4	Vinagre comestible i sucedanis comestibles del vinagre obtinguts amb àcid acètic, a granel.
2301	3	Farina, pols i granulats, de carn, de despulles, de peix o de crustacis, mol·luscos o d'altres invertebrats aquàtics, impropis per a l'alimentació humana, cucarrons.
2302	3	Segons, segonets i la resta de residus del cernut, de la mòlta o d'altres tractaments dels cereals o de les lleguminoses, inclús en granulats.
2303	2	Residus de la indústria del midó i residus semblants, polpa de remolatxa, pasta de canya de sucre i la resta de desperdicis de la indústria sucraera, excrements i desperdicis de cerveseria o de destil·leria, inclús granulats.
2304	3	Tortons i la resta de residus sòlids de l'extracció de l'oli de soja, inclús mòlts o granulats.
2305	3	Tortons i la resta de residus sòlids de l'extracció de l'oli de cacauet, inclús mòlts o granulats.
2306	2	Tortons i la resta de residus sòlids de l'extracció de greixos o olis vegetals, inclús mòlts o granulats, excepte els de les partides 2304 o 2305.
2307	3	Pòsits o sediments de vi, tàrtar brut.
2308	3	Matèries vegetals, desperdicis, residus i subproductes vegetals, inclús granulats, del tipus dels utilitzats per a l'alimentació dels animals, no expressats ni compresos en altres partides.
2309A	3	Preparacions del tipus de les utilitzades per a l'alimentació dels animals.
2309B	2	Gluten de dacsà.
2401	5	Tabac en branca o sense elaborar, desperdicis de tabac.
2402	5	Cigars (purs), inclús despuntats, cigarrets (purets) i cigarrets, de tabac o de sucedanis del tabac.
2403	5	Els altres tabacs i sucedanis del tabac, elaborats, tabac «homogeneïtzat» o «reconstituït», extractes i sucs de tabac.
2501	1	Sal (incloent-hi la de taula i la desnaturalitzada) i clorur de sodi pur, inclús en dissolució aquosa o amb antiaglomerants o agents que garantisquen una bona fluïdesa, aigua de mar.
2502	1	Pirites de ferro sense torrar.
2503	2	Sofre de qualsevol classe, excloent-ne el sublimat, el precipitat i el col·loïdal.
2504	2	Grafit natural.
2505	1	Arenes naturals de qualsevol classe, inclús acolorides, excloent-ne les arenes metal·líferes del capítol 26.
2506	1	Quars (excepte les arenes naturals), quarsita, inclús desbastada o simplement trossejada per serrat o d'una altra manera, en blocs o en plaques quadrades o rectangulars.
2507	1	Caolí
2508A	1	Les altres argiles (excloent-ne el Caolí, i de les argiles dilatades de la partida 6806), andalusita, cianita i silimanita, inclús calcinades, mullita, terres de xamota o de dines.
2508B	1	Atapulguita.
2508C	1	Bentonita.
2509	1	Creta.
2510	1	Fosfats de calci naturals, fosfats aluminocàlcics naturals i cretes fosfatades.
2511	2	Sulfat de bari natural (baritina), carbonat de bari natural (witherita), inclús calcinat, excloent-ne l'òxid de bari de la partida 2816.
2512	2	Farines silícies fòssils (per exemple: «Kieselguhr», tripolita, diatomita) i la resta de terres silícies anàlogues, de densitat aparent inferior o igual a 1 inclús calcinades.
2513	1	Pedra tosca; esmeril; corindó natural, granat natural i la resta d'abrasius naturals, inclús tractats tèrmicament.
2514	2	Pissarra, inclús desbastada o simplement trossejada, per serrat o d'una altra manera, en blocs o en plaques quadrades o rectangulars.
2515	2	Marbre, travertins, «ecaussines» i la resta de pedres calcàries de talla o de construcció de densitat aparent superior o igual a 2,5 i alabastre, inclús desbastats o simplement trossejats, per serrat o d'una altra manera, en blocs o en plaques quadrades o rectangulars.

Codi	Grup	Descripció
2516	1	Granit, pòrfir, basalt, arenosa i la resta de pedres de talla o de construcció, inclús desbastats o simplement trossejats, per serrat o d'una altra manera, en blocs o en plaques quadrades o rectangulars.
2517	1	Palets, grava, pedres matxucades, dels tipus generalment utilitzats per al formigonatge o per a la construcció de carreteres, vies fèrries o altres balastos, cudols i pedrenyal, inclús tractats tèrmicament, macadam d'escòries o de deixalles industrials semblants, inclús amb materials incloent-hi en la primera part de la partida, macadam enquitranat, grànuls, esquerdills i pols de pedres de les partides 2515 o 2516, inclús tractats tèrmicament.
2518	1	Dolomita, inclús sinteritzada o calcinada, inclosa la dolomita desbastada o simplement trossejada, per serrat o d'una altra manera, en blocs o en plaques quadrades o rectangulars; aglomerat de dolomita.
2519	4	Carbonat de magnesi natural (magnesita), magnèsia electrofosa, magnèsia calcinada a mort (sinteritzada), inclús amb xicotetes quantitats d'altres òxids afegits abans de la sinterització, òxid de magnesi, inclús pur.
2520	1	Algeps natural, anhidrita, algeps calcinats, inclús acolorits o amb xicotetes quantitats d'acceleradors o retardadors.
2521	1	Castines, pedres per a la fabricació de calç o de ciment.
2522	1	Calç viva, calç apagada i calç hidràulica, excloent-ne l'òxid i l'hidròxid de calci de la partida 2825.
2523A	2	Ciments hidràulics, envasats (incloent-hi els ciments sense polvoritzar o clínquer), encara que estiguen acolorits.
2523B	1	Ciments hidràulics, a granel (incloent-hi els ciments sense polvoritzar o clínquer), encara que estiguen acolorits.
2524	3	Amiant (asbest)
2525	3	Mica, inclosa la mica exfoliada en laminetes irregulars, desperdicis de mica.
2526	3	Esteatita natural, inclús desbastada o simplement trossejada, per serrat o d'una altra manera, en blocs o en plaques quadrades o rectangulars, talc.
2528A	4	Borats naturals i els seus concentrats (inclús calcinats), excloent-ne els borats extrems de les salmorres naturals; àcid bòric natural amb un contingut de H_3BO_3 inferior o igual al 85%, valorat sobre producte sec.
2528B	4	Colemanita.
2528C	4	Ulexita.
2529A	2	Leucita, espat fluor.
2529B	2	Feldespat.
2529C	2	Nefelina.
2530	2	Matèries minerals no expressades ni incloses en altres partides.
2601A	1	Mineral de ferro en estat natural.
2601B	2	Concentrats de minerals de ferro d'alta qualitat (contingut en ferro en estat natural > 50% en pes).
2601C	1	Concentrats de minerals de ferro de baixa qualitat, incloent-hi les pirites de ferro torrades (Cendres de Pirita), contingut en ferro en estat natural < 50% en pes.
2602	3	Minerals de manganés i els seus concentrats, incloent-hi els minerals de manganés ferruginosos i els seus concentrats amb un contingut de manganés superior o igual al 20% en pes, sobre producte sec.
2603	3	Minerals de coure i els seus concentrats.
2604	3	Minerals de níquel i els seus concentrats.
2605	4	Minerals de cobalt i els seus concentrats.
2606	2	Minerals d'alumini i els seus concentrats.
2607	2	Minerals de plom i els seus concentrats.
2608	3	Minerals de zinc i els seus concentrats.
2609	4	Minerals d'estany i els seus concentrats.
2610	3	Minerals de crom i els seus concentrats.
2611	4	Minerals de wolframí (tungsté) i els seus concentrats.
2612	4	Minerals d'urani o de tori i els seus concentrats.
2613	4	Minerals de molibdè i els seus concentrats.
2614	2	Minerals de titani i els seus concentrats.
2615	4	Minerals de niobi, de tàntal, de vanadi o de zirconi i els seus concentrats.
2616	4	Minerals dels metalls preciosos i els seus concentrats.
2617	3	Els altres minerals i els seus concentrats.
2618	1	Escòries granulades (arena d'escòries) de la siderúrgia.
2619	1	Escòries (excepte les granulades) i la resta de desperdicis de la siderúrgia.
2620	4	Cendres i residus (excepte els de la siderúrgia), que continguén arsènic, metall o compostos metàl·lics.

Codi	Grup	Descripció
2621	1	Les altres escòries i cendres, incloent-hi les cendres d'algues; cendres i residus procedents de la incineració de deixalles i desperdiciis municipals.
2701	1	Hulles, briquetes, ovoides i combustibles sòlids semblants, obtinguts de l'hulla.
2702	1	Lignits, inclús aglomerats, excloent-ne l'atzabeja.
2703	1	Torba (inclòsa la utilitzada per a llit d'animals), inclús aglomerada.
2704	1	Cocs i semicocs d'hulla, de lignit o de torba, inclús aglomerats, carbó de retorta.
2705	1	Gas d'hulla, gas d'aigua, gas pobre i gasos semblants, excepte el gas de petroli i la resta d'hidrocarburs gasosos.
2706	1	Quitrans d'hulla, de lignit o de torba i la resta de quitrans minerals, incloent-hi els deshidratats o escapçats, i els reconstituïts.
2707	3	Olis i la resta de productes de la destil·lació dels quitrans d'hulla d'alta temperatura, productes anàlegs en què els compostos aromàtics predominen en pes sobre els no aromàtics.
2708	2	Brea i coc de brea, de quitrà d'hulla o d'altres quitrans minerals.
2709A	1	Olis crus de petroli o de minerals bituminosos no condensats de gas natural.
2709B	2	Olis crus de petroli o de minerals bituminosos, condensats de gas natural (subpartida 2709.0010).
2710A	1	Fuel (subpartides 2710.0071, .0072, .0074, .0076, .0077 i .0078).
2710B	3	Querosé, gasolina i petroli refinat (subpartides 2710.0021, .0025, .0026, .0027, .0029, .0032, .0034, .0036, .0037, .0039, .0041, .0045, .0051, .0055 i .0059).
2710C	5	Lubricants (subpartides 2710.0081, .0083, .0085, .0087, .0088, .0089, .0092, .0094, .0096 i .0098).
2710D	5	Olis minerals plastificants tipus REPEX.
2710E	2	Naftes (subpartides 2710.0011 i 2710.0015).
2710F	2	Gasoil (subpartida 2710.0061).
2711A	4	Gasos del petroli i la resta d'hidrocarburs gasosos, excloent-ne el gas natural butà.
2711B	2	Gas natural.
2711C	3	Butà i Propà.
2712	5	Vaselina, parafina, cera de petroli microcristal·lina, «slack wax», ozocerita, cera de lignit, cera de torba i la resta de ceres minerals i productes semblants obtinguts per síntesi o per altres procediments, inclús acolorits.
2713A	1	Coc de petroli sense calcinar.
2713B	2	Coc de petroli calcinat, betum de petroli i la resta de residus dels olis de petroli o de minerals bituminosos.
2714	1	Betums i asfalts naturals, pissarres i arenes bituminoses, asfaltites i roques asfàltiques.
2715	2	Mescles bituminoses a base d'asfalt o de betum naturals, de betum de petroli, de quitrà mineral o de brea de quitrà mineral (per exemple: màstiques bituminoses i «cut backs»).
2801	4	Fluor, clor, brom i iode.
2802	4	Sofre sublimat o precipitat, sofre col·loïdal.
2803	4	Carboni (negres de fum i altres formes de carboni no expressades ni incloses en altres partides).
2804	3	Hidrogen, gasos nobles i la resta d'elements no metàl·lics.
2805	4	Metalls alcalins o alcalinoterris, metalls de les terres rares, escandi i itri, inclús mesclats o aliats entre si, mercuri.
2806	3	Clorur d'hidrogen (àcid clorhídric), àcid clorosulfúric.
2807	2	Àcid sulfúric; òleum.
2808	4	Àcid nítric; àcids sulfonítrics.
2809	3	Pentaòxid de difòsfor; àcid fosfòric; àcids polifosfòrics, encara que no siguen de constitució química definida.
2810	4	Òxids de bor, àcids bòrics.
2811	4	Els altres àcids inorgànics i els altres compostos oxigenats inorgànics dels elements no metàl·lics.
2812	4	Halogenurs i oxihalogenurs dels elements no metàl·lics.
2813	4	Sulfurs dels elements no metàl·lics, trisulfur de fòsfor comercial.
2814	3	Amoníac anhidre o en dissolució aquosa.
2815	2	Hidròxid de sodi (sosa càustica), hidròxid de potassi (potassa càustica), peròxids de sodi o de potassi.
2816	4	Hidròxid i peròxid de magnesi, òxids, hidròxids i peròxids, d'estronci o de bari.
2817	4	Òxid de zinc, peròxid de zinc.
2818	4	Corindó artificial, encara que no siga químicament definit, òxid d'alumini, hidròxid d'alumini.
2819	4	Òxids i hidròxids de crom.
2820	4	Òxids de manganés.
2821	2	Òxids i hidròxids de ferro, terres colorants amb un contingut de ferro combinat, expressat en Fe_2O_3 , en pes, superior o igual al 70%.

Codi	Grup	Descripció
2822	4	Òxids i hidròxids de cobalt, òxids de cobalt comercials.
2823	4	Òxids de titani.
2824	4	Òxid de plom, mini i mini ataronjat.
2825	4	Hidrazina i hidroxilamina i les seues sals inorgàniques, les altres bases inorgàniques, els altres òxids, hidròxids i peròxids de metalls.
2826	4	Fluorurs, fluorosilicats, fluoroaluminats i la resta de sals complexes de fluor.
2827	4	Clorurs, oxiclors i hidroxiclors, bromurs i oxibromurs, iodurs i oxiodurs.
2828	4	Hipoclorits, hipoclorit de calci comercial, clorits, hipobromits.
2829	4	Clorats i perclorats, bromats i perbromats, iodats i periodats.
2830	4	Sulfurs; polisulfurs, encara que no siguen de constitució química definida.
2831	4	Ditionits i sulfoxilats.
2832	4	Sulfits, tiosulfats.
2833	3	Sulfats, alums, peroxosulfats (persulfats).
2834A	3	Nitrits i nitrats (excepte nitrat d'estronci).
2834B	5	Nitrat d'estronci.
2835	4	Fosfinats (hipofosfites), fosfonats (fosfites), fosfats i polifosfats, encara que no siguen de constitució química definida.
2836A	2	Carbonats, peroxocarbonats (percarbonats), carbonat d'amoni comercial que continga carbonat d'amoni, excepte carbonat d'estronci.
2836B	5	Carbonat d'estronci.
2837	4	Cianurs, oxicianurs i cianurs complexos.
2838	4	Fulminats, cianats i tiocianats.
2839	4	Silicats, silicats comercials dels metalls alcalins.
2840	4	Borats, peroxoborats (perborats).
2841	4	Sals dels àcids oxometàl·lics o peroxometàl·lics.
2842	4	Les altres sals dels àcids o peroxoàcids inorgànics, incloent-hi els aluminosilicats, encara que no siguen de constitució química definida [excepte els azidurs (azides)].
2843	4	Metalls preciosos en estat col·loïdal, compostos inorgànics o orgànics de metalls preciosos, encara que no siguen de constitució química definida, amalgames de metalls preciosos.
2844	4	Elements químics radioactius i isòtops radioactius (incloent-hi els elements químics i isòtops fissionables o fèrtils) i els seus compostos, mesclades i residus que continguen estos productes.
2845	4	Isòtops; excepte els de la partida núm. 2844; els seus compostos inorgànics o orgànics; encara que no siguen de constitució química definida.
2846	4	Compostos inorgànics o orgànics, dels metalls de les terres rares, de l'itri, de l'escandi o de les mesclades d'estos metalls.
2847	4	Peròxid d'hidrogen (aigua oxigenada), inclús solidificat amb urea.
2848	4	Fosfurs, encara que no siguen de constitució química definida, excepte els ferrofòsforos.
2849	4	Carburs, encara que no siguen de constitució química definida.
2850	4	Hidrurs, nitrurs, azidurs (azides), silicurs i borurs, encara que no siguen de constitució química definida, excepte els compostos que consistisquen igualment en carburs de la partida 2849.
2851	4	Els altres compostos inorgànics (inclosa l'aigua destil·lada, de conductibilitat o del mateix grau de puresa), aire líquid, encara que se li hagen eliminat els gasos nobles, aire comprimit, amalgames, excepte les de metalls preciosos.
2901	4	Hidrocarburs acíclics.
2902	4	Hidrocarburs cíclics.
2903	5	Derivats halogenats dels hidrocarburs.
2904	5	Derivats sulfonats, nitrats o nitrosats dels hidrocarburs, inclús halogenats.
2905A	5	Alcohols acíclics i els seus derivats halogenats, sulfonats, nitrats o nitrosats (excepte etanol per a la indústria química).
2905B	5	Etanol per a la indústria química.
2906	5	Alcohols cíclics i els seus derivats halogenats, sulfonats, nitrats o nitrosats.
2907	4	Fenols, fenols-alcohols.
2908	5	Derivats halogenats, sulfonats, nitrats o nitrosats, dels fenols o dels fenols-alcohols.
2909	5	Èters, èters-alcohols, èters-fenols, èters-alcohols-fenols, peròxids d'alcohols, peròxids d'èters, peròxids de cetones (encara que no siguen de constitució química definida), i els seus derivats halogenats, sulfonats, nitrats o nitrosats.
2910	5	Epòxids, epoxialcohols, epoxifenols i epoxièters, amb tres àtoms en el cicle, i els seus derivats halogenats, sulfonats, nitrats o nitrosats.
2911	5	Acetals i semiacetals, inclús amb altres funcions oxigenades, i els seus derivats halogenats, sulfonats, nitrats o nitrosats.

Codi	Grup	Descripció
2912	5	Aldehids, inclús amb altres funcions oxigenades, polímers cíclics dels aldehids, paraformaldehid.
2913	5	Derivats halogenats, sulfonats, nitrats o nitrosats dels productes de la partida 2912.
2914	4	Cetones i quinones, inclús amb altres funcions oxigenades, i els seus derivats halogenats, sulfonats, nitrats o nitrosats.
2915	4	Àcids monocarboxílics acíclics saturats i els seus anhídrids; halogenurs; peròxids i peroxiàcids; els seus derivats halogenats; sulfonats; nitrats o nitrosats.
2916	4	Àcids monocarboxílics acíclics no saturats i àcids monocarboxílics cíclics; els seus anhídrids; halogenurs; peròxids i peroxiàcids; els seus derivats halogenats; sulfonats; nitrats o nitrosats.
2917	4	Àcids policarboxílics; els seus anhídrids; halogenurs; peròxids i peroxiàcids; els seus derivats halogenats; sulfonats; nitrats o nitrosats.
2918	4	Àcids carboxílics amb funcions oxigenades suplementàries i els seus anhídrids; halogenurs; peròxids i peroxiàcids; els seus derivats halogenats; sulfonats; nitrats o nitrosats.
2919	5	Èsters fosfòrics i les seues sals, incloent-hi els lactofosfats, els seus derivats halogenats, sulfonats, nitrats o nitrosats.
2920	5	Èsters dels altres àcids inorgànics dels no-metalls (excloent-ne els èsters d'halogenurs d'hidrogen) i les seues sals; els seus derivats halogenats, sulfonats, nitrats o nitrosats.
2921	5	Compostos amb funció amina.
2922	5	Compostos aminats amb funcions oxigenades.
2923	5	Sals i hidròxids d'amoni quaternari; lecitines i altres fosfoaminolípids, encara que no siguen de constitució química definida.
2924	5	Compostos amb funció carboxiamida, compostos amb funció amida de l'àcid carbònic.
2925	5	Compostos amb funció carboximida (inclosa la sacarina i les seues sals) o amb funció imina.
2926	5	Compostos amb funció nitril.
2927	5	Compostos diazoics, azoics o azoxi.
2928	5	Derivats orgànics de l'hidrazina o de l'hidroxilamina.
2929	5	Compostos amb altres funcions nitrogenades.
2930	5	Tiocompostos orgànics.
2931	5	Els altres compostos organicoinorgànics.
2932	5	Compostos heterocíclics amb heteroàtom(s) d'oxigen exclusivament.
2933	5	Compostos heterocíclics amb heteroàtom(s) de nitrogen exclusivament.
2934	5	Àcids nucleics i les seues sals, encara que no siguen de constitució química definida; els altres compostos heterocíclics.
2935	5	Sulfonamides.
2936	5	Provitamines i vitamines, naturals o reproduïdes per síntesi (incloent-hi els concentrats naturals) i els seus derivats utilitzats principalment com a vitamines, mesclats o no entre si o en dissolucions de qualsevol classe.
2937	5	Hormones, prostaglandines, tromboxans i leucotriens, naturals o reproduïts per síntesi; els seus derivats i anàlegs estructurals, incloent-hi els polipèptids de cadena modificada, utilitzats principalment com a hormones.
2938	5	Heteròsids, naturals o reproduïts per síntesi, les seues sals, èters, èsters i la resta de derivats.
2939	5	Alcaloides vegetals, naturals o reproduïts per síntesi, les seues sals, èters, èsters i la resta de derivats.
2940	5	Sucres químicament purs [excepte la sacarosa, lactosa, maltosa, glucosa i fructosa (levulosa)]; èters, acetals i èsters dels sucres i les seues sals (excepte els productes de les partides 2937 2938 o 2939).
2941	5	Antibiòtics.
2942	5	Els altres compostos orgànics.
3001	5	Glàndules i la resta d'òrgans per a usos opoteràpics, dessecats, inclús polvoritzats, extractes de glàndules o d'altres òrgans o de les seues secrecions, per a usos opoteràpics, heparina i les seues sals, les altres substàncies humanes o animals preparades per a usos terapèutics o profilàctics, no expressades ni incloses en altres partides.
3002	5	Sang humana; sang animal preparada per a usos terapèutics, profilàctics o de diagnòstic; (sèrums amb anticossos), altres fraccions de la sang i productes immunològics modificats, inclús obtinguts per procés biotecnològic; vacunes, toxines, cultius de microorganismes (excloent-ne els llevats) i productes semblants.
3003	5	Medicaments (excloent-ne els productes de les partides 3002 3005 o 3006) constituïts per productes mesclats entre si, preparats per a usos terapèutics o profilàctics, sense dosificar ni condicionar per a la venda al detall.
3004	5	Medicaments (excloent-ne els productes de les partides 3002 3005 o 3006) constituïts per productes mesclats o sense mesclar, preparats per a usos terapèutics o profilàctics, dosificats (incloent-hi els administrats per via transdèrmica) o preparats per a la venda al detall.

Codi	Grup	Descripció
3005	5	Buates, gases, benes i articles anàlegs (per exemple: apòsits, esparadraps, sinapismes), impregnats o recoberts de substàncies farmacèutiques o preparats per a la venda al detall amb fins mèdics, quirúrgics, odontològics o veterinaris.
3006	5	Preparacions i articles farmacèutics a què es referix la nota 4 del capítol.
3101	2	Adobs d'origen animal o vegetal, inclús mesclats entre si o tractats químicament, adobs procedents de la mescla o del tractament químic de productes d'origen animal o vegetal.
3102A	2	Adobs minerals o químics nitrogenats.
3102B	2	Sulfat amònic.
3102C	2	Urea.
3102D	2	Adobs químics (excepte sulfat amònic, urea o altres adobs químics nitrogenats).
3103	2	Adobs minerals o químics fosfatats.
3104A	2	Adobs minerals o químics potàssics (excepte clorur de potassi).
3104B	2	Clorur de potassi.
3105	2	Adobs minerals o químics, amb dos o tres dels elements fertilitzants: nitrogen, fòsfor i potassi, els altres adobs, productes d'este capítol en pastilles o formes semblants o en envasos d'un pes brut inferior o igual a 10 kg.
3201	5	Extractes adobadors d'origen vegetal, tanins i les seues sals, èters, èsters i la resta de derivats.
3202	5	Productes adobadors orgànics sintètics, productes adobadors inorgànics, preparacions adobadores, inclús amb productes adobadors naturals, preparacions enzimàtiques per a preadobament.
3203	5	Matèries colorants d'origen vegetal o animal, incloent-hi els extractes de tints (excepte els negres d'origen animal), encara que siga de constitució química definida; preparacions a què es referix la nota 3 d'este capítol a base de matèries d'origen vegetal o animal.
3204	5	Matèries colorants orgàniques sintètiques, encara que siguen de constitució química definida, preparacions a què es referix la Nota 3 d'este capítol a base de matèries colorants orgàniques sintètiques, productes orgànics sintètics del tipus dels utilitzats per a l'avivament fluorescent o com a luminòfors, encara que siguen de constitució química definida.
3205	5	Laques colorants, preparacions a què es referix la Nota 3 d'este capítol a base de laques colorants.
3206	5	Les altres matèries colorants, preparacions a què es referix la Nota 3 d'este capítol, excepte les de les partides núm. 3203 3204 o 3205 productes inorgànics del tipus dels utilitzats com a luminòfors, encara que siguen de constitució química definida.
3207A	5	Pigments, opacificants i colors preparats, composicions vitrificables, engalbes, llustres líquids i preparacions semblants dels tipus utilitzats en ceràmica, esmaltat o en la indústria del vidre; frita de vidre i la resta de vidres, en pols, grànuls, laminetes o escates.
3207B	5	Frita de vidre.
3207C	5	Esmalts.
3208	5	Pintures i vernissos a base de polímers sintètics o naturals modificats, dispersos o dissolts en un medi no aquós; dissolucions definides en la Nota 4 d'este capítol.
3209	5	Pintures i vernissos a base de polímers sintètics o naturals modificats, dispersos o dissolts en un medi aquós.
3210	5	Les altres pintures i vernissos; pigments a l'aigua preparats dels tipus utilitzats per a l'acabat del cuir.
3211	5	Assecadors preparats.
3212	5	Pigments (incloent-hi la pols i les laminetes metàl·liques) dispersos en medis no aquosos, líquids o en pasta, dels tipus utilitzats per a la fabricació de pintures, fulls per al marcatge a foc, tints i la resta de matèries colorants en formes o envasos per a la venda al detall.
3213	5	Colors per a la pintura artística, l'ensenyança, la pintura de rètols, per a matisar o per a entreteniment i colors semblants, en pastilles, tubs, pots, flascons, gobelets i la resta d'envasos o presentacions semblants.
3214	5	Massilla, ciments de resina i altres massilles; massilles de reblliment utilitzades en pintura; massilles no refractàries dels tipus utilitzades en obra.
3215	5	Tintes d'impremta, tintes per a escriure o dibuixar i la resta de tintes, inclús concentrades o sòlides.
3301	5	Olis essencials (desterpenats o no), incloent-hi els «concrets» o «absoluts»; resinoides; oleoresines d'extracció; dissolucions concentrades d'olis essencials en greixos, olis fixos, ceres o matèries anàlogues, obtingudes per enfloració o maceració; subproductes terpènics residuals de la desterpenació dels olis essencials; destil·lats aquosos aromàtics i dissolucions aquoses d'olis essencials.
3302	5	Mescles de substàncies odoríferes i mescles (incloent-hi les dissolucions alcohòliques) a base d'una o diverses d'estes substàncies, dels tipus utilitzats com a matèries bàsiques per a la indústria; les altres preparacions a base de substàncies odoríferes, dels tipus utilitzats per a l'elaboració de begudes.

Codi	Grup	Descripció
3303	5	Perfums i aigües de tocador.
3304	5	Preparacions de bellesa, maquillatge i per a cura de la pell (excepte els medicaments), incloent-hi les preparacions antisolars i bronzejadores; preparacions per a manicures o pedicures.
3305	5	Preparacions capil·lars.
3306	5	Preparacions per a la higiene bucal o dental, incloent-hi les pólvores i cremes per a l'adherència de les dentadures; fil utilitzat per a la neteja dels espais interdentials (fil dental) preparat per a la venda al detall a l'usuari.
3307	5	Preparacions per a afaitar o per a abans o després de l'afaitat, desodorants corporals, preparacions per al bany, depilatoris i la resta de preparacions de perfumeria, de tocador o de cosmètica, no expressades ni incloses en altres partides; preparacions desodorants de locals, inclús sense perfumar, encara que tinguen propietats desinfectants.
3401	5	Sabó; productes i preparacions orgànics tensioactius usats com a sabó, en barres, pans o trossos, o en peces encunyades o modelades, encara que continguen sabó; productes i preparacions orgànics tensioactius per al llavat de la pell, líquid o en crema, preparats per a la venda al detall, encara que continguen sabó; paper, buata, feltre i tela sense teixir, impregnats, recoberts o revestits de sabó o de detergents.
3402	5	Agents de superfície orgànica (excepte el sabó), preparacions tensioactives, preparacions per a llavar (incloent-hi les preparacions auxiliars de llavat) i preparacions de neteja, encara que continguen sabó, excepte les de la partida 3401.
3403	5	Preparacions lubricants, incloent-hi els olis de tall, les preparacions per a afluixar femelles, les preparacions antirovell o anticorrosió i les preparacions per al desemmotllament, a base de lubricants i preparacions dels tipus utilitzats per a l'ensimatge de matèries tèxtils o el greixatge o greixatge de cuirs i pells, pelleteria o altres matèries (excepte aquelles amb un contingut d'olis de petroli o de mineral bituminós, com a component bàsic, superior o igual al 70% en pes).
3404	5	Ceres artificials i ceres preparades.
3405	5	Betums i cremes per al calçat, encàustics, brillantadors per a carrosseries, vidre, o metall, pastes i pols per a fregar i preparacions semblants (inclús paper, buata, feltre, tela sense teixir, plàstic o cautxú cel·lulars, impregnats, recoberts o revestits d'estes preparacions), excloent-ne les ceres de la partida 3404.
3406	5	Veles, ciris i articles semblants.
3407	5	Pastes per a modelar, incloent-hi les presentades per a entreteniment dels xiquets, preparacions anomenades «ceres per a odontologia» presentades en assortiments, en envasos per a la venda al detall o en plaquetes, ferradures, barretes o formes semblants, les altres preparacions per a odontologia a base d'algeps.
3501	5	Caseïna, caseïnats i la resta de derivats de la caseïna, coles de caseïna.
3502	5	Albúmines, incloent-hi els concentrats de diverses proteïnes i del lactosèrum, amb un contingut de proteïnes del lactosèrum superior al 80% en pes, calculat sobre matèria seca, albuminats i la resta de derivats de les albúmines.
3503	5	Gelatines (encara que es presenten en fulls quadrats o rectangulars, inclús treballades en la superfície o acolorides) i els seus derivats, ictiocol·la, les altres coles d'origen animal, excloent-ne les coles de caseïna de la partida 3501.
3504	5	Peptones i els seus derivats, les altres matèries proteiques i els seus derivats, no expressats ni compresos en altres partides, pols de pells, inclús tractat al crom.
3505	5	Dextrina i la resta de midons i fècules modificats (per exemple: midons i fècules pregelatinitzats o esterificats), coles a base de midó, de fècula, de dextrina o d'altres midons o fècules modificats.
3506	5	Coles i la resta d'adhesius preparats, no expressats ni compresos en altres partides, productes de qualsevol classe utilitzats com a coles o adhesius, preparats per a la seua venda al detall, de pes net inferior o igual a 1 kg.
3507	5	Enzims, preparacions enzimàtiques no expressades ni incloses en altres partides.
3601	5	Pólvores.
3602	5	Explosius preparats, excepte les pólvores.
3603	5	Metxes de seguretat, cordons detonants, esquers i càpsules fulminants, inflamadors, detonadors elèctrics.
3604	5	Articles per a focs artificials, coets de senyals o granífugs i semblants, petards i la resta d'articles de pirotècnia.
3605	5	Fòsfors (mistos); excepte els articles de pirotècnia de la partida núm. 3604.
3606	5	Ferroceri i la resta d'aliatges pirofòrics en qualsevol forma, articles de matèries inflamables a què es referix la Nota 2 d'este capítol.
3701	5	Plaques i pel·lícules planes, fotogràfiques, sensibilitzades, sense impressionar, excepte les de paper, cartó o tèxtils, pel·lícules fotogràfiques planes autorevelables, sensibilitzades, sense impressionar, inclús en carregadors.

Codi	Grup	Descripció
3702	5	Pel·lícules fotogràfiques en rotllos, sensibilitzades, sense impressionar, excepte les de paper, cartó o tèxtils, pel·lícules fotogràfiques autorevelables, en rotllos, sensibilitzades, sense impressionar.
3703	5	Paper, cartó i tèxtils, fotogràfics, sensibilitzats, sense impressionar.
3704	5	Plaques, pel·lícules, paper, cartó i tèxtils, fotogràfics, impressionats però sense revelar.
3705	5	Plaques i pel·lícules, fotogràfiques, exposades i revelades, excepte les cinematogràfiques.
3706	5	Pel·lícules cinematogràfiques, exposades i revelades, amb registre de so o sense, o amb registre de so només.
3707	5	Preparacions químiques per a ús fotogràfic (excepte els vernissos, coles, adhesius i preparacions semblants); productes sense mesclar per a ús fotogràfic, dosificats o preparats per a la venda al detall a punt per al seu ús.
3801	5	Grafit artificial, grafit col·loïdal o semicoloïdal, preparacions a base de grafit o d'altres carbonis, en pasta, blocs, plaquetes o altres semiproductes.
3802	5	Carbons activats, matèries minerals naturals activades, negre d'origen animal, inclòs el negre animal esgotat.
3803	5	«Tall oil», inclús refinat.
3804	5	Lleixius residuals de la fabricació de pastes de cel·lulosa, encara que estiguen concentrats, desensucrats o tractats químicament, inclosos els lignosulfonats (excepte el «tall oil» de la partida 3803).
3805	5	Essència de trementina, de fusta de pi, de pasta cel·lulòsica al sulfat i la resta d'essències terpeniques de la destil·lació o d'altres tractaments de la fusta de coníferes; dipenté en brut; essència de pasta cel·lulòsica al bisulfit i altres paracimens en brut; oli de pi amb alfa-terpineol com a component principal.
3806	5	Colofònies i àcids resinics, i els seus derivats, essència i oli, de colofònia, gomes foses.
3807	5	Quitrans de fusta, olis de quitrà de fusta, creosota de fusta, metilè (nafta de fusta), peix vegetal, peix de cerveseria i preparacions semblants a base de colofònia, d'àcids resinics o de peix vegetal.
3808	5	Insecticides, raticides, fungicides, herbicides, inhibidors de germinació i reguladors del creixement de les plantes, desinfectants i productes semblants, presentats en formes o envasos per a la venda al detall, o com a preparacions o en articles, com ara cintes, metxes, bugies ensofrades i papers matamosques.
3809	5	Aprestos i productes d'acabat, acceleradors de tintura o de fixació de matèries colorants i la resta de productes i preparacions (per exemple: aprestos preparats i mordents) dels tipus utilitzats en la indústria tèxtil, del paper, del cuir o indústries semblants, no expressats ni inclosos en altres partides.
3810	5	Preparacions per al decapatge dels metalls; fluxos i la resta de preparacions auxiliars per a soldar els metalls; pastes i pols per a soldar, constituïts per metall i altres productes; preparacions dels tipus utilitzats per a recobrir o omplir elèctrodes o varetes de soldadura.
3811	5	Preparacions antidetonants, inhibidors d'oxidació, additius peptizants, millorants de viscositat, anticorrosius i la resta d'additius preparats per a olis minerals (inclosa la gasolina o nafta) o per a altres líquids utilitzats per als mateixos fins que els olis minerals.
3812	5	Acceleradors de vulcanització preparats, plastificants compostos per a cautxú o per a matèries plàstiques, no expressats ni inclosos en altres partides, preparacions antioxidants i la resta d'estabilitzants compostos per a cautxú o per a matèries plàstiques.
3813	5	Preparacions i càrregues per a aparells extintors, granades i bombes extintores.
3814	5	Dissolvents o diluents orgànics compostos, no expressats ni inclosos en altres partides, preparacions per a llevar pintures o vernissos.
3815	5	Iniciadors i acceleradors, de reacció, i preparacions catalítiques, no expressats ni inclosos en altres partides.
3816	2	Ciments, morters, formigons i preparacions semblants, refractaris, excepte els productes de la partida núm. 3801.
3817	5	Mescles d'alquilbencens i mescles d'alquilnaftalens; excepte les de les partides núm. 2707 o 2902.
3818	5	Elements químics impurificats per a ús en electrònica, en discos, plaquetes o formes anàlogues, compostos químics impurificats per a ús en electrònica.
3819	5	Líquids per a frens hidràulics i la resta de preparacions líquides per a transmissions hidràuliques, sense olis de petroli ni de minerals bituminosos o amb menys del 70% en pes dels dits olis.
3820	5	Preparacions anticongelants i líquids preparats per a descongelar.
3821	5	Mitjans de cultiu preparats per al desenvolupament de microorganismes.
3822	5	Reactius de diagnòstic o de laboratori sobre qualsevol suport i reactius de diagnòstic o de laboratori preparats, inclús sobre suport, excepte els de les partides 3002 o 3006; materials de referència certificats.
3823	5	Àcids grassos monocarboxílics industrials; olis àcids del refinament; alcohols grassos industrials.

Codi	Grup	Descripció
3824	2	Preparacions aglutinants per a motles o nuclis de fosa; productes químics i preparacions de la indústria química o de les indústries connexes (incloses les mesclades de productes naturals), no expressats ni compresos en una altra part.
3825	5	Productes residuals de la indústria química o de les indústries connexes, no expressats ni compresos en una altra part; deixalles i desperdics municipals; fangs de depuració; les altres deixalles esmentades en la Nota 6 del present Capítol.
3901	5	Polímers d'etilè en formes primàries.
3902	5	Polímers de propilè o d'altres olefines, en formes primàries.
3903	5	Polímers d'estirè en formes primàries.
3904	5	Polímers de clorur de vinil o d'altres olefines halogenades, en formes primàries.
3905	5	Polímers d'acetat de vinil o d'altres èsters vinílics, en formes primàries, els altres polímers vinílics en formes primàries.
3906	5	Polímers acrílics en formes primàries.
3907	5	Poliacetals, els altres polièters i resines epoxi, en formes primàries, policarbonats, resines al·cídiques, polièsters alílics i la resta de polièsters, en formes primàries.
3908	5	Poliàmides en formes primàries.
3909	5	Resines amíniques, resines fenòliques i poliuretans, en formes primàries.
3910	5	Silicones en formes primàries.
3911	5	Resines de petroli, resines de cumarona-indé, politerpens, polisulfurs, polisulfones i la resta de productes previstos en la Nota 3 d'este Capítol, no expressats ni compresos en altres partides, en formes primàries.
3912	5	Cel·lulosa i els seus derivats químics, no expressats ni compresos en altres partides, en formes primàries.
3913	5	Polímers naturals (per exemple: àcid al·gínic) i polímers naturals modificats (per exemple: proteïnes endurides o derivats químics del cautxú natural), no expressats ni compresos en altres partides, en formes primàries.
3914	5	Intercanviadors de ions a base de polímers de les partides núm. 3901 a 3913; en formes primàries.
3915	5	Deixalles, retalls i desperdics, de plàstic.
3916	5	Monofilaments la major dimensió dels quals tinga un tall transversal superior a 1 mm, barres, varetes i perfils, inclús treballats en la superfície, però sense una altra labor, de plàstic.
3917	5	Tubs i accessoris de canonada [per exemple: juntes, colzes, empalmaments (ràcords)], de plàstic.
3918	5	Revestiments de plàstic per a sòls, inclús autoadhesius, en rotllos o llosetes, revestiments de plàstic per a parets o sostres definits en la Nota 9 d'este Capítol.
3919	5	Plaques, làmines, cintes, tires i la resta de formes planes, autoadhesives, de plàstic, inclús en rotllos.
3920	5	Les altres plaques, pel·lícules, bandes i làmines, de plàstic no cel·lular, sense reforçar, estratificar ni combinar de manera semblant amb altres matèries, sense suport.
3921	5	Les altres plaques, pel·lícules, bandes i làmines, de plàstic.
3922	5	Banyeres, dutxes, piques (de llavar), lavabos, bidets, vàters i els seus seients i tapes, cisternes i articles sanitaris o higièncs semblants, de plàstic.
3923	5	Articles per al transport o envasament, de plàstic, taps, tapes, càpsules i la resta de dispositius de tancament, de plàstic.
3924	5	Vaixella i la resta d'articles d'ús domèstic i articles d'higiene o de tocador, de plàstic.
3925	5	Articles per a la construcció, de plàstic, no expressats ni compresos en altres partides.
3926	5	Les altres manufactures de plàstic i manufactures d'altres matèries de les partides 3901 a 3914.
4001	5	Cautxú natural, balata, gutaperxa, «guayule», xiclet i gomes naturals anàlogues, en formes primàries o en plaques, làmines o bandes.
4002	5	Cautxú sintètic i cautxú factici derivat dels olis, en formes primàries o en plaques, làmines o bandes, mesclades de productes de la partida 4001 amb els d'esta partida, en formes primàries o en plaques, làmines o bandes.
4003	5	Cautxú regenerat en formes primàries o en plaques, làmines o bandes.
4004	5	Deixalles, desperdics i retalls, de cautxú sense endurir, inclús en pols o en grànuls.
4005	5	Cautxú mesclat sense vulcanitzar, en formes primàries o en plaques, làmines o bandes.
4006	5	Les altres formes (per exemple: varetes, tubs o perfils) i articles (per exemple: discos o volanderes) de cautxú sense vulcanitzar.
4007	5	Fils i cordes, de cautxú vulcanitzat.
4008	5	Plaques, làmines, bandes, varetes i perfils, de cautxú vulcanitzat sense endurir.
4009	5	Tubs de cautxú vulcanitzat sense endurir, inclús amb els seus accessoris (per exemple: juntes, colzes o ràcords).
4010	5	Corretges transportadores o de transmissió, de cautxú vulcanitzat.

Codi	Grup	Descripció
4011	5	Pneumàtics nous de cautxú.
4012	5	Pneumàtics recautxutatges o usats, de cautxú; bandatges, bandes de rodament per a pneumàtics (llandes pneumàtiques) i protectors («flaps»), de cautxú.
4013	5	Cambres de cautxú.
4014	5	Articles d'higiene o de farmàcia (incloent-hi les tetines), de cautxú vulcanitzat sense endurir, inclús amb parts de cautxú endurit.
4015	5	Peces de roba, guants, mitenes i manyoples i la resta de complements (accessoris) de vestir, per a qualsevol ús, de cautxú vulcanitzat sense endurir.
4016	5	Les altres manufactures de cautxú vulcanitzat sense endurir.
4017	5	Cautxú endurit (per exemple: ebonita) en qualsevol forma, incloent-hi les deixalles i els desperdics, manufactures del cautxú endurit.
4101	5	Cuiros i pells, en brut, de boví, inclòs el búfal, o d'equí (frescos o salats, secs, emblanquinaments, cuirs piquelats o conservats d'una altra manera, però sense adobar, apergaminar ni preparar d'una altra manera), inclús depilats o dividits.
4102	5	Pells en brut d'oví (fresques o salades, seques, emblanquinades, piquelades o conservades d'una altra manera, però sense assaonar, adobar ni preparar d'una altra manera), inclús depilades o dividides, excepte les excloses per la Nota 1 c) d'este Capítol.
4103	5	Els altres cuiros i pells, en brut (frescos o salats, secs, emblanquinaments, piquelats o conservats d'una altra manera, però sense assaonar, apergaminar ni preparar d'una altra manera), inclús depilats o dividits, excepte els exclosos per les Notes 1 b) o 1 c) d'este Capítol.
4104	5	Cuiros i pells assaonats, de boví, inclòs el búfal, o d'equí, depilats, inclús dividits però sense una altra preparació.
4105	5	Pells assaonades, d'oví, depilades, inclús dividides però sense una altra preparació.
4106	5	Cuiros i pells depilats dels altres animals i pells d'animals sense pèl, adobats, inclús dividits però sense una altra preparació.
4107	5	Cuiros preparats després de l'adobament o de l'assecatge i cuiros i pells apergaminats, de boví, inclòs búfal, o d'equí, depilats, inclús dividits (excepte els de la partida 4114).
4112	5	Cuiros preparats després de l'adobament o de l'assecatge i cuiros i pells apergaminats, d'oví, depilats, inclús dividits (excepte els de la partida 4114).
4113	5	Cuiros preparats després de l'adobament o de l'assecatge i cuiros i pells apergaminats, dels altres animals, depilats; cuiros preparats després de l'adobament i cuiros i pells apergaminats, d'animals sense pèl, inclús dividits (excepte els de la partida 4114).
4114	5	Cuiros i pells acamussats, inclòs l'acamussat combinat a l'oli; cuiros i pells xarolats i les seues imitacions de cuiros o pells xapats; cuiros i pells metal·litzats.
4115	5	Cuiro regenerat a base de cuiro o de fibres de cuiro, en plaques, fulles o tires, inclús enrotllades; retalls i la resta de desperdics de cuiro o pell, preparats, o de cuiro regenerat, inutilitzables per a la fabricació de manufactures de cuiro; serradures, pols i farina de cuiro.
4201	5	Articles de talabarderia i guarnicioneria per a tots els animals (incloent-hi els tirs, cobles, genolles, boços, mantes, alforges, abrics per a gossos i articles semblants), de qualsevol matèria.
4202	5	Baüls, maletes, maletins, inclosos els de neteja i safata portadocuments, carteres de mà, cartipassos, fundes i estojos per a ulleres, botons de puny, aparells fotogràfics, càmeres, instruments de música o armes, i continents semblants; sacs de viatge, sacs (bosses) aïllants per a aliments i begudes, bosses de neteja, motxilles, bosses de mà, bosses per a la compra, bitlletes, portamonedes, portamapes, petaques, portacigarrets i bosses per a tabac, estojos per a ferramentes, bosses per a articles d'esport, estojos per a flascons, joies, polvoreres, estojos per a orfebreria i continents semblants, de cuiro natural, artificial o regenerat, de fulles de plàstic, matèries tèxtils, fibra vulcanitzada o cartó, o recoberts totalment o en la seua major part amb estes matèries o paper.
4203	5	Peces de roba i complements de vestir, de cuiro natural o de cuiro artificial o regenerat.
4204	5	Articles per a usos tècnics de cuiro natural o de cuiro artificial o regenerat.
4205	5	Les altres manufactures de cuiro natural o de cuiro artificial o regenerat.
4206	5	Manufactures de budell, de bufetes o de tendons.
4301	5	Pelleteria en brut (incloent-hi els caps, cues, potes i trossos utilitzables en pelleteria), excepte les pells en brut de les partides 4101, 4102 o 4103.
4302	5	Pelleteria assaonada o adobada, incloent-hi els caps, cues, potes i la resta de trossos, deixalles i retalls, inclús acoblada (sense altres matèries)(excepte la de la partida 4303).
4303	5	Peces de roba, complements de vestir i la resta d'articles de pelleteria.
4304	5	Pelleteria artificial o factícia i articles de pelleteria artificial o factícia.
4401A	1	Llenya, serradures, desperdics i deixalles de fusta.
4401B	2	Fusta en plaquetes o partícules, inclús aglomerats en boles, briquetes, troncs o formes semblants.
4402A	2	Carbó vegetal, envasament (inclòs el de corfes o de pinyols de fruites), encara que estiga aglomerat.

Codi	Grup	Descripció
4402B	1	Carbó vegetal, a granel (inclòs el de corfes o de pinyols de fruites), encara que estiga aglomerat.
4403A	3	Fusta en brut, inclús escorçada, sense albeka o escairada (excepte d'eucaliptus i coníferes).
4403B	2	Fusta en brut, inclús escorçada, sense albeka o escairada d'eucaliptus.
4403C	2	Fusta en brut, inclús escorçada, sense albeka o escairada de coníferes.
4404	4	Fleixos de fusta, aspres esberlats, estaques i estaquetes de fusta, apuntades, sense serrar longitudinalment, fusta simplement desbastada o arredonida, però sense tornejjar, corbar ni treballar d'una altra manera, per a bastons, paraigües, mànecs de ferramentes o semblants, fusta en llistons, làmines, cintes o semblants.
4405	4	Llana (borumballa) de fusta, farina de fusta.
4406	2	Travessa de fusta per a vies fèrries o semblants.
4407	4	Fusta serrada o desbastada longitudinalment, cortada o desenrotllada, inclús raspallada, escatada o unida pels extrems múltiples, de grossària superior a 6 mm.
4408	4	Fulles per a xapat, incloses les obtingudes per tallada de fusta estratificada, per a contraxapat o per a altres fustes estratificades semblants i la resta de fustes serrades longitudinalment, tallades o desenrotllades, inclús raspallades, escatades, unides longitudinalment o pels extrems, de grossària inferior o igual a 6 mm.
4409	4	Fusta (inclosos els llistons i frisos per a parquetes, sense acoblar) perfilada longitudinalment (amb llengüetes, ranures, galzes, acanalats, bisellaments, amb juntes en V, motlurats, arredonits o semblants) en una o diverses cares, cantells o extrems, inclús raspallada, escatada o unida pels extrems.
4410	4	Taulers de partícules i taulers semblants (per exemple els anomenats «oriented strand board» o «waferboard»), de fusta o d'altres matèries llenyoses, inclús aglomerats amb resina o altres aglutinants orgànics.
4411	5	Taulers de fibra de fusta o altres matèries llenyoses, inclús aglomerats amb resines o altres aglutinants orgànics.
4412	5	Fusta contraxapada, fusta xapada i fusta estratificada semblant.
4413	5	Fusta densificada en blocs, planxes, taules o perfils.
4414	5	Marc de fusta per a quadros, fotografies, espills o objectes semblants.
4415	5	Calaixos, caixes, gàbies, tambors i envasos semblants, de fusta; carrets per a cables, de fusta; paletes, paletes caixa i altres plataformes per a càrrega, de fusta; collets per a paletes, de fusta.
4416	5	Barrils, bótes, tines i la resta de manufactures de boteria i les seues parts, de fusta, incloses les dogues.
4417	5	Ferramentes, muntures i mànecs de ferramentes, muntures de raspalls, mànecs de graneres o de brotxes, de fusta, formes, eixampladors i tensors per al calçat, de fusta.
4418	5	Obres i peces de fusteria per a construccions, inclosos els taulers cel·lulars, els taulers per a parquetes, les teules i la llata, de fusta.
4419	5	Articles de taula o de cuina, de fusta.
4420	5	Marqueteria, cofres, caixes i estojos per a joieria o orfebreria i manufactures semblants, de fusta, estatuetes i la resta d'objectes d'adornament, de fusta, articles de mobiliari, de fusta, no compresos en el Capítol 94.
4421	5	Les altres manufactures de fusta.
4501	5	Suro natural en brut o simplement preparat, desperdicis de suro, suro triturat, granulats o polvoritzats.
4502	5	Suro natural, escorçat o simplement escairat o en cubs, planxes, fulles o bandes quadrades o rectangulars (inclosos els esbossos per a taps amb arestes vives).
4503	5	Manufactures de suro natural.
4504	5	Suro aglomerat (inclús amb aglutinant) i manufactures de suro aglomerat.
4601	5	Trenes i articles semblants, de matèries que es poden trenar, inclús acoblaments en bandes, matèries que es poden trenar, trenes i articles semblants de matèries que es poden trenar, teixits o paral·lelitzats en forma plana, inclús acabats (per exemple: estorettes, estores i canyissos).
4602	5	Articles de cistelleria obtinguts directament en la seua forma amb matèries que es poden trenar o confeccionats amb articles de la partida núm. 4601; manufactures de lufa.
4701	4	Pasta mecànica de fusta.
4702	4	Pasta química de fusta per a dissoldre.
4703	4	Pasta química de fusta a la sosa o al sulfat, excepte la pasta per a dissoldre.
4704	4	Pasta química de fusta al sulfat, excepte la pasta per a dissoldre.
4705	4	Pasta de fusta obtinguda per la combinació de tractaments mecànic i químic.
4706	4	Pasta de fibres obtingudes de paper o cartó reciclats (desperdicis i deixalles) o de les altres matèries fibroses cel·lulòsiques.
4707	3	Paper o cartó per a reciclar (desperdicis i deixalles).

Codi	Grup	Descripció
4801	5	Paper premsa en bobines o en fulles.
4802	5	Paper i cartó, sense estucar ni recobrir, del tipus dels utilitzats per a escriure, imprimir o altres fins gràfics, i paper i cartó per a targetes o cintes per a perforar (sense perforar), en bobines (rotllos) o en fulls de forma quadrada o rectangular, de qualsevol grandària, excepte el de les partides 4801 o 4803; paper i cartó fets a mà (full a full).
4803	5	Paper del tipus utilitzat per a paper higiènic, tovalletes de desmaquillar, tovalles, tovallons o per a papers semblants d'ús domèstic, d'higiene o de tocador, buata de cel·lulosa i napes de fibra de cel·lulosa, inclús arrissats («crepés»), prisatges, gofratges, estampats, perforacions, acolorits o decorats en la superfície o impresos, en bobines (rotllos) o en fulls.
4804	5	Paper i cartó kraft, sense estucar ni recobrir, en bobines (rotllos) o en fulls (excepte el de les partides 4802 o 4803).
4805	5	Els altres papers i cartons, sense estucar ni recobrir, en bobines (rotllos) o en fulls, que no hagen sigut sotmesos a treballs complementaris o tractaments diferents dels especificats en la Nota 3 d'este Capítol.
4806	5	Paper i cartó sulfuritzat, paper resistent als greixos, paper vegetal, paper vidre i la resta de papers calandrats transparents o translúcids, en bobines o en fulls.
4807	5	Paper i cartó obtinguts per apegament de fulls planes, sense estucar ni recobrir en la superfície i sense impregnar, inclús reforçat interiorment, en bobines o en fulls.
4808	5	Paper i cartó corrugats, inclús revestits per encolat, arrissats («crepés»), prisatges, gofratges, estampades o perforacions, en bobines (rotllos) o en fulls (excepte el paper dels tipus descrits en el text de la partida 4803).
4809	5	Paper carbó (carbònic), paper autocòpia, i la resta de papers per a copiar o transferir (inclòs el cuixé o estucat, recobert o impregnat, per a clixés de multicopista o per a planxes òfset), inclús imprés, en bobines (rotllos) o en fulles.
4810	5	Paper i cartó, estucat per una o les dos cares exclusivament amb caolí o altres substàncies inorgàniques, amb aglutinant o sense, inclús acolorit o decorat en la superfície o imprés, en bobines o en fulles de forma quadrada o rectangular, en qualsevol format.
4811	5	Paper, cartó, buata de cel·lulosa i napes de fibres de cel·lulosa, estucats, recoberts, impregnats o revestits, acolorits o decorats en la superfície o impresos, en bobines (rotllos) o en fulles de forma quadrada o rectangular, de qualsevol mida, (excepte els productes dels tipus descrits en el text de les partides 4803 4809 o 4810).
4812	5	Blocs i plaques, filtrants, de pasta de paper.
4813	5	Paper de fumar, inclús tallat a la mida adequada, en llibrets o en tubs.
4814	5	Paper per a decorar i revestiments semblants de parets, paper per a vidrieres.
4815	5	Cobresòls amb suport de paper o cartó inclús tallats.
4816	5	Paper carbó (carbònic), paper autocòpia i la resta de papers per a copiar o transferir (excepte els de la partida 4809), clixés de mimeògraf complets i planxes òfset, de paper, inclús preparats en caixes.
4817	5	Sobres, sobres-carta, targetes postals sense il·lustrar i targetes per a correspondència, de paper o cartó; caixes, bosses i presentacions semblants, de paper o cartó, amb un assortiment d'articles de correspondència.
4818	5	Paper dels tipus utilitzat per a paper higiènic i papers semblants, buata de cel·lulosa o napes de fibres de cel·lulosa, dels tipus utilitzats per a fins domèstics o sanitaris, en bobines (rotllos) d'una amplària inferior o igual a 36 cm o tallats en format; mocadors, tovalletes per a desmaquillar, tovalles, tovalles, tovallons, bolquers per a bebés, compreses i tampons higiènic, llençols i articles semblants per a ús domèstic, de tocador higiènic o d'hospital, peces de roba i complements (accessoris), de vestir, de pasta de paper, paper, buata de cel·lulosa o napes de fibres de cel·lulosa.
4819	5	Caixes, sacs (bosses), bossa, cucurutxos i la resta d'envasos de paper, cartó, buata de cel·lulosa o napes de fibres de cel·lulosa; cartonatges d'oficina, botiga o semblants.
4820	5	Llibres registre, llibres de comptabilitat, talonaris (de notes, comandes o rebuts), agendes, blocs, memoràndums, blocs de paper de cartes i articles semblants, quaderns, carpetes de taula, classificadors, enquadrernacions (de fulls mòbils o altres), carpetes i cobertes per a documents i la resta d'articles escolars, d'oficina o papereria, inclús els formularis en paquets o plegats, encara que porten paper carbó (carbònic), de paper o cartó; àlbums per a mostres o per a col·leccions i cobertes per a llibres, de paper o cartó.
4821	5	Etiquetes de totes classes, de paper o cartó, inclús impreses.
4822	5	Carrets, bobines (rotllos), canelles i suports semblants, de pasta de paper, paper o cartó, inclús perforats o endurits.
4823	5	Els altres papers, cartons, buates de cel·lulosa i napes de fibres de cel·lulosa, tallats segons la seua mida, els altres articles de pasta de paper, de paper, cartó, buata de cel·lulosa o de napes de fibres de cel·lulosa.
4901	5	Llibres, fullets i impresos semblants, inclús en fulls solts.
4902	5	Diaris i publicacions periòdiques, impresos, inclús il·lustrats o amb publicitat.

Codi	Grup	Descripció
4903	5	Àlbums o llibres d'estampes per a xiquets i quaderns infantils per a dibuixar o acolorir.
4904	5	Música manuscrita o impresa, inclús amb il·lustracions o enquadernada.
4905	5	Manufactures cartogràfiques de totes classes, inclosos els mapes murals, els plànols topogràfics i les esferes, impresos.
4906	5	Plans i dibuixos originals fets a mà, d'arquitectura, d'enginyeria, industrials, comercials, topogràfics o semblants, textos manuscrits, reproduccions fotogràfiques sobre paper sensibilitzat i còpies amb paper carbó, dels plànols, dibuixos o textos abans mencionats.
4907	5	Segells (estampilles) de correus, timbres fiscals i anàlegs, sense obliterated, que tinguen o estiguin destinats a tindre curs legal en el país en què el seu valor facial siga reconegut; paper timbrat; bitllets de banc; xecs; títols d'accions o obligacions i títols semblants.
4908	5	Calcomanies de qualsevol classe.
4909	5	Targetes postals impreses o il·lustrades, targetes impreses amb felicitacions o comunicacions personals, inclús amb il·lustracions, adornaments o aplicacions, o amb sobre.
4910	5	Calendaris de qualsevol classe impresos, inclosos els tacs de calendari.
4911	5	Els altres impresos, incloses les estampes, gravats i fotografies.
5001	5	Capolls de seda debanables.
5002	5	Seda crua sense tòrcer.
5003	5	Desperdicis de seda (inclosos els capolls de seda no debanables, els desperdicis de filats i les filagarses).
5004	5	Filats de seda (excepte els filats de desperdicis de seda) sense condicionar per a la venda al detall.
5005	5	Filats de desperdicis de seda sense condicionar per a la venda al detall.
5006	5	Filats de seda o de desperdicis de seda, preparats per a la venda al detall, pèl de Messina (crin de Florència).
5007	5	Teixits de seda o de desperdicis de seda.
5101	5	Llana sense cardar ni pentinar.
5102	5	Pèl fi o ordinari, sense cardar ni pentinar.
5103	5	Desperdicis de llana o de pèl fi o ordinari, inclosos els desperdicis de filats, però excloent-ne les filagarses.
5104	5	Filagarses de llana o de pèl fi o ordinari.
5105	5	Llana i pèl fi o ordinari, cardats o pentinats (inclosa la llana pentinada a granel).
5106	5	Filats de llana cardada sense condicionar per a la venda al detall.
5107	5	Filats de llana pentinada sense condicionar per a la venda al detall.
5108	5	Filats de pèl fi cardat o pentinat sense condicionar per a la venda al detall.
5109	5	Filats de llana o de pèl fi, preparats per a la venda al detall.
5110	5	Filats de pèl ordinari o de crin (inclosos els filats de crin entorxats), encara que estiguen preparats per a la venda al detall.
5111	5	Teixits de llana cardada o de pèl fi cardat.
5112	5	Teixits de llana pentinada o de pèl fi pentinat.
5113	5	Teixits de pèl ordinari o de crin.
5201	5	Cotó sense cardar ni pentinar.
5202	5	Desperdicis de cotó (inclosos els desperdicis de filats i les filagarses).
5203	5	Cotó cardat o pentinat.
5204	5	Fil de cosir de cotó, inclús preparat per a la venda al detall.
5205	5	Filats de cotó (excepte el fil de cosir) amb un contingut de cotó superior o igual al 85% en pes, sense condicionar per a la venda al detall.
5206	5	Filats de cotó (excepte el fil de cosir) amb un contingut de cotó, inferior al 85% en pes, sense condicionar per a la venda al detall.
5207	5	Filats de cotó (excepte el fil de cosir) preparat per a la venda al detall.
5208	5	Teixits de cotó amb un contingut de cotó, superior o igual al 85%, en pes, de gramatge inferior o igual a 200 g/m ² .
5209	5	Teixits de cotó amb un contingut de cotó superior o igual al 85%, en pes, de gramatge superior a 200 g/m ² .
5210	5	Teixits de cotó mesclat exclusivament o principalment amb fibres sintètiques o artificials amb un contingut de cotó inferior al 85%, en pes, de gramatge inferior o igual a 200 g/m ² .
5211	5	Teixits de cotó mesclat exclusivament o principalment amb fibres sintètiques o artificials, amb un contingut de cotó inferior al 85%, en pes, de gramatge superior a 200 g/m ² .
5212	5	Els altres teixits de cotó.
5301	5	Lli en brut o treballat, però sense filar, estopes i desperdicis de lli (inclosos els desperdicis de filats i les filagarses).
5302	5	Cànem (<i>Cannabis sativa</i> L.) en brut o treballat, però sense filar, estopes i desperdicis de cànem (inclosos els desperdicis de filats i les filagarses).

Codi	Grup	Descripció
5303	5	Iute i la resta de fibres tèxtils del lliber (excloent-ne el lli, cànem i rami), en brut o treballats, però sense filar, estopes i desperdicis d'estes fibres (inclosos els desperdicis de filats i les filagarses).
5304	5	Sisal i la resta de fibres tèxtils del gènere sisal, en brut o treballats, però sense filar, estopes i desperdicis d'estes fibres (inclosos els desperdicis de filats i les filagarses).
5305	5	Coco, abacà (cànem de Manila o Musa textilis Nee), rami i la resta de fibres tèxtils vegetals no expressades ni incloses en altres partides, en brut o treballades, però sense filar, estopes i desperdicis d'estes fibres (inclosos els desperdicis de filats i les filagarses).
5306	5	Filats de lli.
5307	5	Filats de iute i la resta de fibres tèxtils del lliber de la partida 5303.
5308	5	Filats de les altres fibres tèxtils vegetals, filats de paper.
5309	5	Teixits de lli.
5310	5	Teixits de iute i la resta de fibres tèxtils del lliber de la partida 5303.
5311	5	Teixits de les altres fibres tèxtils vegetals, teixits de filats de paper.
5401	5	Fil de cosir de filaments sintètics o artificials, inclús preparat per a la venda al detall.
5402	5	Filats de filaments sintètics (excepte el fil de cosir) sense condicionar per a la venda al detall, inclosos els monofilaments sintètics de títol inferior a 67 decitex.
5403	5	Filats de filaments artificials (excepte el fil de cosir) sense condicionar per a la venda al detall, inclosos els monofilaments artificials de títol inferior a 67 decitex.
5404	5	Monofilaments sintètics de títol superior o igual a 67 decitex, la major dimensió dels quals de la secció transversal siga inferior o igual a 1 mm; tires i formes semblants (per exemple: palla artificial) de matèria tèxtil sintètica, d'amplària aparent inferior o igual a 5 mm.
5405	5	Monofilaments artificials de títol superior o igual a 67 decitex, la major dimensió dels quals de la secció transversal siga inferior o igual a 1 mm; tires i formes semblants (per exemple: palla artificial) de matèria tèxtil artificial, d'amplària aparent inferior o igual a 5 mm.
5406	5	Filats de filaments sintètics o artificials (excepte el fil de cosir), preparats per a la venda al detall.
5407	5	Teixits de filats de filaments sintètics, inclosos els teixits fabricats amb els productes de la partida 5404.
5408	5	Teixits de filats de filaments artificials, inclosos els fabricats amb productes de la partida 5405.
5501	5	Cables de filaments sintètics.
5502	5	Cables de filaments artificials.
5503	5	Fibres sintètiques discontinües, sense cardar, pentinar ni transformar d'una altra manera per a la filatura.
5504	5	Fibres artificials discontinües, sense cardar, pentinar ni transformar d'una altra manera per a la filatura.
5505	5	Desperdicis de fibres sintètiques o artificials, incloses les borres, els desperdicis de filats i les filagarses.
5506	5	Fibres sintètiques discontinües, cardades, pentinades o transformades d'una altra manera per a la filatura.
5507	5	Fibres artificials discontinües, cardades, pentinades o transformades d'una altra manera per a la filatura.
5508	5	Fil de cosir de fibres sintètiques o artificials, discontinües, inclús preparat per a la venda al detall.
5509	5	Filats de fibres sintètiques discontinües (excepte el fil de cosir), sense condicionar per a la venda al detall.
5510	5	Filats de fibres artificials discontinües (excepte el fil de cosir), sense condicionar per a la venda al detall.
5511	5	Filats de fibres sintètiques o artificials, discontinües (excepte el fil de cosir), preparats per a la venda al detall.
5512	5	Teixits amb un contingut de fibres sintètiques discontinües superior o igual al 85%, en pes.
5513	5	Teixits de fibres sintètiques discontinües amb un contingut d'estes fibres inferior al 85% en pes, mesclades exclusivament o principalment amb cotó, de gramatge inferior o igual a 170 g/m ² .
5514	5	Teixits de fibres sintètiques discontinües amb un contingut d'estes fibres inferior al 85% en pes, mesclades exclusivament o principalment amb cotó, de gramatge superior a 170 g/m ² .
5515	5	Els altres teixits de fibres sintètiques discontinües.
5516	5	Teixits de fibres artificials discontinües.
5601	5	Buata de matèria tèxtil i articles d'esta buata; fibres tèxtils de longitud inferior o igual a 5 mm (tondosat), nucs i motes de matèria tèxtil.
5602	5	Feltre, inclús impregnat, recobert, revestit o estratificat.
5603	5	Tela sense teixir, inclús impregnada, recoberta, revestida o estratificada.

Codi	Grup	Descripció
5604	5	Fils i cordes de cautxú revestits de tèxtils; filats de tèxtils, tires i formes semblants de les partides 5404 o 5405 impregnats, recoberts, revestits o enfundats amb cautxú o plàstic.
5605	5	Filats metàl·lics i filats metal·litzats, inclús entorxats, constituïts per filats tèxtils, tires o formes semblants de les partides 5404 o 5405 ben combinats amb metall en forma de fils, tires o pols, ben revestits de metall.
5606	5	Filats entorxats, tires i formes semblants de les partides 5404 o 5405 entorxades (excepte els de la partida 5605 i els filats de crin entorxats), fils de xenilla, «filats de cadeneta».
5607	5	Cordells, cordes i cordams, trenats o no, inclús impregnats, recoberts, revestits o enfundats amb cautxú o plàstic.
5608	5	Xarxes de malles nugades, en draps o en peces, fabricades amb cordells, cordes o cordams; xarxes confeccionades per a la pesca i la resta de xarxes confeccionades, de matèria tèxtil.
5609	5	Articles de filats, tires o formes semblants de les partides 5404 o 5405, cordells, cordes o cordams, no expressats ni inclosos en altres partides.
5701	5	Estores de nuc de matèria tèxtil, inclús confeccionades.
5702	5	Estores i la resta de revestiments per al sòl, de matèria tèxtil, teixits, excepte els de floc inserit i els flocats, encara que estiguen confeccionats, incloses les estores anomenades «Kelim» o «Kílim», «Schumacks» o «Soumak», «Karamanie» i estores semblants teixides a mà.
5703	5	Estores i la resta de revestiments per al sòl, de matèries tèxtil, amb floc inserit, inclús confeccionats.
5704	5	Estores i la resta de revestiments per al sòl, de feltre (excepte els de floc inserit i els flocats), inclús confeccionats.
5705	5	Les altres estores i revestiments per al sòl, de matèria tèxtil, inclús confeccionada.
5801	5	Vellut i pelfa (excepte els de punt), i teixits de xenilla, excepte els productes de les partides 5802 o 5806.
5802	5	Teixits amb bucles per a tovalles, excepte els articles de la partida 5806 superfícies tèxtils amb pèl inserit, excepte els productes de la partida 5703.
5803	5	Teixits de doble gasa, excepte els articles de la partida 5806.
5804	5	Tul, tul-bobinot i teixits de malles nugades; randes en peça, en tires o en aplicacions (excepte els productes de les partides 6002 a 6006).
5805	5	Tapisseria teixida a mà (gobelins, Flandes, Aubusson, Beauvais i semblants) i tapisseria d'agulla (per exemple: de «petit point», de punt de creu), inclús confeccionades.
5806	5	Cintes (excepte els articles de la partida 5807); cintes sense trama, de filats o fibres paral·lelitzats i aglutinats.
5807	5	Etiquetes, escuts i articles semblants, de matèria tèxtil, en peça, en cintes o retallats, sense brodar.
5808	5	Trenes en peça, articles de passamaneria i ornamentals anàlegs, en peça, sense brodar (excepte els de punt), bellotes, arboços, pompons, borles i articles semblants.
5809	5	Teixits de fils de metall i teixits de filats metàl·lics o de filats tèxtils metal·litzats de la partida 5605 dels tipus utilitzats en peces de roba, tapisseria o usos semblants, no expressats ni inclosos en cap altra part.
5810	5	Brodats en peces, tires o motius.
5811	5	Productes tèxtils encoixinats en peça, constituïts per una o diverses capes de matèria tèxtil combinades amb una matèria de farciment i mantingudes per mitjà de puntades o una altra forma de subjecció (excepte els brodats de la partida 5810).
5901	5	Teles recobertes de cola o matèries amilàcies, del tipus de les utilitzades per a l'enquadernació, cartonatge, estotgeria o usos semblants; transparents tèxtils per a calcar o dibuixar; llenços preparats per a pintar; teles de Bukhara i teles rígides semblants del tipus de les utilitzades en barreteria.
5902	5	Napes tramades per a pneumàtics fabricades amb filats d'alta tenacitat de niló o d'altres poliàmides, de polièster o de raió viscosa.
5903	5	Teixits impregnats, recoberts, revestits o estratificats amb plàstic, excepte els de la partida 5902.
5904	5	Linòleum, inclús tallat, revestiments per al sòl formats per un recobriment o revestiment aplicat sobre un suport tèxtil, inclús tallats.
5905	5	Revestiments de matèria tèxtil per a parets.
5906	5	Teixits cautxutats, excepte els de la partida 5902.
5907	5	Els altres teixits impregnats, recoberts o revestits, llenços pintats per a decoracions de teatre, fons d'estudi o usos anàlegs.
5908	5	Metxes de matèria tèxtil teixida, trenada o de punt (excepte ganxet), per a làmpares, foguerets, misteres, veles o semblants; maneguins d'incandescència i teixits de punt (excepte ganxet), per a làmpares, foguerets, misteres, veles o semblants; maneguins d'incandescència i teixits de punt (excepte «crochet» o ganxet) tubulars utilitzats per a la seua fabricació, inclús impregnats.

Codi	Grup	Descripció
5909	5	Mànegues per a bombes i tubs semblants, de matèria tèxtil, inclús amb armadura o accessoris d'altres matèries.
5910	5	Corretges transportadores o de transmissió, de matèria tèxtil, inclús impregnades, recobertes, revestides o estratificades amb plàstic o reforçades amb metall o amb una altra matèria.
5911	5	Productes i articles tèxtils per a usos tècnics mencionats en la Nota 7 d'este Capítol.
6001	5	Vellut, pelfa, inclosos els teixits de punt de pèl llarg i teixits amb bucles, de punt.
6002	5	Teixits de punt d'amplària inferior o igual a 30 cm, amb un contingut de filats d'elastòmers o de fils de cautxú superior o igual al 5% en pes (excepte els de la partida 6001).
6003	5	Teixits de punt d'amplària inferior o igual a 30 cm (excepte els de les partides 6001 o 6002).
6004	5	Teixits de punt d'amplària superior a 30 cm, amb un contingut de filats d'elastòmers o de fils de cautxú superior o igual al 5% en pes (excepte els de la partida 6001).
6005	5	Teixits de punt per ordit, inclosos els obtinguts en telers de passamaneria (excepte els de les partides 6001 a 6004).
6006	5	Els altres teixits de punt.
6101	5	Abrics, jaquetes, capes, anoracs, caçadores i articles semblants, de punt, per a hòmens o xiquets (excepte els articles de la partida 6103).
6102	5	Abrics, jaquetes, capes, anoracs, caçadores i articles semblants, de punt, per a dones o xiquetes (excepte els articles de la partida 6104).
6103	5	Trages (ambdós o terns), conjunts, jaquetes (sacs), pantalons llargs, pantalons de peto, pantalons curts (calçons) i shorts (excepte els de bany), de punt, per a hòmens o xiquets.
6104	5	Trages sastre, conjunts, jaquetes (sacs), vestits, falde, falde pantaló, pantalons llargs, pantalons de peto, pantalons curts (calçons) i shorts (excepte els de bany), de punt, per a dones o xiquetes.
6105	5	Camises i camises polos de punt per a hòmens o xiquets.
6106	5	Camises, bruses, bruses camiseres i camises polos, de punt, per a dones o xiquetes.
6107	5	Calçotets, inclosos els llargs i els eslips, camises de dormir, pijames, barnusos de bany, bates i articles semblants, de punt, per a hòmens o xiquets.
6108	5	Combinacions, sinagües, bragues (bombatxes, calçons), inclús les que no arriben fins a la cintura, camises de dormir, pijames, bates de llit, barnusos de bany, bates de casa i articles semblants, de punt, per a dones o xiquetes.
6109	5	«T-shirts» i camisetes de punt.
6110	5	Suèters (jerseis), pul·lòvers, càrdigans, jupetins i articles semblants, de punt.
6111	5	Peces de roba i complements de vestir, de punt, per a bebés.
6112	5	Peces de roba d'esport (d'entrenament), granotes i conjunts d'esquí, i trages i pantalons de bany, de punt.
6113	5	Peces de roba confeccionades amb teixits de punt de les partides 5903, 5906 o 5907.
6114	5	Les altres peces de roba, de punt.
6115	5	Calces, calcetins i articles semblants, inclús per a varices, de punt.
6116	5	Guants, mitenes i manyoples, de punt.
6117	5	Els altres complements de vestir confeccionats, de punt, parts de peces de roba o de complements, de vestir, de punt.
6201	5	Abrics, jaquetes, capes, anoracs, caçadores i articles semblants, per a hòmens o xiquets (excepte els articles de la partida 6203).
6202	5	Abrics, jaquetes, capes, anoracs, caçadores i articles semblants, per a dones o xiquetes (excepte els articles de la partida 6204).
6203	5	Trages o terns, conjunts, jaquetes, pantalons, pantalons de peto, calçons i pantalons curts (excepte els de bany), per a hòmens o xiquets.
6204	5	Trages sastre, conjunts, jaquetes, vestits, falde, falde pantaló, pantalons, pantalons de peto, calçons i pantalons curts (excepte els de bany), per a dones o xiquetes.
6205	5	Camises per a hòmens o xiquets.
6206	5	Camises, bruses i bruses camiseres, per a dones o xiquetes.
6207	5	Camisetes interiors, calçotets, inclosos els llargs i els eslips, camises de dormir, pijames, barnusos de bany, bates de casa i articles semblants, per a hòmens o xiquets.
6208	5	Camisetes interiors, combinacions, sinagües, bragues (bombatxes, calçons), inclús les que no arriben fins a la cintura, camises de dormir, pijames, bates de llit, barnusos de bany, bates de casa i articles semblants, per a dones o xiquetes.
6209	5	Peces de roba i complements de vestir, per a bebés.
6210	5	Peces de roba confeccionades amb productes de les partides 5602, 5603, 5903, 5906 o 5907.
6211	5	Peces de roba per a esport (d'entrenament), granotes i conjunts d'esquí i trages i pantalons de bany, les altres peces de roba.
6212	5	Sostenidors (cossets), faixes, cotilles, tirants (tiradors), lligacames i articles semblants, i les seues parts, inclús de punt.
6213	5	Mocadors de butxaca.

Codi	Grup	Descripció
6214	5	Xals, mocadors de coll, bufandes, mantellines, vels i articles semblants.
6215	5	Corbates i llaços semblants.
6216	5	Guants, mitenes i manyoples.
6217	5	Els altres complements (accessoris) de vestir confeccionats; parts de peces de roba o de complements (accessoris), de vestir (excepte les de la partida 6212).
6301	5	Mantes.
6302	5	Roba de llit, de taula, de tocador o cuina.
6303	5	Cortinetes i cortines, guardamaletes i dossers.
6304	5	Els altres articles de tapisseria (excepte els de la partida 9404).
6305	5	Sacs i taleques, per a envasar.
6306	5	Tendals de qualsevol classe; tendes (carpes), veles per a embarcacions, vehicles terrestres; articles d'acampar.
6307	5	Els altres articles confeccionats, inclosos els patrons per a peces de roba.
6308	5	Jocs constituïts per peces de teixits i filats, inclús amb accessoris, per a la confecció d'estores, tapisseria, tovalles o tovallons brodats o d'articles tèxtils semblants, en envasos per a la venda al detall.
6309	5	Articles de rabavellaire.
6310	5	Draps, cordells, cordes i cordams, de matèries tèxtils, en desperdicis o en articles de deixalla.
6401	5	Calçat impermeable amb sola i part superior de cautxú o plàstic, la part superior del qual no s'haja unit a la sola per costura o per mitjà de reblades, claus, caragols, espigues o dispositius semblants, ni s'haja format amb diferents parts unides de la mateixa manera.
6402	5	Els altres calçats amb sola i part superior de cautxú o plàstic.
6403	5	Calçat amb sola de cautxú, plàstic, cuir natural o regenerat i part superior de cuir natural.
6404	5	Calçat amb pis de cautxú, plàstic, cuir natural, artificial o regenerat i part superior (tall) de matèries tèxtils.
6405	5	Els altres calçats.
6406	5	Parts de calçat, incloses les parts superiors fixades a les palmets diferents de la sola de plantilles, taloneres i articles semblants amovibles; polaines i articles semblants, i les seues parts.
6501	5	Cascos sense forma ni acabat, plats (discos) i cilindres encara que estiguen tallats en el sentit de l'altura, de feltre, per a barrets.
6502	5	Cascos per a barrets, trenats o fabricats per unió de tires de qualsevol material, sense formar, acabar ni guarnir.
6503	5	Barrets i la resta de lligadures de feltre fabricats amb cascos o plats de la partida 6501 inclús guarnits.
6504	5	Barrets i la resta de lligadures, trenats o fabricats per unió de tires de qualsevol matèria, inclús guarnits.
6505	5	Barrets i la resta de lligadures, de punt o confeccionats amb randa, feltre o un altre producte tèxtil en peça (però no en tires), inclús guarnits; rets per al cabell, de qualsevol matèria, inclús guarnides.
6506	5	Els altres barrets i lligadures, inclús guarnits
6507	5	Dessudadores, folres, fundes, armadures, viseres i barballeres per a barreteria.
6601	5	Paraigües, ombrel·les i para-sols (inclosos els paraigües bastó, els para-sols tendal i articles semblants).
6602	5	Bastons, bastons seient, fuets, assots i articles semblants.
6603	5	Parts, guarnicions i accessoris per als articles de les partides 6601 o 6602.
6701	5	Pells i altres parts d'aus amb les plomes o la plomissa; plomes, parts de plomes, plomissa i articles d'estes matèries (excepte els productes de la partida 0505 i els canons i mànecs de plomes, treballats).
6702	5	Flors, fullatges i fruits, artificials i les seues parts, articles confeccionats amb flors, fullatges o fruits, artificials.
6703	5	Cabell pentinat, afinat, blanquejat o preparat d'una altra manera; llana, pèl o una altra matèria tèxtil, preparats per a la fabricació de perruques o d'articles semblants.
6704	5	Perruques, barbes, celles, pestanyes, flocs i articles anàlegs, de cabell, pèl o matèria tèxtil; manufactures de cabell no expressades ni incloses en cap altra part.
6801	5	Llambordes, rastell i lloses per a paviments, de pedra natural (excepte la pissarra).
6802	5	Pedra de talla o de construcció treballada (excepte la pissarra) i les seues manufactures (excepte les de la partida 6801); cubs, daus i articles semblants, per a mosaics, de pedra natural, inclosa la pissarra, encara que estiguen sobre suport; grànuls, esquerdills (fragments) i pols de pedra natural, inclosa la pissarra, acolorits artificialment.
6803	5	Pissarra natural treballada i manufactures de pissarra natural o aglomerada.
6804	5	Moles i articles semblants, sense bastidor, per a moldre, desfibrar, triturar, esmolar, polir, rectificat, tallar o trossejar, pedres d'esmolar o polir a mà, i les seues parts, de pedra natural, d'abrasius naturals o artificials aglomerats o de ceràmica, inclús amb parts d'altres matèries.

Codi	Grup	Descripció
6805	5	Abrasius naturals o artificials en pols o en grànuls amb suport de productes tèxtils, paper, cartó o altres matèries, inclús retallats, cosits o units d'una altra forma.
6806	5	Llana d'escòria, de roca i llanes minerals semblants, vermiculita dilatada, argila dilatada, espuma d'escòria i productes minerals semblants dilatats; mesclades i manufactures de matèries minerals per a aïllament tèrmic o acústic o per a l'absorció del so, excloent-ne les de les partides 6811, 6812 o del Capítol 69.
6807	5	Manufactures d'asfalt o de productes semblants (per exemple: pega de petroli o brea).
6808	5	Panells, plaques, llosetes, blocs i articles semblants, de fibra vegetal, palla o borumballa, de plaquetes o partícules, o de serradures o altres desperdícis de fusta, aglomerats amb ciment, algeps endurable o altres aglutinants minerals.
6809	3	Manufactures d'algeps o de preparacions a base d'algeps.
6810	3	Manufactures de ciment, de formigó o de pedra artificial, inclús armades.
6811	3	Manufactures d'amiantociment, cel·lulosaciment o semblants
6812	3	Amiant (asbest) treballat en fibres, mesclades a base d'amiant o a base d'amiant i carbonat de magnesi, manufactures d'estes mesclades o d'amiant (per exemple: filats, teixits, peces de roba, barreteria, calçat o juntes), inclús armades, excepte les de les partides 6811 o 6813.
6813	3	Guarnicions de fricció (per exemple: fulls, rotllos, tires, segments, discos, volanderes, plaquetes) sense muntar, per a frens, embragatges o qualsevol òrgan de fregament, a base d'amiant (asbest), d'altres substàncies minerals o de cel·lulosa, inclús combinats amb tèxtils o altres matèries.
6814	3	Mica treballada i manufactures de mica, inclosa l'aglomerada o reconstituïda, inclús amb suport de paper, cartó o altres matèries.
6815	3	Manufactures de pedra o altres matèries minerals, incloses les fibres de carboni i les seues manufactures i les manufactures de torba, no expressades ni incloses en cap altra part.
6901	3	Rajoles, lloses, taulells i altres peces ceràmiques de farines silícies fòssils (per exemple: kies-elguhr, tripolita o diatomita) o de terres silícies anàlogues.
6902	3	Rajoles, lloses, taulells i peces ceràmiques anàlogues de construcció, refractaris, excepte els de farines silícies fòssils o de terres silícies anàlogues.
6903	3	Els altres productes ceràmics refractaris (per exemple: retortes, cresols, mufles, toveres, taps, suports, copel·les, tubs, fundes, varetes) (excepte els de farines silícies fòssils o de terres silícies anàlogues).
6904	1	Rajoles de construcció, revoltons, recobriment de bigues i articles semblants, de ceràmica.
6905	2	Teules, elements de xemenera, conductes de fum, ornaments arquitectònics i altres articles ceràmics de construcció.
6906	2	Tubs, canalons i accessoris de canonada, de ceràmica.
6907	2	Plaques i taulells, de ceràmica, sense envernissar ni esmaltar, per a pavimentació o revestiment; cubs, daus i articles semblants, de ceràmica, per a mosaics, sense envernissar ni esmaltar, inclús amb suport.
6908	2	Plaques i taulells, de ceràmica, envernissades o esmaltades, per a pavimentació o revestiment; cubs, daus i articles semblants, de ceràmica, per a mosaics, envernissats o esmaltats, inclús amb suport.
6909	5	Aparells i articles, de ceràmica, per a usos químics o altres usos tècnics; abeuradors, piques i recipients semblants, de ceràmica, per a ús rural; cànters i recipients semblants, de ceràmica, per a transport o envasament.
6910	5	Piques (de llavar), lavabos, pedestals de lavabo, banyeres, bidets, vàters, cisternes (depòsits d'aigua) per a vàters, urinaris i aparells fixos semblants, de ceràmica, per a usos sanitaris.
6911	5	Vaixelles i la resta d'articles d'ús domèstic, d'higiene o de tocador, de porcellana.
6912	5	Vaixelles i la resta d'articles d'ús domèstic, d'higiene o de tocador, de ceràmica, excepte de porcellana.
6913	5	Estatuetes i la resta d'objectes d'adornament, de ceràmica.
6914	5	Les altres manufactures de ceràmica.
7001	1	Desperdícis i deixalles de vidre, vidre en massa.
7002	5	Vidre en boles (excepte les microesferes de la partida núm. 7018), barres, varetes o tubs, sense treballar.
7003	5	Vidre colat o laminat, en plaques, fulles o perfils, inclús amb capa absorbent, reflector o anti-reflectant, però sense treballar d'una altra manera.
7004	5	Vidre estirat o bufat, en fulles, inclús amb capa absorbent reflector o antireflectant, però sense treballar d'una altra manera.
7005	5	Vidre surat i vidre desbastat o polit per una o les dos cares, en plaques o fulles, inclús amb capa absorbent, reflector o antireflectant, però sense treballar d'una altra manera.
7006	5	Vidre de les partides núm. 7003, 7004 o 7005 corbat, bisellat, gravat, calat, esmaltat o treballat d'una altra manera, però sense emmarcar ni combinar amb altres matèries.
7007	5	Vidre de seguretat constituït per vidre temperat o format per fulles encolades.

Codi	Grup	Descripció
7008	5	Vidrieres aïllants de parets múltiples.
7009	5	Espills de vidre amb marc o sense, inclosos els espills retrovisors.
7010	5	Bombones, botelles, flascons, pots, envasos tubulars, ampolles i la resta de recipients per al transport o envasament, de vidre; taps, tapes i la resta de dispositius de tancament, de vidre.
7011	5	Ampolles i embolcalls tubulars, obertes, i les seues parts, de vidre, sense guarnicions, per a làmpares elèctriques, tubs catòdics o semblants.
7012	5	Ampolles de vidre per a termos i la resta de recipients isotèrmics aïllats en buit.
7013	5	Objectes de vidre per al servici de taula, de cuina, de tocador, d'oficina, d'adornament d'interiors o d'usos semblants, excepte els de les partides 7010 o 7018.
7014	5	Vidre per a senyalització i elements d'òptica de vidre (excepte els de la partida núm. 7015), sense treballar òpticament.
7015	5	Vidres per a rellotges i vidres anàlegs, vidres per a ulleres, inclús correctors, bombats, corbats, estufats o semblants, sense treballar òpticament, esferes buides i casquets esfèrics, de vidre per a la fabricació d'estos vidres.
7016	5	Llambordes, lloses, rajoles, taulells, teules i la resta d'articles, de vidre premat o emmotlat, inclús armats, per a la construcció, cubs, daus i articles semblants, de vidre, inclús amb suport, per a mosaics o decoracions semblants, vidrieres artístiques, vidre multicel·lular o vidre espuma, en blocs, plafons, plaques, conquilles o formes semblants.
7017	5	Articles de vidre per a laboratori, higiene o farmàcia, inclús graduats o calibrats.
7018	5	Grans de vidre, imitacions de perles fines o cultivades, imitacions de pedres precioses i semiprecioses i articles semblants de gra i les seues manufactures (excepte la bijuteria), ulls de vidre, excepte els de pròtesi, estatuetes i la resta d'objectes d'ornamentació, de vidre treballat amb bufador (vidre bufat), excepte la bijuteria, microesferes de vidre amb un diàmetre inferior o igual a 1 mm.
7019	5	Fibra de vidre (inclosa la llana de vidre) i manufactures d'estes matèries (per exemple: filats o teixits).
7020	5	Les altres manufactures de vidre.
7101	5	Perles fines o cultivades, inclús treballades o classificades, però sense enfilear, muntar ni encastar; perles fines o cultivades, enfilades temporalment per a facilitar-ne el transport.
7102	5	Diamants, inclús treballats, sense muntar ni encastar.
7103	5	Pedres precioses (excepte els diamants), o semiprecioses, naturals inclús treballades o classificades, sense enfilear, muntar ni encastar; pedres precioses (excepte els diamants), o semiprecioses, naturals sense classificar, enfilades temporalment per a facilitar-ne el transport.
7104	5	Pedres sintètiques o reconstituïdes, inclús treballades o classificades, sense enfilear, muntar ni encastar, pedres sintètiques o reconstituïdes, sense classificar, enfilades temporalment per a facilitar-ne el transport.
7105	5	Pols de pedres precioses, semiprecioses o sintètiques.
7106	5	Plata, inclosa la plata daurada i la platinada, en brut, mig treballada o en pols.
7107	5	Xapats de plata sobre metalls comuns, en brut o mig treballats.
7108	5	Or, inclòs l'or platinat, en brut, mig treballat o en pols.
7109	5	Xapats d'or sobre metalls comuns o sobre plata, en brut o mig treballats.
7110	5	Platí en brut, mig treballat o en pols.
7111	5	Xapats de platí sobre metalls comuns, sobre plata o sobre or, en brut o mig treballat.
7112	5	Desperdicis i residus, de metalls preciosos o de xapats de metalls preciosos; altres desperdicis i deixalles que continguin metall preciós o compostos de metall preciós dels tipus utilitzats principalment per a la recuperació del metall preciós.
7113	5	Articles de joieria i les seues parts, de metalls preciosos o de xapats de metalls preciosos.
7114	5	Articles d'orfebreria i les seues parts, de metalls preciosos o de xapats de metalls preciosos.
7115	5	Les altres manufactures de metalls preciosos o de xapats de metalls preciosos.
7116	5	Manufactures de perles fines (naturals) o cultivades, de pedres precioses o semiprecioses (naturals, sintètiques o reconstituïdes).
7117	5	Bijuteria.
7118	5	Monedes.
7201	2	Fosa en brut i fosa especular, en lingots, blocs o altres formes primàries.
7202	5	Ferroaliatges.
7203	2	Productes ferris obtinguts per reducció directa de minerals de ferro i la resta de productes ferris esponjosos; en trossos; granulats o formes semblants; ferro amb una puresa mínima del 99,94% en pes; en trossos; granulats o formes semblants.
7204	1	Desperdicis i deixalles (ferralla), de fosa, ferro o acer; lingots de ferralla de ferro o acer.
7205	2	Granalles i pols, de fosa en brut, de fosa especular, de ferro o d'acer.
7206	3	Ferro i acer sense aliar, en lingots o altres formes primàries (excepte el ferro de la partida 7203).

Codi	Grup	Descripció
7207	3	Semiproductes de ferro o d'acer sense aliar.
7208A	4	Productes laminats plans de ferro o d'acer sense aliar, de grossària superior o igual a 600 mm, laminats en calent, sense xapar ni revestir, e < 4,75 mm.
7208B	3	Productes laminats plans de ferro o d'acer sense aliar, de grossària superior o igual a 600 mm, laminats en calent, sense xapar ni revestir, e > 4,75 mm.
7209	4	Productes laminats plans de ferro o d'acer sense aliar, de grossària superior o igual a 600 mm, laminats en fred, sense xapar ni revestir, e < 4,75 mm
7209B	3	Productes laminats plans de ferro o d'acer sense aliar, de grossària superior o igual a 600 mm, laminats en fred, sense xapar ni revestir, e > 4,75 mm.
7210A	4	Productes laminats plans de ferro o d'acer sense aliar, d'amplària superior o igual a 600 mm, xapats o revestits, e < 4,75 mm.
7210B	3	Productes laminats plans de ferro o d'acer sense aliar, d'amplària superior o igual a 600 mm, xapats o revestits, e > 4,75 mm.
7211A	4	Productes laminats plans de ferro o d'acer sense aliar, d'amplària inferior a 600 mm, sense xapar ni revestir, e < 4,75.
7211B	3	Productes laminats plans de ferro o d'acer sense aliar, d'amplària inferior a 600 mm, sense xapar ni revestir, e > 4,75.
7212A	4	Productes laminats plans de ferro o d'acer sense aliar, d'amplària inferior a 600 mm, xapats o revestits, e < 4,75 mm.
7212B	3	Productes laminats plans de ferro o d'acer sense aliar, d'amplària inferior a 600 mm, xapats o revestits, e > 4,75 mm.
7213	3	Fil de màquina de ferro o d'acer sense aliar.
7214	3	Barres de ferro o d'acer sense aliar, simplement forjades, laminades o extrudides, en calent, així com les sotmeses a torsió després del laminat.
7215	3	Les altres barres de ferro o d'acer sense aliar.
7216	3	Perfils de ferro o d'acer sense aliar.
7217	4	Fil d'aram de ferro o d'acer sense aliar.
7218	4	Acer inoxidable en lingots o altres formes primàries, semiproductes d'acer inoxidable.
7219	4	Productes laminats plans d'acer inoxidable, d'amplària superior o igual a 600 mm.
7220	4	Productes laminats plans d'acer inoxidable, d'amplària inferior a 600 mm.
7221	4	Fil de màquina d'acer inoxidable.
7222	4	Barres i perfils, d'acer inoxidable.
7223	4	Fil d'aram d'acer inoxidable.
7224	4	Els altres acers aliats en lingots o altres formes primàries, semiproductes dels altres acers aliats.
7225	4	Productes laminats plans dels altres acers aliats, d'amplària superior o igual a 600 mm.
7226	4	Productes laminats plans dels altres acers aliats, d'amplària inferior a 600 mm.
7227	4	Fil de màquina d'altres acers aliats.
7228	4	Barres i perfils, dels altres acers aliats, barres buides per a perforació, d'acer aliats o sense aliar.
7229	4	Fil d'aram dels altres acers aliats.
7301	3	Palplanxes de ferro o d'acer, inclús perforades o fetes amb elements acoblaments, perfils obtinguts per soldadura, de ferro o d'acer.
7302	3	Elements per a vies fèrries, de fosa, ferro o acer: carrils, contracarrils i cremalleres, agulles, puntes de cor, varetes per a comandament d'agulles i altres elements per a encreuament o canvi de vies, travesses, brides, coixinets, falques, plaques d'assentament, plaques d'unió, plaques i tirants de separació i la resta de peces concebudes especialment per a la col·locació, unió o fixació de carrils.
7303	4	Tubs i perfils buits, de fosa.
7304A	4	Tubs i perfils buits, sense soldadura, de ferro o d'acer comú, sense revestir.
7304B	5	Tubs i perfils buits, sense soldadura, de ferro o d'acer, revestits o inoxidables.
7305A	4	Els altres tubs (per exemple: soldats o reblats), de seccions interiors i exteriors circulars, de diàmetre exterior superior a 406,4 mm, de ferro o d'acer comú, sense revestir.
7305B	5	Els altres tubs (per exemple: soldats o reblats), de seccions interior i exterior circulars, de diàmetre exterior superior a 406,4 mm, de ferro o d'acer, revestits o inoxidables.
7306A	4	Els altres tubs i perfils buits de ferro o d'acer comú, sense revestir (per exemple: soldats, reblats, grapats o amb les vores simplement aproximades).
7306B	5	Els altres tubs i perfils buits de ferro o d'acer, revestits o inoxidables (per exemple: soldats, reblats, grapats o amb les vores simplement aproximades).
7307	5	Accessoris de canonada (per exemple: ràcords, colzes o maneguins), de fosa, de ferro o d'acer.
7308	5	Construccions i parts de construccions (per exemple: ponts i parts de ponts, portes de rescloses, torres, castelletes, pilars, columnes, cobertes, teulades, portes, finestres i els seus marcs, bastidors i llindars, cortines de tancament i balustrades), de fosa, de ferro o d'acer, a excepció de les construccions prefabricades de la partida núm. 9406 xapes, barres, perfils, tubs i semblants, de fosa, de ferro o d'acer, preparats per a la construcció.

Codi	Grup	Descripció
7309	5	Depòsits, cisternes, bótes i recipients semblants per a qualsevol matèria (a excepció dels gasos comprimits o líquats), de fosa, de ferro o d'acer, de capacitat superior a 300 litres, sense dispositius mecànics ni tèrmics, inclús amb revestiment interior o calorífug.
7310	5	Depòsits, barrils, tambors, bidons, caixes i recipients semblants, per a qualsevol matèria (a excepció dels gasos comprimits o líquats), de fosa, de ferro o d'acer, de capacitat inferior o igual a 300 litres, sense dispositius mecànics ni tèrmics, inclús amb revestiment interior o calorífug.
7311	5	Recipients per a gas comprimit o líquat, de fosa, ferro o acer.
7312	5	Cables, trenes, eslingues i articles semblants, de ferro o d'acer, sense aïllar per a electricitat.
7313	5	Fil d'aram amb pues de ferro o acer, fil d'aram o fleix, de ferro o d'acer, torçuts, inclús amb pues, del tipus dels utilitzats per a posar tanques.
7314	5	Teles metàl·liques, incloses les contínues o sense fi, xarxes i reixes, de fil d'aram de ferro o d'«acer», xapes i tires, esteses (desplegades), de ferro o d'acer.
7315	5	Cadenes i les seues parts, de fosa, de ferro o d'acer.
7316	5	Àncores, ruixons i les seues parts, de fosa, de ferro o d'acer.
7317	5	Puntes, claus, xinxetes (xinxes), grapes apuntades, ondulades o bisellades, i articles semblants, de fosa, ferro o d'acer, inclús amb cabota d'altres matèries (excepte de cabota de coure).
7318	5	Caragols, perns, femelles, tirafons, escàrpias roscades, reblades, passadors, clavilles, xavetes, volanderes (incloses les volanderes de moll) i articles semblants, de fosa, de ferro o d'acer.
7319	5	Agulles de cosir, de teixir, passacintes, agulles de punt de ganxo (ganxet), punxons per a brodar i articles semblants, d'ús manual, de ferro o d'«acer»; agulles de ganxo (imperdibles) i la resta d'agulles de ferro o acer, no expressats ni inclosos en cap altra part.
7320	5	Molls, ballestes i les seues fulles, de ferro o d'acer.
7321	5	Estufes, calderes amb llar, cuines (incloses les que puguen utilitzar-se accessòriament per a calefacció central), rostidors, brasers, foguerets de gas, calfaplat i aparells no elèctrics semblants, d'ús domèstic i les seues parts, de fosa, de ferro o d'acer.
7322	5	Radiadors per a la calefacció central, de calfament no elèctric, i les seues parts, de fosa, de ferro o d'acer, generadors i distribuïdors d'aire calent (inclosos els distribuïdors que puguen funcionar també com a distribuïdors d'aire fresc o preparat), de calfament no elèctric, que porten un ventilador o un bufador amb motor, i les seues parts, de fosa, de ferro o d'acer.
7323	5	Articles d'ús domèstic i les seues parts, de fosa, de ferro o d'acer, llana de ferro o d'acer, fregalls, guants i articles semblants per a fregar, enllustrar o usos anàlegs, de ferro o d'acer.
7324	5	Articles d'higiene o de tocador, i les seues parts, de fosa, de ferro o d'acer.
7325	5	Les altres manufactures modelades, de fosa, de ferro o d'acer.
7326	5	Les altres manufactures de ferro o d'acer.
7401	5	Mates de coure, coure de cementació (coure precipitat).
7402	5	Coure sense refinar, ànodes de coure per a refinament electrolític.
7403	5	Coure refinat i aliatges de coure, en brut.
7404	5	Desperdicis i deixalles, de coure.
7405	5	Aliatges mare de coure.
7406	5	Pols i partícules, de coure.
7407	5	Barres i perfils, de coure.
7408	5	Fil d'aram de coure.
7409	5	Xapes i bandes, de coure, de grossària superior a 0,15 mm.
7410	5	Fulles i tires primes, de coure (inclús impreses o amb suport de paper, cartó, plàstic o suports semblants), de grossària inferior o igual a 0,15 mm (sense incloure-hi el suport).
7411	5	Tubs de coure.
7412	5	Accessoris de canonada (per exemple: ràcords, colzes o maneguins), de coure.
7413	5	Cables, trenes i articles semblants, de coure, sense aïllar per a electricitat.
7414	5	Teles metàl·liques, incloses les contínues o sense fi, xarxes i reixes, de fil d'aram de «coure»; xapes i tires, esteses (desplegades) de coure.
7415	5	Puntes, claus, xinxetes (xinxes), grapes apuntades i articles semblants, de coure, o amb espiga de ferro o d'acer i cabota de «coure»; caragols, perns, femelles, escàrpias roscades, reblades, passadors, clavilles, xavetes i volanderes, incloses les volanderes de moll (ressort), i articles semblants, de coure.
7416	5	Molls (ressorts), de coure.
7417	5	Aparells no elèctrics de cocció o de calefacció, d'ús domèstic, i les seues parts, de coure.
7418	5	Articles d'ús domèstic, d'higiene o de tocador, i les seues parts, de coure, fregalls, guants i articles semblants per a fregar, enllustrar o usos anàlegs, de coure.
7419	5	Les altres manufactures de coure.
7501	5	Mates de níquel, «sinters» d'òxids de níquel i la resta de productes intermedis de la metal·lúrgia del níquel.

Codi	Grup	Descripció
7502	5	Níquel en brut.
7503	5	Desperdicis i deixalles, de níquel.
7504	5	Pols i partícules, de níquel.
7505	5	Barres, perfils i fil d'aram, de níquel.
7506	5	Xapes, bandes i fulles, de níquel.
7507	5	Tubs i accessoris de canonada (per exemple: ràcords, colzes o maneguins), de níquel.
7508	5	Les altres manufactures de níquel.
7601	5	Alumini en brut.
7602	5	Desperdicis i deixalles, d'alumini.
7603	5	Pols i partícules, d'alumini.
7604	5	Barres i perfils, d'alumini.
7605	5	Fil d'aram d'alumini.
7606	5	Xapes i bandes d'alumini, de grossària superior a 0,2 mm.
7607	5	Fulles i tires, primes, d'alumini, inclús impreses o fixades sobre paper, cartó, plàstic o suports semblants, de grossària inferior o igual a 0,2 mm (sense incloure-hi el suport).
7608	5	Tubs d'alumini.
7609	5	Accessoris de canonades (per exemple: ràcords, colzes o maneguins), d'alumini.
7610	5	Construccions i parts de construccions (per exemple: ponts i parts de ponts, torres, castellets, pilars, columnes, cobertes, teulades, portes, finestres i els seus marcs, bastidors i llindars, i balustrades), d'alumini, a excepció de les construccions prefabricades de la partida núm. 9406
7611	5	xapes, barres, perfils, tubs i semblants, d'alumini, preparats per a la construcció.
7612	5	Depòsits, cisternes, bótes i recipients semblants per a qualsevol matèria (excepte gas comprimit o líquat), d'alumini, de capacitat superior a 300 litres, sense dispositius mecànics ni tèrmics, inclús amb revestiment interior o calorífug.
7613	5	Depòsits, barrils, tambors, bidons, caixes i recipients semblants, d'alumini (inclosos els envasos tubulars rígids o flexibles), per a qualsevol matèria (a excepció dels gasos comprimits o líquats), de capacitat inferior o igual a 300 litres, sense dispositius mecànics ni tèrmics, inclús amb revestiment interior o calorífug.
7614	5	Recipients per a gasos comprimits o líquats, d'alumini.
7615	5	Cables, trenes i articles semblants, d'alumini, sense aïllar per a electricitat.
7616	5	Articles d'ús domèstic, d'higiene o de tocador, i les seues parts, d'alumini, fregalls, guants i articles semblants per a fregar, enllustrar o usos anàlegs, d'alumini.
7801	3	Les altres manufactures d'alumini.
7802	5	Plom en brut.
7803	5	Desperdicis i deixalles, de plom.
7804	5	Barres, perfils i fil d'aram, de plom.
7805	5	Xapes, làmines i tires, de «plom»; pols i escatetes, de plom.
7806	5	Tubs i accessoris de canonada (per exemple: ràcords, colzes o maneguins), de plom.
7901	5	Les altres manufactures de plom.
7902	5	Zinc en brut.
7903	5	Desperdicis i deixalles, de zinc.
7904	5	Pols i partícules, de zinc.
7905	5	Barres, perfils i fil d'aram, de zinc.
7906	5	Xapes, làmines i bandes, de zinc.
7907	5	Tubs i accessoris de canonada (per exemple: ràcords, colzes o maneguins), de zinc.
8001	5	Les altres manufactures de zinc.
8002	5	Estany en brut.
8003	5	Desperdicis i deixalles, d'estany.
8004	5	Barres, perfils i fil d'aram, d'estany.
8005	5	Xapes, làmines i bandes, d'estany, de grossària superior a 0,2 mm.
8006	5	Làmines i tires primes, d'estany, inclús impreses o fixades sobre paper, cartó, plàstic o suports semblants, de grossària inferior o igual a 0,2 mm (sense incloure-hi el «suport»); pols i escatetes, d'estany.
8101	5	Tubs i accessoris de canonada (per exemple: ràcords, colzes o maneguins), d'estany.
8102	5	Les altres manufactures d'estany.
8103	5	Wolframi (tungsté) i manufactures de wolframi (tungsté), inclosos els desperdicis i deixalles.
8104	5	Molibdé i manufactures, inclosos els desperdicis i deixalles.
8105	5	Tàntal i manufactures de tàntal, inclosos els desperdicis i deixalles.
8106	5	Magnesi i manufactures de magnesi, inclosos els desperdicis i deixalles.
8107	5	Mates de cobalt i la resta de productes intermedis de la metal·lúrgia del «cobalt»; cobalt i manufactures de «cobalt», inclosos els desperdicis i deixalles.
8108	5	Bismut i manufactures de bismut, inclosos els desperdicis i deixalles.

Codi	Grup	Descripció
8107	5	Cadmi i manufactures de cadmi, inclosos els desperdicis i deixalles.
8108	5	Titani i manufactures de titani, inclosos els desperdicis i deixalles.
8109	5	Zirconi i manufactures de zirconi, inclosos els desperdicis i deixalles.
8110	5	Antimoni i manufactures d'antimoni, inclosos els desperdicis i deixalles.
8111	5	Manganés i manufactures de manganés, inclosos els desperdicis i deixalles.
8112	5	Beril·li, crom, germani, vanadi, gal·li, hafni (celti), indi, niobi (columbi), reni i tal·li, així com les manufactures d'estos metalls, inclosos els desperdicis i deixalles.
8113	5	«Cermets» i manufactures de «cermets», inclosos els desperdicis i deixalles.
8201	5	Fangues, pales, aixades, pics, forques, rastells i rasores, destrals, falçs i ferramentes semblants amb tall, tisores de podar de qualsevol tipus, falçs i dalles, ganivets per a fenc o per a palla, cisalles per a tanques, falques i la resta de ferramentes de mà, agrícoles, hortícoles o forestals.
8202	5	Serres de mà, fulles de serra de qualsevol classe (inclús les fresesserra i les fulles sense dentar).
8203	5	Llimes, raspes, alicates (inclús tallants), tenalles, pinces, cisalles per a metalls, tenalles de tallar tubs, tallaperns, traucadors i ferramentes semblants, de mà.
8204	5	Claus d'ajust manuals (incloses les claus «dinamomètriques»); cubs intercanviables, inclús amb mànec.
8205	5	Ferramentes de mà (inclosos els diamants de vidrier) no expressades ni incloses en altres partides, làmpares de soldar i semblants, caragols de banc, premses de fuster i semblants, excepte els que siguen accessoris o parts de màquines ferramenta, encluses, fargues portàtils, moles de mà o de pedal, amb bastidor.
8206	5	Ferramentes de dos o més de les partides 8202 a 8205 preparades en jocs per a la venda al detall.
8207	5	Útils intercanviables per a ferramentes de mà, inclús mecàniques, o per a màquines ferramenta (per exemple: d'embotir, estampar, punxonar, rosçar, inclús filetar, trepar, mandrinar, brotxar, fresar, tornejat o caragolar), incloses les fileres d'extrudir metall, així com els estris de perforació o de sondeig.
8208	5	Fulles tallants, per a màquines o per a aparells mecànics.
8209	5	Plaquetes, varetes, puntes i objectes semblants per a estris, sense muntar, de cermet.
8210	5	Aparells mecànics, accionats a mà, de 10 kg de pes màxim, del tipus dels utilitzats per a preparar, condicionar o servir aliments o begudes.
8211	5	Ganivets i navaixes, amb fulla tallant o dentada, incloses les navaixes de podar, i les seues fulles, excepte els articles de la partida 8208.
8212	5	Navaixes i maquinetes d'afaitar i les seues fulles, inclosos els esbossos en fleix.
8213	5	Tisores i les seues fulles.
8214	5	Els altres articles de ganiveteria (per exemple: màquines de tallar el pèl o d'esquilar, fulles per a picar carn, mitjallunes de carnisseria o cuina i «tallapapers»); ferramentes i jocs de ferramentes de manicura o pedicura, incloses les llimes per a ungles.
8215	5	Culleres, forquetes, cullerots, escumadores, pales per a pastís, ganivets de peix o de mantega, pinces per a sucre i articles semblants.
8301	5	Cadenats, panys i forrellats (de claus, de combinació o elèctrics), de metalls comuns, tancaments i muntures tancament, amb pany, de metalls comuns, claus de metalls comuns per a estos articles.
8302	5	Guarnicions, ferramentes i articles semblants de metalls comuns, per a mobles, portes, escales, finestres, persianes, carrosseries, articles de guarnicioneria, baüls, arque, cofres i altres manufactures d'esta classe, alçacortines, perxes, suports i articles semblants, de metalls tancaportes automàtics de metalls comuns, rodes amb muntura de metalls comuns.
8303	5	Caixes de cabals, portes i compartiments blindats per a cambres cuirassades, cofres i caixes de seguretat i articles semblants, de metalls comuns.
8304	5	Classificadors, fitxers, caixes de classificació, safates de correspondència, plomers, portasegells i material semblant d'oficina, de metalls comuns, excepte els mobles d'oficina de la partida 9403.
8305	5	Mecanismes per a enquadrernació de fulls intercanviables o per a classificadors, subjectadors, cantonerres, clips, índexs de senyal i objectes semblants d'oficina, de metall comú; grapes en tires (per exemple: d'oficina, de tapisseria o envasament), de metall comú.
8306	5	Campanes, campanetes, gongs i articles semblants, que no siguen elèctrics, de metalls comuns, estatuetes i la resta d'objectes d'adornament, de metalls comuns, marcs per a fotografies, gravats o semblants, de metalls comuns, espills de metalls comuns.
8307	5	Tubs flexibles de metalls comuns, inclús amb els seus accessoris.
8308	5	Tancaments; muntures-tancament; sivelles; sivelles-tancament; claudàtors; ganxos; anells per a ullets i articles semblants de metalls comuns per a peces de roba; calçat; tendals; marroquineria o per a qualsevol confecció o article; reblons tubulars o amb espiga fesa; de metalls comuns; granadura i lluentons; de metalls comuns.

Codi	Grup	Descripció
8309	5	Taps i tapes (inclosos els taps corona, les tapes roscades i els taps abocadors), càpsules per a botelles, taps roscats, sobretapes, precintes i la resta d'accessoris per a envasos, de metalls comuns.
8310	5	Plaques indicadores, plaques rètol, plaques d'adreces i plaques semblants, xifres, lletres i signes diversos, de metalls comuns, excloent-ne els de la partida 9405.
8311	5	Fils d'aram, varetes, tubs, plaques, elèctrodes i articles semblants, de metalls comuns o de carburs metàl·lics, recoberts o farcits de decapants o de fundents, per a soldadura o depòsit de metall o de carburs metàl·lics, fils d'aram i varetes, de pols de metalls comuns d'aglomerat, per a la metal·lització per projecció.
8401	5	Reactors nuclears, elements combustibles (cartutxos) sense irradiar per a reactors nuclears, màquines i aparells per a la separació isotòpica.
8402	5	Calderes de vapor (generadors de vapor), excepte les de calefacció central projectades per a produir al mateix temps aigua calenta i vapor a baixa pressió, calderes denominades «d'aigua sobrecalfada».
8403	5	Calderes per a calefacció central; excepte les de la partida núm. 8402.
8404	5	Aparells auxiliars per a les calderes de les partides núm. 8402 o 8403 (per exemple: economitadors, recalfadors, escura-ximeneres o recuperadors de gas), condensadors per a màquines de vapor.
8405	5	Generadors de gas pobre (de gas d'aire) o de gas d'aigua, inclús amb els seus depuradors; generadors d'acetilè i generadors semblants de gasos, per via humida, inclús amb els depuradors.
8406	5	Turbines de vapor.
8407	5	Motors d'èmbol (pistó) alternatiu i motors rotatius, d'encesa per purna (motors d'explosió).
8408	5	Motors d'èmbol d'encesa per compressió (motors dièsel o semidièsel).
8409	5	Parts identificables com les destinades, exclusivament o principalment, als motors de les partides núm. 8407 o 8408.
8410	5	Turbines hidràuliques, rodes hidràuliques i els seus reguladors.
8411	5	Turboreactors, turbopropulsors i la resta de turbines de gas.
8412	5	Els altres motors i màquines motrius.
8413	5	Bombes per a líquids, inclús amb dispositiu mesurador, elevadors de líquids.
8414	5	Bombes d'aire o de buit, compressors d'aire o d'altres gasos i ventiladors, campanes aspirants per a extracció o reciclatge, amb ventilador, inclús amb filtre.
8415	5	Màquines i aparells per a condicionament d'aire que comprenen un ventilador amb motor i els dispositius adequats per a modificar la temperatura i la humitat, encara que no regulen separatament el grau higromètric.
8416	5	Cremadors per a l'alimentació de llars, de combustibles líquids o sòlids polvoritzats o de gasos; llars automàtiques, inclosos els davantals de protecció, les graelles mecàniques, els dispositius mecànics per a l'evacuació de cendres i dispositius semblants.
8417	5	Forns industrials o de laboratori, inclosos els incineradors, que no siguin elèctrics.
8418	5	Refrigeradors, congeladors-conservadors i la resta de material, màquines i aparells per a la producció de fred, encara que no siguin elèctrics, bombes de calor, excepte els condicionadors d'aire de la partida núm. 8415.
8419	5	Aparells i dispositius, encara que es calfen elèctricament (excepte els forns i la resta d'aparells de la partida 8514), per al tractament de matèries per mitjà d'operacions que impliquen un canvi de temperatura, com ara calfament, cocció, torrefacció, destil·lació, rectificació, esterilització, pasteurització, assecatge, evaporació, vaporització, condensació o refredament, excepte els aparells domèstics; calfadors d'aigua de calfament instantani o d'acumulació, excepte els elèctrics.
8420	5	Calandres i laminadors (excepte per a metall o vidre), i cilindres per a estes màquines.
8421	5	Centrifugadores i eixugadores centrífugues, aparells per a filtrar o depurar líquids o gasos.
8422	5	Màquines per a llavar la vaixel·la; màquines i aparells per a netejar o assecar botelles o altres recipients; màquines i aparells per a omplir, tancar, tapar, taponar o etiquetar botelles, pots o llandes, caixes, sacs (bosses) o altres continents; màquines i aparells de capsular botelles, pots, tubs i continents anàlegs; les altres màquines i aparells per a empaquetar o embolicar mercaderies, incloses les d'embolicar amb pel·lícula termoretràctil; màquines i aparells per a gasificar begudes.
8423	5	Aparells i instruments per a pesar, incloses les bàscules i balances per a comprovar o comptar peces fabricades (excepte les balances sensibles a un pes inferior o igual a 5 cg), pesos per a qualsevol classe de bàscules o balances.
8424	5	Aparells mecànics (inclús manuals) per a projectar, dispersar o polvoritzar matèries líquides o en pols, extintors, inclús carregats, pistoles aerogràfiques i aparells semblants, màquines i aparells de raig d'arena, de raig de vapor i aparells de raig semblants.
8425	5	Polispastos, torns i cabrestants, gats.
8426	5	Grues i cables aeris («blondins»), ponts rodadors, pòrtics de descàrrega o de manipulació, ponts grua, carretons pont i carretons grua.

Codi	Grup	Descripció
8427	5	Carretons apiladors, els altres carretons de manipulació amb un dispositiu d'elevació.
8428	5	Les altres màquines i aparells d'elevació, càrrega, descàrrega o manipulació (per exemple: ascensors, escales mecàniques, transportadors o telefèrics).
8429	5	Topadores, inclús les angulars, anivelladores, cobles, pales mecàniques, excavadores, carregadores, pales carregadores, piconadores i corrons compactadors, autopropulsats.
8430	5	Les altres màquines i aparells per a esplanar, anivellar, trillar («scraping»), escavar, compactar, piconar (aplanar), extraure o perforar terra o minerals; martinets i màquines per a arrancar puntals, estagues o semblants; llevaneu.
8431	5	Parts identificables com les destinades, exclusivament o principalment, a les màquines o aparells de les partides 8425 a 8430.
8432	5	Màquines, aparells i artefactes agrícoles, hortícoles o silvícoles, per a la preparació o el treball del sòl o per al cultiu, corrons per a gespa o terrenys d'esport.
8433	5	Màquines, aparells i artefactes per a collir o trillar, incloses les premses per a palla o farratge; talladores de gespa i dalladores; màquines per a neteja o classificació d'ous, fruites o altres productes agrícoles, excepte les de la partida 8437.
8434	5	Munyidores i màquines i aparells per a la indústria lletera.
8435	5	Premses, espremedores i màquines i aparells anàlegs per a la producció de vi, sidra, suc de fruites o begudes semblants.
8436	5	Les altres màquines i aparells, per a l'agricultura, horticultura, silvicultura, avicultura o apicultura, inclosos els germinadors amb dispositius mecànics o tèrmics incorporats, i les incubadores i criadores avícoles.
8437	5	Màquines per a la neteja, classificació o garbellament de llavors, grans o llegums secs, màquines i aparells per a la mòlta o el tractament de cereals o llegums secs, excepte les de tipus rural.
8438	5	Màquines i aparells, no expressats ni inclosos en altres parts d'este Capítol per a la preparació o la fabricació industrial d'aliments o begudes (excepte les màquines i aparells per a l'extracció o la preparació d'olis o greixos, animals o vegetals fixos).
8439	5	Màquines i aparells per a la fabricació de pasta de matèries fibroses cel·lulòsiques o per a la fabricació i l'acabat de paper o cartó.
8440	5	Màquines i aparells per a enquadernació, incloses les màquines per a cosir plec.
8441	5	Les altres màquines i aparells per al treball de la pasta de paper, del paper o del cartó, incloses les talladores de qualsevol tipus.
8442	5	Màquines, aparells i material (excepte les màquines ferramenta de les partides 8456 a 8465) per a fondre, compondre caràcters o per a preparar o fabricar clixés, planxes, cilindres o altres elements impressors, caràcters d'impremta, clixés, planxes, cilindres i la resta d'elements impressors, pedres litogràfiques, planxes, plaques i cilindres, preparats per a la impressió (per exemple: aplanats, granejats o polits).
8443	5	Màquines i aparells per a imprimir per mitjà de caràcters d'impremta, clixés, planxes, cilindres i la resta d'elements impressors de la partida 8442; màquines per a imprimir per raig de tinta (excepte els de la partida 8471); màquines auxiliars per a la impressió.
8444	5	Màquines per a extrudir, estirar, texturar o tallar matèria tèxtil sintètica o artificial.
8445	5	Màquines per a la preparació de matèria tèxtil; màquines per a filar, doblegar o retòrcer matèria tèxtil i la resta de màquines i aparells per a la fabricació de filats tèxtils; màquines per a bobinar, incloses les canelleres, o debanar matèria tèxtil i màquines per a la preparació de filats tèxtils per a la seua utilització en les màquines de les partides 8446 o 8447.
8446	5	Telers.
8447	5	Màquines de tricotar, de cosir per cadeneta, d'entorxar, de fabricar tul, randa, brodat, passamaneria, trenes, xarxes o d'inserir flocs.
8448	5	Màquines i aparells auxiliars per a les màquines de les partides 8444 8445, 8446 o 8447 (per exemple: maquinetes, mecanismes Jacquard, màquina d'ordir i paratrames, mecanismes de canvi de llançadora), parts i accessoris identificables com a destinats, exclusivament o principalment, a les màquines d'esta partida o de les partides, 8444, 8445, 8446 o 8447 (per exemple: fusos, aletes, guarnicions de cardes, pintes, barretes, fileres, llançadores, lliços i els seus bastidors, agulles, platines, ganxos).
8449	5	Màquines i aparells per a la fabricació o l'acabat del feltre o teles sense teixir, en peça o en forma, incloses les màquines i aparells per a la fabricació de barrets de feltre, formes de barreteria.
8450	5	Màquines per a llavar roba, inclús amb dispositiu d'assecatge.
8451	5	Màquines i aparells (excepte les màquines de la partida 8450) per a llavar, netejar, escórrer, assecar, planxar, premsar (incloses les premses per a fixar), blanquejar, tenyir, aprestar, acabar, revestir o impregnar els filats, teixits o manufactures tèxtils i màquines per al revestiment de teixits o altres suports utilitzats en la fabricació de material de recobriment de sòls, com ara linòleum; màquines per a enrotllar, desenrotllar, plegar, tallar o dentar els teixits.
8452	5	Màquines de cosir, excepte les de cosir plec de la partida 8440, mobles, basaments i tapes o cobertes especialment dissenyats per a màquines de cosir, agulles per a màquines de cosir.

Codi	Grup	Descripció
8453	5	Màquines i aparells per a la preparació, l'adobament o el treball de cuiros o pells o per a la fabricació o reparació de calçat o d'altres manufactures de couro o de pell, excepte les màquines de cosir.
8454	5	Convertidors, culleres de colada, lingoteres i màquines de colar (modelar), per a metal·lúrgia, acereries o foses.
8455	5	Laminadors per a metalls i els seus cilindres.
8456	5	Màquines ferramenta que treballen per arrancada de qualsevol matèria per mitjà de làser o altres feixos de llum o de fotons, per ultrasò, electroerosió, processos electroquímics, feixos d'electrons, feixos iònics o per raig de plasma.
8457	5	Centres de mecanització, màquines de lloc fix i màquines de llocs múltiples, per a treballar metalls.
8458	5	Torns, inclosos els centres de torneigament, que treballen per arrancada de metall.
8459	5	Màquines, incloses les unitats de mecanització de corredisses, de trepar, mandrinar, fresar o roscar, inclús filetejar metall per arrancada de matèria (excepte els torns [inclosos els centres de torneigament] de la partida 8458).
8460	5	Màquines de desbarbar, esmolar, rectificat, rodar, polir o fer altres operacions d'acabat, per a metalls, cermetes, per mitjà de moles, abrasius o productes per a polir, excepte les màquines per a tallar o acabar engranatges de la partida núm. 8461.
8461	5	Raspalladores, llimadores, mortasadores, brotxadores, màquines per a tallar o acabar els engranatges, serres, trossejadores i la resta de màquines ferramenta que treballen per arrancada de metall, cermetes, no expressades ni incloses en altres partides.
8462	5	Màquines, incloses les premses; de forjar o estampar, martells piló i altres màquines de martellejar, per a treballar metall; màquines, incloses les premses, d'enrotllar, corbar, plegar, adreçar, aplanar, cisallar, punxonar o entallar, metall; premses per a treballar metall o carburs metàl·lics, no expressades anteriorment.
8463	5	Les altres màquines ferramenta per a treballar metalls, cermetes, que no treballen per arrancada de matèria.
8464	5	Màquines ferramenta per a treballar pedra, ceràmica, formigó, amiantociment o matèries minerals semblants, o per a treballar el vidre en fred.
8465	5	Màquines ferramenta (incloses les de clavar, grapar, encolar o acoblar d'una altra manera) per a treballar fusta, suro, os, cautxú endurit, plàstic o matèries dures semblants.
8466	5	Parts i accessoris identificables com a destinats, exclusivament o principalment, a les màquines de les partides 8456 a 8465 inclosos els portapeces i portaestris, dispositius de roscar d'obertura automàtica; divisors i la resta de dispositius especials per a muntar en màquines ferramenta; portaestris per a ferramentes de mà de qualsevol tipus.
8467	5	Ferramentes pneumàtiques, hidràuliques o amb motor incorporat inclús elèctric, d'ús manual.
8468	5	Màquines i aparells per a soldar, encara que puguen tallar, excepte els de la partida 8515, màquines i aparells de gas per al tremp superficial.
8469	5	Màquines d'escriure, excepte les impressores de la partida 8471; màquines per al tractament o processament de textos.
8470	5	Màquines de calcular i màquines de butxaca registradora, reproductores i visualitzadores de dades, amb funció de càlcul; màquines de comptabilitat, de franquejar, expedir bitllets (tiquets) i màquines semblants, amb dispositiu de càlcul incorporat; caixes registradores.
8471	5	Màquines automàtiques per a tractament o processament de dades i les seues unitats; lectors magnètics o òptics, màquines per a registre de dades sobre suport en forma codificada i màquines per a tractament o processament d'estes dades, no expressades ni incloses en cap altra part.
8472	5	Les altres màquines i aparells d'oficina (per exemple: copiadors hectogràfiques o de clixés, màquines d'imprimir adreces, distribuïdors automàtics de bitllets de banc, màquines de classificar, comptar o encartutxar moneda, maquinetes, perforadores o grapadores).
8473	5	Parts i accessoris (excepte els estojos, fundes i semblants) identificables com a destinats, exclusivament o principalment, a les màquines o aparells de les partides 8469 a 8472.
8474	5	Màquines i aparells de classificar, garbellar, separar, llavar, trencar, triturar, polvoritzar, mesclar, pastar o estovar, terra, pedra o una altra matèria mineral sòlida, inclosa la pols i la pasta; màquines d'aglomerar, formar o modelar combustibles minerals sòlids, pastes ceràmiques, ciment, algeps i la resta de matèries minerals en pols o pasta; màquines de fer motles d'arena per a fondre.
8475	5	Màquines per a muntar làmpades, tubs o vàlvules elèctrics o electrònics o làmpades de llampada, que tinguen embolcall de vidre; màquines per a fabricar o treballar en calent el vidre o les seues manufactures.
8476	5	Màquines automàtiques per a la venda de productes [per exemple: segells (estampilles), cigarets, aliments, begudes], incloses les màquines de canviar moneda.
8477	5	Màquines i aparells per a treballar cautxú o plàstic o per a fabricar productes d'estes matèries, no expressats ni inclosos en cap altra part d'este Capítol.

Codi	Grup	Descripció
8478	5	Màquines i aparells per a preparar o elaborar tabac, no expressats ni inclosos en cap altra part d'este Capítol.
8479	5	Màquines i aparells mecànics amb una funció pròpia, no expressats ni inclosos en cap altra part d'este Capítol.
8480	5	Caixes de fosa; plaques de fons per a motles; models per a «motles» motles per a metalls (excepte les lingoteres), carburs metàl·lics, vidre, matèria mineral, cautxú o plàstic.
8481	5	Articles d'aixetes i òrgans semblants per a canonades, calderes, depòsits, bótes o continents semblants, incloses les vàlvules reductores de pressió i les vàlvules termostàtiques.
8482	5	Rodaments de boles, de corrons o d'agulles.
8483	5	Arbres de transmissió (inclosos els de lleves i els cigonyals) i manetes; caixes de coixinets i coixinets; engranatges i rodes de fricció; eixos filetejats de boles o de corrons; reductors, multiplicadors i variadors de velocitat, inclosos els convertidors de parell; volants i corrioles, inclosos els bossells; embragatges i òrgans d'adaptament, incloses les juntes d'articulació.
8484	5	Juntes metal·loplàstiques; jocs o assortiments de juntes de diferent composició presentats en bossa, sobres o envasos anàlegs; juntes mecàniques d'estanquitat.
8485	5	Parts de màquines o d'aparells, no expressades ni incloses en cap altra part d'este Capítol, sense connexions elèctriques, parts aïllades elèctricament, bobinatges, contactes ni altres característiques elèctriques.
8501	5	Motors i generadors, elèctrics, excloent-ne els grups electrògens.
8502	5	Grups electrògens i convertidors rotatius elèctrics.
8503	5	Parts identificables com les destinades, exclusivament o principalment, a les màquines de les partides núm. 8501 o 8502.
8504	5	Transformadors elèctrics, convertidors elèctrics estàtics (per exemple rectificadors), bobines de reactància i d'autoinducció.
8505	5	Electroimants, imants permanents i articles destinats a ser imantats permanentment, plats, mandrils i dispositius magnètics o electromagnètics semblants, de subjecció, acoblaments, embragatges, variadors de velocitat i frens, electromagnètics, caps elevadors electromagnètics.
8506	5	Piles i bateries de piles, elèctriques.
8507	5	Acumuladors elèctrics, inclosos els separadors, encara que siguin quadrats o rectangulars.
8509	5	Aparells electromecànics amb motor elèctric incorporat, d'ús domèstic.
8510	5	Afaitadores, màquines talladores de pèl i d'esquilar i aparells de depilar, amb motor elèctric incorporat.
8511	5	Aparells i dispositius elèctrics d'encesa o d'arrancada, per a motors d'encesa per purna o per compressió (per exemple: magnetos, dinamomagnetos, bobines d'encesa, bugies d'encesa o de escalfament o motors d'arrancada), generadors (per exemple: dinamos o alternadors) i reguladors-disjuntors utilitzats amb estos motors.
8512	5	Aparells elèctrics d'enllumenat o de senyalització (excloent-ne els articles de la partida 8539), eixugaparabrises, eliminadors de rosada blanca i de baf, elèctrics, dels tipus utilitzats en cicles o automòbils.
8513	5	Làmpades elèctriques portàtils concebudes per a funcionar amb la seua pròpia font d'energia (per exemple: de piles, d'acumuladors, electromagnètiques) (excepte els aparells d'enllumenat de la partida 8512).
8514	5	Forns elèctrics industrials o de laboratori, inclosos els que funcionen per inducció o pèrdues dielèctriques; els altres aparells industrials o de laboratori per a tractament tèrmic de matèries per inducció o pèrdues dielèctriques.
8515	5	Màquines i aparells per a soldar (encara que puguen tallar), elèctrics (inclosos els de gas calfat elèctricament), de làser o altres feixos de llum o de fotons, d'ultrasons, de feixos d'electrons, d'impulsos magnètics o de raig de plasma; màquines i aparells elèctrics per a projectar en metalls calents o cermet.
8516	5	Calfadors elèctrics d'aigua i calfadors elèctrics d'immersió, aparells elèctrics per a la calefacció de locals, del sòl o usos semblants, aparells electrotèrmics per a l'atenció del cabell (per exemple: eixugadors, molls o calfapinces) o per a eixugar les mans, planxes elèctriques, els altres aparells electrotèrmics d'ús domèstic, resistències calfadores, excepte les de la partida 8545.
8517	5	Aparells elèctrics de telefonia o telegrafia amb fils, inclosos els telèfons d'usuari d'auricular sense fil combinat amb micròfon i els aparells per a telecomunicació per corrent portador o telecomunicació digital; videòfons.
8518	5	Micròfons i els seus suports; altaveus, inclús muntats en les seues caixes; auriculars, inclosos els de casc, inclús combinats amb micròfon i jocs o conjunts constituïts per un micròfon i un o diversos altaveus; amplificadors elèctrics d'audiofreqüència; aparells elèctrics per a amplificació del so.

Codi	Grup	Descripció
8519	5	Giradiscos, tocadiscos, reproductors de cassets i la resta de reproductors de so, sense dispositiu de gravació.
8520	5	Magnetòfons i la resta d'aparells de gravació de so, inclús amb dispositiu de reproducció de so incorporat.
8521	5	Aparells per a la gravació o de reproducció d'imatge i so (vídeos), inclús amb receptor de senyals incorporats de senyals d'imatge i so incorporat.
8522	5	Parts i accessoris identificables com els destinats, exclusivament o principalment, als aparells de les partides 8519 a 8521.
8523	5	Suports preparats per a gravar so o gravacions anàlogues, sense gravar, excepte els productes del Capítol 37.
8524	5	Discos, cintes i la resta de suports per a gravar so o gravacions anàlogues, gravats, inclús les matrius i motles galvànics per a fabricació de discos, excepte els productes del Capítol 37.
8525	5	Aparells emissors de radiotelefonia, radiotelegrafia, radiodifusió o televisió, inclús amb aparell receptor o de gravació o reproducció de so, incorporat; càmeres de televisió; videocàmeres, incloses les d'imatge fixa; càmeres digitals.
8526	5	Aparells de radiodetecció i radiosondatge (radar), de radionavegació i de radiotelecomandament.
8527	5	Aparells receptors de radiotelefonia, radiotelegrafia o radiodifusió, inclús combinats en un mateix embolcall amb gravador o reproductor de so o amb rellotge.
8528	5	Aparells receptors de televisió, inclús amb receptor de radiodifusió o amb gravador o reproductor de so o d'imatges incorporats; videomonitors i videoprojectors.
8529	5	Parts identificables com a destinades, exclusivament o principalment, als aparells de les partides 8525 a 8528.
8530	5	Aparells elèctrics de senyalització (excepte els de transmissió de missatges), seguretat, control o comandament, per a vies fèrries o semblants, carreteres, vies fluvials, àrees o parcs d'estacionaments, instal·lacions portuàries o aeroports (excepte els de la partida 8608).
8531	5	Aparells elèctrics de senyalització acústica o visual (per exemple: soneries, sirenes, taulers anunciadors, avisadors de protecció contra robatoris o incendis), excepte els de les partides núm. 8512 o 8530.
8532	5	Condensadors elèctrics fixos, variables o ajustables.
8533	5	Resistències elèctriques, excepte les de calfament (inclosos reòstats i potenciòmetres).
8534	5	Circuits impresos.
8535	5	Aparells per a tall, seccionament, protecció, derivació, empalmament o connexió de circuits elèctrics (per exemple: interruptors commutadors, curtcircuits, parallamps, limitadors de tensió, supressors de sobretensió transitòria, preses de corrent, caixes d'empalmament), per a una tensió superior a 1.000 V.
8536	5	Aparells de tallament, seccionament, protecció, derivació, empalmament o connexió de circuits elèctrics [per exemple: interruptors, commutadors, relés, curtcircuits, supressors de sobretensió transitòria, clavilles i preses de corrent (endolls), portalàmpares, caixes d'empalma], per a una tensió inferior o igual a 1.000 V.
8537	5	Quadros, plafons, consoles, pupitres, armaris i la resta de suports equipats amb diversos aparells de les partides núm. 8535 o 8536 per al control elèctric o la distribució d'electricitat, inclosos els que incorporen instruments o aparells del Capítol 90, així com els aparells de control numèric, excepte els aparells de commutació de la partida núm. 8517.
8538	5	Parts identificables com les destinades, exclusivament o principalment, als aparells de les partides núm. 8535, 8536 o 8537.
8539	5	Làmpades i tubs elèctrics d'incandescència o de descàrrega, inclosos els fars o unitats «sege llats» i les làmpades i tubs de rajos ultravioletes o infrarojos, làmpades d'arc.
8540	5	Làmpades, tubs i vàlvules electrònics de càtode calent, de càtode fred o de fotocàtode (per exemple: làmpades, tubs i vàlvules, de buit, de vapor o de gas, tubs rectificadors de vapor de mercuri, tubs catòdics, tubs i vàlvules per a càmeres de televisió), excepte els de la partida 8539.
8541	5	Díodes, transistors i dispositius semiconductors semblants, dispositius semiconductors fotosensibles, incloses les cèl·lules fotovoltaïques, encara que estiguen acoblades en mòduls o plafons, díodes emissors de llum, cristalls piezoelèctrics muntats.
8542	5	Circuits integrats i microestructures electròniques.
8543	5	Màquines i aparells elèctrics amb funció pròpia, no expressats ni inclosos en cap altra part d'este Capítol.
8544	5	Fils, cables (inclosos els coaxials) i la resta de conductors aïllats per a electricitat, encara que estiguen lacats, anoditzats o porten peces de connexió, cables de fibres òptiques constituïts per fibres enfundades individualment, inclús amb conductors elèctrics o peces de connexió.
8545	5	Elèctrodes i graneretes de carbó, carbó per a làmpades o per a piles i la resta d'articles de grafit o altres carbonis, inclús amb metall, per a usos elèctrics.

Codi	Grup	Descripció
8546	5	Aïlladors elèctrics de qualsevol matèria.
8547	5	Peces aïllants totalment de matèria aïllant o amb simples peces metàl·liques d'acoblament (per exemple: casquets roscats) embotides en la massa, per a màquines, aparells o instal·lacions elèctriques, excepte els aïlladors de la partida 8546 tubs i les seues peces d'unió, de metalls comuns, aïllats interiorment.
8548	5	Desperdicis i deixalles de piles, bateries de piles o acumuladors elèctrics; piles, bateries de piles i acumuladors, elèctrics, inservibles; parts elèctriques de màquines o aparells, no expressades ni incloses en cap altra part d'este Capítol.
8601	5	Locomotores i locotractors, elèctrics (d'energia exterior o d'acumuladors).
8602	5	Les altres locomotores i locotractors, tènders.
8603	5	Automotors i tramvies amb motor, excepte els de la partida 8604.
8604	5	Vehicles per al manteniment o servici de les vies fèrries o semblants, inclús autopropulsats (per exemple: vagons/taller, vagons grua, vagons equipats per a piconar balast, per a alinear les vies, cotxes per a assajos i vagonetes).
8605	5	Cotxes de viatgers, furgons d'equipatges, cotxes correu i la resta de cotxes especials, per a vies fèrries o semblants (excloent-ne els cotxes de la partida 8604).
8606	5	Vagons per al transport de mercaderies sobre carrils.
8607	5	Parts de vehicles per a vies fèrries o semblants.
8608	5	Material fix de vies fèrries o semblants, aparells mecànics (inclús electromecànics) de senyalització, de seguretat, de control o de comandament, per a vies fèrries o semblants, carreteres o vies fluvials, àrees de servici o estacionaments, instal·lacions portuàries o aeroports, parts.
8609A	5	Contenidors (incloses els contenidors cisterna i els contenidors depòsit) especialment projectats i equipats per a un o diversos mitjans de transport.
8609B	-	Tares de contenidors i cisternes, matriculats i en règim de càrrega.
8701	5	Tractors (excepte els carretons tractor de la partida núm. 8709).
8702	5	Vehicles automòbils per al transport de deu persones o més, conductor inclòs.
8703	5	Cotxes de turisme i la resta de vehicles automòbils projectats principalment per al transport de persones (excepte els de la partida núm. 8702), inclosos els vehicles del tipus familiar i els de carreres.
8704A	5	Vehicles automòbils per al transport de mercaderies.
8704B	-	Tares de vehicles automòbils matriculats i en règim de càrrega.
8705	5	Vehicles automòbils per a usos especials (excepte els concebuts principalment per a transport de persones o mercaderies) [per exemple: cotxes per a reparacions (auxili mecànic) camions grua, camions de bombers, camions formigonera, cotxes agradora, cotxes distribuïdors, cotxes taller, cotxes radiològics].
8706	5	Xassis de vehicles automòbils de les partides núm. 8701 a 8705 amb el motor.
8707	5	Carrosseries de vehicles de les partides núm. 8701 a 8705; inclús les cabines.
8708	5	Parts i accessoris de vehicles automòbils de les partides núm. 8701 a 8705.
8709	5	Carretons automòbils sense dispositiu d'elevació del tipus dels utilitzats en fàbriques, magatzems, ports o aeroports, per al transport de mercaderies a curta distància, carretons tractor del tipus dels utilitzats en les estacions, parts.
8710	5	Carros i automòbils blindats de combat, inclús armats, parts.
8711	5	Motocicletes, inclosos els ciclomotors, i velocípedes equipats amb motor auxiliar, amb sidecar o sense; sidecars.
8712	5	Bicicletes i la resta de cicles (inclosos els tricicles de repartiment), sense motor.
8713	5	Butaques de rodes i la resta de vehicles per a invàlids, inclús amb motor o un altre mecanisme de propulsió.
8714	5	Parts i accessoris dels vehicles de les partides 8711 a 8713.
8715	5	Cotxes, cadires i vehicles semblants per al transport de xiquets, i les seues parts.
8716A	5	Remolcs i semiremolcs per a qualsevol vehicle, els altres vehicles no automòbils, parts.
8716B	-	Tares de remolcs i semiremolcs matriculats i en règim de càrrega.
8801	5	Globus i dirigibles; planadors, ales volants i la resta d'aeronaus no concebudes per a la propulsió amb motor.
8802	5	Les altres aeronaus (per exemple: helicòpters o avions); vehicles espacials (inclosos els satèl·lits) i vehicles de llançament i vehicles suborbitals.
8803	5	Parts dels aparells de les partides 8801 o 8802.
8804	5	Paracaigudes, inclosos els dirigibles, planadors («parapents») o d'aspes giratòries; les seues parts i accessoris.
8805	5	Aparells i dispositius per a llançament d'aeronaus; aparells i dispositius per a aterratge en portaavions i aparells i dispositius semblants; aparells d'entrenament de vol en terra; les seues parts.
8901	5	Transatlàntics, vaixells per a excursions, transbordadors, vaixells de càrrega, gavarres i vaixells semblants per a transport de persones o de mercaderies.

Codi	Grup	Descripció
8902	5	Vaixells de pesca, vaixells factoria i la resta de vaixells per al tractament o la preparació de conserves de productes de la pesca.
8903	5	lots i la resta de vaixells i embarcacions de recreació o d'esport, barques de rem i canoes.
8904	5	Remolcadors i vaixells empenyedors.
8905	5	Vaixells far, vaixells bomba, dragues, pontons grua i la resta de vaixells en què la navegació siga accessòria en relació amb la funció principal, discs flotants, plataformes de perforació o d'explotació, flotants o submergibles.
8906	5	Els altres vaixells, inclosos els navilis de guerra i els vaixells de salvament, excepte els de rem.
8907	5	Artefactes flotants (per exemple: basses, depòsits, calaixos, inclús d'amarrament, boies i balises).
8908	1	Vaixells i la resta d'artefactes flotants per a desballestament.
9001	5	Fibres òptiques i feixos de fibres òptiques; cables de fibres òptiques (excepte els de la partida 8544); fulles i plaques de matèria polaritzants; lents, inclús de contacte, prismes, espills i la resta d'elements d'òptica de qualsevol matèria, sense muntar (excepte els de vidre sense treballar òpticament).
9002	5	Lents, prismes, espills i la resta d'elements d'òptica de qualsevol matèria, muntats, per a instruments o aparells, excepte els de vidre sense treballar òpticament.
9003	5	Muntures d'ulleres o d'articles semblants i les seues parts.
9004	5	Ulleres correctores, protectores o altres, i articles semblants.
9005	5	Binoculars, inclosos els prismàtics, ulleres de llarga vista astronòmiques, telescopis òptics i les seues carcasses; els altres instruments d'astronomia i els seus carcasses (excepte els aparells de radioastronomia).
9006	5	Càmeres fotogràfiques; aparells i dispositius, incloses les làmpades i tubs, per a la producció de llampades en fotografia, excepte les làmpades i tubs de descàrrega de la partida 8539.
9007	5	Càmeres i projectors cinematogràfics, inclús amb gravadors o reproductors de so.
9008	5	Projectors d'imatge fixa, ampliadors o reductors fotogràfics.
9009	5	Aparells de fotocòpia sistemàticament òptic o de contacte i aparells de termocòpia.
9010	5	Aparells i material per a laboratoris fotogràfic o cinematogràfic, inclosos els aparells per a projectar o realitzar esquemes (traces) de circuits sobre superfícies sensibilitzades de material semiconductor, no expressats ni inclosos en cap altra part d'este capítol; negatoscopis; pantalles de projecció.
9011	5	Microscopis òptics, inclosos els de fotomicrografia o cinefotomicrografia o microprojecció.
9012	5	Microscopis (excepte els òptics); difractògrafs.
9013	5	Dispositius de vidre líquid que no constituïsquen articles inclosos més específicament en cap altra part; làsers (excepte els díodes làser); els altres aparells i instruments d'òptica, no expressats ni inclosos en cap altra part d'este capítol.
9014	5	Brúixoles, inclosos els compassos de navegació, els altres instruments i aparells de navegació.
9015	5	Instruments i aparells de geodèsia, topografia, agrimensura, anivellació, fotogrametria, hidrografia, oceanografia, hidrologia, meteorologia o geofísica (excepte les brúixoles); telèmetres.
9016	5	Balances sensibles a un pes inferior o igual a 5 cg, inclús amb pesos.
9017	5	Instruments de dibuix, traçat o càlcul (per exemple: màquines de dibuixar, pantògrafs, transportadors, estojos de dibuix, regles i cercles, de càlcul); instruments manuals de mesura de longitud (per exemple: metres, micròmetres, calibradors), no expressats ni inclosos en cap altra part d'este capítol.
9018	5	Instruments i aparells de medicina, cirurgia, odontologia o veterinària, inclosos els d'escintigrafia i la resta d'aparells electromèdics, així com els aparells per a proves visuals.
9019	5	Aparells de mecanoteràpia, aparells per a massatges, aparells de psicotècnia, aparells d'ozonoteràpia, oxigenoteràpia i d'aerosoloteràpia, aparells respiratoris de reanimació i la resta d'aparells de teràpia respiratòria.
9020	5	Els altres aparells respiratoris i màscares antigàs, excloent-ne les màscares de protecció sense mecanisme ni element filtrant amovible.
9021	5	Articles i aparells d'ortopèdia, incloses les faixes i bandes medicoquirúrgiques i les croses, llistons, fèrules i la resta d'articles i aparells per a fractures, articles i aparells de pròtesi, audiòfons i la resta d'aparells que porte la pròpia persona o se l'implanten per a compensar un defecte o una incapacitat.
9022	5	Aparells de rajos X i aparells que utilitzen les radiacions alfa, beta o gamma, inclús per a ús mèdic, quirúrgic, odontològic o veterinari, inclosos els aparells de radiografia o radioteràpia, tubs de rajos X i la resta de dispositius generadors de rajos X, generadors de tensió, pupitres de comandament, pantalles, taules, butaques i suports semblants per a examen o per a tractament.
9023	5	Instruments, aparells i models, concebuts per a demostracions (per exemple: en l'ensenyança o l'exposicions), no susceptibles d'altres usos.

Codi	Grup	Descripció
9024	5	Màquines i aparells per a assajos de duresa, tracció, compressió, elasticitat o altres propietats mecàniques dels materials (per exemple: metalls, fusta, tèxtils, paper o plàstic).
9025	5	Densímetres, areòmetres, pesalíquids i instruments flotants semblants, termòmetres, piròmetres, baròmetres, higròmetres i sicròmetres, inclús registradors o combinats entre si.
9026	5	Instruments i aparells per a mesura o control del cabal, nivell, pressió o altres característiques variables de líquids o gasos (per exemple: cabalímetres, indicadors de nivell, manòmetres o comptadors de calor) (excepte els instruments i aparells de les partides 9014, 9015, 9028 o 9032).
9027	5	Instruments i aparells per a anàlisis físiques o químiques (per exemple polarímetres, refractòmetres, espectròmetres o analitzadors de gasos o de fums), instruments i aparells per a assajos de viscositat, porositat, dilatació, tensió superficial o semblants o per a mesures calorimètriques, acústiques o fotomètriques (incloent-hi els exposímetres), micròtoms.
9028	5	Comptadors de gasos, líquids o electricitat, inclosos els de calibratge.
9029	5	Els altres comptadors (per exemple: compta-revolucions, comptadors de producció, taxímetres, comptaquilòmetres o podòmetres), velocímetres i tacòmetres, excepte els de les partides 9014 o 9015 estroboscòpis.
9030	5	Oscil·loscopis, analitzadors d'espectre i la resta d'instruments i d'aparells per a la mesura o control de magnituds elèctriques, instruments i aparells per a la mesura o detecció de radiacions alfa, beta, gamma, X, còsmiques o altres radiacions ionitzants.
9031	5	Instruments, màquines i aparells per a mesura o control, no expressats ni inclosos en cap altra part d'este capítol; projectors de perfils.
9032	5	Instruments i aparells automàtics per a la regulació i el control.
9033	5	Parts i accessoris, no expressats ni inclosos en cap altra part d'este capítol, per a màquines, aparells, instruments o articles del capítol 90.
9101	5	Rellotges de polsera, de butxaca i rellotges semblants (inclosos els comptadors de temps del mateix tipus), amb caixa de metalls preciosos o de xapats de metalls preciosos.
9102	5	Rellotges de polsera, butxaca i semblants (inclosos els comptadors de temps del mateix tipus), excepte els de la partida 9101.
9103	5	Despertadors i la resta de rellotges amb xicotet mecanisme de rellotgeria.
9104	5	Rellotges de tauler d'instruments i rellotges semblants per a automòbils, aeronaus, vaixells o altres vehicles.
9105	5	Els altres rellotges, excepte els que porten xicotet mecanisme.
9106	5	Aparells de control de temps i comptadors de temps, amb mecanisme de rellotgeria o amb motor sincrònic (per exemple: registradors d'assistència, datadors, comptadors).
9107	5	Interruptors horaris i la resta d'aparells que permeten accionar un dispositiu en un moment donat, amb mecanisme de rellotgeria o amb motor sincrònic.
9108	5	Xicotets mecanismes de rellotgeria complets i muntats.
9109	5	Mecanismes de rellotgeria complets i muntats, excepte els xicotets mecanismes.
9110	5	Mecanismes de rellotgeria complets, sense muntar o parcialment muntats («chablons»), mecanismes de rellotgeria incomplets, muntats, mecanismes de rellotgeria «en blanc» («ébauches»).
9111	5	Caixes dels rellotges de les partides 9101 o 9102 i les seues parts.
9112	5	Caixes i embolcalls semblants per als altres aparells de rellotgeria i les seues parts.
9113	5	Polseres per a rellotges i les seues parts.
9114	5	Les altres parts d'aparells de rellotgeria.
9201	5	Pianos, inclús automàtics, clavicordis i la resta d'instruments de corda amb teclat.
9202	5	Els altres instruments musicals de corda (per exemple: guitarres, violins o arpes).
9203	5	Òrgans de tubs i teclat; harmòniums i instruments semblants de teclat i llengüetes metàl·liques lliures.
9204	5	Acordions i instruments semblants, harmòniques.
9205	5	Els altres instruments musicals de vent (per exemple: clarinets, trompetes, gaites).
9206	5	Instruments musicals de percussió (per exemple: tambors, caixes, xilòfons, platerets, castanyoles, maraques).
9207	5	Instruments musicals en què el so es produísca o haja d'amplificar-se elèctricament (per exemple: òrgans, guitarres, acordions).
9208	5	Caixes de música, orquestrions, òrguens de maneta, pardals cantors, serres musicals i la resta d'instruments musicals no inclosos en altres partides d'este capítol, reclams de qualsevol classe, xiulets, banyes i la resta d'instruments de boca, de crida o de senyalització.
9209	5	Parts (per exemple: mecanismes de caixes de música) i accessoris d'instruments musicals (per exemple: targetes, discos i rotllos per a aparells mecànics), metrònoms i diapasons de qualsevol tipus.
9301	5	Armes de guerra, excepte els revòlvers, pistoles i armes blanques.
9302	5	Revòlvers i pistoles, excepte els de les partides 9303 o 9304.

Codi	Grup	Descripció
9303	5	Les altres armes de foc i artefactes semblants que utilitzen la deflagració de la pólvora (per exemple: armes de caça, armes d'avantcàrrega, pistoles llançacoet i la resta d'artefactes concebuts únicament per a llançar coets de senyal, pistoles i revòlvers de salva, pistoles d'escorxador, canons llançacaps).
9304	5	Les altres armes [per exemple: armes llargues i pistoles de moll (ressort), aire comprimit o de gas, porres] (excepte les de la partida 9307).
9305	5	Parts i accessoris dels articles de les partides 9301 a 9304.
9306	5	Bombes, granades, torpedes, mines, míssils, cartutxos i la resta de municions i projectils, i les seues parts, incloses les postes, perdigons i tacs per a cartutxos.
9307	5	Sabres, espases, baionetes, llances i la resta d'armes blanques, les seues parts i fundes.
9401	5	Seients (excloent-ne els de la partida núm. 9402), inclús els transformables en llit, i les seues parts.
9402	5	Mobiliari per a la medicina, cirurgia, odontologia o veterinària (per exemple: taules d'operacions, taules de reconeixement, llits amb mecanisme per a usos clínics, butaques de dentista), butaques per a perruqueria i butaques semblants, amb dispositius d'orientació i elevació, parts d'estos articles.
9403	5	Els altres mobles i les seues parts.
9404	5	Somiers; articles de llit i articles semblants (per exemple: matalafs, abrigalls, edredons, coixins, pufs o capçals), amb molls o bé farcits o guarnits interiorment amb qualsevol matèria, inclosos els de cautxú o plàstic cel·lulars, recoberts o no.
9405	5	Aparells d'enllumenat, inclosos els projectors i les seues parts, no expressats ni inclosos en cap altra part; anuncis, rètols i plaques indicadores lluminosos i articles semblants, amb font de llum inseparable, i les seues parts no expressades ni incloses en cap altra part.
9406	5	Construccions prefabricades.
9501	5	Joguets de rodes dissenyats per a ser muntats pels xiquets (per exemple tricicles, patinets, cotxes de pedals), cotxes i cadires de rodes per a nines.
9502	5	Nines que representen només sers humans.
9503	5	Els altres joguets; models reduïts i models semblants per a entreteniment, inclús animats; trencaclosques de qualsevol classe.
9504	5	Articles per a sales de joc, jocs de taula o saló, inclosos els jocs amb motor o mecanisme, billars, taules especials per a jocs de casino i jocs de birles automàtiques.
9505	5	Articles per a festes, carnestoltes o altres diversions, inclosos els de màgia i els articles sorpresa.
9506	5	Articles i material per a cultura física, gimnàstica, atletisme, altres esports, inclòs el tenis de taula, o per a jocs a l'aire lliure, no expressats ni inclosos en cap altra part d'este capítol; piscines, inclús infantils.
9507	5	Canyes de pescar, hams i la resta d'articles per a la pesca amb canya, caçapalometes per a qualsevol ús, esquers (excepte els de les partides núm. 9208 o 9705) i articles de caça semblants.
9508	5	Cavallets, engrunsadores, casetes de tir i la resta d'atraccions de fira; circs, zoològics i teatres ambulants.
9601	5	Marfil, os, closca de tortuga, banya, coral, nacre i la resta de matèries animals per a tallar, treballades, i manufactures d'estes matèries (inclús les obtingudes per emmotllament).
9602	5	Matèries vegetals o minerals per a tallar, treballades, i manufactures d'estes matèries; manufactures modelades o tallades de cera, parafina, estearina, gomes o resines naturals o pasta per a modelar i la resta de manufactures modelades o tallades no expressades ni incloses en cap altra part; gelatina sense endurir treballada (excepte la de la partida 3503), i manufactures de gelatina sense endurir.
9603	5	Graneres, raspalls i brotxes, encara que siguen parts de màquines, aparells o vehicles, granes mecàniques d'ús manual (excepte les de motor), pinzells i plomers; caps preparats per a articles de raspalleria; coixinets i corrons, per a pintar; rasquetes de cautxú o matèria flexible anàloga.
9604	5	Tamisos, sedassos i garbells, de mà.
9605	5	Assortiments de viatge per a la neteja personal, costura o neteja del calçat o de peces de roba.
9606	5	Botons i botons de pressió, formes per a botons i altres parts de botons o de botons de pressió, esbossos de botons.
9607	5	Tancaments de cremallera i les seues parts.
9608	5	Bolígrafs; retoladors i marcadors amb punta de feltre o una altra punta porosa; estilogràfiques i la resta de plomes; estilets o punxons per a clixés de mimeògraf («stencils»); portamines; portaploma, portallapis i articles semblants; parts d'estos articles, inclosos els caputxons i subjectadors (excepte les de la partida 9609).
9609	5	Llapis, mines, pastels, carbonets, clarions per a escriure o dibuixar i sabonet de sastre.
9610	5	Pissarres i taulers per a escriure o dibuixar, inclús amb marc.

Codi	Grup	Descripció
9611	5	Datadors, segells, numeradors, timbradors i articles semblants, inclosos els aparells per a imprimir etiquetes, de mà; componedors i impremtetes amb componedor, de mà.
9612	5	Cintes per a màquines d'escriure i cintes semblants, tintades o preparades d'una altra manera per a imprimir, inclús en carrets o cartutxos; tampons, inclús impregnats o amb caixa.
9613	5	Encenedors i misteres, inclús mecànics o elèctrics, i les seues parts (excepte les pedres i metxes).
9614	5	Pipes (incloses les cassoletes), broquets per a cigarros i cigarrets, i les seues parts.
9615	5	Pintes, passadors i articles semblants, ganxos, molls, bigudins i articles semblants per al pentinat, excepte els de la partida 8516 i les seues parts.
9616	5	Polvoritzadors de tocador, les seues muntures i caps de muntures, borles i semblants per a l'aplicació de pólvores o de cosmètics o productes de tocador.
9617	5	Termos i la resta de recipients isotèrmics, muntats i aïllats al buit, així com les seues parts (excepte les bombolles de vidre).
9618	5	Maniquins i articles semblants, autòmats i escenes animades per a aparadors.
9701	5	Pintures i dibuixos, fets totalment a mà (excepte els dibuixos de la partida 4906 i articles manufacturats decorats a mà; collages i quadros semblants).
9702	5	Gravats, estampes i litografies originals.
9703	5	Obres originals d'estatuària o d'escultura, de qualsevol matèria.
9704	5	Segells de correus, timbres fiscals, marques postals, sobres primer dia, enters postals, articles franquejats i anàlegs, inclús obliterats (excepte els articles de la partida 4907).
9705	5	Col·leccions i espècimens per a col·leccions de zoologia, botànica, mineralogia o anatomia o que tinguen interès històric, arqueològic, paleontològic, etnogràfic o numismàtic.
9706	5	Antiguitats de més de cent anys.
9880	5	Energia (inclosa la producció i la distribució de vapor i d'aigua calenta).
9881	5	Extracció de minerals no energètics (inclosa la preparació de minerals metàl·lics i torberes); indústria dels productes minerals no metàl·lics (inclosa la indústria del vidre).
9882	5	Siderúrgia; indústries transformadores dels metalls (excepte la construcció de màquines i de material de transport).
9883	5	Construcció de màquines i de material de transport; mecànica de precisió.
9884	5	Indústries químiques (inclosa la producció de fibres artificials i sintètiques); indústries del cautxú i del plàstic.
9885	5	Indústries dels productes alimentaris, de les begudes i del tabac.
9887	5	Indústries de la fusta i del paper (incloses les arts gràfiques i l'edició); indústries manufactureres no classificades en cap altra part.
9889	5	Captació, depuració i distribució d'aigua; activitats annexes als transports; activitats econòmiques no classificades en cap altra part.
9920	5	Mercaderies transportades per correu.
9930	5	Provisions.
9990	5	Efectes personals.

21616 LLEI 49/2003, de 26 de novembre, d'Arrendaments Rústics. («BOE» 284, de 27-11-2003.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

L'adequació socioeconòmica de les estructures de les explotacions agràries és un element clau en qualsevol estratègia de modernització de l'agricultura que pretenga millorar la seua competitivitat als mercats i consolidar empreses viables, capaces de generar nivells de renda i d'ocupació satisfactoris. Per això, la reforma

o millora estructural és especialment necessària en una bona part de l'agricultura espanyola que, a pesar dels canvis, a vegades molt profunds, que es produïxen en els últims anys, es caracteritza per tindre encara pronunciades deficiències estructurals, tant en termes globals i territorials, com en relació a altres països amb què compartix interessos i mercats cada dia més oberts i competitius. Un element decisiu en eixa millora estructural ha de ser la mobilitat de la terra, i un dels mecanismes més idonis per a aconseguir este objectiu és la figura de l'arrendament.

II

La Constitució Espanyola de 1978, en l'article 130.1, encomana als poders públics «la modernització i desenrotllament de tots els sectors econòmics i, en particular de l'agricultura, de la ramaderia, de la pesca i de l'artesania, a fi d'equiparar el nivell de vida de tots els espanyols». En conseqüència, l'establiment d'una adequada regulació dels arrendaments rústics, en tant que coadjuva a la modernització de les explotacions agràries